

PROIECTUL CODULUI ADMINISTRATIV

Parlamentul României adoptă prezentul Cod.

PARTEA I DISPOZIȚII GENERALE

Titlul I Dispoziții generale

Obiectul de reglementare

Art. 1

Prezentul Cod reglementează cadrul general pentru organizarea și funcționarea autorităților și instituțiilor administrației publice, statutul personalului din administrația publică, proprietatea publică și privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale și serviciile publice.

Autoritățile administrației publice centrale

Art. 2

(1) Autoritățile administrației publice centrale sunt: Președintele României, Guvernul, ministerele, alte organe centrale de specialitate subordonate Guvernului sau ministerelor, autoritățile administrative autonome.

(2) Rolul, funcțiile, atribuțiile, raporturile cu alte autorități publice, exercitarea mandatului, răspunderea juridică, precum și alte aspecte referitoare la Președintele României sunt reglementate de Constituție. Organizarea și funcționarea instituțiilor înființate pentru exercitarea de către Președintele României a prerogativelor care îi sunt stabilite prin Constituția României se reglementează prin lege specială.

(3) Prefecții și serviciile publice deconcentrate sunt autorități ale administrației publice subordonate autorităților administrației publice centrale și care își desfășoară activitatea la nivelul local.

Autoritățile administrației publice locale

Art. 3

Autoritățile administrației publice locale sunt: consiliile locale, primarii, consiliile județene și președinții consiliilor județene.

Domeniul de aplicare

Art. 4

Prezentul Cod se aplică în activitatea autorităților și instituțiilor administrației publice, în raporturile dintre autoritățile și instituțiile administrației publice, precum și în raporturile acestora cu alte subiecte de drept public sau privat.

Titlul II

Definiții și principii generale aplicabile administrației publice

Definiții generale

Art. 5

În înțelesul prezentului Cod, termenii și expresiile de mai jos au următoarele accepțiuni:

a) actul administrativ - manifestarea unilaterală de voință, cu caracter individual sau normativ, emisă sau adoptată de o autoritate sau instituție a administrației publice, în regim de putere publică, în baza sau în vederea executării legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice;

- b) actul administrativ normativ - actul administrativ, emis sau adoptat de o autoritate publică sau instituție publică, care cuprinde reguli generale de conduită, impersonale și de aplicabilitate repetată, pentru un număr nedeterminat de subiecți;
- c) actul administrativ individual - actul administrativ, emis sau adoptat de o autoritate sau instituție a administrației publice, care creează, modifică sau stinge drepturi și obligații în beneficiul sau în sarcina unei/unor persoane determinate;
- d) administrația publică - totalitatea activităților desfășurate de autoritățile administrației publice și de instituțiile publice, în regim de putere publică, de organizare a executării și executare în concret a legii și de prestare de servicii publice, în scopul satisfacerii interesului public;
- e) administrația publică centrală - totalitatea activităților desfășurate de autoritățile administrației publice centrale și de instituțiile publice centrale, în regim de putere publică, de organizare a executării și de executare în concret a legii și de prestare de servicii publice, în scopul satisfacerii interesului public național/general;
- f) administrația publică locală - totalitatea activităților desfășurate de autoritățile administrației publice locale și instituțiile publice locale, în regim de putere publică, de organizare a executării și de executare în concret a legii și de prestare de servicii publice, în scopul satisfacerii interesului public local;
- g) aparat de specialitate al primarului respectiv consiliului județean - totalitatea compartimentelor funcționale, fără personalitate juridică, de la nivelul unității /subdiviziunii administrativ-teritoriale cu excepția următorilor: primarul, consilieri personali sau personalul din cadrul cabinetului acestuia, președintele consiliului județean, personalul din cadrul cabinetului acestuia, viceprimarul, vicepreședintele consiliului județean, administratorul public, precum și secretarul unității administrativ-teritoriale;
- h) asociații de dezvoltare intercomunitară - structurile de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat și de utilitate publică, înființate, în condițiile legii, de unitățile administrativ-teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori pentru furnizarea în comun a unor servicii publice;
- i) autonomie locală - dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale la nivelul cărora sunt alese, treburile publice, în condițiile legii;
- j) autoritate publică - organ de stat sau al unității administrativ-teritoriale, cu personalitate juridică, care acționează în regim de putere publică pentru satisfacerea unui interes public;
- k) autoritate a administrației publice - autoritate publică care acționează pentru organizarea executării sau executarea în concret a legii sau pentru prestarea serviciilor publice;
- l) activități de administrație social-comunitară - acțiunile prin care se concretizează relația autorităților administrației publice locale cu persoanele juridice de drept public sau de drept privat care au atribuții în sfera activităților social-comunitare pe raza unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale;
- m) aglomerări urbane - asociațiile de dezvoltare intercomunitară constituite pe bază de parteneriat între municipii, altele decât cele care sunt menționate la lit. ggg), pe de o parte, și orașe împreună cu localitățile urbane și rurale aflate în zona de influență, pe de altă parte;
- n) aria geografică a beneficiarilor - aria geografică de domiciliu a majorității beneficiarilor unui serviciu public descentralizat într-o perioadă de timp dată;
- o) aleși locali - primarul, viceprimarul, consilierii locali, președintele consiliului județean, vicepreședintele consiliului județean și consilierii județeni; este asimiliat aleșilor locali și delegatul sătesc;
- p) autorități deliberative la nivelul unităților administrativ-teritoriale - consiliile locale ale comunelor, ale orașelor și ale municipiilor, Consiliul General al Municipiului București, consiliile locale ale subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor și consiliile județene;
- q) autorități executive la nivelul unităților administrativ-teritoriale - primarii comunelor, orașelor, municipiilor, ai subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor, primarul general al municipiului București și președintele consiliului județean;
- r) capacitate administrativă - ansamblul resurselor materiale, financiare, instituționale și umane de care dispune o unitate administrativ-teritorială, cadrul legal care reglementează domeniul de activitate,

precum și modul în care acestea sunt valorificate în activitatea proprie potrivit competenței stabilite prin lege;

s) competență – ansamblul atribuțiilor stabilite de lege, care conferă autorităților administrației publice drepturi și obligații de a defășura, în regim de putere publică și sub propria responsabilitate, o activitate de natură administrativă;

t) competență delegată - atribuțiile stabilite prin lege și transferate, împreună cu resursele financiare corespunzătoare, autorităților administrației publice locale de către autoritățile administrației publice centrale pentru a le exercita în numele și în limitele stabilite de către acestea din urmă;

u) competență exclusivă - atribuțiile stabilite prin lege în mod expres și limitativ în sarcina autorităților administrației publice locale, pentru realizarea cărora acestea au drept de decizie și dispun de resursele și mijloacele necesare;

v) competență partajată - atribuțiile exercitate potrivit legii de autorități ale administrației publice locale, împreună cu alte autorități ale administrației publice, cu stabilirea resurselor financiare și a limitelor dreptului de decizie pentru fiecare autoritate publică în parte;

x) contractul administrativ - acordul de voință bi sau multilateral, în care cel puțin o autoritate a administrației publice sau alt subiect de drept autorizat sau delegat de o autoritate a administrației publice și unul sau mai mulți particulari, care conține și clauze derogatorii de la dreptul comun, stabilite prin lege sau în baza legii, în vederea satisfacerii unui interes public și căruia i se aplică un regim juridic special, de drept administrativ, având ca obiect executarea unui serviciu public sau punerea în valoare a unui bun public, în schimbul unei remunerații;

y) cvorum - numărul minim de membri prevăzut de lege pentru întrunirea valabilă a unui organ colegial;

z) compartiment funcțional - structură organizatorică constituită în cadrul aparatului de specialitate al primarului, respectiv al consiliului județean, sau al unei instituții publice de interes local sau județean, fără personalitate juridică, formată din persoane cu atribuții și sarcini relativ stabile, subordonate unei autorități unice; compartimentul de resort reprezintă un compartiment funcțional;

aa) deconcentrare - distribuirea de atribuții administrative și financiare de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale către structuri proprii de specialitate din teritoriu;

bb) demnitari - persoane care exercită funcții de demnitate publică în temeiul unui mandat, potrivit Constituției, prezentului Cod și altor acte normative;

cc) descentralizare - transferul de atribuții administrative și financiare de la nivelul administrației publice centrale la nivelul administrației publice din unitățile administrativ-teritoriale împreună cu resursele financiare necesare;

dd) domeniul public este alcătuit exclusiv din bunuri care fac obiectul proprietății publice;

ee) domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale este alcătuit exclusiv din bunuri care fac obiectul proprietății private a statului, respectiv a unităților administrativ-teritoriale;

ff) dreptul de proprietate publică - dreptul statului sau al unei unități administrativ-teritoriale de a întrebuința, de a folosi și de a dispune în mod exclusiv și perpetuu de bunurile care, prin natura lor sau prin declarația legii, sunt de uz ori de interes public, cu condiția să fie dobândite prin unul dintre modurile prevăzute de lege;

gg) economie de scară - reducerea costului unitar al unui serviciu public pe măsura creșterii volumului producției acestuia și, implicit, al numărului de beneficiari;

hh) faptul administrativ - acțiunea autorităților sau a instituțiilor administrației publice, împrejurarea sau evenimentul care produc efecte juridice în temeiul legii sau al actului administrativ și care se constată prin operațiuni administrative;

ii) funcția publică - ansamblul atribuțiilor și responsabilităților, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor de putere publică de către autoritățile și instituțiile publice;

jj) funcția de demnitate publică - funcție publică care se ocupă prin mandat obținut direct sau indirect, în urma alegerilor, ori, prin numire, în condițiile legii;

kk) instituție publică - structură funcțională aflată, de regulă, în raporturi de subordonare sau coordonare cu o autoritate a administrației publice, care funcționează din venituri bugetare și/sau din surse extrabugetare, potrivit legii și care prestează servicii publice;

ll) instituție de utilitate publică - persoana juridică de drept privat care, potrivit legii, a obținut statut de utilitate publică;

mm) majoritatea - numărul de voturi necesar a fi exprimate de membrii unui organ colegial pentru adoptarea unui act administrativ, stabilit în condițiile legii;

nn) majoritatea absolută - primul număr natural strict mai mare decât jumătate din totalul membrilor în funcție ai organului colegial;

oo) majoritatea calificată - primul număr natural care este strict mai mare decât valoarea numerică rezultată în urma aplicării fracției/ procentului stabilit prin lege, la totalul membrilor în funcție ai organului colegial sau la totalul membrilor organului colegial stabilit în condițiile legii, după caz;

pp) majoritatea simplă - primul număr natural strict mai mare decât jumătate din totalul membrilor prezenți la o ședință a organului colegial, cu condiția îndeplinirii cvorum-ului;

qq) organigrama - structură unitară, redată sub forma unei diagrame logice, prin care se sistematizează și se concentrează modul de organizare a tuturor resurselor umane de la nivelul unei instituții publice, redând schematic detaliile cu privire la raporturile ierarhice de subordonare/supraordonare, precum și raporturile de colaborare;

rr) operațiunea administrativă - fapt material, de regulă sub formă de înscris, realizat de o autoritate sau instituție a administrației publice, care nu produce efecte juridice prin el însuși și intervine de regulă în procesul de emitere și executare a actelor administrative;

ss) patrimoniu - totalitatea drepturilor și obligațiilor, cu caracter economic, ale statului, unităților administrativ-teritoriale sau ale entităților publice ale acestora, dobândite sau asumate cu orice titlu;

tt) patrimoniul statului - totalitatea drepturilor și obligațiilor cu caracter economic, care aparțin statului, dobândite sau asumate cu orice titlu;

uu) patrimoniul unităților administrativ-teritoriale - totalitatea drepturilor și obligațiilor cu caracter economic, care aparțin unităților administrativ-teritoriale sau entităților publice ale acestora, dobândite sau asumate cu orice titlu;

vv) personalul din administrația publică - demnitarii, funcționarii publici și personalul contractual de la nivelul autorităților și instituțiilor administrației publice centrale și locale;

xx) primăria comunei, a orașului, a municipiului, a subdiviziunii administrativ-teritoriale - structură funcțională fără personalitate juridică și fără capacitate procesuală, cu activitate permanentă, care duce la îndeplinire hotărârile autorității deliberative și dispozițiile autorității executive, soluționând problemele curente ale colectivității locale, constituită din: primar, viceprimar, secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, administratorul public, consilierii primarului sau persoanele încadrate la cabinetul primarului și aparatul de specialitate al primarului;

yy) răspunderea administrativă - acea formă a răspunderii juridice ce constă în ansamblul de drepturi și obligații conexe, de natură administrativă care, potrivit legii, se nasc ca urmare a săvârșirii unei fapte ilicite prin care se încalcă norme ale dreptului administrativ;

zz) regim de putere publică - ansamblul prerogativelor și constrângerilor prevăzute de lege în vederea realizării atribuțiilor autorităților administrației publice, și care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice, pentru apărarea interesului public;

aaa) serviciu public - activitatea sau ansamblul de activități organizate de o autoritate a administrației publice ori de o instituție publică sau autorizată/autorizate ori delegată de aceasta, în scopul satisfacerii unei nevoi cu caracter general sau a unui interes public, în mod regulat și continuu;

bbb) servicii publice deconcentrate - structurile de specialitate în teritoriu ale ministerelor și ale altor organe de specialitate ale administrației publice centrale care răspund de satisfacerea unor nevoi de interes public/general în concordanță cu obiectivele politicilor și strategiilor sectoriale ale Guvernului;

ccc) subdiviziuni administrativ-teritoriale ale municipiilor - sectoarele municipiului București sau alte subdiviziuni ale municipiilor, ale căror delimitare și organizare se stabilesc prin lege;

ddd) standarde de calitate - ansamblul normativelor de calitate în furnizarea unui serviciu public și de utilitate publică, stabilite prin acte normative;

eee) standarde de cost - costurile normative utilizate pentru determinarea cuantumului resurselor alocate bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale în vederea furnizării unui serviciu public și/sau de utilitate publică la standardul de calitate stabilit prin acte normative;

fff) unități administrativ-teritoriale - comune, orașe, municipii și județe.

ggg) zona metropolitană - asociația de dezvoltare intercomunitară constituită pe bază de parteneriat între capitala României sau municipiile de rangul I ori municipiile reședință de județ și unitățile administrativ-teritoriale aflate în zona imediată.

Titlul III

Principiile generale aplicabile administrației publice

Legalitatea

Art. 6

Principiul legalității constă în obligația autorităților administrației publice de a respecta legea.

Egalitatea

Art. 7

Principiul egalității constă în dreptul beneficiarilor activității autorităților administrației publice de a fi tratați în mod egal, într-o manieră nediscriminatorie, corelativ cu obligația acelorași autorități de a trata în mod egal, pe toți beneficiarii, fără vreo deosebire, pe vreun criteriu, de orice natură.

Transparența

Art. 8

Principiul transparenței constă în:

a) obligația autorităților și instituțiilor publice, în procesul de elaborare a actelor normative, de a informa și de a supune dezbaterii publice proiectele de acte normative, și de a permite accesul cetățenilor la procesul de luare a deciziilor administrative, precum și la datele și informațiile de interes public, în limitele legii;

b) dreptul beneficiarilor de a obține informații de la autoritățile și instituțiile publice și obligația corelativă a acestora de a pune la dispoziția beneficiarilor informații din oficiu sau la cerere, în limitele legii.

Proportionalitatea

Art. 9

Principiul proporționalității constă în obligația ca formele de activitate ale autorităților administrației publice să fie necesare și corespunzătoare pentru satisfacerea unui interes public, precum și echilibrate din punctul de vedere al efectelor asupra persoanelor. Reglementările/măsurile autorităților administrației publice sunt inițiate, adoptate, emise, după caz, numai în urma evaluării nevoilor de interes public sau a problemelor, după caz, a riscurilor și a impactului soluțiilor propuse.

Prioritatea interesului public

Art. 10

Principiul priorității interesului public constă în obligația autorităților administrației publice, a instituțiilor publice, precum și a personalului din cadrul acestora, de a urmări prioritar satisfacerea interesului public, înaintea celui individual sau de grup; interesul public național este prioritar față de interesul public local.

Imparțialitatea

Art. 11

Principiul imparțialității constă în obligația personalului din administrația publică de a-și exercita atribuțiile legale, fără subiectivism, indiferent de propriile convingeri sau interese.

Continuitatea

Art. 12

Principiul continuității presupune obligația prestării activității administrației publice în scopul pentru care a fost înființat, fără întreruperi, cu respectarea prevederilor legale.

Adaptabilitatea

Art. 13

Principiul adaptabilității constă în obligația instituțiilor și autorităților administrației publice de a se adapta în mod continuu nevoilor societății.

PARTEA A II-A ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ CENTRALĂ

Titlul I Guvernul

Capitolul I Rolul și funcțiile Guvernului

Rolul Guvernului

Art. 14

(1) Guvernul este autoritatea publică a puterii executive, care funcționează în temeiul votului de încredere acordat de Parlament în baza Programului de Guvernare. Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a țării și exercită conducerea generală a administrației publice.

(2) În vederea îndeplinirii rolului său, Guvernul asigură funcționarea echilibrată și dezvoltarea sistemului național economic și social.

Funcțiile Guvernului

Art. 15

Pentru realizarea Programului de guvernare, Guvernul exercită următoarele funcții:

a) funcția de strategie, prin care se asigură elaborarea strategiei de punere în aplicare a Programului de guvernare;

b) funcția de reglementare, prin care se asigură elaborarea cadrului normativ și instituțional necesar în vederea realizării obiectivelor strategice;

c) funcția de administrare a proprietății statului, prin care se asigură administrarea proprietății publice și private a statului, precum și gestionarea serviciilor pentru care statul este responsabil;

d) funcția de reprezentare, prin care se asigură, în numele statului român, reprezentarea pe plan intern și extern, în domeniul său de activitate;

e) funcția de autoritate de stat, prin care se asigură urmărirea și controlul aplicării și respectării reglementărilor în domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale, precum și în domeniile economic și social și al funcționării instituțiilor și organismelor care își desfășoară activitatea în subordinea sau sub autoritatea Guvernului.

Capitolul II Organizarea Guvernului

Secțiunea 1 Dispoziții generale

Învestirea Guvernului

Art. 16

(1) Guvernul se organizează și funcționează în conformitate cu prevederile constituționale, având la bază Programul de guvernare acceptat de Parlament.

(2) Guvernul este investit de Parlament și își începe mandatul la data depunerii jurământului în fața Președintelui.

Condiții generale pentru ocuparea funcției de membru al Guvernului

Art. 17

Pot fi membri ai Guvernului persoanele care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) au cetățenia română și domiciliul în țară;

b) se bucură de exercițiul drepturilor electorale;

c) nu au suferit condamnări penale, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea.

Componenta Guvernului

Art. 18

Guvernul este alcătuit din prim-ministru și miniștri. Din Guvern pot face parte: viceprim-miniștri, miniștri de stat, miniștri delegați, miniștri cu însărcinări speciale pe lângă prim-ministru, numiți de Președintele României pe baza votului de încredere acordat de Parlament.

Secțiunea a 2-a

Aparatul de lucru al Guvernului

Structura aparatului de lucru al Guvernului

Art. 19

Aparatul de lucru al Guvernului este alcătuit din aparatul propriu de lucru al Prim-ministrului, Secretariatul General al Guvernului, departamente și alte structuri organizatorice cu atribuții specifice stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Aparatul propriu de lucru al Prim-ministrului

Art. 20

(1) Aparatul propriu de lucru al prim-ministrului este structură fără personalitate juridică, în subordinea directă a Prim-ministrului, finanțată prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.

(2) Aparatul propriu de lucru al Prim-ministrului este alcătuit din:

a) cabinetul Prim-ministrului;

b) corpul secretarilor de stat și al consilierilor de stat al Prim-ministrului.

(3) Normele privind funcționarea aparatului propriu de lucru al Prim-ministrului, inclusiv atribuțiile acestuia, se stabilesc prin decizie a Prim-ministrului.

(4) Personalului prevăzut la alin. (2) lit. b) nu i se aplică prevederile Părții a VI-a, Titlul III, Capitolul II Personalul contractual încadrat la cabinetul demnitarilor și aleșilor locali și la cancelaria prefectului.

Aparatul de lucru al viceprim-ministrului

Art. 21

Viceprim-ministrul este ajutat în activitatea sa de unul sau mai mulți consilieri de stat, numiți, respectiv eliberați din funcție prin decizie a Prim-ministrului, la propunerea viceprim-ministrului.

Secretariatul General al Guvernului

Art. 22

(1) Guvernul are un Secretariat General condus de secretarul general al Guvernului.

(2) Secretarul General al Guvernului poate avea rang de ministru.

(3) Secretarul General al Guvernului este ajutat de unul sau mai mulți secretari generali adjuncți, care pot avea rang de secretar de stat.

(4) Secretariatul General face parte din aparatul de lucru al Guvernului și asigură derularea și continuitatea operațiunilor tehnice aferente actelor de guvernare, rezolvarea problemelor organizatorice, juridice, economice și tehnice ale activității Guvernului, precum și reprezentarea Guvernului în fața instanțelor judecătorești, constituind elementul de legătură și stabilitate al guvernării.

(5) Organizarea și atribuțiile Secretariatului General al Guvernului se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(6) Bugetul pentru funcționarea Guvernului se aprobă prin legea bugetului de stat. Secretarul general al Guvernului este ordonatorul principal de credite pentru aparatul de lucru al Guvernului.

(7) Secretariatul General al Guvernului are dreptul de a iniția proiecte de acte normative pe domeniile aflate sub incidența atribuțiilor sale și ale autorităților și instituțiilor publice aflate în subordinea sa ori a Guvernului.

(8) Guvernul organizează, prin Regia Autonomă "Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat", administrarea bunurilor proprietate publică și privată a statului, destinate unor acțiuni de reprezentare și protocol ale Camerei Deputaților, Senatului, Președintelui României și Guvernului.

(9) Secretariatul General al Guvernului îndeplinește atribuțiile de minister de resort față de Regia Autonomă "Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat" și față de Regia Autonomă "Monitorul Oficial".

(10) Secretariatului General al Guvernului îi pot fi date în coordonare sau trecute în subordine organe de specialitate ale administrației publice centrale, cu excepția ministerelor.

(11) Normativele de cheltuieli pentru acțiunile de protocol ale Guvernului se aprobă prin hotărâre a acestuia.

Departamentul

Art. 23

Departamentul este o structură organizatorică în cadrul aparatului de lucru al Guvernului, cu sau fără personalitate juridică, subordonată prim-ministrului, având rolul de coordonare și sinteză în domenii de interes general, în conformitate cu atribuțiile Guvernului.

Structuri cu caracter consultativ înființate de Guvern

Art. 24

(1) Pentru rezolvarea unor probleme din competența sa, Guvernul poate înființa organisme cu caracter consultativ.

(2) În scopul elaborării, integrării, corelării și monitorizării de politici publice Guvernul poate constitui consilii, comisii și comitete interministeriale.

(3) Modul de organizare și funcționare a structurilor prevăzute la alin. (1) și (2) și a serviciilor acestora, posibilitatea acordării unei indemnizații pentru membrii acestor structuri, precum și cuantumul acesteia, se stabilesc prin actele de înființare ale structurilor prevăzute la alin. (1) și (2), în limita bugetului aprobat.

Capitolul III

Funcționarea Guvernului

Secțiunea 1

Principalele atribuții ale Guvernului

Principalele atribuții ale Guvernului

Art. 25

În realizarea funcțiilor sale Guvernul îndeplinește următoarele atribuții principale:

a) inițiază proiecte de lege și le transmite către Camera competentă, ca primă Cameră sesizată, și spre informare către Camera decizională;

b) emite puncte de vedere asupra propunerilor legislative, inițiate cu respectarea Constituției, și le transmite Camerei competente, ca primă Cameră sesizată, în termen de 60 de zile de la data solicitării;

c) asigură executarea de către autoritățile administrației publice a legilor și a celorlalte acte normative date în aplicarea acestora;

d) elaborează proiectele de lege a bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat pe care le supune, separat, spre adoptare Parlamentului;

e) aprobă, prin hotărâre, strategiile și programele, pe domenii de activitate;

f) asigură realizarea politicii în domeniul social;

g) asigură apărarea ordinii de drept, a liniștii publice și siguranței cetățeanului, precum și a drepturilor și libertăților cetățenilor, în condițiile prevăzute de lege;

h) aduce la îndeplinire măsurile adoptate, potrivit legii, pentru apărarea țării, scop în care organizează și înzestrează forțele armate;

i) asigură integrarea României în structurile europene și internaționale;

- j) negociază tratatele, acordurile și convențiile internaționale care angajează statul român;
- k) negociază și încheie, în condițiile legii, convenții și alte înțelegeri internaționale la nivel guvernamental;
- l) controlează activitatea ministerelor și a celorlalte organe centrale de specialitate din subordinea sa;
- m) asigură administrarea proprietății publice și private a statului;
- n) înființează, cu avizul Curții de Conturi, organe de specialitate în subordinea sa;
- o) cooperează cu organismele sociale interesate în îndeplinirea atribuțiilor sale;
- p) asigură standarde obligatorii la nivelul administrației publice centrale și locale pentru garantarea bunei administrări;
- q) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege sau care decurg din rolul și funcțiile Guvernului.

Controlul ierarhic

Art. 26

(1) În realizarea rolului său de conducere generală a administrației publice, Guvernul exercită controlul ierarhic asupra ministerelor, asupra organelor de specialitate din subordinea sa, precum și asupra prefectilor.

(2) În exercitarea controlului ierarhic Guvernul are dreptul să anuleze actele administrative nelegale, netemeinice sau inoportune emise de autoritățile prevăzute la alin. (1).

Raporturile Guvernului cu autoritățile administrative autonome

Art. 27

Guvernul se află în raporturi de colaborare cu autoritățile administrative autonome.

Secțiunea a 2-a

Rolul și atribuțiile Prim-ministrului

Rolul Prim-ministrului

Art. 28

(1) Prim-ministrul conduce Guvernul și coordonează activitatea membrilor acestuia, cu respectarea atribuțiilor pe care aceștia le exercită.

(2) Prim-ministrul reprezintă Guvernul în relațiile acestuia cu Parlamentul, Președintele României, Înalta Curte de Casație și Justiție, Curtea Constituțională, Curtea de Conturi, Consiliul Legislativ, Ministerul Public, celelalte autorități și instituții publice, partidele și alianțele politice, sindicatele, cu alte organizații neguvernamentale, precum și în relațiile internaționale ce intră în aria de responsabilitate a Guvernului.

Actele Prim-ministrului

Art. 29

(1) În îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, Prim-ministrul emite decizii, care sunt acte administrative.

(2) Deciziile Prim-ministrului se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepțiile prevăzute de lege. Nepublicarea atrage inexistența deciziei.

(3) Deciziile Prim-ministrului se contrasemnează de Secretarul General al Guvernului.

Atribuția de vicepreședinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării

Art. 30

Prim-ministrul este vicepreședintele Consiliului Suprem de Apărare a Țării și exercită toate atribuțiile care derivă din această calitate.

Atribuția de numire și eliberare din funcții publice

Art. 31

Prim-ministrul numește și eliberează din funcție:

- a) conducătorii organelor de specialitate din subordinea Guvernului, cu excepția situației în care aceștia au calitatea de membru al Guvernului;
- b) secretarul general al Guvernului;
- c) secretarii generali adjuncți ai Guvernului;
- d) secretarii de stat și consilierii de stat din cadrul aparatului de lucru al Guvernului;
- e) secretarii de stat și subsecretarii de stat;
- f) alte persoane care îndeplinesc funcții publice, în cazurile prevăzute de lege.

Prezentarea de rapoarte și declarații Parlamentului

Art. 32

(1) Prim-ministrul prezintă Camerei Deputaților sau Senatului rapoarte și declarații cu privire la politica Guvernului, care se dezbate cu prioritate și răspunde la întrebările ori interpelările care îi sunt adresate de către deputați sau senatori.

(2) Prim-ministrul poate desemna un membru al Guvernului să răspundă la întrebările și interpelările adresate Guvernului de către deputați sau senatori, în funcție de domeniul de activitate ce formează obiectul acestora.

Contrasemnarea decretelor emise de Președinte

Art. 33

Prim-ministrul contrasemnează decretul emis de Președintele României, în cazul în care Constituția prevede obligativitatea contrasemnării acestora.

Constituirea de consilii, comisii și comitete interministeriale

Art. 34

(1) În scopul rezolvării unor probleme operative, Prim-ministrul poate constitui, prin decizie, consilii, comisii și comitete consultative.

(2) Prim-ministrul îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în Constituție și lege sau care decurg din rolul și funcțiile Guvernului.

Secțiunea a 3-a Ședințele Guvernului

Convocarea și conducerea ședințelor Guvernului

Art. 35

(1) Ședințele Guvernului se convoacă și sunt conduse de Prim-ministru.

(2) Președintele României poate lua parte la ședințele Guvernului în care se dezbate probleme de interes național privind politica externă, apărarea țării, asigurarea ordinii publice și, la cererea Prim-ministrului, în alte situații.

(3) Președintele României prezidează ședințele Guvernului la care participă.

Desfășurarea ședințelor Guvernului

Art. 36

(1) Guvernul se întrunește săptămânal sau ori de câte ori este nevoie.

(2) În cadrul ședințelor Guvernului se dezbate probleme ale politicii interne și externe a țării, precum și aspecte privind conducerea generală a administrației publice, adoptându-se măsurile corespunzătoare.

(3) La ședințele Guvernului pot participa, în calitate de invitați, conducători ai unor organe de specialitate din subordinea Guvernului ori a ministerelor sau ai unor autorități administrative autonome, reprezentanții structurilor asociative ale unităților administrativ-teritoriale, precum și orice alte persoane a căror prezență se apreciază a fi utilă, la solicitarea Prim-ministrului.

(4) Dezbaterile din ședințele Guvernului și modul de adoptare a actelor acestuia, precum și a oricăror alte măsuri stabilite se înregistrează și se consemnează în scris în stenograma ședinței, certificată de Secretarul General al Guvernului și păstrată, conform legii, la Secretariatul General al Guvernului.

Secțiunea a 4-a Actele Guvernului

Tipurile de acte adoptate de Guvern

Art. 37

(1) În exercitarea atribuțiilor sale, Guvernul adoptă hotărâri și ordonanțe. Hotărârile se emit pentru organizarea executării legilor. Ordonanțele se emit în temeiul unei legi speciale de abilitare, în condițiile art. 115 alin. (1) - (3) din Constituție. În situații extraordinare se emit ordonanțe de urgență, în condițiile art. 115 alin. (4) - (6) din Constituție.

(2) Membrii Guvernului pot propune proiecte de hotărâri și de ordonanțe; de asemenea, pot propune Guvernului proiecte de lege, în vederea exercitării dreptului de inițiativă legislativă al acestuia. Metodologia de elaborare și înaintare la Guvern a acestor proiecte de acte normative se aprobă prin hotărâre a Guvernului, în temeiul legii.

(3) În cazul încetării mandatului sau, în condițiile prevăzute de Constituție, până la depunerea jurământului de către membrii noului Guvern, Guvernul continuă să emită numai actele cu caracter individual sau normativ, necesare pentru administrarea treburilor publice, fără a promova politici noi. În această perioadă Guvernul nu poate să emită ordonanțe și nu poate iniția proiecte de lege.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, Guvernul poate iniția proiecte de lege pentru ratificarea unor tratate internaționale, proiectele de lege privind bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și proiectul de lege privind responsabilitatea fiscală.

Regimul juridic al actelor Guvernului

Art. 38

(1) Guvernul adoptă hotărâri și ordonanțe în prezența majorității membrilor săi.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul documentelor și al altor măsuri dezbătute în Guvern.

(3) Hotărârile și ordonanțele Guvernului se semnează de Prim-ministru, se contrasemnează de ministrii care au obligația punerii lor în executare și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Nepublicarea atrage inexistența hotărârii sau a ordonanței. Hotărârile care au caracter militar se comunică numai instituțiilor abilitate.

Capitolul IV Exercitarea mandatului de membru al Guvernului

Conflictul de interese

Art. 39

(1) Persoana care exercită funcția de membru al Guvernului este în conflict de interese în situația în care, în exercitarea funcției publice de autoritate, este chemată să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii, să emită un act administrativ sau să încheie un act juridic cu privire la care are un interes personal prin care se urmărește obținerea unui folos de natură patrimonială pentru sine sau pentru soț, soție ori rude până la gradul I.

(2) Membrul Guvernului care se află în conflict de interese în condițiile alin. (1) este obligat să se abțină de la luarea deciziei sau de la participarea la luarea deciziei, de la emiterea actului administrativ sau încheierea actului juridic respectiv.

(3) Obligația prevăzută la alin. (2) nu privește emiterea, aprobarea sau adoptarea actelor normative.

(4) Actele administrative emise sau actele juridice încheiate cu încălcarea obligației prevăzute la alin. (2) sunt lovite de nulitate absolută.

(5) Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim ca urmare a existenței unui conflict de interese se poate adresa instanței de judecată competente, potrivit legii, în funcție de natura actului emis, adoptat sau încheiat, după caz.

(6) Încălcarea prevederilor alin. (2) constatată în condițiile legii determină încetarea funcției de membru al Guvernului.

Incompatibilități ale funcției de membru al Guvernului

Art. 40

(1) Funcția de membru al Guvernului este incompatibilă cu exercitarea următoarelor funcții sau calități:

a) orice altă funcție publică de autoritate, cu excepția celei de deputat sau de senator;

b) o funcție de reprezentare profesională salarizată în cadrul persoanelor juridice care au obligația să se înmatriculeze în registrul comerțului;

c) funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la societăți, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, precum și la instituțiile publice;

d) funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la societățile prevăzute la lit. c);

e) funcția de reprezentant al statului în adunările generale ale societăților prevăzute la lit. c);

f) funcția de manager sau membru al consiliilor de administrație ale regiilor autonome, companiilor și societăților naționale;

g) calitatea de persoană fizică autorizată sau de persoană care exploatează o întreprindere individuală sau o întreprindere familială;

h) calitatea de membru al unui grup de interes economic;

i) o funcție publică încredințată de un stat sau de un organism străin, cu excepția acelor funcții prevăzute în acordurile și convențiile la care România este parte.

(2) În mod excepțional, Guvernul poate aproba participarea membrilor Guvernului, în calitate de reprezentanți ai statului în adunarea generală a acționarilor ori ca membri în consiliul de administrație al regiilor autonome, companiilor sau societăților naționale, instituțiilor publice ori al societăților, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, de interes strategic sau în cazul în care un interes public impune aceasta.

(3) Membrii Guvernului pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic și formării profesionale, al cercetării științifice și al creației literar-artistice. Prin activități în domeniul didactic și al formării profesionale se înțeleg activități de natura celor prevăzute la art. 511 alin. (2).

(4) Constatarea stării de incompatibilitate pentru membrii Guvernului se face în condițiile legii privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice.

Obligația renunțării la situația de incompatibilitate

Art. 41

În termen de 15 zile de la data depunerii jurământului, membrul Guvernului este obligat să renunțe la calitatea sau funcția cu care este incompatibilă funcția de membru al Guvernului, sub sancțiunea încetării mandatului.

Cazuri de încetare a funcției de membru al Guvernului

Art. 42

Funcția de membru al Guvernului încetează în următoarele cazuri:

a) revocare;

- b) demisie;
- c) pierderea drepturilor electorale ca urmare unei hotărâri judecătorești definitive;
- d) constatarea stării de incompatibilitate ca urmare a unui raport de evaluare definitiv sau unei hotărâri judecătorești definitive, în condițiile legii privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice;
- e) deces;
- f) condamnare penală printr-o hotărâre judecătorească definitivă;
- g) imposibilitate de a-și exercita atribuțiile pentru o perioadă de mai mult de 45 de zile.

Vacanța funcției de membru al Guvernului

Art. 43

În situațiile prevăzute la art. 42 Președintele României, prin decret, la propunerea Prim-ministrului, ia act de încetarea funcției și declară funcția vacantă.

Revocarea din funcția de membru al Guvernului

Art. 44

Revocarea din funcția de membru al Guvernului are loc în caz de remaniere guvernamentală.

Demisia din funcția de membru al Guvernului

Art. 45

Demisia din funcția de membru al Guvernului se anunța public, se prezintă în scris primului-ministru și devine irevocabilă din momentul în care s-a lua act de depunerea ei, dar nu mai târziu de 15 zile de la data depunerii.

Interimatul funcției de membru al Guvernului

Art. 46

(1) Dacă Prim-ministrul se află în una dintre situațiile de încetare a funcției de membru al Guvernului, cu excepția revocării, sau este în imposibilitate de a-și exercita atribuțiile, Președintele României desemnează un alt membru al Guvernului ca Prim-ministru interimar, pentru a îndeplini atribuțiile Prim-ministrului, până la formarea noului Guvern. Interimatul pe perioada imposibilității exercitării atribuțiilor, încetează dacă prim-ministrul își reia activitatea în Guvern în cel mult 45 de zile.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și celorlalți membri ai Guvernului, la propunerea Prim-ministrului, pentru o perioadă de cel mult 45 de zile.

(3) În situațiile prevăzute la alin. (2), înăuntrul termenului de 45 de zile, Prim-ministrul inițiază procedurile prevăzute de lege pentru numirea unui alt membru al Guvernului în calitate de ministru interimar.

Numirea în funcție în caz de remaniere guvernamentală sau de vacanță a postului

Art. 47

(1) Numirea în funcția de membru al Guvernului, în caz de remaniere guvernamentală sau de vacanță a postului, se face de Președintele României, la propunerea Prim-ministrului.

(2) În situația în care refuză, motivat, prima propunere a Prim-ministrului, Președintele României numește în funcția de membru al Guvernului a doua persoană propusă de Prim-ministru cu îndeplinirea condițiilor legale pentru numirea în funcție.

Capitolul V **Răspunderea Guvernului**

Secțiunea 1 **Dispoziții generale**

Respectarea principiului legalității

Art. 48

Guvernul, în întregul său, și fiecare dintre membrii acestuia sunt obligați să își îndeplinească mandatul cu respectarea Constituției și a legilor țării, precum și a programului de guvernare acceptat de Parlament.

Răspunderea politică

Art. 49

(1) Guvernul răspunde politic numai în fața Parlamentului, pentru întreaga sa activitate, ca urmare a votului de încredere acordat de către acesta cu prilejul investiturii.

(2) Fiecare membru al Guvernului răspunde politic în mod solidar cu ceilalți membri pentru activitatea Guvernului și pentru actele acestuia.

(3) Răspunderea politică a Guvernului constă în demiterea sa, ca urmare a retragerii încrederii acordate de către Parlament, prin adoptarea unei moțiuni de cenzură, în condițiile prevederilor art. 113 și 114 din Constituția României, republicată.

(4) Guvernul și celelalte organe ale administrației publice sunt obligate să prezinte Camerei Deputaților și Senatului, precum și comisiilor parlamentare informațiile și documentele cerute în temeiul art. 111 alin. (1) din Constituția României, republicată, în termen de maximum 30 de zile de la primirea solicitării.

(5) Guvernul și fiecare dintre membrii săi au obligația să răspundă la întrebările sau la interpelările formulate de deputați ori de senatori, în temeiul art. 112, alin. (1) din Constituția României, republicată, în condițiile prevăzute de regulamentele celor două Camere ale Parlamentului.

Alte tipuri de răspundere a Guvernului

Art. 50

(1) Membrii Guvernului răspund civil, contravențional, administrativ sau penal, după caz, pentru faptele săvârșite în exercitarea atribuțiilor ce le revin, în condițiile legii și ale prezentului Cod.

(2) Membrii Guvernului, prin semnare, investesc cu formulă de autoritate executarea actelor administrative emise în exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege.

(3) Aprecierea necesității și oportunitatea emiterii actelor administrative prevăzute la alin. (2) aparține exclusiv membrilor Guvernului și nu pot face obiectul controlului altor autorități. Întocmirea rapoartelor prevăzute de lege, contrasemnarea sau avizarea pentru legalitate și semnarea documentelor de fundamentare angajează răspunderea administrativă, civilă sau penală, după caz, a semnatarilor, în cazul încălcării legii, în raport cu atribuțiile specifice.

(4) Actele administrative prevăzute la alin. (2) angajează în condițiile legii, răspunderea administrativă, civilă sau penală, după caz, a personalului care, cu încălcarea prevederilor legale, fundamentează din punct de vedere tehnic și al legalității emiteria sau adoptarea lor sau contrasemnează ori avizează, după caz, pentru legalitate aceste acte.

(5) Toate actele administrative prevăzute la alin. (2) emise fără a fi fundamentate, semnate, contrasemnate ori avizate din punct de vedere tehnic sau al legalității produc efecte juridice depline; în cazul producerii unor consecințe vătămătoare este angajată exclusiv răspunderea juridică a semnatarilor.

(6) Refuzul funcționarilor publici și al personalului contractual de a semna, respectiv de a contrasemna ori aviza actul administrativ, precum și eventualele obiecții cu privire la legalitate, se fac în scris în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii actului, cu excepția situațiilor în care prin acte normative cu caracter special sunt prevăzute alte termene și se înregistrează într-un registru special destinat acestui scop.

(7) Persoanele care refuză să semneze, respectiv să contrasemneze ori să avizeze sau care prezintă obiecții cu privire la legalitate, fără indicarea temeiului legal, răspund administrativ, civil sau penal, după caz, în condițiile legii.

Formalități la încetarea mandatului

Art. 51

(1) În termen de 15 zile de la data încetării mandatului Guvernului sau al unuia dintre membri, potrivit art. 106 și 110 din Constituția României, republicată, fiecare membru al Guvernului prezintă succesorului în funcție situația privind gestionarea activității ministeriale de care au răspuns, pe baza unui protocol de predare-primire.

(2) Structura și conținutul protocolului de predare-primire sunt stabilite prin hotărârea Guvernului.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică, în mod corespunzător, și conducătorilor celorlalte autorități ale administrației publice.

Secțiunea a 2-a

Răspunderea penală a membrilor Guvernului

Obiectul răspunderii penale

Art. 52

(1) Intră sub incidența prezentului Cod faptele săvârșite de membrii Guvernului în exercițiul funcției lor și care, potrivit Codului penal, a prezentei legi sau a unor legi speciale, constituie infracțiuni.

(2) Membrii Guvernului răspund penal pentru faptele săvârșite în exercițiul funcției lor, de la data depunerii jurământului și până la încetarea funcției, în condițiile prevăzute de Constituție.

(3) Pentru săvârșirea altor infracțiuni, în afara exercițiului funcției lor, membrii Guvernului răspund potrivit dreptului comun.

Infracțiunile și pedepsele corelative

Art. 53

(1) Constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la un an la 5 ani următoarele fapte săvârșite de membrii Guvernului în exercițiul funcției lor:

a) împiedicarea, prin amenințare, violență ori prin folosirea de mijloace frauduloase, a exercitării cu bună-credință a drepturilor și libertăților vreunui cetățean;

b) prezentarea de date inexacte, cu rea-credință, Parlamentului sau Președintelui României cu privire la activitatea Guvernului sau a unui minister, pentru a ascunde săvârșirea unor fapte de natură să aducă atingere intereselor statului.

(2) Constituie, de asemenea, infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă următoarele fapte săvârșite de către un membru al Guvernului:

a) refuzul nejustificat de a prezenta Camerei Deputaților, Senatului sau comisiilor permanente ale acestora, în termenul prevăzut la art. 60 alin. (4), informațiile și documentele cerute de acestea în cadrul activității de informare a Parlamentului de către membrii Guvernului, potrivit art. 111 alin. (1) din Constituția României, republicată;

b) emiterea de ordine normative sau instrucțiuni cu caracter discriminatoriu pe teme de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA ori pentru alte împrejurări de același fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorității unei persoane în raport cu celelalte.

(3) Tentativa faptelor prevăzute la alin. (1) se pedepsește.

(4) În cazul săvârșirii de către membrii Guvernului a unor infracțiuni în exercițiul funcției lor, altele decât cele prevăzute la alin. (1) și (2), se aplică pedeapsa prevăzută de legea penală pentru acele infracțiuni

(5) În cazurile prevăzute la alin. (1)-(3) și la art. 59 alin. (1), pe lângă pedeapsa principală se vor aplica și pedepsele complementare prevăzute la art. 66 alin. (1) lit. a) și b) din Codul penal.

Cererea de începere a urmăririi penale

Art. 54

Numai Camera Deputaților, Senatul și Președintele României au dreptul să ceară urmărirea penală a membrilor Guvernului pentru faptele săvârșite în exercițiul funcției lor.

Dezbaterea propunerii de începere a urmăririi penale în Parlament

Art. 55

(1) Propunerea de începere a urmăririi penale a membrului Guvernului este dezbătută în Camera Deputaților sau în Senat în condițiile prevăzute de Regulamentele celor două Camere.

(2) La dezbaterile din cele două Camere ale Parlamentului prezența celui în cauză este obligatorie. Lipsa nejustificată a membrului Guvernului nu împiedică desfășurarea lucrărilor.

(3) În situația în care cel în cauză se află în imposibilitate obiectivă de a se prezenta, Camera Deputaților sau Senatul, cu prilejul dezbaterilor, va fixa un nou termen.

(4) Cel în cauză are dreptul să consulte propunerea și probele atașate acesteia și să își expună punctul de vedere cu privire la fapta ce constituie obiectul cererii de a fi urmărit penal.

Răspunderea penală a membrului Guvernului care este și deputat sau senator

Art. 56

Propunerea de începere a urmăririi penale a membrului Guvernului care este și deputat sau senator și, după caz, cererea de ridicare a imunității parlamentare, sunt dezbătute în Camera Deputaților sau în Senat, în condițiile prevăzute de Regulamentele celor două Camere.

Înștiințarea Președintelui României

Art. 57

Hotărârea Camerei Deputaților, respectiv a Senatului, privind cererea de urmărire penală a membrului Guvernului care este și deputat sau senator se transmite și Președintelui României, în condițiile prevăzute de Regulamentele celor două Camere.

Procedura în cazul urmăririi penale cerute de Parlament sau de Președintele României

Art. 58

Dacă una dintre cele două Camere ale Parlamentului sau Președintele României a cerut urmărirea penală, dosarul cauzei se trimite, de îndată, ministrului justiției sau, după caz, Prim-ministrului pentru a proceda potrivit legii.

Instituții competente pentru efectuarea urmăririi penale

Art. 59

Urmărirea penală a membrilor Guvernului pentru faptele săvârșite în exercițiul funcției lor se efectuează, după caz, de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, de către Direcția Națională Anticorupție sau de către Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, iar judecarea acestora, de către Înalta Curte de Casație și Justiție, potrivit legii.

Suspendarea din funcție a unui membru al Guvernului pentru fapte săvârșite în exercitarea funcției

Art. 60

(1) În cazul în care s-a cerut urmărirea penală împotriva unui membru al Guvernului, Președintele României poate dispune suspendarea acestuia din funcție.

(2) În cazul în care s-a dispus trimiterea în judecată a unui membru al Guvernului, ministrul justiției sau, după caz, Prim-ministrul comunică Președintelui României data la care a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție, în vederea suspendării din funcție a acestuia.

Reținerea și percheziția în cazul infracțiunilor flagrante

Art. 61

(1) În caz de infracțiuni flagrante, membrii Guvernului pot fi reținuți și percheziționați. Ministrul justiției îl va informa neîntârziat pe președintele Camerei din care face parte membrul Guvernului sau, după caz, pe Președintele României.

(2) În situația în care cel în cauză este ministrul justiției, sesizarea prevăzută la alin. (1) se face de către Prim-ministru.

Legislația aplicabilă în cazul răspunderii penale a unui membru al Guvernului

Art. 62

Regulile de procedură prevăzute în prezentul Cod se completează cu cele cuprinse în Codul de procedură penală și în regulamentele celor două Camere ale Parlamentului, în măsura în care prezentul Cod nu dispune altfel.

Hotărârea de condamnare

Art. 63

(1) Până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, membrii Guvernului sunt considerați nevinovați.

(2) Hotărârea definitivă de condamnare a unui membru al Guvernului se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, în condițiile legii.

(3) Membrul Guvernului, condamnat printr-o hotărâre judecătorească definitivă, este demis din funcție de Președintele României, la propunerea Prim-ministrului.

Titlul II

Administrația publică centrală de specialitate

Capitolul I

Dispoziții generale

Structura administrației publice centrale de specialitate

Art. 64

(1) Administrația publică centrală de specialitate este formată din ministere, alte structuri aflate în subordonarea sau în coordonarea Guvernului sau a ministerelor și autorități administrative autonome.

(2) Fiecare dintre autoritățile menționate la alin. (1) are un secretar general și poate avea unul sau mai mulți secretari generali adjuncți, care sunt înalți funcționari publici și al căror număr se stabilește prin actul de înființare.

Rolul și atribuțiile ministerelor

Art. 65

(1) Ministerele sunt organe de specialitate ale administrației publice centrale care realizează politica guvernamentală în domeniile de interes stabilite de Guvern.

(2) Toate ministerele au atribuții comune și atribuții proprii potrivit competenței, în conformitate cu domeniul lor de activitate.

Funcțiile ministerelor

Art. 66

(1) Ministerele îndeplinesc următoarele funcții principale:

a) funcția de strategie, prin care se asigură aplicarea politicilor și strategiilor Guvernului în domeniul de competență, precum și a propriilor strategii și politici, coordonate cu politica Guvernului;

b) funcția de reglementare a domeniului de competență, cu respectarea ierarhiei actelor normative;

c) funcția de control și monitorizare a domeniului de competență, exercitată asupra persoanelor fizice sau juridice sau autorităților publice care intră în sfera de reglementare a domeniului de specializare, în limitele competenței legale.

(2) Ministerele pot exercita și funcții specifice domeniului lor de activitate stabilite prin actele normative de organizare și funcționare ale acestora.

Personalitatea juridică a ministerelor

Art. 67

Ministerele sunt persoane juridice de drept public, au sediul în municipiul București și sunt conduse de miniștri.

Capitolul II Conducerea ministerelor

Rolul miniștrilor

Art. 68

(1) Ministrul exercită conducerea ministerului și reprezintă ministerul în raporturile cu celelalte autorități publice, cu persoanele juridice și fizice din țară și din străinătate, precum și în justiție.

(2) Ministrul răspunde de întreaga activitate a ministerului în fața Prim-ministrului, precum și, în calitate de membru al Guvernului, în fața Parlamentului.

Atribuțiile generale ale miniștrilor

Art. 69

(1) Ministrul îndeplinește următoarele atribuții principale:

a) organizează, coordonează și controlează aplicarea legilor, ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, a ordinelor și instrucțiunilor emise potrivit legii, cu respectarea limitelor de autoritate și a principiului autonomiei locale;

b) elaborează și avizează proiecte de lege, ordonanțe, hotărâri ale Guvernului, în condițiile stabilite prin metodologia aprobată prin hotărâre a Guvernului;

c) elaborează și aplică strategia proprie a ministerului, integrată strategiei de dezvoltare economico-socială a Guvernului, precum și politicile și strategiile în domeniile de activitate ale ministerului;

d) îndeplinește calitatea de ordonator principal de credite;

e) fundamentează și elaborează propuneri pentru bugetul anual, pe care le înaintează Guvernului;

f) execută bugetul ministerului;

g) urmărește proiectarea și realizarea investițiilor din sistemul ministerului, în baza bugetului aprobat;

h) reprezintă interesele statului în diferite organe și organisme internaționale, în conformitate cu acordurile și convențiile la care România este parte și cu alte înțelegeri stabilite în acest scop, și dezvoltă relații de colaborare cu organe și organizații similare din alte state și cu organizații internaționale ce interesează domeniul lor de activitate;

i) inițiază și negociază, din împuternicirea Președintelui României sau a Guvernului, în condițiile legii, încheierea de convenții, acorduri și alte înțelegeri internaționale sau propune întocmirea formelor de aderare la cele existente, în domeniul său de activitate.

j) urmărește și controlează aplicarea convențiilor și acordurilor internaționale la care România este parte și ia măsuri pentru realizarea condițiilor în vederea integrării în structurile europene sau în alte organisme internaționale;

k) îndeplinește atribuții ce rezultă din convențiile și acordurile internaționale la care România este parte;

l) avizează, în condițiile legii, înființarea organismelor neguvernamentale în domeniul de competență și cooperează cu acestea în realizarea scopului pentru care au fost create;

m) colaborează cu instituțiile de specialitate pentru formarea și perfecționarea pregătirii profesionale a personalului din sistemul său;

n) aprobă, după caz, editarea publicațiilor de specialitate și informare;

o) îndeplinește alte atribuții specifice stabilite prin acte normative.

(2) Ministrul conduce aparatul propriu al ministerului, stabilit prin hotărâre a Guvernului, numește și eliberează din funcție personalul acestuia. Statele de funcții ale ministerelor se aprobă de miniștri doar în limita numărului de posturi aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(3) Guvernul poate dispune, în condițiile legii, modificări în organizarea și funcționarea ministerelor, precum și transferul unor activități de la un minister la altul ori la organe de specialitate din subordinea Guvernului sau ale ministerelor.

(4) Miniștrii își îndeplinesc atribuțiile ce le revin folosind aparatul propriu al ministerelor, precum și prin organe de specialitate, instituții, operatori economici și alte structuri aflate în subordonarea, coordonarea sau autoritatea ministerelor.

(5) Miniștrii de stat coordonează, sub conducerea nemijlocită a Prim-ministrului, realizarea programului de guvernare acceptat de Parlament într-un domeniu de activitate, scop în care conlucrează cu miniștrii care răspund de îndeplinirea acestui program în cadrul ministerelor pe care le conduc.

Actele miniștrilor

Art. 70

(1) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin ministrul emite ordine și instrucțiuni cu caracter normativ sau individual.

(2) Prin ordine se pot aproba norme metodologice, regulamente sau alte categorii de acte juridice care sunt parte componentă a ordinului prin care se aprobă.

(3) Prin instrucțiuni se reglementează modul de aplicare a prevederilor din ordinele emise în domeniul de competență a ministerului.

(4) Actele administrative cu caracter normativ emise de ministru se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Cabinetul ministrului

Art. 71

În fiecare minister se organizează cabinetul ministrului, în condițiile art. 596 lit. d) din prezentul Cod.

Secretarii de stat și subsecretarii de stat

Art. 72

(1) În activitatea de conducere a ministerului, ministrul este ajutat de unul sau mai mulți secretari de stat, potrivit actului normativ de înființare, respectiv de organizare și funcționare a ministerului, după caz.

(2) În cadrul ministerelor, instituțiilor publice și altor organe de specialitate ale administrației publice centrale poate fi utilizată și funcția de subsecretar de stat, potrivit actului normativ prevăzut la alin. (1).

(3) Secretarii de stat și subsecretarii de stat exercită atribuțiile stabilite prin actul normativ prevăzut la alin. (1), precum și alte atribuții delegate prin ordin al ministrului.

(4) Secretarilor de stat și subsecretarilor de stat li se aplică în mod corespunzător prevederile art. 50.

Incompatibilități și conflictul de interese pentru secretarii de stat și subsecretarii de stat

Art. 73

(1) Funcția de secretar de stat, funcția de subsecretar de stat și funcțiile asimilate acestora sunt incompatibile cu exercitarea altei funcții publice de autoritate, precum și cu exercitarea funcțiilor prevăzute la art. 40 alin. (1).

(2) Secretarii de stat, subsecretarii de stat și persoanele care îndeplinesc funcții asimilate acestora pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic și formării profesionale, al cercetării științifice și al creației literar-artistică. Prevederile art. 40 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

(3) Prevederile art. 39 și prevederile art. 41 se aplică în mod corespunzător; data avută în vedere pentru stabilirea obligațiilor prevăzute la art. 41 fiind data numirii în funcție prin decizie a Prim-ministrului.

(4) Constatarea stării de incompatibilitate și conflict de interese se face în condițiile legii privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice.

(5) În cazul în care se constată, în condițiile legii privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, starea de incompatibilitate sau conflict de interese pentru secretarii de stat, subsecretarii de stat sau pentru persoanele care îndeplinesc funcții asimilate acestora, Prim-ministrul dispune eliberarea din funcție.

Secretarul general al ministerului și secretarii generali adjuncți

Art. 74

(1) Secretarul general al ministerului și secretarii generali adjuncți sunt înalți funcționari publici, numiți prin concurs sau examen, pe criterii de profesionalism. Aceștia asigură stabilitatea funcționării ministerului, continuitatea conducerii și realizarea legăturilor funcționale între structurile ministerului, precum și cu celelalte autorități și organe ale administrației publice.

(2) Principalele atribuții și responsabilități ale secretarului general sunt următoarele:

a) coordonează buna funcționare a compartimentelor și activităților cu caracter funcțional din cadrul ministerului și asigură legătura operativă dintre ministru și conducătorii tuturor compartimentelor din minister și unitățile subordonate, precum și legătura cu celelalte autorități și organe ale administrației publice;

b) primește și transmite spre avizare ministerelor proiectele de acte normative inițiate de minister și asigură avizarea actelor normative primite de la alți inițiatori;

c) urmărește și gestionează procedurile de avizare, aprobare și publicare, după caz, ale actelor normative aprobate de Guvern, care au fost inițiate de minister;

d) monitorizează elaborarea raportărilor periodice prevăzute de reglementările în vigoare în sarcina ministerului și dispune măsuri pentru realizarea lor conform normelor specifice;

e) coordonează activitatea de elaborare a politicilor de personal și principiile directe pentru managementul de personal din cadrul compartimentelor;

f) îndeplinește alte atribuții prevăzute de regulamentul de organizare și funcționare a ministerului ori încredințate de ministru.

(3) Secretarii generali adjuncți îndeplinesc atribuțiile delegate de secretarul general.

Capitolul III

Organizarea și funcționarea ministerelor

Înființarea și desființarea ministerelor

Art. 75

(1) Ministerele și miniștrii se aprobă de către Parlament, prin acordarea votului de încredere asupra Programului de guvernare și întregii liste a Guvernului, în procedura de investitură.

(2) Ministerele se organizează și funcționează numai în subordinea Guvernului, potrivit prevederilor Constituției și prezentului Cod.

(3) Aspectele specifice organizării și funcționării ministerului cu atribuții în domeniul apărării naționale și ministerului cu atribuții în domeniul ordinii publice sunt reglementate prin legi speciale, iar în privința celorlalte ministere, prin hotărâre a Guvernului.

(4) Prin actul de înființare, respectiv de organizare și funcționare al ministerului se stabilesc funcțiile și atribuțiile specifice, organigrama și numărul de posturi ale ministerelor în raport cu importanța, complexitatea și specificul competenței atribuite.

(5) Prim-ministrul poate cere Parlamentului modificarea structurii Guvernului prin înființarea, desființarea sau, după caz, divizarea ori comasarea unor ministere. Parlamentul acceptă modificarea structurii Guvernului în condițiile art. 103 alin. (3) din Constituție.

(6) Prim-ministrul poate solicita Parlamentului ca unii dintre miniștri să aibă și calitatea de ministru de stat pentru coordonarea activității unor ministere. Ministerele care se află în coordonarea fiecărui ministru de stat se stabilesc de prim-ministru.

Organizarea ministerelor

Art. 76

(1) Ministerele au în organigramă direcții generale, direcții, servicii și birouri, denumite generic compartimente, cu respectarea prevederilor corespunzătoare încadrării cu personal a respectivelor structuri.

(2) Atribuțiile compartimentelor ministerelor se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare a ministerului, aprobat prin ordin al ministrului.

Organizarea activității ministerelor în străinătate

Art. 77

(1) În funcție de natura atribuțiilor unele ministere pot avea în domeniul lor de activitate compartimente în străinătate, stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(2) Înființarea, desființarea sau schimbarea rangului misiunilor diplomatice și oficiilor consulare se aprobă de Președintele României, la propunerea Guvernului.

Colegiul ministerului

Art. 78

(1) Pe lângă ministru funcționează, ca organ consultativ, colegiul ministerului.

(2) Componența și regulamentul de funcționare ale colegiului ministerului se aprobă prin ordin al ministrului.

(3) Colegiul ministerului se întrunește, la cererea și sub conducerea ministrului, pentru dezbaterăa unor probleme privind activitatea ministerului.

Personalul ministerului

Art. 79

(1) Personalul din aparatul propriu al ministerului poate avea calitatea de funcționar public sau poate fi personal contractual, după caz, în condițiile legii.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), prin lege sau în actul normativ de organizare și funcționare al ministerului, pot fi prevăzute și alte categorii de personal.

Capitolul IV

Alte organe centrale de specialitate

Organe centrale de specialitate în subordinea Guvernului

Art. 80

(1) Guvernul poate înființa în subordinea sa, cu avizul conform al Curții de Conturi, organe de specialitate, altele decât ministerele.

(2) Competența organelor prevăzute la alin. (1) este distinctă de cea a Guvernului și de cea a ministerelor.

(3) Dispozițiile prezentului Cod, prin care se reglementează organizarea și funcționarea Guvernului și a ministerelor, se aplică în mod corespunzător și celorlalte organe centrale de specialitate din subordinea Guvernului, cu excepția unor instituții de interes public a căror organizare și funcționare sunt reglementate prin legi speciale.

(4) Condițiile de numire și eliberare din funcție a conducătorilor organelor prevăzute la alin. (1) se stabilesc prin actul de înființare al acestora.

Organe centrale de specialitate în subordinea ministerelor

Art. 81

(1) Ministerele pot înființa în subordinea lor organe de specialitate, cu avizul conform al Curții de Conturi.

(2) Conducerea organelor de specialitate se stabilește prin actul de înființare.

(3) Conducătorii organelor de specialitate din subordinea ministerului sunt numiți și eliberați din funcție de ministru.

Titlul IV

Autoritățile administrative autonome

Definiția autorităților administrative autonome

Art. 82

(1) Autoritățile administrative autonome prevăzute la art. 64 alin. (1) sunt autorități ale administrației publice centrale care își desfășoară activitatea în mod autonom, cu excluderea subordonării față de alte autorități publice.

(2) Autoritățile administrative autonome se supun controlului Parlamentului și răspund în fața acestuia pentru activitatea desfășurată.

Înființarea și desființarea autorităților administrative autonome

Art. 83

Înființarea și desființarea autorităților administrative autonome se face prin lege organică.

Conducerea autorităților administrative autonome

Art. 84

Numirea și eliberarea din funcție a conducerii autorităților administrative autonome se face de către Parlament, în condițiile prevăzute de legea de înființare a acestora.

Statutul personalului autorităților administrative autonome

Art. 85

Statutul personalului autorităților administrative autonome se stabilește, în mod distinct, prin legea de înființare a acestora.

Conflictul de interese și incompatibilitățile

Art. 86

(1) Dispozițiile art. 39, art. 40 alin. (1)-(3), precum și incompatibilitățile prevăzute în legi speciale se aplică în mod corespunzător persoanelor care asigură conducerea autorităților administrative autonome și care au rang de ministru sau secretar de stat.

(2) Dacă se află într-un caz de incompatibilitate, persoanele prevăzute la alin. (1), au obligația să informeze, în termen de 15 zile, Biroul permanent al Camerei Deputaților și, respectiv, al Senatului.

(3) În termen de 30 de zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (2), persoanele aflate în această situație optează între aceste funcții și cele care sunt incompatibile cu acestea, demisionând din funcția care a generat cazul de incompatibilitate.

(4) După expirarea termenului prevăzut la alin. (3), dacă starea de incompatibilitate continuă să existe, persoana prevăzută la alin. (1) este considerată demisionată din aceasta funcție. Demisia se aduce la cunoștința Camerei Deputaților și respectiv, Senatului.

(5) Hotărârea Camerei prin care se constată demisia se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Actele autorităților administrative autonome

Art. 87

(1) În exercitarea atribuțiilor proprii prevăzute de lege, autoritățile administrative autonome emit sau, după caz, adoptă acte juridice a căror denumire este stabilită în legea de organizare și funcționare.

(2) Actele pot avea caracter normativ sau individual.

(3) Actele cu caracter normativ prevăzute la alin. (1) se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepțiile prevăzute de lege.

PARTEA A III-A
PREFECTUL, INSTITUȚIA PREFECTULUI
ȘI SERVICIILE PUBLICE DECONCENTRATE

Titlul I
Prefectul și subprefectul

Capitolul I
Dispoziții generale

Rolul prefectului și al subprefectului

Art. 88

(1) Prefectul este reprezentantul Guvernului pe plan local și garantul respectării legii și a ordinii publice la nivel local.

(2) Prefectul conduce serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale.

(3) Prefectul asigură conducerea comitetelor județene pentru situații de urgență.

(4) Prefectul asigură verificarea legalității actelor autorităților administrației publice locale și poate ataca în fața instanței de contencios administrativ actele acestora pe care le consideră ilegale.

(5) Pentru îndeplinirea atribuțiilor și prerogativelor care îi revin potrivit legii, prefectul este ajutat de unul sau doi subprefecți. Prefectul municipiului București este ajutat de doi subprefecți.

Statutul prefectului și al subprefectului

Art. 89

Funcțiile de prefect și de subprefect sunt funcții de demnitate publică, asimilate din punct de vedere al drepturilor și obligațiilor cu funcțiile de secretar de stat, respectiv de subsecretar de stat.

Numirea și eliberarea din funcție a prefectului și a subprefectului

Art. 90

(1) Guvernul numește câte un prefect, ca reprezentant al său, în fiecare județ și în municipiul București.

(2) Numirea și eliberarea din funcție a prefectilor și a subprefecților se fac prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului afacerilor interne.

(3) Poate fi numită în funcția de prefect, respectiv de subprefect, persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) este cetățean român și are domiciliul în țară;

b) se bucură de exercițiul drepturilor electorale;

c) are capacitate deplină de exercițiu;

d) nu au suferit condamnări penale, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea;

e) nu se regăsește în cazurile de incompatibilitate prevăzute de prezentul Cod pentru secretarii și subsecretarii de stat;

f) are studii superioare de lungă durată;

g) a absolvit programe de formare specializată în vederea numirii într-o funcție de prefect sau subprefect, organizate de instituțiile abilitate, în condițiile legii.

(4) Condiția prevăzută la alin. (3) lit. g) se consideră îndeplinită în situația în care persoana care poate fi numită în funcția de prefect sau subprefect a absolvit, anterior intrării în vigoare a prezentului Cod, programe de formare specializată pentru ocuparea unei funcții publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (3) lit. g), poate fi numită în funcția de prefect, respectiv de subprefect, o persoană care nu a absolvit programele de formare specializată, cu condiția ca în termen de maxim 2 ani de la data emiterii actului de numire în funcție să aprobe un astfel de program.

(6) La data numirii în funcția de prefect, respectiv de subprefect, raportul de serviciu ori contractul de muncă al acestora se suspendă.

(7) La numirea în funcție prefectul depune în fața Guvernului, respectiv a prim-ministrului, următorul jurământ în limba română: "Jur să respect Constituția și legile țării și să fac cu bunăcredință tot ceea ce stă în puterile și pricepera mea pentru binele locuitorilor județului...Așa să-mi ajute Dumnezeu!".

(8) Formula religioasă de încheiere a jurământului va respecta libertatea convingerilor religioase, jurământul putând fi depus și fără formula religioasă.

(9) Refuzul depunerii jurământului atrage revocarea actului administrativ de numire în funcție.

Capitolul II

Atribuțiile prefectului și subprefectului

Categoriile de atribuții ale prefectului.

Art. 91

(1) Prefectul îndeplinește următoarele categorii de atribuții:

a) atribuții privind asigurarea implementării la nivel local a politicilor guvernamentale și respectării ordinii publice;

b) atribuții în exercitarea rolului constituțional de conducere a serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale;

c) atribuții privind verificarea legalității actelor autorităților administrației publice locale și atacarea actelor pe care le consideră ilegale;

d) atribuții de îndrumare, la cererea autorităților administrației publice locale, privind aplicarea normelor legale din sfera de competență;

e) atribuții privind coordonarea intervenției în caz de forță majoră sau în caz de maximă urgență;

(2) Prefectul îndeplinește și alte atribuții prevăzute de art. 97 din prezentul Cod, de lege și de celelalte acte normative, precum și însărcinările stabilite de Guvern.

Atribuții privind asigurarea implementării la nivel local a politicilor guvernamentale și respectării ordinii publice

Art. 92

În exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 91 alin. (1) lit. a), prefectul:

a) asigură monitorizarea aplicării unitare și respectării Constituției, a legilor, a ordonanțelor și a hotărârilor Guvernului, precum și a celorlalte acte normative de către autoritățile administrației publice locale și serviciile publice deconcentrate, la nivelul județului, respectiv al municipiului București;

b) analizează modul de îndeplinire în județ, respectiv în municipiul București a obiectivelor cuprinse în Programul de guvernare și informează Guvernul, prin intermediul ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor interne, cu privire la stadiul realizării acestora, în conformitate cu atribuțiile ce îi revin potrivit legii;

c) monitorizează activitatea de implementare în mod coerent și integrat în județ, respectiv în municipiul București a politicilor publice promovate de către ministere și celelalte autorități ale administrației publice centrale din subordinea Guvernului și informează Guvernul, prin intermediul ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor interne, asupra stadiului de realizare a acestora;

d) acționează pentru menținerea climatului de pace socială și a unei comunicări permanente cu toate nivelurile instituționale și sociale, acordând o atenție constantă prevenirii tensiunilor sociale;

e) monitorizează acțiunile de prevenire a infracțiunilor și de apărare a drepturilor și a siguranței cetățenilor, desfășurate de către organele legal abilitate;

f) verifică modul de aplicare a normelor legale care reglementează folosirea limbii minorității naționale în raporturile dintre autoritățile administrației publice locale și serviciile publice deconcentrate, pe deoparte, și cetățenii aparținând minorităților naționale, pe de altă parte, în unitățile administrativ teritoriale în care aceștia au o pondere de peste 20%.

Atribuții în exercitarea rolului constituțional de conducere a serviciilor publice deconcentrate

Art. 93

În exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 91 alin. (1) lit. b), prefectul:

a) asigură legătura operativă dintre fiecare ministru, respectiv conducător al organului administrației publice centrale din subordinea Guvernului și conducătorul serviciului public deconcentrat din subordinea acestuia;

b) verifică modul în care serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale își îndeplinesc atribuțiile de monitorizare și de control în domeniului în care activează;

c) avizează proiectele bugetelor și situațiile financiare privind execuția bugetară ale serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din subordinea Guvernului și le transmite conducătorului instituției ierarhic superioare serviciului public deconcentrat. Avizele au caracter consultativ;

d) poate propune sancționarea conducătorilor serviciilor publice deconcentrate, ministrului, respectiv conducătorului organului administrației publice în subordinea căruia aceste servicii publice își desfășoară activitatea;

e) desemnează prin ordin un reprezentant al instituției prefectului în comisia de concurs pentru ocuparea postului de conducător al unui serviciu public deconcentrat din județ.

Atribuții privind verificarea legalității

Art. 94

(1) Prefectul verifică legalitatea actelor administrative ale consiliului județean, președintelui consiliului județean, ale consiliului local și ale primarului, inclusiv la sediul autorităților administrațiilor publice locale.

(2) Prefectul poate ataca actele autorităților prevăzute la alin. (1) pe care le consideră ilegale, în fața instanței competente, în condițiile legii contenciosului administrativ.

Atribuții de îndrumare

Art. 95

În îndeplinirea atribuțiilor prevăzute la art. 91 alin. (1) lit. d), prefectul:

a) primește solicitările de îndrumare transmise de autoritățile publice locale și, după caz, consultă celelalte autorități ale administrației publice centrale în vederea emiterii unui punct de vedere;

b) emite puncte de vedere ca urmare a solicitărilor de îndrumare primite de la autoritățile administrației publice locale;

c) comunică solicitantului punctele de vedere emise conform lit. b);

d) publică pe pagina de internet a instituției prefectului punctele de vedere emise potrivit lit. b), pentru asigurarea implementării unitare la nivel local a legislației.

Atribuțiile privind coordonarea intervenției în caz de forță majoră sau în caz de maximă urgență

Art. 96

(1) În îndeplinirea atribuțiilor prevăzute la art. 91 alin. (1) lit. e), prefectul:

a) dispune, în calitate de președinte al Comitetului județean pentru situații de urgență, măsurile care se impun pentru prevenirea și gestionarea acestora;

b) utilizează, în calitate de șef al protecției civile, fondurile special alocate de la bugetul de stat și baza logistică de intervenție în situații de criză, în scopul desfășurării în bune condiții a acestei activități;

c) veghează la desfășurarea în bune condiții a intervențiilor și a altor activități necesare restabilirii situației normale în plan local.

(2) În cazuri care necesită adoptarea de măsuri imediate pentru gestionarea situațiilor de criză sau de urgență, prefectul poate solicita primarului sau președintelui consiliului județean, respectiv Primarului General al municipiului București convocarea, după caz, a unei ședințe extraordinare a consiliului județean, a Consiliului General al Municipiului București ori a consiliului local.

(3) În situația declarării stării de alertă, în condițiile legii, pentru rezolvarea intereselor locuitorilor unităților administrativ-teritoriale, prefectul poate solicita convocarea de îndată a consiliului județean, a Consiliului General al Municipiului București ori a consiliului local, după caz.

(4) În situații de urgență sau de criză, autoritățile militare și organele locale ale ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor interne au obligația să informeze și să sprijine prefectul pentru rezolvarea oricărei probleme care pune în pericol ori afectează siguranța populației, a bunurilor, a valorilor și a mediului înconjurător.

Alte atribuții

Art. 97

Prefectul îndeplinește și următoarele atribuții:

a) sprijină, în limita competenței, autoritățile administrației publice locale pentru evidențierea priorităților de dezvoltare economică teritorială;

b) susține acțiunile desfășurate de către serviciile publice deconcentrate, respectiv autoritățile administrației publice locale în domeniul afacerilor europene;

c) hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu instituții similare din țară și din străinătate, în vederea creșterii gradului de profesionalizare a instituției prefectului;

d) îndeplinește atribuțiile stabilite prin legi speciale în domeniul organizării și desfășurării alegerilor locale, parlamentare și prezidențiale, precum și a referendumurilor naționale ori locale;

e) asigură desfășurarea în bune condiții a activității serviciilor publice comunitare pentru eliberarea și evidența pașapoartelor simple, respectiv regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor, precum și a activității de eliberare a apostilei pentru actele oficiale administrative;

f) alte atribuții prevăzute de lege, precum și însărcinările stabilite de Guvern.

Atribuții care pot fi delegate prefectului

Art. 98

Miniștrii și conducătorii celorlalte organe ale administrației publice centrale din subordinea Guvernului pot delega prefectului unele atribuții de conducere și control, precum:

a) verificarea modului de utilizare a fondurilor publice alocate serviciilor publice deconcentrate;

b) verificarea modului de realizare a obiectivelor cuprinse în strategiile sectoriale;

c) analizarea modului de realizare a acțiunilor cu caracter interministerial care au ca scop creșterea calității serviciilor publice;

d) organizarea unor achiziții publice prin programe comune mai multor servicii publice deconcentrate din județ, respectiv din municipiul București;

e) reprezentarea în fața instanțelor judecătorești, în cazul în care serviciile publice deconcentrate din subordine nu pot fi mandatate;

f) alte atribuții stabilite prin ordin al conducătorului instituției ierarhic superioare serviciului public deconcentrat.

Atribuțiile subprefectului

Art. 99

(1) Subprefectul este subordonat prefectului și este înlocuitorul de drept al acestuia.

(2) Atribuțiile subprefecților sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(3) Prefectul poate să delege subprefectului, prin ordin, o parte din atribuțiile sale.

(4) În situația în care sunt în funcție doi subprefecți prefectul emite ordin prin care desemnează unul dintre cei doi subprefecți ca înlocuitor de drept.

(5) În cazul în care nu s-a emis ordinul prevăzut la alin. (4), înlocuitorul de drept al prefectului este desemnat prin ordin al ministrului afacerilor interne.

Capitolul III

Raporturile cu alte autorități și instituții publice

Raporturile cu autoritățile administrației publice locale

Art. 100

Între prefecți și subprefecți, pe de o parte, consiliile locale și primari, precum și consiliile județene și președinții consiliilor județene, pe de altă parte, nu există raporturi de subordonare; în relațiile dintre acestea există raporturi de colaborare.

Raporturile cu alte autorități publice și instituții publice

Art. 101

(1) Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, prefectul poate solicita instituțiilor publice, serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale și autorităților administrației publice locale din județul respectiv sau din municipiul București, după caz, documentații, date și informații, iar acestea sunt obligate să i le furnizeze cu celeritate și în mod gratuit.

(2) Dacă prefectul apreciază că secretarul unei unități administrativ-teritoriale a săvârșit, în legătură cu realizarea atribuțiilor, o faptă ce constituie abatere disciplinară, el poate sesiza comisia de disciplină competentă.

Verificarea măsurilor întreprinse de primar și de președintele consiliului județean

Art. 102

Prefectul poate verifica măsurile întreprinse de primar sau de președintele consiliului județean în calitatea lor de reprezentanți ai statului în unitatea administrativ-teritorială și poate sesiza organele competente în vederea stabilirii măsurilor necesare, în condițiile legii.

Întocmirea și actualizarea listei cuprinzând aleșii locali

Art. 103

(1) Prefecții au obligația întocmirii și actualizării listei cuprinzând aleșii locali de la nivelul fiecărei unități/subdiviziuni administrativ-teritorială, listă care se comunică ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice și ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor interne.

(2) Procedura de întocmire, actualizare și transmitere a listei prevăzute la alin. (1) se stabilește prin ordin comun al ministrului afacerilor interne și al ministrului administrației publice, în termen de maximum 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului Cod.

Implicarea prefectului în activitățile de control desfășurate la nivelul județului

Art. 104

Prefectul este informat despre orice activitate de control care urmează să se desfășoare în județ, respectiv în municipiul București de către oricare dintre ministere sau alte organe ale administrației publice centrale din subordinea Guvernului, cu excepția ministerelor cu atribuții în domeniul apărării naționale și justiției.

Capitolul IV

Structuri funcționale

Instituția prefectului

Art. 105

(1) Pentru exercitarea de către prefect a prerogativelor care îi revin potrivit Constituției și altor legi se organizează și funcționează instituția prefectului, sub conducerea prefectului.

(2) Instituția prefectului este o instituție publică cu personalitate juridică, cu patrimoniu și buget propriu.

(3) Prefectul este ordonator terțiar de credite.

(4) Organigrama și modul de funcționare ale instituției prefectului se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(5) Sediul instituției prefectului, denumit prefectură, este în municipiul reședință de județ, într-un imobil proprietate publică a statului, a județului sau a municipiului, după caz.

(6) Pentru municipiul București, respectiv județul Ilfov, sediul instituției prefectului este în municipiul București.

(7) Capacitatea juridică de drept public a instituției prefectului se exercită de către prefect sau înlocuitorul de drept al acestuia.

(8) Exercițarea drepturilor și asumarea obligațiilor civile ale instituției prefectului se realizează de către prefect, de înlocuitorul de drept al acestuia sau de către o persoană anume desemnată prin ordin al acestuia.

(9) Activitatea instituției prefectului este finanțată de la bugetul de stat, prin bugetul ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor interne, precum și din alte surse prevăzute de lege.

(10) Instituția prefectului poate beneficia de proiecte și programe cu finanțare externă rambursabilă și/sau nerambursabilă de implementarea cărora răspunde în vederea realizării indicatorilor asumați în cadrul fiecărui proiect și/sau program.

Îndrumarea și controlul ierarhic de specialitate asupra activității prefectilor

Art. 106

Îndrumarea și controlul ierarhic de specialitate asupra activității prefectilor, a subprefecților și a instituțiilor prefectului se asigură de ministerul cu atribuții în domeniul afacerilor interne

Colegiul prefectural

Art. 107

(1) În fiecare județ, respectiv în municipiul București funcționează un colegiu prefectural compus din prefect, subprefect și conducătorii serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale, care sunt organizate sau au sediul în județul respectiv sau în municipiul București, după caz.

(2) Din colegiul prefectural al municipiului București și al județelor în care sunt în funcție doi subprefecți face parte subprefectul desemnat prin ordin al prefectului.

(3) Criteriile necesare pentru stabilirea prin ordin al prefectului a componenței colegiului prefectural se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(4) La lucrările colegiului prefectural pot fi invitate și alte persoane a căror prezență este considerată necesară.

(5) Colegiul prefectural se convoacă de către prefect cel puțin o dată pe lună și oricând se consideră că este necesar și este condus de prefect.

(6) Serviciile publice deconcentrate au obligația de a prezenta anual sau la solicitarea prefectului, informări privind modul de realizare a atribuțiilor care le revin.

(7) Atribuțiile colegiului prefectural privesc armonizarea activității serviciilor publice deconcentrate care au sediul în județul respectiv, precum și implementarea programelor, politicilor, strategiilor și planurilor de acțiune ale Guvernului la nivelul județului sau al localităților acestuia, respectiv la nivelul municipiului București, după caz, și sunt reglementate prin hotărâre a Guvernului.

Cancelaria prefectului

Art. 108

(1) În cadrul instituției prefectului se organizează și funcționează cancelaria prefectului.

(2) Cancelaria prefectului este un compartiment organizatoric distinct, care cuprinde următoarele funcții de execuție de specialitate specifice: directorul cancelariei, consilier, consultant și secretarul cancelariei.

(3) Numărul de posturi, numirea, modificarea și încetarea raporturilor de muncă, precum și drepturile și obligațiile personalului care fac parte din cancelaria prefectului sunt reglementate în Partea a VI-a, Titlul II.

Oficiile prefecturale

Art. 109

(1) Prefectul poate organiza, prin ordin, în cadrul numărului de posturi și al fondurilor aprobate anual, oficii prefecturale. În municipiul București se poate organiza câte un oficiu prefectural în fiecare sector.

(2) Ordinul prefectului privind înființare și organizarea, respectiv desființarea oficiilor prefecturale se emite numai cu avizul conform al ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor interne.

(3) Oficiile prefecturale fac parte integrantă din instituția prefectului.

(4) Oficiile prefecturale sunt conduse de către un șef al oficiului prefectural, care deține o funcție publică de conducere specifică.

(5) Numirea, modificarea, suspendarea și încetarea raportului de serviciu al șefului oficiului prefectural se dispun de către prefect, în condițiile legii.

(6) Atribuțiile cancelariei prefectului și ale oficiilor prefecturale sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Capitolul V

Drepturi și îndatoriri ale prefecților

Secțiunea 1

Drepturile prefecților

Dreptul la locuință de serviciu

Art. 110

(1) La numirea în funcție, prefectul și subprefectul care nu dețin o locuință proprietate personală în localitatea în care își are sediul instituția prefectului au dreptul la o locuință de serviciu corespunzătoare sau la decontarea cheltuielilor de cazare, în condițiile legii

(2) Cheltuielile privind locuința de serviciu, cheltuielile de cazare, precum și cele privind deplasarea dus-întors între municipiul în care are sediul instituția prefectului și localitatea în care își au domiciliul prefectul și subprefectul sunt suportate din bugetul instituției prefectului și se decontează în limita unui plafon maxim, stabilit anual, prin hotărâre a Guvernului, în condițiile legii.

(3) Contractul de închiriere a locuinței de serviciu încetează în termen de 30 de zile de la data încetării exercitării funcției de prefect, respectiv de subprefect, după caz.

Dreptul la onoruri militare

Art. 111

Ca reprezentant al Guvernului, prefectului i se acordă onoruri militare, în condițiile stabilite prin regulamentele specifice, cu ocazia ceremoniilor militare organizate la nivelul județului.

Secțiunea a 2-a

Îndatoriri și interdicții ale prefecților

Obligația de informare în situația călătoriilor în afara județului

Art. 112

Prefecții și subprefecții au obligația să informeze în prealabil conducerea ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor interne ori de câte ori călătoresc în afara județului.

Conflictul de interese

Art. 113

Dispozițiile art. 39 privind conflictul de interese se aplică în mod corespunzător prefectului și subprefectului.

Incompatibilități ale prefectilor și subprefectilor

Art. 114

Dispozițiile art. 39, art. 41 și art. 73 alin. (1)-(2) și (4)-(5) se aplică în mod corespunzător prefectului și subprefectului.

Capitolul VI

Actele și răspunderea prefectului

Regimul juridic aplicabil actelor prefectului

Art. 115

(1) Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin, prefectul emite acte administrative cu caracter individual sau normativ, numite ordine.

(2) Ordinele prin care se stabilesc măsuri cu caracter tehnic sau de specialitate sunt emise după consultarea conducătorilor serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din subordinea Guvernului, organizate la nivelul unităților administrativ-teritoriale.

(3) Ordinele cu caracter normativ emise de prefect se publică prin modalitățile prevăzute de lege, și pe pagina de internet a instituției.

(4) Ordinul cu caracter normativ emis de către prefect devine executoriu numai după ce a fost adus la cunoștință publică.

(5) Ordinul cu caracter individual emis de către prefect devine executoriu de la data comunicării către persoanele interesate.

(6) Ordinele emise de prefect în calitate de președinte al Comitetului județean pentru situații de urgență produc efecte juridice de la data aducerii lor la cunoștință publică și sunt executorii.

(7) Ordinele cu caracter normativ se comunică de îndată ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor interne

(8) Ministrul cu atribuții în domeniul afacerilor interne poate propune Guvernului anularea ordinelor emise de prefect care au caracter normativ sau a celor prevăzute la alin. (2) și (6), dacă le consideră nelegale sau netemeinice.

(9) Prefecții sunt obligați să comunice ordinele emise potrivit alin. (2) conducătorului instituției ierarhic superioare serviciului public deconcentrat.

(10) Prefectul poate propune ministerelor și celorlalte organe ale administrației publice centrale măsuri pentru îmbunătățirea activității serviciilor publice deconcentrate, organizate la nivelul unităților administrativ-teritoriale.

Răspunderea prefectului și a subprefectului

Art. 116

(1) În exercițiul funcțiilor lor prefectul și subprefectul răspund administrativ, civil sau penal, după caz, în condițiile legii și ale prezentului Cod.

(2) Dispozițiile art. 50 se aplică în mod corespunzător.

Titlul II **Serviciile publice deconcentrate**

Capitolul I **Dispoziții generale**

Înființarea, organizarea și desființarea serviciilor publice deconcentrate

Art. 117

(1) Ministerele și alte organe de specialitate ale administrației publice centrale pot avea în subordinea lor servicii publice deconcentrate, ca structuri de specialitate în teritoriu.

(2) Înființarea sau desființarea serviciilor publice deconcentrate, obiectul de activitate și competențele acestora sunt stabilite prin actul de înființare a ministerului, respectiv a organului de specialitate al administrației publice centrale competent în subordinea cărora aceste servicii își desfășoară activitatea.

(3) Organigrama, numărul și încadrarea personalului, funcțiile de conducere ale serviciilor publice deconcentrate se stabilesc prin acte ale autorităților centrale în subordinea cărora aceste servicii își desfășoară activitatea.

Competențele serviciilor publice deconcentrate

Art. 118

Serviciile publice deconcentrate pot avea, de regulă, competențe de control, inspecție și monitorizare în domeniul de specializare al ministerului de resort, respectiv al organului de specialitate al administrației publice centrale competent.

Capitolul II **Conducerea serviciilor publice deconcentrate**

Atribuțiile ministerelor și ale prefectului în relația cu serviciile publice deconcentrate

Art. 119

(1) Ministerele de resort, respectiv organele de specialitate ale administrației publice centrale competente stabilesc organigrama, numărul de posturi și funcțiile de conducere ale serviciilor publice deconcentrate aflate în subordinea lor.

(2) Autoritățile prevăzute la alin. (1) pot emite acte care să conțină norme sau regulamente, precum și instrucțiuni, obligatorii pentru serviciile publice deconcentrate aflate în subordinea lor.

(3) Prefectul coordonează activitatea serviciilor publice deconcentrate de la nivelul județului pentru asigurarea implementării măsurilor din programul de guvernare și în situații care implică intervenția urgentă a organelor statale în teritoriu. În îndeplinirea acestui rol, prefectul exercită atribuțiile prevăzute la art. 93 din prezentul Cod, precum și alte atribuții prevăzute de lege.

(4) Ministerul de resort, respectiv organul de specialitate al administrației publice centrale competent și prefectul au obligația de a colabora în vederea exercitării competențelor legale privind conducerea serviciilor publice deconcentrate din unitățile administrativ-teritoriale.

(5) Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale sunt obligate să comunice prefectilor actele cu caracter normativ emise în domeniul de activitate al serviciilor publice deconcentrate, pentru care legea nu prevede publicarea în Monitorul Oficial.

Numirea și eliberarea din funcție a conducătorilor serviciilor publice deconcentrate

Art. 120

(1) Conducătorii serviciilor publice deconcentrate sunt numiți și eliberați din funcție prin ordin al conducerii ministerului de resort, respectiv al organului de specialitate al administrației publice centrale competente.

(2) Numirea, modificarea, suspendarea sau încetarea raporturilor de serviciu sau de muncă, după caz, ale conducătorilor serviciilor publice deconcentrate se comunică prefectului județului în care serviciul public deconcentrat este organizat sau are sediul ori prefectului municipiului București, după caz, în termen de 15 de zile de la intervenirea acestora.

(3) Celelalte funcții de conducere și funcțiile de execuție din cadrul serviciilor publice deconcentrate sunt supuse prevederilor Părții a VI-a din prezentul Cod.

Atribuțiile conducătorilor serviciilor publice deconcentrate

Art. 121

(1) Conducătorii serviciilor publice deconcentrate asigură conducerea executivă a acestora în vederea exercitării de către acestea a atribuțiilor stabilite prin lege și prin actele prevăzute la art. 119 alin. (1) și (2).

(2) Conducătorii serviciilor publice deconcentrate au următoarele atribuții principale:

a) emit actele privind numirea și eliberarea din funcție, modificarea raporturilor de serviciu sau de muncă, precum și sancționarea disciplinară a personalului din cadrul serviciului public deconcentrat;

b) comunică prefectului și ministerului de resort sau organului de specialitate al administrației publice centrale competent actele cu caracter normativ emise;

c) informează prefectul și ministerul de resort sau organul de specialitate al administrației publice centrale competent cu privire la activitatea serviciului public deconcentrat;

d) participă la convocările realizate de prefect și de ministerul de resort sau de organul de specialitate al administrației publice centrale competent;

(3) Conducătorii serviciilor publice deconcentrate au și alte atribuții stabilite prin legile speciale, prin actele ministerului de resort sau organului de specialitate al administrației publice centrale competent și de către prefect.

Actele conducătorilor serviciilor publice deconcentrate

Art. 122

(1) Conducătorii serviciilor publice deconcentrate emit decizii.

(2) Deciziile au caracter individual și se referă la situații și persoane determinate.

Răspunderea conducătorilor serviciilor publice deconcentrate

Art. 123

(1) Conducătorii serviciilor publice deconcentrate răspund în fața ministerului respectiv în fața organului de specialitate al administrației publice centrale în subordinea căruia se află serviciul public deconcentrat.

(2) Conducătorii autorităților administrației publice centrale prevăzute la alin. (1) pot sancționa conducătorii serviciilor publice deconcentrate în cazurile prevăzute de lege.

PARTEA A IV-A ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Titlul I Dispoziții generale

Principii specifice aplicabile administrației publice locale

Art. 124

(1) Administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se organizează și funcționează în temeiul principiilor generale ale administrației publice prevăzute la Partea I, Titlul II, precum și a următoarelor principii specifice:

- a) principiul descentralizării;
- b) principiul autonomiei locale;
- c) principiul consultării cetățenilor în soluționarea problemelor de interes local deosebit;
- d) principiul eligibilității autorităților administrației publice locale;
- e) principiul cooperării;
- f) principiul responsabilității;
- g) principiul deconcentrării serviciilor publice.

(2) Aplicarea principiilor prevăzute la alin. (1) nu poate aduce atingere caracterului de stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil al României.

Titlul II Descentralizarea

Capitolul I Dispoziții generale

Principiile procesului de descentralizare

Art. 125

Principiile pe baza cărora se desfășoară procesul de descentralizare sunt următoarele:

a) principiul subsidiarității, care constă în exercitarea competențelor de către autoritatea administrației publice locale situată la nivelul administrativ cel mai apropiat de cetățean și care dispune de capacitate administrativă necesară;

b) principiul asigurării resurselor corespunzătoare competențelor transferate;

c) principiul responsabilității autorităților administrației publice locale în raport cu competențele ce le revin, care impune obligativitatea realizării standardelor de calitate și a standardelor de cost în furnizarea serviciilor publice și de utilitate publică;

d) principiul asigurării unui proces de descentralizare stabil, predictibil, bazat pe criterii și reguli obiective, care să nu constrângă activitatea autorităților administrației publice locale sau să limiteze autonomia locală financiară;

e) principiul echității, care implică asigurarea accesului tuturor cetățenilor la serviciile publice și de utilitate publică;

f) principiul constrângerii bugetare, care interzice utilizarea de către autoritățile administrației publice centrale a transferurilor speciale sau a subvențiilor pentru acoperirea deficitelor finale ale bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale.

Regulile procesului de descentralizare

Art. 126

(1) Guvernul, ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale transferă competențe autorităților administrației publice locale de la nivelul județelor, comunelor, orașelor sau municipiilor, după caz, respectând principiul subsidiarității și următoarele criterii:

a) economiile de scară - criteriu potrivit căruia descentralizarea competenței privind furnizarea unui serviciu public se face către acel nivel al administrației publice locale care poate obține economii de scară;

b) aria geografică a beneficiarilor - criteriu potrivit căruia transferul competenței privind furnizarea unui serviciu public se face către acel nivel al administrației publice locale care corespunde cel mai bine ariei geografice a beneficiarilor.

(2) Transferul competenței este fundamentat pe analize de impact și realizat pe baza unor metodologii specifice și a unor sisteme de indicatori de monitorizare, elaborate de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, în colaborare cu ministerul cu atribuții în domeniul administrației publice și cu structurile asociative ale unităților administrativ-teritoriale.

(3) Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, în colaborare cu ministerul cu atribuții în domeniul administrației publice și cu structurile asociative ale unităților administrativ-teritoriale, organizează faze-pilot în vederea testării și evaluării impactului soluțiilor propuse pentru descentralizarea competențelor pe care le exercită în prezent.

(4) Prin derogare de la legea care reglementează finanțele publice locale, serviciile publice deconcentrate, care exercită competențele ce urmează să fie supuse procesului de descentralizare, și prin urmare, să fie testate prin organizarea fazelor-pilot, se reorganizează temporar la nivelul unităților administrativ-teritoriale prin hotărâre a Guvernului.

(5) În procesul de implementare al fazelor pilot, se autorizează ministerul cu atribuții în domeniul finanțelor publice să modifice bugetele ordonatorilor principali de credite prin hotărâre a Guvernului.

(6) În vederea aplicării prevederilor alin. (4) ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat propun ministerului cu atribuții în domeniul finanțelor publice sume ce se alocă pentru cheltuielile descentralizate aflate în faze-pilot cel puțin la nivelul execuției bugetare din anul anterior din aceeași perioadă.

(7) Propunerea ordonatorilor principali de credite ai bugetului de stat este însoțită de contul de execuție aferent competențelor aflate în faza-pilot.

Etapele transferului de competențe

Art. 127

(1) Etapele transferului de competență sunt următoarele:

a) elaborarea de către ministerul coordonator al procesului de descentralizare a strategiei generale de descentralizare sau, în cazul inexistenței unei strategii generale de descentralizare prin care se analizează oportunitatea transferului de competențe de la nivelul administrației publice centrale la nivelul autorităților administrației publice locale, elaborarea de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale a strategiilor sectoriale de descentralizare;

b) identificarea de către Guvern, ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale a resurselor necesare și a costurilor integrale aferente competențelor care sunt transferate, precum și a surselor bugetare pe baza cărora sunt finanțate;

c) organizarea de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale a fazelor-pilot în vederea testării și evaluării impactului soluțiilor propuse pentru descentralizarea competențelor, care nu sunt exercitate prin structuri din subordinea ministerelor de resort, organizate la nivel local;

d) elaborarea de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale a analizelor de impact ale transferului de competențe;

e) elaborarea de către ministere și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale a proiectelor de legi sectoriale prin care se transferă competențe către autoritățile administrației publice locale.

(2) În toate etapele procesului de transfer de competențe, așa cum sunt prevăzute la alin. (1), este obligatorie consultarea structurilor asociative ale unităților administrativ-teritoriale.

(3) Guvernul, ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale asigură, în colaborare cu structurile asociative ale unităților administrativ-teritoriale, corelarea pe termen lung între responsabilitățile transferate și resursele aferente, astfel încât să acopere variațiile de cost în furnizarea serviciilor publice și de utilitate publică descentralizate.

Transferul resurselor financiare

Art. 128

(1) Transferul de competențe se face concomitent cu asigurarea resurselor necesare exercitării acestora. Exercițarea competențelor se face numai după transmiterea resurselor financiare necesare.

(2) Finanțarea competențelor delegate este asigurată în totalitate de către administrația publică centrală. Competențele delegate sunt exercitate de către autoritățile administrației publice locale sau de către alte instituții publice locale, în numele unei autorități a administrației publice centrale, în limitele stabilite de către aceasta.

Standardele de calitate și standardele de cost

Art. 129

(1) Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale stabilesc standarde de cost pentru finanțarea serviciilor publice care au fost descentralizate până la intrarea în vigoare a prezentului Cod, precum și a celor care urmează să fie descentralizate și standarde de calitate aferente asigurării furnizării acestora de către autoritățile administrației publice locale. Standardele de cost și de calitate pentru serviciile publice care au fost descentralizate se elaborează în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentului Cod. Standardele de cost și de calitate pentru serviciile publice care urmează să fie descentralizate se elaborează cel târziu până la intrarea în vigoare a legilor sectoriale de descentralizare.

(2) Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale au obligația să actualizeze periodic standardele de cost și de calitate pentru serviciile publice prevăzute la alin. (1). Elaborarea și actualizarea standardelor de cost și de calitate se fac în colaborare cu structurile asociative ale unităților administrativ-teritoriale, conform prevederilor în vigoare, sub coordonarea ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice.

(3) Standardele de cost și de calitate se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerelor sau a celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, cu avizul ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice, al Comitetului tehnic interministerial pentru descentralizare și al Comitetului pentru finanțe publice locale. Hotărârile Guvernului privind actualizarea periodică a standardelor de cost și de calitate stau la baza determinării și alocării sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, către bugetele locale, pentru finanțarea serviciilor publice descentralizate.

(4) Autoritățile administrației publice locale sunt responsabile pentru respectarea aplicării standardelor de calitate și de cost în furnizarea serviciilor publice descentralizate. Autoritățile administrației publice locale pot crește nivelul de calitate și de cost pe baza veniturilor proprii și a altor surse atrase, în condițiile legii.

(5) În furnizarea serviciilor publice descentralizate, autoritățile administrației publice locale sunt obligate să asigure aplicarea standardelor de calitate și să asigure finanțarea serviciilor publice locale cel puțin la nivelul standardelor de cost stabilite în condițiile legii.

Capacitatea administrativă

Art. 130

(1) În cadrul proceselor de transfer al competențelor către autoritățile administrației publice locale de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor, ministerele sau organele de specialitate ale administrației publice centrale clasifică unitățile administrativ-teritoriale în două categorii, în funcție de capacitatea administrativă a acestora:

a) categoria I, din care fac parte unitățile administrativ-teritoriale care au capacitatea administrativă necesară realizării competențelor transferate. Autoritățile administrației publice locale din cadrul acestor unități administrativ-teritoriale pot exercita pe deplin și imediat competențele transferate, în condiții de eficiență;

b) categoria a II-a, din care fac parte unitățile administrativ-teritoriale care nu au capacitatea administrativă necesară realizării competențelor transferate. Autoritățile administrației publice locale din cadrul acestor unități administrativ-teritoriale nu pot exercita competențele transferate în condiții de eficiență.

(2) Autoritățile administrației publice locale din unitățile administrativ-teritoriale care fac parte din categoria a II-a sunt excluse de la transferul competențelor până în momentul realizării capacității administrative necesare exercitării lor, în condițiile legii.

(3) Procedura de evaluare a capacității administrative a unității administrativ-teritoriale, inclusiv criteriile de evaluare, se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

(4) În condițiile prevăzute la alin. (1), în cadrul procesului de descentralizare, ministerul coordonator al procesului de descentralizare, împreună cu ministerele, respectiv celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, după caz, și în colaborare cu structurile asociative ale unităților administrativ-teritoriale, stabilesc și actualizează criteriile de evaluare a capacității administrative a unităților administrativ-teritoriale la nivelul cărora sunt transferate competențele.

(5) În situațiile în care ministerele, respectiv organele de specialitate ale administrației publice centrale, după caz, împreună cu ministerul coordonator al procesului de descentralizare, constată lipsa capacității administrative a unei comune sau, după caz, a unui oraș sau municipiu pentru exercitarea în condiții de eficiență a competențelor transferate, competențele respective se transferă autorităților administrației publice locale de la nivelul județului pe a cărui rază se află unitatea administrativ-teritorială în cauză, în condițiile art. 127.

(6) În situațiile în care ministerele, respectiv organele de specialitate ale administrației publice centrale, după caz, împreună cu ministerul coordonator al procesului de descentralizare, constată lipsa capacității administrative a unui județ pentru exercitarea în condiții de eficiență a competențelor transferate, competențele respective, precum și resursele aferente, după caz, se transferă ministerului de resort.

(7) Transferul competențelor prevăzute la alin. (5) și (6) se realizează pe perioadă determinată, până în momentul realizării capacității administrative necesare a unității administrativ-teritoriale în cauză.

(8) Constatarea realizării capacității administrative a unității administrativ-teritoriale prevăzute la alin. (6) se face de către ministerele, respectiv organele de specialitate ale administrației publice centrale, după caz, împreună cu ministerul coordonator al procesului de descentralizare, cu respectarea procedurii stabilite la alin. (3).

Capitolul II

Cadrul instituțional al procesului de descentralizare

Rolul și atribuțiile ministerului coordonator al procesului de descentralizare

Art. 131

(1) Ministerul coordonator al procesului de descentralizare avizează, potrivit legii, inițiativele și proiectele de acte normative privind descentralizarea administrativă și financiară, elaborate de ministere, respectiv de celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale.

(2) Ministerul coordonator al procesului de descentralizare sprijină fundamentarea și implementarea politicii de descentralizare a Guvernului prin:

- a) elaborarea strategiei și a politicilor generale de descentralizare;
- b) coordonarea tehnică și monitorizarea procesului de descentralizare;
- c) elaborarea politicii de descentralizare financiară și fiscală, în colaborare cu ministerul cu atribuții în domeniul finanțelor publice;
- d) furnizarea de expertiză și asistență tehnică de specialitate ministerelor și celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, în vederea elaborării și implementării strategiilor de descentralizare sectorială;
- e) colectarea și gestionarea, în colaborare cu ministerul cu atribuții în domeniul finanțelor publice, cu celelalte ministere și organe de specialitate ale administrației publice centrale, cu autoritățile administrației publice locale, precum și cu alte autorități și instituții publice, a datelor statistice necesare fundamentării și estimării impactului politicilor de descentralizare;
- f) avizarea standardelor de cost și calitate corespunzătoare anumitor servicii publice și de utilitate publică descentralizate elaborate, respectiv, actualizate de ministere, celelalte organe de specialitate ale

administrației publice centrale în colaborare cu structurile asociative ale unităților administrativ-teritoriale;

g) monitorizarea îndeplinirii de către autoritățile administrației publice locale a standardelor de calitate în furnizarea serviciilor publice și de utilitate publică descentralizate.

(3) Ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și autoritățile administrației publice locale au obligația de a transmite ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice toate informațiile necesare fundamentării, implementării și monitorizării procesului de descentralizare. Ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale asigură interoperabilitatea datelor specifice colectate cu baza de date a ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice, constituită în acest scop.

Comitetul tehnic interministerial pentru descentralizare

Art. 132

(1) Pentru coordonarea generală a procesului de descentralizare funcționează Comitetul tehnic interministerial pentru descentralizare, condus de ministrul cu atribuții în domeniul administrației publice, în calitate de coordonator al reformei administrației publice.

(2) La nivelul ministerelor și al celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale se constituie grupuri de lucru pentru descentralizarea competențelor.

(3) Modul de organizare, funcționare și atribuțiile structurilor tehnice prevăzute la alin. (1) și (2) se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Comitetul pentru finanțe publice locale

Art. 133

(1) Comitetul pentru finanțe publice locale, constituit în condițiile legii finanțelor publice locale, complementar rolului său în procesul de elaborare a unor reglementări cu caracter financiar, are rol consultativ în elaborarea și implementarea politicilor de descentralizare financiară și fiscală.

(2) Ministerul coordonator al procesului de descentralizare și ministerul cu atribuții în domeniul finanțelor publice, prin structurile de specialitate, asigură împreună secretariatul tehnic al Comitetului tehnic interministerial pentru descentralizare și al Comitetului pentru finanțe publice locale.

Monitorizarea stadiului procesului de descentralizare

Art. 134

Ministerul coordonator al procesului de descentralizare prezintă anual Guvernului, spre informare, un raport privind stadiul derulării procesului de descentralizare.

Titlul III

Regimul general al autonomiei locale

Dispoziții generale aplicabile autonomiei locale

Art. 135

(1) Autonomia locală, definită la art. 5 lit. i), se exercită de autoritățile administrației publice locale.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu aduc atingere posibilității de a recurge la consultarea locuitorilor prin referendum sau prin orice altă formă de participare directă a cetățenilor la treburile publice, în condițiile legii.

(3) Autonomia locală este numai administrativă și financiară, fiind exercitată pe baza și în limitele prevăzute de lege.

(4) Autonomia locală privește organizarea, funcționarea, competența și atribuțiile autorităților administrației publice locale, precum și gestionarea resurselor care, potrivit legii, aparțin comunei, orașului, municipiului sau județului, după caz.

(5) Autonomia locală garantează autorităților administrației publice locale dreptul ca, în limitele legii, să aibă inițiative în toate domeniile, cu excepția celor date în mod expres în competența altor autorități publice.

Raporturile dintre autoritățile administrației publice locale

Art. 136

(1) Raporturile dintre autoritățile administrației publice din comune, orașe, municipii și autoritățile administrației publice de la nivelul județului se bazează pe principiile autonomiei locale, legalității, cooperării, solidarității, egalității de tratament și responsabilității.

(2) În relațiile dintre consiliul local și primar, consiliul județean și președintele consiliului județean, precum și între autoritățile administrației publice din comune, orașe, municipii și autoritățile administrației publice de la nivel județean nu există raporturi de subordonare; în relațiile dintre acestea există raporturi de colaborare.

Structurile asociative ale unităților administrativ-teritoriale

Art. 137

(1) Structurile asociative ale unităților administrativ-teritoriale sunt:

- a) Asociația Comunelor din România;
- b) Asociația Orașelor din România;
- c) Asociația Municipiilor din România;
- d) Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România;
- e) alte forme asociative de interes general, constituite potrivit legii.

(2) Autoritățile administrației publice centrale inițitoare au obligația să consulte, în condițiile legii, structurile asociative prevăzute la alin. (1), înainte de supunerea spre adoptare/aprobare a oricărui act normativ care privește în mod direct administrația publică locală și/sau care au impact asupra colectivităților locale.

Resursele financiare ale autorităților administrației publice locale

Art. 138

(1) În cadrul politicii economice naționale, unitățile administrativ-teritoriale au dreptul la resurse financiare proprii, pe care autoritățile administrației publice locale le stabilesc, le administrează și le utilizează pentru exercitarea competenței și a atribuțiilor ce le revin, în condițiile legii.

(2) Resursele financiare de care dispun autoritățile administrației publice locale trebuie să fie corelate cu competența și atribuțiile prevăzute de lege.

(3) În scopul asigurării autonomiei locale, autoritățile deliberative ale administrației publice locale au dreptul să instituie și să perceapă impozite și taxe locale, să elaboreze și să aprobe bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale, în condițiile legii.

(4) Stabilirea, constatarea, impunerea, inspecția fiscală, încasarea, urmărirea și executarea silită, precum și procedurile de administrare a creanțelor bugetare locale se realizează în condițiile legii.

(5) Autoritățile administrației publice locale administrează sau, după caz, dispun de resursele financiare, precum și de bunurile proprietate publică sau privată ale unităților administrativ-teritoriale, în conformitate cu principiul autonomiei locale.

Bugetul local al unităților administrativ-teritoriale

Art. 139

Bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale se elaborează, se aprobă, se execută și se raportează în condițiile legii finanțelor publice locale.

Formele de asociere a unităților administrativ-teritoriale

Art. 140

(1) Două sau mai multe unități administrativ-teritoriale au dreptul ca, în limitele competenței autorităților lor deliberative și executive, să coopereze și să se asocieze, în condițiile legii, formând asociații de dezvoltare intercomunitară, cu personalitate juridică, de drept privat. Asociațiile de dezvoltare intercomunitară sunt persoane juridice de utilitate publică.

(2) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară se constituie în condițiile legii, în scopul realizării în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori al furnizării în comun a unor servicii publice. Zonele metropolitane și aglomerările urbane constituite cu acordul expres al consiliilor locale ale unităților administrativ-teritoriale componente au ca scop dezvoltarea infrastructurilor și a obiectivelor de dezvoltare de interes comun. Autoritățile deliberative și executive de la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale componente își păstrează autonomia locală, în condițiile legii.

(3) Unitățile administrativ-teritoriale care nu dispun de resurse financiare suficiente pentru asigurarea integrală a cheltuielilor secțiunii de funcționare cooperează pentru organizarea și exercitarea unor activități în scopul realizării unor atribuții stabilite prin lege autorităților administrației publice locale, cu precădere în domeniile ce privesc activitățile de control, audit, inspecție, urbanism și amenajarea teritoriului, cadastru, precum și în orice alte domenii în care hotărăsc consiliile locale respective, pe principii de eficiență, eficacitate și economicitate, la nivelul structurilor județene cu personalitate juridică ale structurilor asociative ale unităților administrativ-teritoriale recunoscute ca fiind de utilitate publică, potrivit legii.

(4) Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător și asociațiilor de dezvoltare intercomunitară.

(5) Unitățile administrativ-teritoriale au dreptul ca, în limitele competenței autorităților lor deliberative și executive, să coopereze și să se asocieze și cu unități administrativ-teritoriale din străinătate, în condițiile legii, prin hotărâri ale autorităților deliberative de la nivelul acestora. De asemenea, pot adera la organizații internaționale ale autorităților administrației publice locale, în condițiile legii.

(6) Pentru protecția și promovarea intereselor lor comune, unitățile administrativ-teritoriale au dreptul de a adera la asociații naționale și internaționale, în condițiile legii.

(7) Unitățile administrativ-teritoriale pot încheia între ele acorduri și pot participa, inclusiv prin alocare de fonduri, la inițierea și la realizarea unor programe de dezvoltare zonală sau regională, în baza hotărârilor adoptate de autoritățile deliberative de la nivelul acestora, în condițiile legii.

(8) Unitățile administrativ-teritoriale limitrofe zonelor de frontieră pot încheia între ele acorduri de cooperare transfrontalieră cu structuri similare din statele vecine, în condițiile legii.

(9) Inițiativa unităților administrativ-teritoriale de a coopera și de a se asocia cu unități administrativ-teritoriale din străinătate, precum și de a adera la o asociație internațională a unităților administrativ-teritoriale va fi comunicată, prin primari, respectiv președinții consiliilor județene, ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor externe și ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice. Proiectele de acord de cooperare, pe care unitățile administrativ-teritoriale intenționează să le încheie cu unitățile administrativ-teritoriale din alte țări, trebuie transmise, spre avizare conformă ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor externe și ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice, înainte de supunerea lor spre adoptare de către autoritățile deliberative.

(10) Avizele prevăzute la alin. (9) trebuie emise în termen de 30 de zile de la primirea solicitării. În caz contrar se consideră că nu sunt obiecții și proiectul respectiv poate fi supus spre aprobare autorității deliberative interesate.

(11) Prin acordurile de cooperare transfrontalieră pot fi create și pe teritoriul României organisme care să aibă, potrivit dreptului intern, personalitate juridică. Aceste organisme nu au, în sensul prezentului Cod, competențe administrativ-teritoriale.

(12) Unitățile administrativ-teritoriale care au încheiat acord de cooperare transfrontalieră au dreptul să participe în alte state la organismele create prin respectivele înțelegeri, în limita competențelor ce le revin, potrivit legii.

(13) Autoritățile administrației publice locale din România pot încheia acorduri de înfrățire/cooperare cu autoritățile administrației publice locale din Republica Moldova, programe comune culturale, sportive, de tineret și educaționale, stagii de pregătire profesională și a altor acțiuni care contribuie la dezvoltarea relațiilor de prietenie.

(14) Responsabilitatea privind acordurile de cooperare sau de asociere încheiate de unitățile administrativ-teritoriale revine în exclusivitate acestora.

(15) Municipiul București și județele, prin autoritățile deliberative de la nivelul lor, se asociază în regiuni de dezvoltare în condițiile legii privind dezvoltarea regională în România.

Finanțarea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară

Art. 141

(1) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară se finanțează prin contribuții din bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale membre, precum și din alte surse, în condițiile legii.

(2) Guvernul sprijină asocierea unităților administrativ-teritoriale prin programe naționale de dezvoltare, finanțate anual prin bugetul de stat sau din alte surse și prevăzute distinct în cadrul bugetului ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice, în condițiile legii privind finanțele publice locale.

(3) Județele pot sprijini asociațiile de dezvoltare intercomunitară prin programe de dezvoltare județene sau locale, finanțate anual din bugetul județului sau din alte surse, în condițiile legii finanțelor publice locale, inclusiv prin asigurarea finanțării acestora din bugetul propriu al unității administrativ-teritoriale.

Organizarea și funcționarea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară

Art. 142

(1) Organele asociațiilor de dezvoltare intercomunitară sunt: adunarea generală a asociației, consiliul director și comisia de cenzori.

(2) Organizarea și modul de funcționare a organelor asociației de dezvoltare intercomunitară și a aparatului tehnic sunt stabilite prin actul de înființare și statutul asociației de dezvoltare intercomunitară, aprobate prin hotărârile consiliilor locale, respectiv județene asociate.

(3) Adunarea generală este organul de conducere al asociației de dezvoltare intercomunitară, format din reprezentanții tuturor unităților administrativ-teritoriale asociate.

(4) Adunarea generală adoptă hotărâri în conformitate cu statutul asociației. Hotărârile adunării generale sunt asimilate actelor administrative și intră sub incidența prevederilor legii contenciosului administrativ.

(5) Adunarea generală alege dintre membrii săi președintele asociației de dezvoltare intercomunitară.

(6) Consiliul director este organul executiv de conducere a asociației de dezvoltare intercomunitară și este format din președintele asociației de dezvoltare intercomunitară și încă cel puțin 4 membri aleși din rândul membrilor adunării generale a asociației. Prin statut, asociații pot să prevadă și un număr mai mare de membri, cu condiția ca numărul total de membri în consiliul director, inclusiv președintele, să fie impar.

(7) Pentru realizarea obiectivelor proprii, consiliul director poate propune adunării generale înființarea unui aparat tehnic, finanțat din resursele asociației de dezvoltare intercomunitară.

(8) Dispozițiile prezentului Cod privind asociațiile de dezvoltare intercomunitară se completează cu prevederile de drept comun privind asociațiile și fundațiile în măsura în care acestea nu contravin prevederilor Codului.

(9) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei Părți, asociațiile de dezvoltare intercomunitară deja constituite la această dată au obligația de a revizui statutele și actele lor constitutive.

Participarea cu capital sau cu bunuri

Art. 143

(1) Consiliile locale și consiliile județene pot hotărî asupra participării cu capital sau cu bunuri, în numele și în interesul colectivităților locale la nivelul cărora sunt alese, la înființarea, funcționarea și dezvoltarea unor organisme prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local sau județean, în condițiile legii.

(2) În accepțiunea prezentului Cod, în categoria organismelor prestatoare de servicii publice sau de utilitate publică în unitățile administrativ-teritoriale se includ:

a) instituții publice de interes local sau județean;

- b) societăți și regii autonome înființate prin hotărâri ale autorităților deliberative, denumite în continuare societăți și regii autonome de interes local sau județean;
- c) asociații de dezvoltare intercomunitară;
- d) furnizori de servicii sociale, de drept public ori privat, care acordă servicii sociale în condițiile prevăzute de lege;
- e) asociații, fundații și federații recunoscute ca fiind de utilitate publică, în condițiile legii;
- f) operatori de servicii comunitare de utilități publice locale sau județene;
- g) operatori regionali, constituiți în condițiile legii.

Controlul administrativ și financiar

Art. 144

(1) Controlul administrativ și financiar al activității autorităților administrației publice locale se exercită în limitele și în condițiile prevăzute de lege.

(2) Autoritățile și instituțiile publice cu atribuții de control au obligația să asigure îndrumare, din oficiu sau la cererea autorităților administrației publice locale, cu privire la aplicarea prevederilor legale din sfera lor de competență.

(3) Autoritățile administrației publice centrale cu atribuții de control, constatare și sancționare a contravențiilor au obligația, corespunzător domeniilor aflate în responsabilitatea acestora să elaboreze și să difuzeze materiale documentare și ghiduri și/sau să aloc pe pagina de internet secțiuni special dedicate informării publice.

Folosirea limbii minorităților naționale

Art. 145

În unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice aflate în subordinea acestora, precum și serviciile publice deconcentrate asigură folosirea, în raporturile cu aceștia, și a limbii minorității naționale respective, în conformitate cu prevederile Constituției, ale prezentului Cod și ale tratatelor internaționale la care România este parte.

Titlul IV

Unitățile administrativ-teritoriale în România

Tipurile de unități administrativ-teritoriale

Art. 146

(1) Teritoriul României este organizat, sub aspect administrativ în unități administrativ-teritoriale care sunt comunele, orașele și județele.

(2) Comunele și orașele sunt unități administrativ-teritoriale de bază.

(3) Unele orașe sunt declarate municipii în condițiile legii.

(4) Județele sunt unități administrativ-teritoriale de nivel intermediar.

(5) Orice modificare a limitelor teritoriale ale unităților administrativ-teritoriale care privește înființarea, reînființarea sau reorganizarea acestora se poate efectua numai prin lege și după consultarea obligatorie a cetățenilor din unitățile administrativ-teritoriale respective prin referendum local, în condițiile legii.

Personalitatea juridică a unităților administrativ-teritoriale

Art. 147

(1) Unitățile administrativ-teritoriale sunt persoane juridice de drept public, cu capacitate juridică deplină și patrimoniu propriu.

(2) Unitățile administrativ-teritoriale sunt subiecte juridice de drept fiscal, titulare ale codului de înregistrare fiscală și ale conturilor deschise la unitățile teritoriale de trezorerie, precum și la unitățile bancare.

(3) Unitățile administrativ-teritoriale sunt titulare ale drepturilor și obligațiilor ce decurg din contractele privind administrarea bunurilor care aparțin domeniului public și privat în care acestea sunt parte, precum și din raporturile cu alte persoane fizice sau juridice, în condițiile legii.

Capitala României

Art. 148

Capitala României este municipiul București.

Comuna

Art. 149

(1) Comuna este unitatea administrativ-teritorială de bază care cuprinde populația rurală unită prin comunitate de interese și tradiții, alcătuită din unul sau mai multe sate, în funcție de condițiile economice, social-culturale, geografice și demografice. Prin organizarea comunei se asigură dezvoltarea economică, social-culturală și gospodărească a localităților rurale.

(2) Comunele pot avea în componența lor mai multe localități rurale denumite sate, care nu au personalitate juridică.

(3) Satul în care își au sediul autoritățile administrației publice comunale este sat reședință de comună.

Orașul

Art. 150

(1) Orașul este unitatea administrativ-teritorială de bază declarată ca atare prin lege, pe baza îndeplinirii criteriilor prevăzute de lege. Orașul este alcătuit din zone rezidențiale, zone industriale și de afaceri, cu multiple dotări edilitare cu funcții administrative, industriale, comerciale, politice, sociale și culturale destinate deservirii unei populații dintr-o zonă geografică mai întinsă decât limitele administrative ale acestuia, de regulă situate împrejur.

(2) Orașele sunt unități administrativ-teritoriale constituite din cel puțin o localitate urbană și pot avea în componența lor și localități rurale, ultimele denumite sate aparținătoare.

(3) Satele aparținătoare își păstrează caracterul preponderent rural. Acestora li se aplică reglementările legale în vigoare specifice localităților rurale.

Municipiul

Art. 151

(1) Municipiul este unitatea administrativ-teritorială declarată ca atare prin lege, pe baza îndeplinirii criteriilor prevăzute de lege. Municipiul este alcătuit din zone rezidențiale, zone industriale și de afaceri, cu multiple dotări edilitare cu funcții administrative, industriale, economice, politice, sociale, culturale și științifice destinate deservirii unei populații dintr-o zonă geografică mai întinsă decât limitele administrative ale acestuia, de regulă situate într-un areal mai mare decât al orașului.

(2) În municipii se pot crea subdiviziuni administrativ-teritoriale ale căror delimitare și organizare se fac potrivit legii.

(3) Municipiul București este organizat în 6 subdiviziuni administrativ-teritoriale, numite sectoare.

(4) Organizarea și funcționarea autorităților administrației publice locale de la nivelul subdiviziunilor administrativ-teritoriale, altele decât cele prevăzute la alin. (3), se realizează cu respectarea prevederilor Capitolului V din cadrul prezentei Părți care se aplică în mod corespunzător.

Județul

Art. 152

Județul este unitatea administrativ-teritorială de nivel intermediar alcătuită din comune, orașe și, după caz, municipii în funcție de condițiile geografice, economice, sociale, etnice și de legăturile culturale și tradiționale ale populației, declarat ca atare prin lege.

Limitele teritoriale ale unităților administrativ-teritoriale

Art. 153

(1) Prin înființarea, reînființarea sau reorganizarea unităților administrativ-teritoriale se stabilesc limitele teritoriale ale acestora.

(2) Materializarea limitelor unităților administrativ-teritoriale se efectuează de către Comisia de delimitare numită prin Ordin al prefectului constituită în condițiile legii cadastrului și publicității imobiliare. Comisia are atribuții legale cu privire la identificarea, marcarea, actualizarea sau rectificarea limitelor dintre unitățile administrativ-teritoriale, precum și punerea în aplicare a hotărârilor judecătorești prin care se dispune cu privire la limitele dintre unitățile administrativ-teritoriale.

(3) Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, prin instituțiile sale subordonate, gestionează din punct de vedere tehnic reprezentarea grafică a limitelor unităților administrativ-teritoriale determinate prin măsurători și are obligația ca, ulterior transmiterii de către Comisia prevăzută la alin. (2) a acestor limite, să le introducă în sistemul integrat de cadastru și carte funciară și să le afișeze pe geoportalul INSPIRE al României pentru a fi utilizate în activitatea autorităților și instituțiilor publice centrale și locale.

(4) Până la aprobarea delimitării unităților administrativ-teritoriale prin lege, orice neînțelegeri referitoare la limitele administrativ-teritoriale se soluționează de către instanțele de judecată.

(5) În situațiile prevăzute la alineatele (2)-(4), nu sunt aplicabile prevederile art. 146 alin. (5).

Lista unităților administrativ-teritoriale

Art. 154

Unitățile administrativ-teritoriale, denumirea și componența lor, municipiile reședință de județ, precum și satele reședință de comună sunt cele stabilite prin legea privind organizarea administrativă a teritoriului României.

Statutul unității administrativ-teritoriale

Art. 155

(1) În primul an de mandat, consiliul local, respectiv consiliul județean adoptă o hotărâre privind aprobarea Statutului unității administrativ-teritoriale, care reprezintă actul ce prezintă informații oficiale cu privire la unitatea administrativ-teritorială. Acesta cuprinde date și elemente specifice prin care unitatea administrativ-teritorială se distinge în raport cu alte unități similare, precum și prevederi privitoare la:

a) reședința și însemnele specifice ale unității administrativ-teritoriale și modalitățile de utilizare a acestora;

b) autoritățile administrației publice locale, sediul acestora, date privind constituirea și organizarea autorităților administrației publice locale;

c) întinderea și delimitarea teritorială a unității administrativ-teritoriale, localitățile componente, amplasarea acestora, prezentarea grafică și descriptivă, distanța dintre localitățile componente, rangul unității administrativ-teritoriale, stabilit potrivit prevederilor legislației privind amenajarea teritoriului național;

d) date privind înființarea unității administrativ-teritoriale, prima atestare documentară, evoluția istorică;

e) criteriile potrivit cărora se poate conferi și retrage persoanelor fizice române sau străine, calitatea de cetățean de onoare pentru unitatea administrativ-teritorială respectivă;

f) componența și structura populației unității administrativ-teritoriale, inclusiv defalcate pe localități componente; aspectele privind numărul populației se actualizează periodic în vederea respectării dreptului cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba minorității naționale în relația cu administrația publică locală și cu serviciile publice deconcentrate;

g) căile de comunicație existente și categoria acestora;

h) date privitoare la principalele instituții din domeniul educației, cercetării, culturii, sănătății, asistenței sociale, presei, radioului, televiziunii și altele asemenea;

i) principalele funcțiuni economice, capacități de producție diversificate din sectorul secundar și terțiar, precum și din agricultură;

- j) serviciile publice existente;
 - k) informații privind bunurile din patrimoniul unității administrativ-teritoriale;
 - l) informații relevante privind societatea civilă, respectiv partidele politice, sindicatele, cultele și organizațiile non-guvernamentale care își desfășoară activitatea în unitatea administrativ-teritorială;
 - m) modul de cooperare sau asociere, după caz, cu persoane juridice de drept public sau de drept privat române sau străine;
 - n) procedura privind atribuirea și schimbarea denumirilor de străzi, piețe și de obiective de interes public local;
 - o) modalități de consultare a populației unității administrativ-teritoriale pentru probleme de interes local sau județean, după caz;
 - p) procedura privind acordarea titlului și certificatului de fiu/fiică al/a comunei, orașului sau municipiului sau cea privind acordarea titlului de cetățean de onoare.
- (2) Hotărârea prevăzută la alin. (1) se modifică și se completează în timpul exercitării mandatului consiliului local sau județean, în funcție de modificările apărute la nivelul elementelor specifice ale acestuia.

Titlul V

Autoritățile administrației publice locale

Capitolul I

Dispoziții generale

Autorități ale administrației publice locale

Art. 156

(1) Autonomia locală se exercită de către autoritățile administrației publice locale de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și județelor.

(2) În condițiile legii, se pot constitui autorități ale administrației publice locale și la nivelul subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor.

Autoritățile administrației publice din comune, orașe și municipii

Art. 157

(1) Autoritățile administrației publice din comune, orașe și municipii sunt consiliile locale, ca autorități deliberative și primarii, ca autorități executive.

(2) Consiliile locale și primarii se aleg prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile prevăzute de legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale.

(3) Consiliile locale și primarii funcționează ca autorități ale administrației publice locale și rezolvă treburile publice din comune, orașe și municipii, în condițiile legii.

Autoritățile administrației publice din județe

Art. 158

(1) Consiliul județean este autoritatea administrației publice locale, pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orașenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. Consiliul județean este ales prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile legii pentru alegerea autorităților administrației publice locale.

(2) Consiliul județean este condus de un președinte al consiliului județean care reprezintă autoritatea executivă la nivelul județului.

Administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale

Art. 159

Consiliile locale și consiliile județene hotărăsc, în condițiile prevăzute în Partea a V-a a prezentului Cod, ca bunurile ce aparțin domeniului public sau privat, local sau județean, după caz, să fie:

- a) date în administrarea instituțiilor publice și regiilor autonome din subordinea unității administrativ-teritoriale care le are în proprietate;
- b) concesionate;
- c) închiriate;
- d) date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică;
- e) valorificate prin alte modalități prevăzute de lege.

Reprezentarea în justiție a unităților administrativ-teritoriale

Art. 160

(1) Reprezentarea în justiție a unităților administrativ-teritoriale se asigură de către primar sau de către președintele consiliului județean.

(2) Primarul sau președintele consiliului județean stă în judecată, în calitate de reprezentant legal al unității administrativ-teritoriale, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale acesteia și nu în nume personal.

(3) Atribuția de reprezentare în justiție poate fi exercitată în numele primarului, sau, după caz, al președintelui consiliului județean de către consilierul juridic din aparatul de specialitate ori de către un avocat angajat în condițiile legii.

(4) Cheltuielile de judecată sau, după caz, despăgubirile stabilite pe baza hotărârilor judecătorești definitive se suportă sau se fac venit de la/la bugetul local al unității administrativ-teritoriale. Cheltuielile de judecată cuprind toate sumele cheltuite din bugetul local.

Capitolul II

Competențele autorităților administrației publice locale

Tipurile de competențe

Art. 161

(1) Autoritățile administrației publice locale exercită competențe exclusive, competențe partajate și competențe delegate, potrivit legii.

(2) Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, în cadrul actelor normative, precizează pentru fiecare competență ce urmează a fi descentralizată tipul acesteia potrivit alin. (1).

Capitolul III

Consiliul local

Secțiunea 1

Constituirea consiliului local

Structura consiliului local

Art. 162

Consiliul local se compune din consilieri locali aleși în condițiile stabilite de legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale.

Numărul de consilieri locali

Art. 163

(1) Numărul membrilor fiecărui consiliu local se stabilește prin ordin al prefectului, în funcție de numărul locuitorilor comunei, orașului sau municipiului, conform populației raportate, în funcție de domiciliu, de Institutul Național de Statistică la data de 1 ianuarie a anului în care se organizează alegerile, după cum urmează:

Nr. Crt.	Numărul locuitorilor comunei, orașului sau ai municipiului	Numărul consilierilor locali
0	1	2
a)	până la 1500, inclusiv	9
b)	între 1.501 și 3.000, inclusiv	11
c)	între 3.001 și 5.000, inclusiv	13
d)	între 5.001 și 10.000, inclusiv	15
e)	între 10.001 și 20.000, inclusiv	17
f)	între 20.001 și 50.000, inclusiv	19
g)	între 50.001 și 100.000, inclusiv	21
h)	între 100.001 și 200.000, inclusiv	23
i)	între 200.001 și 400.000, inclusiv	27
j)	peste 400.000 cu excepția municipiului București	31

(2) Consiliul General al Municipiului București este compus din 55 de consilieri generali.

(3) Numărul membrilor consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București se stabilește în funcție de numărul locuitorilor sectoarelor respective, potrivit alin.(1).

Constituirea consiliului local

Art. 164

(1) Consiliul local se constituie în cel mult 60 de zile de la data desfășurării alegerilor autorităților administrației publice locale, perioadă în care mandatele consilierilor locali declarați aleși sunt validate, în conformitate cu prevederile art. 165.

(2) După validarea mandatelor de consilier local este organizată o ședință privind ceremonia de constituire a consiliului local, ocazie cu care consilierii locali depun jurământul.

Validarea mandatelor de consilier local

Art. 165

(1) Mandatele consilierilor locali declarați aleși sunt validate în cel mult 25 de zile de la data desfășurării alegerilor autorităților administrației publice locale prin hotărâre a judecătoriei în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri.

(2) Mandatul unui consilier local este validat dacă, la data hotărârii, consilierul local declarat ales îndeplinește următoarele condiții:

a) are domiciliul pe teritoriul unității administrativ-teritoriale în care a fost ales, dovedit prin actul de identitate în copie;

b) nu și-a pierdut drepturile electorale, fapt dovedit prin cazierul judiciar;

c) nu este condamnat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, indiferent de modalitatea de individualizare a pedepsei, la o pedeapsă privativă de libertate, fapt dovedit prin cazierul judiciar;

d) nu este pus sub interdicție, fapt dovedit prin declarație pe proprie răspundere;

e) nu și-a pierdut calitatea de membru al partidului politic pe lista căruia a fost ales urmare demisiei sau urmare excluderii prin decizie definitivă a partidului politic ori prin hotărâre definitivă a unei instanțe judecătorești, fapt dovedit prin confirmările prevăzute la art. 172 alin. (1) sau prin hotărâre definitivă a instanței judecătorești, după caz;

f) mandatarul financiar coordonator a depus raportul detaliat al veniturilor și cheltuielilor electorale în conformitate cu prevederile legii privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, fapt dovedit prin dovada depunerii raportului, în condițiile legii;

g) nu a renunțat la mandat, în condițiile art. 166.

(3) Consilierii locali declarați aleși au obligația transmiterii către secretarul unității administrativ-teritoriale a documentelor doveditoare prevăzute la alin. (2) în cel mult 15 zile de la data desfășurării alegerilor.

(4) Secretarul unității administrativ-teritoriale are obligația de a transmite judecătoriei în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri documentele doveditoare prevăzute la alin. (2) cu cel puțin 5 zile înainte de împlinirea termenului prevăzut la alin. (1), în vederea validării mandatelor consilierilor locali declarați aleși.

(5) Hotărârea judecătoriei privind validarea mandatelor consilierilor locali cuprinde numele consilierilor locali ale căror mandate au fost validate și este comunicată prefectului și secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale. În prima zi lucrătoare ulterioară comunicării hotărârii, secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale informează consilierii locali declarați aleși cu privire la validarea mandatelor lor.

(6) În condițiile legii, mandatele sunt invalidate prin hotărâre a judecătoriei pentru fiecare consilier local declarat ales. Hotărârea este comunicată consilierului local declarat ales, prefectului și secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale.

(7) Hotărârea de validare sau invalidare a mandatelor poate fi atacată de cei interesați la instanța superioară, în termen de 3 zile de la comunicare. Instanța superioară se pronunță în termen de 3 zile de la sesizare, hotărârea fiind definitivă.

Renunțarea la mandat înainte de validare

Art. 166

(1) Consilierul local declarat ales poate renunța la mandat în cel mult 10 zile de la data desfășurării alegerilor, situație în care comunică, în același termen, sub semnătură, decizia sa secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale. De la data comunicării renunțării la mandat este considerat demisionat de drept.

(2) Secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale transmite judecătoriei în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri și prefectului declarațiile semnate de consilierii locali declarați aleși, prevăzuți la alin. (1), în termenul prevăzut la art. 165 alin. (4).

Ședințele privind ceremonia de constituire a consiliului local

Art. 167

(1) Pentru fiecare consiliu local din județ, prefectul convoacă consilierii locali pentru ședința privind ceremonia de constituire a consiliului local în cel mult 10 zile de la comunicarea hotărârii precizate la art. 165 alin. (5), în situația în care numărul mandatelor de consilier local, validate, este mai mare decât primul număr natural strict mai mare decât jumătate din numărul membrilor consiliului local stabilit potrivit art. 163.

(2) Prefectul îi comunică secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale data și ora stabilite pentru ședința privind ceremonia de constituire a consiliului local, la care participă prefectul, subprefectul sau un reprezentant al instituției prefectului desemnat prin ordin de către prefect. În situații motivate, cu respectarea dispozițiilor alin. (1) prefectul poate comunica o altă dată și oră.

(3) Secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale comunică consilierilor locali ale căror mandate au fost validate data și ora ședinței privind ceremonia de constituire convocată de prefect, care are loc la sediul consiliului local.

(4) Ședința pentru ceremonia de constituire este condusă de cel mai în vârstă consilier local, al cărui mandat a fost validat, ajutat de doi dintre cei mai tineri consilieri locali ale căror mandate au fost validate.

(5) Consilierii locali ale căror mandate au fost validate depun jurământul prevăzut la art. 168 în cadrul ședinței privind ceremonia de constituire a consiliului local.

(6) În cazul în care numărul consilierilor locali care au depus jurământul în condițiile alin. (5) este mai mic decât primul număr natural strict mai mare decât jumătate din numărul membrilor consiliului local stabilit potrivit art. 163, prefectul convoacă consilierii locali pentru o a doua ședință privind ceremonia de constituire în termen de 15 de zile de la data primei ședințe.

(7) În cadrul celei de a doua ședințe pot depune jurământul consilierii locali validați care au absentat de la prima ședință și supleanții ale căror mandate au fost validate în condițiile art. 170.

(8) Prin excepție de la dispozițiile alin. (7) consilierul local declarat ales care nu a putut depune jurământul, ca urmare a absenței pentru motive temeinice, poate depune jurământul în cadrul primei

ședințe a consiliului local. Sunt considerate motive temeinice spitalizarea sau imobilizarea la pat, ori situații precum deplasarea în străinătate în interes de serviciu, evenimente de forță majoră, cum ar fi inundații sau alte catastrofe care au împiedicat deplasarea, deces în familie ori alte situații similare.

(9) Consilierul local al cărui mandat a fost validat care nu depune jurământul nici în cea de a doua ședință privind ceremonia de constituire ori în termenul prevăzut la alin. (8) sau care refuză să depună jurământul este considerat demisionat de drept.

(10) Locurile consilierilor locali declarați aleși ale căror mandate nu au fost validate sau care sunt considerați demisionați de drept și care nu pot fi completate cu supleanți se declară vacante prin ordin al prefectului.

Jurământul

Art. 168

(1) Consilierii locali aleși al căror mandat a fost validat depun următorul jurământ în limba română: „Jur să respect Constituția și legile țării și să fac, cu bună-credință, tot ceea ce stă în puterile și priceperea mea pentru binele locuitorilor comunei/ orașului/ municipiului/ județului... Așa să îmi ajute Dumnezeu!”. Formula religioasă de încheiere va respecta libertatea convingerilor religioase, jurământul putând fi depus și fără formula religioasă. Jurământul se imprimă pe un formular special și se semnează, în două exemplare, de fiecare ales local.

(2) Un exemplar al jurământului se păstrează la dosarul de constituire, iar al doilea se înmânează consilierului local ales. Dosarul de constituire se păstrează de către secretarul unității administrativ-teritoriale.

Declararea consiliului local ca legal constituit

Art. 169

(1) Consiliul local este legal constituit dacă numărul consilierilor locali care au depus jurământul în condițiile art. 167 alin. (1) - (7) este mai mare decât primul număr natural strict mai mare decât jumătate din numărul membrilor consiliului local, stabilit potrivit art. 163.

(2) Data constituirii consiliului local este considerată data desfășurării primei ședințe privind ceremonia de constituire a consiliului local, respectiv a celei de a doua, după caz.

(3) În termen de 3 zile de la data constituirii consiliului local în condițiile alin. (1) prefectul emite un ordin privind constatarea îndeplinirii condițiilor legale de constituire a consiliului local, care se comunică secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale și se aduce la cunoștință publică.

(4) În situația în care consiliul local nu este legal constituit în condițiile alin. (1), în 3 zile de la împlinirea termenului prevăzut la art. 167, alin. (6) prefectul emite un ordin privind constatarea neîndeplinirii condițiilor legale de constituire a consiliului local, în care se menționează motivele neconstituirii acestuia.

(5) Ordinul prefectului prevăzut la alin. (3), respectiv alin. (4), precizează, dacă este cazul, și situațiile în care este necesară validarea mandatelor supleanților și este comunicat judecătoriei în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri, partidelor politice și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au propus candidați și secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale.

Validarea mandatelor supleanților în cadrul procedurii de constituire a consiliului local

Art. 170

(1) Mandatele supleanților sunt validate prin hotărârea judecătoriei în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri, în condițiile art. 165 alin. (2), cu respectarea prevederilor legii privind alegerea autorităților administrației publice locale în situația în care consilierul local declarat ales se află în una dintre următoarele situații:

a) nu este validat ca urmare a neîndeplinirii condițiilor precizate la art. 165 alin. (2) ori în situația precizată la art. 166;

b) refuză să depună jurământul.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. a) mandatele supleanților sunt validate în termen de 10 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii de invalidare a mandatului consilierului local declarat ales.

(3) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. b) mandatele supleanților sunt validate în termen de 10 de zile de la comunicarea ordinului prefectului prevăzut la art. 169 alin. (5).

(4) Supleanții au obligația transmiterii către secretarul unității administrativ-teritoriale a documentelor doveditoare prevăzute la art. 165 alin. (2) cu cel puțin 5 zile înainte de împlinirea termenului prevăzut la alin. (2), respectiv la alin. (3).

(5) În situațiile prevăzute la alin. (2) și (3), dispozițiile art. 165 alin. (4) - (7) se aplică în mod corespunzător.

(6) Supleantul al cărui mandat a fost validat în condițiile prezentului articol depune jurământul în una din cele două ședințe privind constituirea consiliului local prevăzute la art. 167.

(7) Prevederile alin. (6) se aplică în mod corespunzător supleantului declarat ales al cărui mandat a fost invalidat de judecătoria competentă, în primă instanță, dar care a fost validat prin hotărârea instanței superioare.

(8) Supleantul al cărui mandat a fost validat, care nu depune jurământul în condițiile alin. (6) sau, după caz, alin. (7) ori care refuză să depună jurământul este considerat demisionat de drept.

(9) În termen de 3 zile de la data constituirii consiliului local în condițiile art. 169 alin. (1) sau, după caz, alin. (2) prefectul emite un ordin privind constatarea îndeplinirii condițiilor legale de constituire a consiliului local, care se comunică secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale și se aduce la cunoștință publică.

Organizarea alegerilor parțiale

Art. 171

(1) În situația în care consiliul local nu a fost constituit în condițiile art. 169, sunt organizate alegeri parțiale de completare în condițiile legii privind alegerea autorităților administrației publice locale pentru locurile consilierilor locali declarate vacante potrivit art. 167 alin. (9).

(2) Alegerile prevăzute la alin. (1) se organizează în termen de 90 de zile de la emiterea ordinului prefectului prevăzut la art. 169 alin. (4), se organizează alegeri parțiale în condițiile legii privind alegerea autorităților administrației publice locale. Stabilirea datei pentru organizarea alegerilor se face de Guvern, la propunerea prefectului.

Confirmarea calității de membru al partidului politic sau organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale a candidaților declarați aleși și a supleanților

Art. 172

(1) Partidele politice sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale confirmă, sub semnătura persoanelor din cadrul conducerilor județene ale acestora, calitatea de membru a consilierilor declarați aleși și a supleanților, în următoarele condiții:

a) în termen de 3 zile de la încheierea, de către biroul electoral de circumscripție, în condițiile legii privind alegerea autorităților administrației publice locale, a procesului-verbal privind constatarea rezultatului alegerilor și atribuirea mandatelor;

b) în termen de 3 zile de la primirea ordinului prefectului precizat la art. 169 alin. (5);

c) în termen de 3 zile de la solicitarea secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, în situația vacanței mandatelor de consilieri aleși pe liste de candidați constatată prin hotărâre a consiliului local sau prin ordin al prefectului.

(2) Confirmările precizate la alin. (1) sunt transmise, în termenele menționate, secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale.

(3) Secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale transmite de îndată confirmările primite judecătoriei în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri în vederea validării mandatelor consilierilor locali declarați aleși, în condițiile art. 165 sau a validării mandatelor supleanților, în condițiile art. 170 sau art. 173.

Validarea mandatelor supleanților pe durata mandatului consiliului local

Art. 173

(1) În situația în care mandatul unui consilier local declarat ales a fost invalidat în condițiile prevăzute la art. 165 sau la art. 170, mandatul unui supleant poate fi validat doar după rămânerea definitivă a hotărârii instanței care a invalidat mandatul.

(2) În caz de vacanță a mandatelor de consilieri locali, mandatele supleanților sunt validate în termen de 10 de zile de la data încetării mandatului consilierului local în condițiile art. 255 prin hotărâre a judecătorei în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri, cu respectarea prevederilor art. 165 alin. (2) și art. 172 alin. (1) lit. c), alin. (2) și (3). Supleanții au obligația transmiterii către secretarul unității administrativ-teritoriale a documentelor doveditoare prevăzute la art. 165 alin. (2) cu cel puțin 5 zile înainte de împlinirea termenului de 10 zile. Dispozițiile art. 165 alin. (4) - (7) se aplică în mod corespunzător.

(3) Consilierul local al cărui mandat a fost validat pe durata mandatului consiliului local depune jurământul în fața consiliului local, după caz, în termen de 15 zile de la data la care secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale l-a informat cu privire la validarea mandatului său.

(4) Consilierul local declarat ales al cărui mandat a fost invalidat de judecătoria competentă, în primă instanță, dar care a fost validat prin hotărârea instanței superioare depune jurământul în fața consiliului local, după caz, în termen de 15 zile de la data la care i-a fost comunicată hotărârea instanței superioare.

(5) Consilierul local al cărui mandat a fost validat în condițiile alin. (3) sau (4) care nu depune jurământul în termenul de 15 de zile ori care refuză să depună jurământul este considerat demisionat de drept, cu excepția cazului în care se află într-una dintre situațiile prevăzute la art. 167 alin. (8).

(6) În cazul în care consilierul local al cărui mandat a fost validat în condițiile alin. (3) sau (4) se află, pe perioada celor 15 zile precizate de aceste alineate, într-una dintre situațiile prevăzute la art. 167 alin. (8), termenul pentru depunerea jurământului se prelungește până la încetarea acestei situații.

Secțiunea a 2-a

Organizarea consiliului local

Președintele de ședință

Art. 174

(1) După declararea ca legal constituit, consiliul local alege dintre membrii săi un președinte de ședință, pe o perioadă de cel mult 3 luni, care conduce ședințele consiliului și semnează hotărârile adoptate de acesta. Președintele de ședință se alege prin vot deschis cu majoritate simplă, prevăzută la art. 5, lit. pp).

(2) Consilierul local ales în condițiile alin. (1) poate fi schimbat din funcție, la inițiativa a cel puțin unei treimi din numărul consilierilor locali în funcție, prin hotărâre adoptată cu majoritate absolută.

(3) În cazul în care președintele de ședință lipsește, la propunerea consilierilor locali, din rândul acestora este ales un alt președinte de ședință, prin hotărâre adoptată cu majoritate simplă, care conduce ședința respectivă. Acesta exercită atribuțiile prevăzute de prezentul Cod pentru președintele de ședință.

(4) Președintele de ședință exercită următoarele atribuții principale:

a) conduce ședințele consiliului local;

b) supune votului consilierilor locali proiectele de hotărâri și anunță rezultatul votării, cu precizarea voturilor «pentru», a voturilor «împotriva» și a abținerilor numărate și evidențiate de secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale în procesul verbal al ședinței;

c) semnează procesul-verbal al ședinței;

d) asigură menținerea ordinii, în condițiile regulamentului de organizare și funcționare a consiliului local;

e) supune votului consilierilor locali orice problemă care intră în competența de soluționare a consiliului local;

f) aplică, dacă este cazul, sancțiunile prevăzute la art. 284 alin. (1) sau propune consiliului aplicarea unor asemenea sancțiuni;

g) îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege, de regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local sau alte însărcinări date de către consiliul local.

Organizarea comisiilor de specialitate ale consiliului local

Art. 175

(1) După constituire, consiliul local își organizează comisii de specialitate, pe principalele domenii de activitate.

(2) Pot fi membri ai comisiilor de specialitate numai consilierii locali.

(3) Domeniile de activitate în care se pot organiza comisii de specialitate, denumirea acestora și numărul de membri, care este întotdeauna impar, se stabilesc de către consiliul local în funcție de specificul activității din fiecare unitate/subdiviziune administrativ-teritorială.

(4) Operațiunile desfășurate în cadrul procedurii de constituire a comisiilor de specialitate, numărul și denumirea acestora, numărul membrilor fiecărei comisii și modul de stabilire a locurilor ce revin fiecărui grup de consilieri sau consilieri independenți, precum și componența nominală a acestora se stabilesc prin hotărâre a consiliului local.

(5) Numărul locurilor ce revine fiecărui grup de consilieri sau consilierilor independenți în fiecare comisie de specialitate se stabilește de către consiliul local, în funcție de ponderea acestora în cadrul consiliului.

(6) Nominalizarea membrilor fiecărei comisii se face de fiecare grup de consilieri, iar a consilierilor independenți, de către consiliul local, avându-se în vedere, de regulă, opțiunea acestora, pregătirea lor profesională și domeniul în care își desfășoară activitatea. În funcție de numărul membrilor consiliului, un consilier poate face parte din maximum două comisii, dintre care una este comisia de bază.

Atribuțiile comisiilor de specialitate

Art. 176

(1) Comisiile de specialitate au următoarele atribuții principale:

- a) analizează proiectele de hotărâri ale consiliului local din domeniul lor de activitate;
- b) întocmesc avize asupra proiectelor de hotărâri și asupra problemelor analizate, pe care le prezintă consiliului local;
- c) îndeplinesc orice alte atribuții stabilite prin regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local sau însărcinări date prin hotărâri ale consiliului local, dacă acestea au legătură cu activitatea lor.

(2) Comisiile de specialitate adoptă avize cu majoritatea absolută.

Președintele și secretarul comisiei de specialitate

Art. 177

(1) Comisiile de specialitate își aleg, prin votul deschis al majorității absolute a consilierilor locali ce o compun, câte un președinte și câte un secretar.

(2) Președintele comisiei de specialitate are următoarele atribuții principale:

- a) asigură reprezentarea comisiei în raporturile acesteia cu consiliul local, aparatul de specialitate al primarului, organismele prestatoare de servicii publice locale și cu celelalte comisii;
- b) convoacă ședințele comisiei;
- c) conduce ședințele comisiei;
- d) susține în ședințele consiliului local avizele formulate de comisie;
- e) anunță rezultatul votării, pe baza datelor comunicate de secretar;
- f) îndeplinește orice alte atribuții referitoare la activitatea comisiei, prevăzute de lege, de regulamentul de organizare și funcționare a consiliului sau stabilite de consiliul local.

(3) Președintele comisiei de specialitate poate propune ca la lucrările comisiei să participe și alte persoane din afara acesteia, dacă apreciază că este necesar și poate participa la lucrările celorlalte comisii care examinează probleme ce prezintă importanță pentru comisia pe care o conduce.

(4) Secretarul comisiei îndeplinește următoarele atribuții principale:

- a) efectuează apelul nominal și ține evidența participării la ședințe a membrilor comisiei;
- b) numără voturile și îl informează pe președinte asupra cvorumului necesar pentru emiterea fiecărui aviz și asupra rezultatului votării;
- c) asigură redactarea avizelor și a proceselor-verbale etc.;

d) îndeplinește orice alte sarcini prevăzute de regulamentul de organizare și funcționare a consiliului sau însărcinări stabilite de comisii sau de către președintele acesteia.

Comisiile speciale și comisiile mixte

Art. 178

(1) Consiliile locale pot organiza comisii speciale de analiză și verificare formate din consilieri locali, pe perioadă determinată, la propunerea unei treimi din numărul consilierilor locali în funcție sau a primarului. Componenta, obiectivele și perioada de desfășurare a activităților acestora se stabilesc prin hotărâre a consiliului local. Membrii comisiei acționează în limitele stabilite prin hotărâre.

(2) Comisia de analiză și verificare prezintă consiliului local ori primarului, după caz, la termenul stabilit de acesta, raportul întocmit în urma analizelor și verificărilor efectuate. Raportul cuprinde, dacă este cazul, propuneri concrete de îmbunătățire a activității în domeniul supus analizei sau verificării.

(3) Consiliile locale pot organiza, din proprie inițiativă sau din inițiativa primarului, după caz, comisii mixte formate din consilieri locali, funcționari publici și alți specialiști, pe perioadă determinată. Componenta comisiilor mixte, obiectivele și perioada de desfășurare a activității acestora se stabilesc prin hotărâri ale consiliilor locale. Ședințele comisiilor mixte sunt publice.

Secțiunea a 3-a

Mandatul, rolul și atribuțiile consiliului local

Mandatul consiliului local

Art. 179

(1) Consiliul local se alege pentru un mandat de 4 ani în condițiile legii privind alegerea autorităților administrației publice locale.

(2) Mandatul consiliului local se exercită de la data la care consiliul local este legal constituit până la data la care consiliul local nou-ales este legal constituit.

(3) Mandatul consiliului local poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau catastrofă ori alte situații expres prevăzute de lege atunci când, datorită acestor situații, nu pot fi organizate alegeri în condițiile alin. (1).

Atribuțiile consiliului local

Art. 180

(1) Consiliul local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.

(2) Consiliul local exercită următoarele categorii de atribuții:

a) atribuții privind organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor publice de interes local și ale societăților și regiilor autonome de interes local;

b) atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei, orașului sau municipiului;

c) atribuții privind administrarea domeniului public și privat al comunei, orașului sau municipiului;

d) atribuții privind gestionarea serviciilor furnizate către cetățeni;

e) atribuții privind cooperarea interinstituțională pe plan intern și extern.

(3) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. a), consiliul local:

a) aprobă statutul comunei, orașului sau municipiului, precum și regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local;

b) alege viceprimarul, din rândul consilierilor locali, la propunerea primarului sau a consilierilor locali;

c) aprobă, în condițiile legii, la propunerea primarului, înființarea, organizarea și statul de funcții ale aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor publice de interes local, înființarea de

societăți, reorganizarea și statul de funcții ale regiilor autonome de interes local, precum și înființarea, reorganizarea sau desființarea de societăți de interes local și statul de funcții al acestora;

d) exercită, în numele unității administrativ-teritoriale, toate drepturile și obligațiile corespunzătoare participațiilor deținute la societăți sau regii autonome, în condițiile legii.

(4) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. b), consiliul local:

a) aprobă, la propunerea primarului, bugetul unității administrativ-teritoriale, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare și contul de încheiere a exercițiului bugetar;

b) aprobă, la propunerea primarului, contractarea și/sau garantarea împrumuturilor, precum și contractarea de datorie publică locală prin emisiuni de titluri de valoare, în numele unității administrativ-teritoriale, în condițiile legii;

c) stabilește și aprobă impozitele și taxele locale, în condițiile legii;

d) aprobă, la propunerea primarului, documentațiile tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes local, în condițiile legii;

e) aprobă strategiile privind dezvoltarea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale;

f) asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare implementării și conformării cu prevederile angajamentelor asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

(5) Dacă bugetul unității administrativ-teritoriale, prevăzut la alin. (4) lit. a) nu poate fi adoptat după două ședințe consecutive, care au loc la un interval de cel mult 7 zile, activitatea se desfășoară pe baza bugetului anului precedent până la adoptarea noului buget, dar nu mai târziu de 45 de zile de la data publicării legii bugetului de stat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(6) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. c), consiliul local:

a) hotărăște darea în administrare, concesionarea, închirierea sau darea în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică a comunei, orașului sau municipiului, după caz, precum și a serviciilor publice de interes local, în condițiile legii;

b) hotărăște vânzarea, darea în administrare, concesionarea, darea în folosință gratuită sau închirierea bunurilor proprietate privată a comunei, orașului sau municipiului, după caz, în condițiile legii;

c) avizează sau aprobă, în condițiile legii, documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism ale localităților;

d) atribuie sau schimbă, în condițiile legii, denumiri de străzi, de piețe și de obiective de interes public local.

(7) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. d), consiliul local asigură, potrivit competenței sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind:

a) educația;

b) serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială;

c) sănătatea;

d) cultura;

e) tineretul;

f) sportul;

g) ordinea publică;

h) situațiile de urgență;

i) protecția și refacerea mediului;

j) conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, a parcurilor, grădinilor publice și rezervațiilor naturale;

k) dezvoltarea urbană;

l) evidența persoanelor

m) podurile și drumurile publice;

n) serviciile comunitare de utilități publice;

o) serviciile de urgență de tip salvamont, salvamar și de prim ajutor;

p) activitățile de administrație social-comunitară;

q) locuințele sociale și celelalte unități locative aflate în proprietatea unității administrativ-teritoriale sau în administrarea sa;

r) punerea în valoare, în interesul comunității locale, a resurselor naturale de pe raza unității administrativ-teritoriale;

s) alte servicii publice de interes local stabilite prin lege.

(8) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. d), consiliul local:

a) sprijină, în condițiile legii, activitatea cultelor religioase;

b) poate solicita informări și rapoarte de la primar, viceprimar și de la conducătorii organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local;

c) aprobă construirea locuințelor sociale, criteriile pentru repartizarea locuințelor sociale și a utilităților locative aflate în proprietatea sau în administrarea sa.

(9) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. e), consiliul local:

a) hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române sau străine, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public local;

b) hotărăște, în condițiile legii, înfrățirea comunei, orașului sau municipiului cu unități administrativ-teritoriale din alte țări;

c) hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu alte unități administrativ-teritoriale din țară sau din străinătate, precum și aderarea la asociații naționale și internaționale ale autorităților administrației publice locale, în vederea promovării unor interese comune.

(10) Pentru realizarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) consiliul local poate solicita informări și rapoarte de la primar, viceprimar și de la conducătorii organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local.

(11) Consiliul local hotărăște acordarea unor sporuri și altor facilități, potrivit legii, personalului angajat în cadrul aparatului de specialitate al primarului și serviciilor publice de interes local.

(12) Consiliul local poate conferi persoanelor fizice române sau străine cu merite deosebite titlul de cetățean de onoare al comunei, orașului sau municipiului, în baza unui regulament propriu. Prin acest regulament se stabilesc și condițiile retragerii titlului conferit.

(13) Consiliul local îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin lege.

Instituțiile publice de interes local

Art. 181

(1) Consiliile locale pot înființa instituții publice de interes local în principalele domenii de activitate, potrivit specificului și nevoilor colectivității locale, cu respectarea prevederilor legale și în limita mijloacelor financiare de care dispun.

(2) Numirea și eliberarea din funcție a personalului din cadrul instituțiilor publice de interes local se fac de conducătorii acestora, în condițiile legii.

Mandatarea consilierilor locali pentru reprezentarea intereselor unității administrativ-teritoriale

Art. 182

Consilierii locali împuterniciți să reprezinte interesele unității administrativ-teritoriale în societăți, regii autonome de interes local și alte organisme de cooperare sau parteneriat sunt desemnați, prin hotărâre a consiliului local, în condițiile legii, cu respectarea regimului incompatibilităților aplicabil și a configurației politice de la ultimele alegeri locale.

Reprezentarea în asociațiile de dezvoltare intercomunitară și la nivelul operatorilor regionali

Art. 183

(1) Comunele, orașele și municipiile sunt reprezentate de drept în adunările generale ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară și în adunările generale ale operatorilor regionali de către primari. Primarii pot delega calitatea lor de reprezentanți ai unităților administrativ-teritoriale în adunările generale viceprimarilor, administratorilor publici, precum și oricăror alte persoane care ocupă funcții de conducere în cadrul unei instituții sau unui serviciu public de interes local.

(2) Funcția de reprezentare a intereselor unităților administrativ-teritoriale în cadrul adunărilor generale ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară sau adunarea generală a operatorilor regionali, exercitată de către persoanele prevăzute la alin. (1), nu face obiectul prevederilor referitoare la regimul incompatibilităților prevăzute de legislația specială.

Secțiunea a 4-a **Funcționarea consiliului local**

Tipurile de ședințe ale consiliului local

Art. 184

(1) Consiliul local se întrunește în ședințe ordinare, cel puțin o dată pe lună, la convocarea primarului.

(2) Consiliul local se poate întruni și în ședințe extraordinare la convocarea:

a) primarului;

b) a cel puțin unei treimi din numărul consilierilor locali în funcție.

(3) Consiliul local se poate întruni în ședințe extraordinare la convocarea primarului și în urma solicitării prefectului în situațiile prevăzute la art. 96 alin. (2).

Convocarea ședințelor consiliului local

Art. 185

(1) Consiliul local se convoacă după cum urmează:

a) prin dispoziție a primarului, în cazurile prevăzute la art. 184 alin. (1), alin. (2) lit. a) și alin. (3);

b) prin convocarea semnată de către consilierii locali care au această inițiativă, în cazul prevăzut la art. 184 alin. (2) lit. b).

(2) Consilierii locali sunt convocați în scris și, după caz, prin mijloace electronice, prin grija secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, cel târziu în ziua ulterioară primirii de către acesta a dispoziției sau documentului de convocare inițiat de cel puțin o treime din numărul consilierilor locali în funcție.

(3) Data ședinței consiliului local precizată cu ocazia convocării este stabilită, cu respectarea modului de calcul al termenelor procedurale, prevăzut de Codul de procedură civilă, astfel:

a) în termen de 5 zile de la data comunicării dispoziției de convocare pentru ședințele ordinare;

b) în termen de 3 zile de la data comunicării dispoziției sau documentului de convocare pentru ședințele extraordinare.

(4) În caz de forță majoră și/sau de maximă urgență pentru rezolvarea intereselor locuitorilor comunei, ai orașului sau ai municipiului/subdiviziunii administrativ-teritoriale ori în alte situații stabilite de regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local, convocarea acestuia pentru ședința extraordinară, prin excepție de la prevederile alin. (3), lit b), se face de îndată.

(5) Documentul de convocare cuprinde obligatoriu următoarele informații despre ședință:

a) ora și locul desfășurării;

b) proiectul ordinii de zi;

c) materialele înscrise pe proiectul ordinii de zi;

d) modalitatea prin care sunt puse la dispoziția consilierilor locali, potrivit opțiunilor acestora, materialele înscrise pe proiectul ordinii de zi;

e) indicarea comisiilor de specialitate cărora le-au fost trimise spre avizare proiectele de hotărâri;

f) invitația de a formula și depune amendamente asupra proiectelor de hotărâri. .

(6) Secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale transmite prefectului, sub semnătura sa, evidența prezenței consilierilor locali la convocările pentru ședințele care nu s-au putut desfășura din lipsa cvorumului, în termen de 3 zile de la data convocării. Evidența transmisă prefectului precizează și situațiile în care, urmare ultimei absențe, a intervenit cazul de încetare de drept a mandatului prevăzut la art. 255 alin. (2) lit. e).

(7) În situația în care părăsirea ședinței de către unii consilieri locali determină neîntrunirea cvorumului legal, absența consilierilor locali care au părăsit ședința este considerată absență nemotivată de la convocarea pentru ședință.

(8) În toate cazurile convocarea se consemnează în procesul-verbal al ședinței.

Ordinea de zi

Art. 186

(1) Proiectul ordinii de zi se întocmește de secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, ca anexă la documentul de convocare.

(2) Este obligatorie înscrierea pe proiectul ordinii de zi a proiectelor de hotărâri care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 187 alin. (8).

(3) Proiectul ordinii de zi a ședințelor consiliului local cuprinde proiecte de hotărâri, cu menționarea titlului și a inițiatorului, rapoarte ale primarului, ale viceprimarului, ale consilierilor locali, ale comisiilor de specialitate, rapoarte sau informări ale conducătorilor organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică în unitățile administrativ-teritoriale, după caz, precum și timpul alocat declarațiilor politice, întrebărilor, interpelărilor, petițiilor și altor probleme care se supun dezbaterii consiliului local.

(4) Proiectul ordinii de zi a ședinței consiliului local se aduce la cunoștință locuitorilor comunei, ai orașului sau ai municipiului/subdiviziunii administrativ-teritoriale prin mass-media, prin afișarea pe pagina de internet a unității administrativ-teritoriale sau prin orice alt mijloc de publicitate.

(5) În comunele, în orașele sau în municipiile în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, proiectul ordinii de zi se aduce la cunoștința publică și în limba minorității naționale respective.

(6) Scoaterea unui proiect de hotărâre de pe proiectul ordinii de zi se face în situația în care acesta nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 187 alin. (8) sau numai cu acordul inițiatorului, dacă acesta îndeplinește condițiile prevăzute la art. 187 alin. (8).

(7) Proiectul ordinii de zi a ședințelor se aprobă cu majoritate absolută, la propunerea celui/celor care a/au cerut convocarea consiliului local.

(8) Suplimentarea ordinii de zi se poate face numai pentru probleme urgente cu majoritate absolută.

(9) În cazul neaprobării proiectului ordinii de zi, în condițiile prevăzute la alin. (7), nu se acordă indemnizația cuvenită consilierilor locali pentru ședința respectivă.

Proiectele de hotărâri ale consiliului local

Art. 187

(1) Proiectele de hotărâri pot fi inițiate de primar, de viceprimar, de consilierii locali sau de cetățeni. Elaborarea proiectelor se face de cei care le propun, cu sprijinul secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale și al compartimentelor de resort din cadrul aparatului de specialitate al primarului.

(2) Proiectele de hotărâri și referatele de aprobare ale acestora se redactează în conformitate cu normele de tehnică legislativă.

(3) Proiectele de hotărâri ale consiliului local însoțite de referatele de aprobare ale acestora și de celelalte documente se înregistrează și se transmit:

a) compartimentelor de resort din cadrul aparatului de specialitate al primarului în vederea analizării și întocmirii rapoartelor de specialitate;

b) secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale în vederea avizării de legalitate;

c) comisiilor de specialitate ale consiliului local în vederea dezbaterii și întocmirii avizelor.

(4) Nominalizarea compartimentelor de resort și a comisiilor de specialitate cărora li se transmit proiectele de hotărâri ale consiliului local, precum și celelalte documente, potrivit prevederilor alin. (3) lit. a) și c) se face de către primar împreună cu secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale.

(5) Odată cu transmiterea proiectelor se precizează și data de depunere a rapoartelor și a avizelor, avându-se grijă ca rapoartele compartimentelor de resort să poată fi transmise și comisiilor de specialitate înainte de pronunțarea acestora.

(6) După examinarea proiectului, comisia de specialitate a consiliului local emite un aviz cu privire la adoptarea sau, după caz, respingerea proiectului.

(7) Avizul comisiei se transmite secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, care dispune măsurile corespunzătoare înaintării lui către consilierii locali și către inițiatori, după caz, cel mai târziu odată cu convocarea pentru ședință.

(8) Fiecare proiect de hotărâre înscris pe ordinea de zi a ședinței consiliului local este supus dezbaterii numai dacă este însoțit de:

- a) referatul de aprobare, ca instrument de prezentare și motivare, semnat de inițiator;
- b) rapoartele compartimentelor de resort din cadrul aparatului de specialitate al primarului;
- c) avizul de legalitate al secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale;
- d) avizele cu caracter consultativ ale comisiilor de specialitate a consiliului local;
- e) alte documente prevăzute de legislația specială.

(9) Rapoartele și avizele prevăzute la alin. (8) trebuie întocmite în termenul prevăzut la alin. (5), dar nu mai târziu de 30 de zile de la înregistrarea proiectelor de hotărâre propuse pentru a fi înscrise pe proiectul ordinii de zi a ședințelor ordinare ale consiliului local, respectiv în termen de cel mult 3 zile de la înregistrarea proiectelor de hotărâre propuse a fi înscrise pe proiectul ordinii de zi a ședințelor extraordinare. În situația ședințelor convocate de îndată referatul de aprobare și raportul compartimentelor de specialitate se întocmesc în procedură de urgență, cel târziu odată cu proiectul hotărârii.

(10) Inițiatorul proiectului îl poate retrage sau poate renunța, în orice moment, la susținerea acestuia.

Cvorumul ședințelor consiliului local

Art. 188

(1) Ședințele consiliului local se desfășoară legal în prezența majorității consilierilor locali în funcție.

(2) Prezența consilierilor locali la ședință este obligatorie, cu excepția cazului în care aceștia absentează motivat. Absența este considerată motivată dacă se face dovada că aceasta a intervenit din cauza:

a) unei boli care a necesitat spitalizarea sau a unei stări de sănătate pentru care s-a eliberat certificat de concediu medical,

b) unei deplasări în străinătate,

c) unor evenimente de forță majoră;

d) în cazul unui deces al soției/soțului consilierului local sau al unei rude de până la gradul al II-lea al consilierului local ales ori a soțului/soției acestuia, inclusiv.

(3) Consilierul local care absentează nemotivat de două ori consecutiv la ședințele consiliului local este sancționat, în condițiile regulamentului de organizare și funcționare a consiliului local.

(4) Consilierii locali sunt obligați să își înregistreze prezența în evidența ținută de secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale.

(5) Consilierul local care nu poate lua parte la ședință este obligat să aducă la cunoștință această situație secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale.

Desfășurarea ședințelor consiliului local

Art. 189

(1) Ședințele consiliului local sunt publice.

(2) Lucrările ședințelor se desfășoară în limba română. În consiliile locale în care consilierii locali aparținând unei minorități naționale reprezintă cel puțin 20% din numărul total, la ședințele de consiliu se poate folosi și limba minorității naționale respective. În aceste cazuri se asigură, prin grija primarului, traducerea în limba română. În toate cazurile, documentele ședințelor de consiliu se întocmesc în limba română.

(3) La lucrările consiliului local pot asista și lua cuvântul, fără drept de vot, prefectul, președintele consiliului județean sau reprezentanții acestora, deputații și senatorii, miniștrii și ceilalți membri ai Guvernului, secretarii și subsecretarii de stat, conducătorii serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe centrale, conducătorii compartimentelor de resort și conducătorii

organismelor prestatoare de servicii publice sau de utilitate publică din unitățile administrativ-teritoriale, în problemele ce privesc domeniile lor de responsabilitate, precum și alte persoane interesate, în condițiile prevăzute în regulamentul de organizare și funcționare.

(4) Dezbaterile proiectului de hotărâre sau a problemelor se face, de regulă, în ordinea în care acestea sunt înscrise pe ordinea de zi aprobată în conformitate cu prevederile prezentului Cod și ale regulamentului de organizare și funcționare al consiliului local.

(5) Președintele de ședință este obligat să asigure luarea cuvântului de către inițiator pentru susținerea proiectului de hotărâre și/sau ori de câte ori acesta o solicită, precum și a delegatului sătesc, după caz.

(6) Dezbaterile încep prin prezentarea pe scurt a proiectului de hotărâre sau a problemei înscrise pe ordinea de zi, pe care o face inițiatorul, urmat de exprimarea punctului de vedere de către președintele comisiei de specialitate și, dacă este cazul, conducătorul compartimentului de resort care a întocmit raportul de specialitate și/sau secretarul unității administrativ-teritoriale care a avizat pentru legalitate proiectul de hotărâre.

(7) Consilierii locali participă la dezbateri în ordinea înscrierii la cuvânt. Consilierii locali sunt obligați ca în cuvântul lor să se refere exclusiv la problema care formează obiectul dezbaterii.

(8) Președintele de ședință are dreptul să limiteze durata luărilor de cuvânt, în funcție de obiectul dezbaterii. În acest scop el poate propune consiliului local spre aprobare timpul alocat fiecărui vorbitor, precum și timpul total de dezbateri a proiectului.

(9) Președintele de ședință urmărește ca la dezbateri să participe membri ai tuturor grupurilor de consilieri locali. În cazul unor probleme deosebite se alocă un anumit timp fiecărui grup de consilieri locali, în funcție de mărimea acestuia.

(10) Președintele de ședință permite oricând unui consilier local să răspundă într-o problemă de ordin personal, în probleme prevăzute de regulamentul de organizare și funcționare a consiliului sau atunci când a fost nominalizat de un alt vorbitor.

(11) Președintele de ședință sau reprezentantul oricărui grup de consilieri locali poate propune încheierea dezbaterii unei probleme puse în discuția consiliului local. Propunerea de încheiere a dezbaterii se supune votului, iar discuțiile se sistază dacă propunerea este adoptată cu majoritate absolută.

(12) Este interzisă adresarea de insulte sau calomnii de către consilierii locali prezenți la ședință, precum și dialogul dintre vorbitori și persoanele aflate în sală.

(13) Asupra proiectelor de hotărâri au loc dezbateri generale și pe articole, consilierii locali, precum și ceilalți inițiatori prezenți la ședință, putând formula amendamente de fond sau de redactare. Amendamentele se supun votului consiliului local în ordinea în care au fost formulate.

(14) Dezbaterile din ședințele consiliului local, precum și modul în care și-a exercitat votul fiecare consilier local în parte, se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președintele de ședință și de secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale.

(15) Președintele de ședință, împreună cu secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale își asumă, prin semnătură, responsabilitatea veridicității celor consemnate.

(16) La începutul fiecărei ședințe, secretarul unității /subdiviziunii administrativ-teritoriale supune spre aprobare procesul-verbal al ședinței anterioare. Consilierii locali au dreptul ca, în cadrul ședinței curente a consiliului local, să conteste conținutul procesului-verbal și să ceară menționarea exactă a opiniilor exprimate în ședința anterioară.

(17) Procesul-verbal și documentele care au fost dezbătute în ședința anterioară se depun într-un dosar special al ședinței respective, care se numerotează, se semnează și se sigilează de președintele de ședință și de secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, după aprobarea procesului-verbal.

(18) În termen de 3 zile de la data aprobării procesului-verbal al ședinței, secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale afișează la sediul primăriei și, după caz, pe pagina de internet a unității administrativ-teritoriale o copie a procesului-verbal al ședinței.

Adoptarea hotărârilor consiliului local

Art. 190

(1) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin consiliul local adoptă hotărâri, cu majoritate absolută definită la art. 5, lit. nn).

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1) hotărârile consiliului local privind vânzarea-cumpărarea bunurilor imobile proprietate privată a unităților administrativ-teritoriale se adoptă cu majoritatea calificată definită la art. 5 lit. oo).

(3) Votul consilierilor locali este individual și poate fi deschis sau secret.

(4) Votul deschis se exprimă prin oricare din următoarele modalități:

a) prin ridicarea mâinii;

b) prin apel nominal, efectuat de președintele de ședință;

c) electronic.

(5) Consiliul local poate stabili ca unele hotărâri să fie luate prin vot secret. Hotărârile cu caracter individual cu privire la persoane sunt luate întotdeauna prin vot secret, cu excepțiile prevăzute de lege.

(6) Pentru exercitarea votului secret se folosesc buletine de vot.

(7) Redactarea buletinelor de vot trebuie să fie fără echivoc. Pentru exprimarea opțiunii se folosesc, de regulă, cuvintele "da" sau "nu".

(8) Buletinele de vot se introduc într-o urnă. La numărarea voturilor nu se iau în calcul buletinele de vot pe care nu a fost exprimată opțiunea consilierului local sau au fost folosite ambele cuvinte prevăzute la alin. (7).

(9) Abținerile se numără la voturile "împotriva".

(10) Dacă pe parcursul desfășurării ședinței nu este întrunită majoritatea legală necesară pentru adoptarea proiectului de hotărâre, președintele de ședință amână votarea până la întrunirea acesteia.

(11) Dacă în urma dezbaterilor din ședința consiliului local se impun modificări de fond în conținutul proiectului de hotărâre, la propunerea primarului, a secretarului sau a consilierilor locali și cu acordul consiliului local, președintele de ședință retransmite proiectul de hotărâre în vederea reexaminării de către inițiator și de către compartimentele de specialitate. Retransmiterea spre examinare de către compartimentele de specialitate poate fi solicitată și de șefii compartimentelor de resort, prezenți la ședință.

(12) Proiectele de hotărâri respinse de consiliul local nu pot fi readuse în dezbaterile acestuia în cursul aceleiași ședințe.

Semnarea și contrasemnarea hotărârilor consiliului local

Art. 191

(1) După desfășurarea ședinței, hotărârile consiliului local se semnează de către președintele de ședință și se contrasemnează, pentru legalitate, de către secretarul unității /subdiviziunii administrativ-teritoriale.

(2) În cazul în care președintele de ședință refuză, în scris, să semneze, hotărârea consiliului local se semnează de cel puțin 2 consilieri locali dintre cei care au participat la ședință. Modalitatea de desemnare a acestor consilieri se stabilește prin regulamentul de organizare și funcționare al consiliului local.

(3) Secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale nu contrasemnează hotărârea în cazul în care consideră ca aceasta este ilegală. În acest caz, în următoarea ședință a consiliului local, depune în scris și expune în fața acestuia opinia sa motivată, care se consemnează în procesul-verbal al ședinței.

Funcționarea comisiilor de specialitate

Art. 192

(1) Comisiile de specialitate lucrează în plen și deliberează cu votul majorității membrilor lor.

(2) Participarea membrilor comisiei la ședințele acesteia este obligatorie, sub sancțiunea neacordării indemnizației de ședință corespunzătoare comisiei de bază. Dacă absențele continuă, fără a fi motivate, președintele comisiei poate aplica sancțiunile prevăzute în competența sa sau poate propune consiliului local aplicarea altor sancțiuni statutare, inclusiv înlocuirea lui din comisie.

(3) Comisia poate invita să participe la ședințele sale specialiști din cadrul aparatului de specialitate al primarului sau din afara acestuia. Au dreptul să participe la ședințele comisiei și inițiatorii propunerilor ce stau la baza lucrărilor comisiei. Comisia poate invita și alte persoane care să participe la dezbateri.

(4) Ședințele comisiei de specialitate sunt, de regulă, publice.

(5) Comisia poate hotărî ca unele ședințe sau dezbaterile unor puncte de pe ordinea de zi să se desfășoare cu ușile închise.

(6) Convocarea ședințelor comisiei se face de către președintele acesteia cu cel puțin 3 zile înainte.

(7) Ordinea de zi se aprobă de comisie la propunerea președintelui. Oricare dintre membrii comisiei poate cere includerea pe ordinea de zi a unor probleme.

(8) Ședințele comisiilor de specialitate se desfășoară înaintea ședințelor consiliului, atunci când ordinea de zi a ședinței acestuia cuprinde sarcini sau proiecte de hotărâri asupra cărora i se solicită avizul.

(9) Pentru dezbaterile proiectelor de hotărâri sau a celorlalte probleme repartizate comisiei de către primar și secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, președintele acesteia desemnează un consilier care prezintă în cadrul ședinței proiectele și, după caz, celelalte probleme aflate pe ordinea de zi, care nu sunt prezentate de inițiator.

(10) Consilierul desemnat în conformitate cu alin. (9) întocmește avizul, cu caracter consultativ, al comisiei, pe baza amendamentelor și a propunerilor formulate de membrii acesteia, care au fost aprobate cu majoritatea voturilor consilierilor prezenți.

(11) Avizele întocmite de comisie cuprind separat, cu motivarea necesară, atât amendamentele și propunerile acceptate, cât și cele respinse.

(12) Avizele întocmite sunt prezentate secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, care asigură transmiterea acestora către consilieri, odată cu ordinea de zi a ședinței consiliului local.

(13) Votul în comisii este, de regulă, deschis. În anumite situații comisia poate hotărî ca votul să fie secret, stabilind, de la caz la caz, și modalitatea de exprimare a acestuia.

(14) Lucrările ședințelor comisiei se consemnează, prin grija secretarului acesteia, într-un proces-verbal. După încheierea ședinței, procesul-verbal este semnat de către președintele și secretarul comisiei.

(15) Președintele poate încuviința ca procesele-verbale ale ședințelor să fie consultate de alte persoane interesate care nu au participat la ședință, cu excepția proceselor-verbale întocmite în ședințele ale căror lucrări s-au desfășurat cu ușile închise.

Delegatul sătesc

Art. 193

(1) Locuitorii satelor care nu au consilieri locali aleși în consiliile locale sunt reprezentați la ședințele consiliului local de un delegat sătesc.

(2) Delegatul sătesc este ales pe perioada mandatului consiliului local, în termen de 20 de zile de la data constituirii acestuia, de o adunare sătească, convocată de primar, cu cel puțin 15 zile înainte și desfășurată în prezența primarului sau a viceprimarului și a secretarului unității administrativ-teritoriale.

(3) Alegerea delegatului sătesc se face cu majoritatea voturilor celor prezenți la această adunare, consemnată într-un proces verbal care se prezintă în prima ședință a consiliului local. La adunarea sătească pot participa toți cetățenii cu drept de vot din satul respectiv.

(4) Încetarea de drept a mandatului delegatului sătesc are loc în următoarele situații:

a) demisie;

b) validarea, în calitate de consilier local, a unui supleant care are domiciliul într-unul din satele prevăzute la alin. (1);

c) constatarea stării de incompatibilitate;

d) schimbarea domiciliului într-un alt sat sau în altă unitate administrativ-teritorială, inclusiv ca urmare a reorganizării acesteia;

e) imposibilitatea exercitării mandatului pe o perioadă mai mare de 6 luni consecutive;

f) condamnarea, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate;

g) punerea sub interdicție judecătorească;

h) pierderea drepturilor electorale;

i) deces.

(5) În situațiile prevăzute la alin. (4), se alege un nou delegat sătesc, cu respectarea prevederilor alin. (1)-(3), care se aplică în mod corespunzător.

(6) Adunarea sătească poate hotărî oricând eliberarea din funcție a delegatului sătesc și alegerea, în termen de 20 de zile de la eliberare, a unei alte persoane în această funcție, în condițiile alin. (2) care se aplică în mod corespunzător.

(7) La discutarea problemelor privind satele respective, delegații sătești sunt invitați în mod obligatoriu. Delegații sătești au dreptul de a se exprima cu privire la problemele discutate, opinia acestor fiind consemnată în procesul verbal al ședinței.

Secțiunea a 4-a

Dizolvarea consiliului local

Situațiile de dizolvare a consiliului local

Art. 194

(1) Consiliul local se dizolvă de drept sau prin referendum local. Consiliul local se dizolvă de drept:

a) în cazul în care acesta nu se întrunește cel puțin într-o ședință ordinară sau extraordinară, pe durata a patru luni calendaristice consecutive, deși a fost convocat conform prevederilor legale;

b) în cazul în care nu a adoptat nicio hotărâre în 3 ședințe ordinare sau extraordinare ținute pe durata a patru luni calendaristice consecutive;

c) în cazul în care numărul consilierilor locali în funcție este mai mic decât jumătatea numărului membrilor consiliului local și nu a putut fi completat cu supleanți în condițiile art. 173.

(2) Primarul, viceprimarul, secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, prefectul sau orice altă persoană interesată sesizează instanța de contencios administrativ cu privire la cazurile prevăzute la alin. (1). Instanța analizează situația de fapt și se pronunță cu privire la dizolvarea consiliului local. Hotărârea instanței este definitivă și se comunică prefectului.

Reconstituirea consiliului local

Art. 195

(1) În cazul dizolvării consiliului local în condițiile art. 194 alin. (1) lit. a) și b), acesta se reconstituie din membrii supleanți, convocarea consilierilor supleanți fiind făcută de către prefect.

(2) Ședința de reconstituire este legal întrunită dacă la aceasta participă un număr de membri supleanți validați mai mare decât jumătate plus unu din numărul total al consilierilor din consiliul local respectiv.

(3) Prevederile art. 165-174 se aplică corespunzător.

Referendumul local

Art. 196

(1) Consiliul local poate fi dizolvat prin referendum local, organizat în condițiile legii. Referendumul se organizează ca urmare a cererii adresate în acest sens prefectului de cel puțin 25% din numărul cetățenilor cu drept de vot înscriși pe listele electorale permanente ale unității administrativ-teritoriale.

(2) Cheltuielile pentru organizarea referendumului prevăzut la alin. (1) se suportă din bugetul unității administrativ-teritoriale.

(3) Referendumul local este organizat de către o comisie numită prin ordin al prefectului, compusă dintr-un reprezentant al prefectului, câte un reprezentant al primarului, al consiliului local și al consiliului județean și un judecător de la judecătoria în a cărei rază teritorială se află unitatea administrativ-teritorială în cauză. Secretariatul comisiei este asigurat de instituția prefectului.

(4) Referendumul local este valabil dacă s-au prezentat la urne cel puțin 30% din numărul total al locuitorilor cu drept de vot înscrși în listele electorale permanente ale unității administrativ-teritoriale. Activitatea consiliului local încetează înainte de termen dacă s-au pronunțat în acest sens cel puțin jumătate plus unu din numărul total al voturilor valabil exprimate, iar rezultatul referendumului a fost validat în condițiile legii.

Organizarea alegerilor după dizolvarea consiliului local sau după validarea rezultatului referendumului

Art. 197

(1) În termen de maximum 90 de zile de la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești prin care s-a constatat dizolvarea consiliului local sau, după caz, de la validarea rezultatului referendumului, se organizează alegeri pentru alegerea unui nou consiliu local.

(2) Stabilirea datei pentru organizarea alegerii noului consiliu local se face de Guvern, la propunerea prefectului.

Rezolvarea treburilor publice curente în cazul dizolvării consiliului local

Art. 198

(1) Până la constituirea noului consiliu local, primarul sau, în absența acestuia, secretarul unității administrativ-teritoriale rezolvă problemele curente ale comunei, orașului sau municipiului, potrivit competențelor și atribuțiilor ce îi revin, potrivit legii.

(2) În situația excepțională în care consiliul local a fost dizolvat în condițiile art. 194, primarul se află în imposibilitatea exercitării atribuțiilor sale ca urmare a încetării sau suspendării mandatului său ori a altor situații prevăzute de lege, iar funcția de secretar al unității administrativ-teritoriale este vacantă, prefectul numește prin ordin o persoană prin detașare, în condițiile Părții a VI-a, Titlul I, care să exercite atribuțiile de secretar al unității administrativ-teritoriale pentru a rezolva problemele curente ale comunei, orașului sau municipiului, până la ocuparea funcției publice de conducere de secretar în condițiile legii.

(3) Persoana desemnată potrivit prevederilor alin. (2) trebuie să îndeplinească condițiile de studii și vechime în specialitatea studiilor necesare pentru ocuparea funcției de secretar al unității administrativ-teritoriale prevăzute de Partea a VI-a Titlul I.

(4) În situația prevăzută la alin. (2), prin excepție de la prevederile Părții a VI-a, Titlul II din prezentul Cod, concursul pentru ocuparea funcției de conducere de secretar al comunei, orașului sau municipiului, după caz, se organizează de instituția prefectului.

(5) Numirea în funcția de secretar al comunei, orașului sau municipiului, după caz, se face, în situația prevăzută la alin. (2) sau în situația în care procedura de organizare a concursului a fost demarată anterior situației excepționale prevăzute la alin. (2), de către prefect, dacă nu a încetat situația care a determinat imposibilitatea exercitării atribuțiilor de către primar.

Capitolul IV

Primarul

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Primarul și viceprimarul

Art. 199

(1) Comunele, orașele și municipiile au câte un primar și câte un viceprimar, iar municipiile reședință de județ au câte un primar și câte 2 viceprimari, aleși în condițiile legii.

(2) Funcția de primar și funcția de viceprimar sunt funcții de demnitate publică.

Validarea alegerii primarului

Art. 200

(1) Validarea alegerii primarului se face în termen de 20 de zile de la data desfășurării alegerilor, în camera de consiliu a judecătoriei în a cărei rază teritorială se află unitatea/ subdiviziunea administrativ-teritorială, de către un judecător desemnat potrivit legii, după depunerea raportului detaliat al veniturilor și cheltuielilor electorale, potrivit legii privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

(2) Invalidarea alegerii primarului se poate pronunța în cazul în care se constată, potrivit legii privind alegerea autorităților administrației publice locale, încălcarea condițiilor de eligibilitate sau dacă alegerea acestuia s-a făcut prin fraudă electorală.

(3) Hotărârea de validare sau invalidare, după caz, a alegerii primarului se aduce la cunoștință publică.

(4) Hotărârea de validare sau invalidare a alegerii primarului poate fi atacată de cei interesați la tribunal, în termen de 2 zile de la aducerea la cunoștință publică.

(5) Tribunalul se pronunță în termen de 2 zile de la sesizare, hotărârea fiind definitivă.

(6) Rezultatul validării sau invalidării alegerii primarului se aduce la cunoștința prefectului și se prezintă în ședința privind ceremonia de constituire a consiliului local sau într-o ședință publică, după caz, de către un judecător desemnat de președintele judecătoriei.

(7) În caz de invalidare a alegerii primarului, Guvernul, la propunerea prefectului, stabilește data alegerilor. Acestea se organizează în termen de maximum 90 de zile de la data invalidării sau, după caz, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, în condițiile legii.

Depunerea jurământului și intrarea în exercițiul de drept al mandatului

Art. 201

(1) Primarul depune în fața consiliului local jurământul prevăzut la art. 168.

(2) Dacă în termen de 30 de zile de la data desfășurării alegerilor nu se constituie legal noul consiliu local, primarul depune jurământul în ședință publică în fața judecătorului de ședință desemnat de președintele judecătoriei.

(3) Primarul care refuză să depună jurământul este considerat demisionat de drept.

(4) După depunerea jurământului primarul intră în exercițiul de drept al mandatului.

Mandatul primarului

Art. 202

(1) Mandatul primarului este de 4 ani.

(2) Durata mandatului constituie vechime în muncă și în specialitatea studiilor absolvite.

(3) Mandatul primarului prevăzut la alin. (1) se exercită până la depunerea jurământului de către primarul nou-ales. Mandatul primarului poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război, calamitate naturală, dezastru sau sinistru deosebit de grav.

Rolul, numirea și eliberarea din funcție a viceprimarului

Art. 203

(1) Viceprimarul este subordonat primarului și, în situațiile prevăzute de lege, înlocuitorul de drept al acestuia, situație în care exercită, în numele primarului, atribuțiile ce îi revin acestuia. Primarul poate delega o parte din atribuțiile sale viceprimarului.

(2) Viceprimarul este ales, prin vot secret, cu majoritate absolută, din rândul membrilor consiliului local, la propunerea primarului sau a consilierilor locali.

(3) Exercițarea votului se face pe bază de buletine de vot. Alegerea viceprimarului se consemnează prin hotărâre a consiliului local.

(4) În situația în care se alege doi viceprimari, sunt declarați aleși candidații care au obținut votul majorității absolute. În această situație, consiliul local desemnează, prin hotărâre, care dintre cei doi viceprimari exercită primul calitatea de înlocuitor de drept al primarului.

(5) Eliberarea din funcție a viceprimarului se poate face de consiliul local, prin hotărâre adoptată, prin vot secret, cu majoritate absolută, la propunerea temeinic motivată a primarului sau a unei treimi din numărul consilierilor locali în funcție.

(6) La deliberarea și adoptarea hotărârilor care privesc alegerea sau schimbarea din funcție a viceprimarului participă și votează consilierul local care candidează la funcția de viceprimar, respectiv viceprimarul în funcție a cărui schimbare se propune.

(7) Pe durata exercitării mandatului, viceprimarul își păstrează statutul de consilier local, fără a beneficia de indemnizația aferentă acestui statut, fiindu-i aplicabile incompatibilitățile specifice funcției de viceprimar prevăzute la art. 275.

(8) Durata mandatului viceprimarului este egală cu durata mandatului consiliului local. În cazul în care mandatul consiliului local încetează, sau încetează calitatea de consilier local, înainte de expirarea duratei normale de 4 ani, încetează de drept și mandatul viceprimarului, fără vreo altă formalitate.

Indemnizația primarului și a viceprimarului

Art. 204

(1) Pe durata mandatului, primarii și viceprimarii au dreptul la o indemnizație lunară, stabilită potrivit legii privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

(2) Primarii și viceprimarii au dreptul la decontarea, în condițiile legii, a cheltuielilor legate de exercitarea mandatului, respectiv plata cheltuielilor de transport și de cazare, diurna de deplasare, precum și a altor cheltuieli prevăzute de lege, altele decât indemnizația de la alin. (1).

Secțiunea a 2-a Rolul și atribuțiile primarului

Rolul primarului

Art. 205

(1) Primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, a hotărârilor consiliului local. Primarul dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, ale dispozițiilor președintelui consiliului județean, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii.

(2) Pentru punerea în aplicare a activităților date în competența sa prin actele prevăzute la alin. (1) primarul are în subordine un aparat de specialitate.

(3) Aparatul de specialitate al primarului este structurat pe compartimente funcționale încadrate cu funcționari publici și personal contractual.

(4) Primarul conduce instituțiile publice de interes local, precum și serviciile publice de interes local.

(5) Primarul participă la ședințele consiliului local, în calitate de inițiator și are dreptul să își exprime punctul de vedere asupra tuturor problemelor înscrise pe ordinea de zi, precum și de a formula amendamente de fond sau de redactare asupra proiectelor de hotărâri ale altor inițiatori. Punctul de vedere al primarului se consemnează, în mod obligatoriu, în procesul-verbal de ședință.

(6) Primarul, în calitate sa de autoritate publică executivă a administrației publice locale, reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române și străine, precum și în justiție.

Atribuțiile primarului

Art. 206

(1) Primarul îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții:

- a) atribuții exercitate în calitate de reprezentant al statului, în condițiile legii;
- b) atribuții referitoare la relația cu consiliul local;
- c) atribuții referitoare la bugetul unității administrativ-teritoriale;
- d) atribuții privind serviciile publice asigurate cetățenilor;
- e) alte atribuții stabilite prin lege.

(2) În temeiul alin. (1) lit. a), primarul:

a) îndeplinește funcția de ofițer de stare civilă și de autoritate tutelară și asigură funcționarea serviciilor publice locale de profil;

b) îndeplinește atribuții privind organizarea și desfășurarea alegerilor, referendumului și a recensământului;

c) îndeplinește alte atribuții stabilite prin lege.

(3) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. b), primarul:

a) prezintă consiliului local, în primul trimestru al anului, un raport anual privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale, care se publică pe pagina de internet a unității administrativ-teritoriale în condițiile legii;

b) participă la ședințele consiliului local și dispune măsurile necesare pentru pregătirea și desfășurarea în bune condiții a acestora;

c) prezintă, la solicitarea consiliului local, alte rapoarte și informări;

d) elaborează, în urma consultărilor publice, proiectele de strategii privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale le publică pe site-ul unității administrativ-teritoriale și le supune aprobării consiliului local.

(4) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. c), primarul:

a) exercită funcția de ordonator principal de credite;

b) întocmește proiectul bugetului unității administrativ-teritoriale și contul de încheiere a exercițiului bugetar și le supune spre aprobare consiliului local, în condițiile și la termenele prevăzute de lege;

c) prezintă consiliului local informări periodice privind execuția bugetară, în condițiile legii;

d) inițiază, în condițiile legii, negocieri pentru contractarea de împrumuturi și emiterea de titluri de valoare în numele unității administrativ-teritoriale;

e) verifică, prin compartimentele de specialitate, corecta înregistrare fiscală a contribuabililor la organul fiscal teritorial, atât a sediului social principal, cât și a sediului secundar.

(5) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), primarul:

a) coordonează realizarea serviciilor publice de interes local, prin intermediul aparatului de specialitate sau prin intermediul organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local;

b) ia măsuri pentru prevenirea și, după caz, gestionarea situațiilor de urgență;

c) ia măsuri pentru organizarea executării și executarea în concret a activităților din domeniile prevăzute la art. 180 alin. (6) și (7);

d) ia măsuri pentru asigurarea inventarierii, evidenței statistice, inspecției și controlului furnizării serviciilor publice de interes local prevăzute la art. 180 alin. (6) și (7), precum și a bunurilor din patrimoniul public și privat al unității administrativ-teritoriale;

e) numește, în baza rezultatelor concursului sau examenului, sancționează și dispune suspendarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, a personalului din cadrul aparatului de specialitate, precum și a conducătorilor instituțiilor publice de interes local;

f) asigură elaborarea planurilor urbanistice prevăzute de lege, le supune aprobării consiliului local și acționează pentru respectarea prevederilor acestora;

g) emite avizele, acordurile și autorizațiile date în competența sa prin lege și alte acte normative, ulterior verificării și certificării de către compartimentele de specialitate din punct de vedere al regularității, legalității și de îndeplinire a cerințelor tehnice;

h) asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare conformării cu prevederile angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

(6) Primarul desemnează funcționarii publici anume împuterniciți să ducă la îndeplinire obligațiile privind comunicarea citațiilor și a altor acte de procedură, în condițiile Codului de procedură civilă.

(7) Pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor sale, primarul colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, precum și cu autoritățile administrației publice locale și județene.

(8) Numirea conducătorilor instituțiilor publice de interes local, respectiv ai serviciilor publice de interes local, se face pe baza concursului sau examenului organizat potrivit procedurilor și criteriilor aprobate de consiliul local la propunerea primarului, în condițiile prezentului Cod. Numirea se face prin dispoziția primarului, având anexat contractul de management, după caz.

Atribuțiile primarului în calitate de reprezentant al statului

Art. 207

(1) În exercitarea atribuțiilor de autoritate tutelară și de ofițer de stare civilă, a sarcinilor ce îi revin din actele normative privitoare la recensământ, la organizarea și desfășurarea alegerilor, la luarea măsurilor de protecție civilă, precum și a altor atribuții stabilite prin lege, primarul acționează și ca reprezentant al statului în comuna, în orașul sau în municipiul în care a fost ales.

(2) În această calitate, primarul poate solicita prefectului, în condițiile legii, sprijinul conducătorilor serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, dacă sarcinile ce îi revin nu pot fi rezolvate prin aparatul de specialitate.

Delegarea atribuțiilor

Art. 208

(1) Primarul poate delega, prin dispoziție, atribuțiile ce îi sunt conferite de lege și alte acte normative viceprimarului, secretarului unității administrativ-teritoriale, conducătorilor compartimentelor funcționale sau personalului din aparatul de specialitate, administratorului public, precum și conducătorilor instituțiilor și serviciilor publice de interes local, în funcție de competențele ce le revin în domeniile respective.

(2) Dispoziția de delegare trebuie să prevadă perioada, atribuțiile delegate și limitele exercitării atribuțiilor delegate, sub sancțiunea nulității. Dispoziția de delegare nu poate avea ca obiect toate atribuțiile prevăzute de lege în sarcina primarului. Delegarea de atribuții se face numai cu informarea prealabilă a persoanei căreia i se delegă atribuțiile.

(3) Persoana căreia i-au fost delegate atribuții în condițiile alin. (1) și (2) exercită pe perioada delegării atribuțiile funcției pe care o deține, precum și atribuțiile delegate; este interzisă subdelegarea atribuțiilor.

(4) Persoana căreia i-au fost delegate atribuții în condițiile alin. (1) și (2) răspunde civil, administrativ sau penal, după caz, pentru faptele săvârșite cu încălcarea legii în exercitarea acestor atribuții.

Cabinetul primarului

Art. 209

Primarii comunelor, ai orașelor, ai municipiilor și ai sectoarelor municipiului București pot înființa în limita numărului maxim de posturi aprobate, cabinetul primarului, în condițiile prevăzute de Partea a VI-a, Titlul III din prezentul Cod.

Secțiunea a 3-a

Suspendarea și încetarea mandatului primarului

Suspendarea mandatului primarului și al viceprimarului

Art. 210

(1) Mandatul primarului se suspendă de drept în următoarele situații:

- a) a fost dispusă măsura arestării preventive;
- b) a fost dispusă măsura arestului la domiciliu.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) se comunică de îndată de către instanța de judecată prefectului care, prin ordin, în termen de maximum 48 de ore de la comunicare, constată suspendarea mandatului.

(3) Ordinul de suspendare se comunică, în termen de maximum 48 de ore de la emitere, primarului.

(4) Suspendarea durează până la încetarea situației prevăzute a alin. (1).

(5) În cazul în care primarul suspendat din funcție a fost găsit nevinovat, acesta are dreptul, în condițiile legii, la plata drepturilor salariale corespunzătoare perioadei în care a fost suspendat.

(6) Prevederile alin. (1)-(5) se aplică și viceprimarului.

Încetarea de drept a mandatului primarului

Art. 211

(1) Mandatul primarului încetează, de drept în următoarele cazuri:

a) demisie;

b) constatarea, în condițiile legii, a unei stări de incompatibilitate sau a nerespectării prevederilor referitoare la conflictul de interese;

c) schimbarea domiciliului într-o altă unitate administrativ-teritorială;

d) condamnarea prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă la o pedeapsă privativă de libertate, indiferent de modalitatea de individualizare a pedepsei;

e) punerea sub interdicție judecătorească;

f) pierderea drepturilor electorale;

g) imposibilitatea exercitării funcției din cauza unei boli grave, certificate sau a altor motive temeinice dovedite, care nu permit desfășurarea activității în bune condiții timp de 6 luni, pe parcursul unui an calendaristic;

h) neexercitarea nejustificată a mandatului timp de 45 de zile consecutiv;

i) pierderea, prin demisie, a calității de membru al partidului politic sau al organizației minorității naționale pe a cărei listă a fost ales;

j) condamnarea prin hotărâre rămasă definitivă pentru săvârșirea unei infracțiuni electorale pe durata procesului electoral în cadrul căruia a fost ales, indiferent de pedeapsa aplicată și de modalitatea de individualizare a acesteia;

k) deces.

(2) Data încetării de drept a mandatului, în cazurile enumerate la alin. (1), lit. a), c) și g)-i), este data apariției evenimentului sau a împlinirii condițiilor care determină situația de încetare, după caz.

(3) Data încetării de drept a mandatului în cazul prevăzut la alin. (1) lit. b), în situația în care legalitatea raportului de evaluare prin care s-a constatat starea de incompatibilitate sau de conflict de interese nu a fost contestată, este data expirării perioadei în care primarul are dreptul să conteste raportul de evaluare, în condițiile legii privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice.

(4) În situația în care este contestată legalitatea actului prevăzut la alin. (3), data încetării de drept a mandatului este data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

(5) Încetarea mandatului de primar în cazul schimbării domiciliului în altă unitate administrativ-teritorială poate interveni în aceleași condiții ca și încetarea mandatului consilierului local.

(6) În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. d) - f) și j), încetarea mandatului poate avea loc numai după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

(7) În toate cazurile de încetare înainte de termen a mandatului de primar, prefectul emite un ordin prin care constată încetarea mandatului primarului. Ordinul are la bază un referat semnat de secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, precum și actele din care rezultă motivul legal de încetare a mandatului.

(8) Referatul secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale se transmite prefectului în termen de 10 zile de la data intervenirii situației de încetare de drept a mandatului primarului.

(9) Ordinul prefectului poate fi atacat de primar la instanța de contencios administrativ în termen de 10 zile de la comunicare.

(10) Instanța de contencios administrativ este obligată să se pronunțe în termen de 30 de zile. În acest caz, procedura prealabilă nu se mai efectuează, iar hotărârea primei instanțe este definitivă.

(11) Data organizării alegerilor pentru funcția de primar se stabilește de Guvern, la propunerea prefectului. Acestea se organizează în termen de maximum 90 de zile de la expirarea termenului prevăzut la alin. (9) sau de la data pronunțării hotărârii instanței, în condițiile alin. (10).

Demisia

Art. 212

Primarul poate demisiona, anunțând în scris consiliul local și prefectul. La prima ședință a consiliului, demisia se consemnează în procesul-verbal și devin aplicabile dispozițiile art. 211 alin. (2) și (7).

Încetarea mandatului în urma referendumului

Art. 213

(1) Mandatul primarului încetează ca urmare a rezultatului unui referendum local având ca obiect demiterea acestuia, conform procedurii prevăzute la art. 196 care se aplică în mod corespunzător.

(2) Referendumul pentru încetarea mandatului primarului se organizează ca urmare a cererii adresate în acest sens prefectului de locuitorii comunei, orașului sau municipiului, ca urmare a nesocotirii de către acesta a intereselor generale ale colectivității locale sau a neexercitării atribuțiilor ce îi revin, potrivit legii, inclusiv a celor pe care le exercită ca reprezentant al statului.

(3) Cererea cuprinde motivele ce au stat la baza acesteia, numele și prenumele, data și locul nașterii, seria și numărul buletinului sau ale cărții de identitate și semnătură olografă ale cetățenilor care au solicitat organizarea referendumului.

(4) Organizarea referendumului trebuie să fie solicitată, în scris, de cel puțin 25% dintre locuitorii cu drept de vot înscriși în listele electorale permanente. Acest procent trebuie să fie realizat în fiecare dintre localitățile componente ale comunei, orașului sau municipiului.

Exercitarea temporară a atribuțiilor primarului

Art. 214

(1) În caz de vacanță a funcției de primar, în caz de suspendare din funcție a acestuia, precum și în situațiile de imposibilitate de exercitare a mandatului, atribuțiile ce îi sunt conferite prin prezentul Cod sunt exercitate de drept de viceprimar sau, după caz, de unul dintre viceprimari, desemnat de consiliul local în condițiile art. 203 alin. (4), cu respectarea drepturilor și obligațiilor corespunzătoare funcției. Pe perioada exercitării de drept a atribuțiilor de primar, viceprimarul primește o indemnizație lunară unică egală cu cea a funcției de primar.

(2) Consiliul local poate hotărî înlocuirea viceprimarului care exercită primul calitatea de înlocuitor de drept al primarului, ales în condițiile art. 203 alin. (4).

(3) În situația prevăzută la alin. (1), consiliul local poate delega, prin hotărâre, din rândul membrilor săi, un consilier local care îndeplinește temporar atribuțiile viceprimarului, cu respectarea drepturilor și obligațiilor corespunzătoare funcției. Pe perioada exercitării funcției de viceprimar, consilierul local beneficiază de o unică indemnizație lunară egală cu cea a funcției de viceprimar.

(4) Consiliul local poate hotărî retragerea delegării consilierului local care îndeplinește temporar atribuțiile viceprimarului desemnat în condițiile alin. (3) înainte de încetarea situațiilor prevăzute la alin. (1).

(5) În situația în care sunt suspendați din funcție, în același timp, atât primarul, cât și viceprimarul, precum și în situațiile de imposibilitate de exercitare de către aceștia a mandatului, consiliul local delegă un consilier local care îndeplinește atât atribuțiile primarului, cât și pe cele ale viceprimarului, până la încetarea situației respective, cu respectarea drepturilor și obligațiilor corespunzătoare funcției de primar. Pe perioada exercitării atribuțiilor de primar, precum și de viceprimar, consilierul local beneficiază de o unică indemnizație lunară egală cu cea a funcției de primar.

(6) Dacă devin vacante, în același timp, atât funcția de primar, cât și cea de viceprimar, consiliul local alege un nou viceprimar, prevederile alin. (1) și (3) aplicându-se până la alegerea unui nou primar.

Capitolul V

Administrația publică a municipiului București

Autoritățile administrației publice locale din municipiul București

Art. 215

(1) Municipiul București și sectoarele acestuia au câte un primar general, respectiv primar și câte 2 viceprimari.

(2) Validarea alegerii primarului general al municipiului București se face de președintele Tribunalului București, în condițiile art. 200.

(3) Autoritățile administrației publice locale din municipiul București sunt Consiliul General al Municipiului București și consiliile locale ale sectoarelor, ca autorități deliberative, precum și primarul general al municipiului București și primarii sectoarelor, ca autorități executive, alese în condițiile legii pentru alegerea autorităților administrației publice locale.

Organizarea și funcționarea consiliilor locale ale sectoarelor și Consiliului General al Municipiului București

Art. 216

Consiliile locale ale sectoarelor municipiului București și Consiliul General al Municipiului București se constituie, funcționează și pot fi dizolvate în condițiile prevăzute de dispozițiile prezentului Cod pentru consiliile locale, care se aplică în mod corespunzător.

Atribuțiile consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București

Art. 217

(1) Consiliile locale ale sectoarelor municipiului București exercită, în principal, următoarele atribuții:

a) aleg viceprimarul, la propunerea primarului, din rândul consilierilor; viceprimarul își păstrează calitatea de consilier;

b) aprobă regulamentul de organizare și funcționare a consiliului;

c) avizează studii, prognoze și programe de dezvoltare economico-socială, de organizare și amenajare a teritoriului și urbanism, inclusiv participarea la programe de dezvoltare regională și zonală, în condițiile legii, pe care le supune spre aprobare Consiliului General al Municipiului București;

d) aprobă bugetul unității administrativ-teritoriale, împrumuturile, virările de credite și modul de utilizare a rezervei bugetare; aprobă contul de încheiere a exercițiului bugetar; stabilesc impozite și taxe locale, precum și taxe speciale, în condițiile legii;

e) aprobă, la propunerea primarului, în condițiile legii, organigrama, statul de funcții, numărul de personal și regulamentul de organizare și funcționare ale aparatului de specialitate și ale instituțiilor publice de interes local;

f) administrează, în condițiile legii, bunurile proprietate publică sau privată a municipiului, de pe raza sectorului, pe baza hotărârii Consiliului General al Municipiului București;

g) hotărăsc cu privire la concesionarea sau închirierea serviciilor publice de sub autoritatea lor, în condițiile legii;

h) înființează instituții, societăți și servicii publice; instituie, cu respectarea criteriilor generale stabilite prin lege, norme de organizare și funcționare pentru instituțiile publice de interes local, precum și pentru societățile pe care le înființează sau care se află sub autoritatea lor; numesc și eliberează din funcție, în condițiile legii, conducătorii instituțiilor publice de interes local;

i) aprobă, în condițiile legii, documentațiile de urbanism;

j) aprobă, în limitele competențelor lor, documentațiile tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes local și asigură condițiile necesare pentru realizarea lor, în concordanță cu prevederile planului urbanistic general al municipiului București și ale regulamentului aferent;

k) asigură, potrivit competențelor lor, condițiile necesare bunei funcționări a instituțiilor și serviciilor publice de educație, sănătate, cultură, tineret și sport, apărarea ordinii publice, de interes local; urmăresc și controlează activitatea acestora;

- l) contribuie la organizarea activităților științifice, culturale, artistice, sportive și de agrement;
- m) contribuie la asigurarea ordinii publice, analizează activitatea Poliției Locale și propune măsuri de îmbunătățire a acesteia;
- n) acționează pentru protecția și refacerea mediului, în scopul creșterii calității vieții; contribuie la protecția, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, a parcurilor și a rezervațiilor naturale;
- o) contribuie la realizarea măsurilor de protecție și asistență socială, asigură protecția drepturilor copilului, potrivit legislației în vigoare; aprobă criteriile pentru repartizarea locuințelor sociale; înființează și asigură funcționarea unor instituții de binefacere de interes local;
- p) înființează și organizează târguri, piețe, oboare, locuri și parcuri de distracție, baze sportive și asigură buna funcționare a acestora;
- q) hotărăsc, în condițiile legii, cu acordul Consiliului General al Municipiului București, cooperarea sau asocierea cu autorități ale administrației publice locale din țară sau din străinătate, precum și aderarea la asociații naționale și internaționale ale autorităților administrației publice locale, în vederea promovării unor interese comune;
- r) hotărăsc, în condițiile legii, cu acordul prealabil al Consiliului General al Municipiului București, cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române sau străine, cu organizații neguvernamentale și cu alți parteneri sociali, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public local;
- s) asigură libertatea comerțului și încurajează libera inițiativă, în condițiile legii;
- t) sprijină, în condițiile legii, activitatea cultelor religioase.
- (2) Atribuțiile prevăzute la alin. (1) lit. c)-h), q) și r) pot fi exercitate numai pe baza împuternicirii exprese date prin hotărâre a Consiliului General al Municipiului București.
- (3) Consiliile locale ale sectoarelor exercită și alte atribuții stabilite prin lege sau delegate de Consiliul General al Municipiului București.

Primarii și viceprimarii municipiului București și ai sectoarelor acestuia

Art. 218

- (1) Primarii și viceprimarii sectoarelor municipiului București funcționează în condițiile prevăzute de dispozițiile prezentului Cod pentru primarii și viceprimarii comunelor și orașelor și îndeplinesc atribuțiile stabilite de prezentul Cod pentru aceștia, cu excepția celor referitoare la consultarea populației prin referendum, organizat pentru soluționarea problemelor locale de interes deosebit, și la măsurile prevăzute de lege pentru desfășurarea adunărilor publice, care se exercită numai de primarul general al municipiului București.
- (2) Primarilor și viceprimarilor sectoarelor municipiului București li se aplică în mod corespunzător dispozițiile prezentului Cod cu privire la suspendarea și încetarea mandatului.
- (3) Primarul general și viceprimarii municipiului București funcționează și îndeplinesc atribuțiile prevăzute de dispozițiile prezentului Cod pentru primarii și viceprimarii comunelor și orașelor, care se aplică în mod corespunzător.
- (4) Primarului general și viceprimarilor municipiului București li se aplică în mod corespunzător dispozițiile prezentului Cod cu privire la suspendarea și încetarea mandatului.

Secretarul municipiului București și secretarii sectoarelor

Art. 219

Secretarilor sectoarelor municipiului București și secretarului municipiului București le sunt aplicabile în mod corespunzător prevederile Titlului VII, Capitolul I.

Relația dintre autoritățile administrației publice din municipiul București

Art. 220

- (1) Hotărârile Consiliului General al Municipiului București și dispozițiile cu caracter normativ ale primarului general sunt obligatorii și pentru autoritățile administrației publice locale organizate în sectoarele municipiului București.
- (2) Primarul general al municipiului București împreună cu primarii sectoarelor municipiului București se întrunesc cel puțin o dată pe lună, la convocarea primarului general sau la propunerea a

cel puțin 3 primari de sectoare. La ședințe se analizează modul în care sunt duse la îndeplinire hotărârile Consiliului General al Municipiului București și dispozițiile cu caracter normativ ale primarului general și se prezintă informații reciproce privitoare la activitatea consiliilor locale de sector, avându-se în vedere corelarea unor activități necesare în vederea bunei funcționări a administrației municipiului București. La ședințe participă de drept și prefectul municipiului București.

(3) Primarii sectoarelor participă de drept la ședințele Consiliului General al Municipiului București și pot avea intervenții la dezbaterile problemelor aflate pe ordinea de zi.

(4) La ședințele comisiilor Consiliului General al Municipiului București pot participa președinții comisiilor de specialitate ale consiliilor locale de sector.

(5) Președinții comisiilor de specialitate ale consiliilor locale de sector au dreptul să intervină la discuții, fără a avea drept de vot.

Capitolul VI Consiliul județean

Secțiunea 1 Constituirea consiliului județean

Rolul și componența consiliului județean

Art. 221

(1) Consiliul județean este autoritatea administrației publice locale, constituită la nivel județean pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orașenești și municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean.

(2) Consiliul județean este compus din consilieri județeni aleși în condițiile legii pentru alegerea autorităților administrației publice locale.

Numărul consilierilor județeni

Art. 222

Numărul membrilor fiecărui consiliu județean se stabilește prin ordin al prefectului, în funcție de numărul locuitorilor județului, conform populației după domiciliu raportate de Institutul Național de Statistică la data de 1 ianuarie a anului în care se organizează alegerile, după cum urmează:

	Numărul locuitorilor județului	Numărul consilierilor județeni
0	1	2
a)	până la 350.000, inclusiv	31
b)	între 350.001 și 500.000, inclusiv	33
c)	între 500.001 și 650.000, inclusiv	35
d)	peste 650.000	37

Constituirea consiliului județean

Art. 223

Dispozițiile art. 164-173 se aplică în mod corespunzător pentru constituirea consiliului județean, instanța competentă fiind tribunalul.

Atribuțiile consiliului județean

Art. 224

(1) Consiliul județean îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții:

a) atribuții privind înființarea, organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al consiliului județean, ale instituțiilor publice de interes județean și ale societăților și regiilor autonome de interes județean;

b) atribuții privind dezvoltarea economico-socială a județului;

c) atribuții privind administrarea domeniului public și privat al județului;

d) atribuții privind gestionarea serviciilor publice de interes județean;

e) atribuții privind cooperarea interinstituțională;

f) alte atribuții prevăzute de lege.

(2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. a), consiliul județean:

a) alege, din rândul consilierilor județeni, 2 vicepreședinți;

b) hotărăște înființarea sau reorganizarea de instituții, servicii publice, societăți și regii autonome în condițiile legii;

c) aprobă regulamentul de organizare și funcționare a consiliului județean, organigrama, statul de funcții, regulamentul de organizare și funcționare ale aparatului de specialitate al consiliului județean, precum și ale instituțiilor publice de interes județean și ale societăților și regiilor autonome de interes județean;

d) exercită, în numele județului, toate drepturile și obligațiile corespunzătoare participațiilor deținute la societăți sau regii autonome, în condițiile legii.

(3) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. b), consiliul județean:

a) aprobă, la propunerea președintelui consiliului județean, bugetul județului, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare și contul de încheiere a exercițiului bugetar. Dispozițiile art. 180 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.

b) aprobă, la propunerea președintelui consiliului județean, contractarea și/sau garantarea împrumuturilor, precum și contractarea de datorie publică locală prin emisiuni de titluri de valoare în numele județului, în condițiile legii;

c) stabilește și aprobă impozite și taxe, în condițiile legii;

d) adoptă strategii, prognoze și programe de dezvoltare economico-socială și de mediu a județului, pe baza propunerilor primite de la consiliile locale; dispune, aprobă și urmărește, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale comunale, orașenești și municipale interesate, măsurile necesare, inclusiv cele de ordin financiar, pentru realizarea acestora;

e) stabilește, pe baza avizului consiliilor locale ale unităților administrativ-teritoriale implicate, proiectele de organizare și amenajare a teritoriului județului, precum și de dezvoltare urbanistică generală a acestuia și a unităților administrativ-teritoriale componente; urmărește modul de realizare a acestora, în cooperare cu autoritățile administrației publice comunale, orașenești sau municipale implicate;

f) aprobă documentațiile tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes județean, în limitele și în condițiile legii.

(4) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. c), consiliul județean:

a) hotărăște darea în administrare, concesiunea, închirierea sau darea în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică a județului, după caz, precum și a serviciilor publice de interes județean, în condițiile prezentului Cod;

b) hotărăște vânzarea, darea în administrare, concesiunea, închirierea sau darea în folosință gratuită a bunurilor proprietate privată a județului, după caz, în condițiile legii;

c) atribuie, în condițiile legii, denumiri de obiective de interes județean.

(5) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), consiliul județean asigură, potrivit competențelor sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes județean privind:

a) educația;

b) serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială;

c) sănătatea;

- d) cultura;
 - e) tineretul;
 - f) sportul;
 - g) ordinea publică;
 - h) situațiile de urgență;
 - i) protecția și refacerea mediului;
 - j) conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, a parcurilor, grădinilor publice și rezervațiilor naturale;
 - k) evidența persoanelor;
 - l) podurile și drumurile publice;
 - m) serviciile comunitare de utilitate publică de interes județean;
 - n) alte servicii publice stabilite prin lege.
- (6) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), consiliul județean:
- a) sprijină, în condițiile legii, activitatea cultelor religioase;
 - b) emite avizele, acordurile și autorizațiile date în competența sa prin lege;
 - c) acordă asistență tehnică în domenii specifice, în condițiile legii, unităților administrativ-teritoriale din județ, la cererea acestora.
- (7) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. e), consiliul județean:
- a) hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române ori străine, inclusiv cu parteneri din societatea civilă, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public județean;
 - b) hotărăște, în condițiile legii, înfrățirea județului cu unități administrativ-teritoriale din alte țări;
 - c) hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu alte unități administrativ-teritoriale din țară ori din străinătate, precum și aderarea la asociații naționale și internaționale ale autorităților administrației publice locale, în vederea promovării unor interese comune.

Instituțiile publice de interes județean

Art. 225

Prevederile art. 181 se aplică în mod corespunzător.

Reprezentarea județului în asociațiile de dezvoltare intercomunitară și la nivelul operatorilor regionali

Art. 226

(1) Județul este reprezentat de drept în adunările generale ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară și în adunările generale ale operatorilor regionali de servicii comunitare de utilități publice de către președintele consiliului județean. Președintele consiliului județean poate delega calitatea sa de reprezentant de drept în adunările generale unuia dintre vicepreședinții consiliului județean, administratorului public, precum și oricăror alte persoane care ocupă o funcție de conducere în cadrul unei instituții publice de interes județean.

(2) Funcția de reprezentare a intereselor județului în cadrul adunărilor generale ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară sau în cadrul adunării generale a operatorilor regionali de servicii comunitare de utilități publice, exercitată de către persoanele prevăzute la alin. (1), nu face obiectul prevederilor referitoare la regimul incompatibilităților prevăzute de legislația specifică.

Desemnarea consilierilor județeni de reprezentare a intereselor unității administrativ-teritoriale

Art. 227

Consilierii județeni împuterniciți să reprezinte interesele unității administrativ-teritoriale în societăți, regii autonome de interes județean și alte organisme de cooperare sau parteneriat sunt desemnați, prin hotărâre a consiliului județean, în condițiile legii, cu respectarea regimului incompatibilităților aplicabil și a configurației politice de la ultimele alegeri locale.

Secțiunea a 2-a

Funcționarea consiliului județean

Mandatul consiliului județean

Art. 228

(1) Consiliul județean se alege pentru un mandat de 4 ani în condițiile legii privind alegerea autorităților administrației publice locale.

(2) Mandatul consiliului județean se exercită de la data la care consiliul județean este legal constituit până la data la care consiliul județean nou-ales este legal constituit.

(3) Mandatul consiliului județean poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau catastrofă ori alte situații expres prevăzute de lege atunci când, datorită acestor situații, nu pot fi organizate alegeri în condițiile alin. (1).

Tipurile de ședințe ale consiliului județean

Art. 229

(1) Consiliul județean se întrunește în ședință ordinară cel puțin o dată pe lună, la convocarea președintelui consiliului județean.

(2) Consiliul județean se poate întruni și în ședințe extraordinare ori de câte ori este necesar, pentru problemele urgente, care nu pot fi amânate până la următoarea ședință ordinară, la cererea președintelui consiliului județean sau a cel puțin unei treimi din numărul membrilor consiliului, ori, la solicitarea prefectului, adresată președintelui consiliului județean, în cazuri excepționale care necesită adoptarea de măsuri imediate pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea urmărilor calamităților, catastrofelor, incendiilor, epidemiilor sau epizootiilor, pentru apărarea ordinii și liniștii publice.

(3) Prin excepție de la prevederile art. 230 alin.(2), în caz de forță majoră și de maximă urgență, pentru rezolvarea intereselor locuitorilor județului, convocarea consiliului județean se poate face de îndată.

Convocarea ședințelor consiliului județean

Art. 230

(1) Convocarea consiliului județean se face în scris, prin intermediul secretarului județului.

(2) Data ședinței consiliului județean precizată cu ocazia convocării este stabilită, cu respectarea modului de calcul al termenelor procedurale, prevăzut de Codul de procedură civilă, astfel:

a) în termen de 5 zile de la data comunicării dispoziției de convocare pentru ședințele ordinare;

b) în termen de 3 zile de la data comunicării dispoziției sau documentului de convocare pentru ședințele extraordinare.

(3) Odată cu notificarea convocării, sunt puse la dispoziție consilierilor județeni materialele înscrise pe ordinea de zi.

(4) În situația în care președintele consiliului județean se află în imposibilitatea de a convoca consiliul în ședință ordinară, aceasta se face de către vicepreședintele desemnat în condițiile art. 243 alin. (2).

(5) Prevederile art. 185 și art 186 se aplică în mod corespunzător.

Cvorumul ședințelor consiliului județean

Art. 231

(1) Ședințele consiliului județean se desfășoară legal în prezența majorității consilierilor județeni în funcție.

(2) Prezența consilierilor județeni la ședințele consiliului județean și ale comisiilor de specialitate este obligatorie.

(3) Prevederile art. 188 alin. (2)-(5) se aplică în mod corespunzător.

Conducerea ședințelor consiliului județean

Art. 232

(1) Ședințele consiliului județean sunt conduse de președintele consiliului județean sau, în lipsa acestuia, de vicepreședintele desemnat în condițiile art. 243 alin. (2).

(2) În cazul în care, din motive întemeiate, lipsește și vicepreședintele desemnat în condițiile art. 243 alin. (2), ședința este condusă de celălalt vicepreședinte sau, în cazul în care și acesta din urmă lipsește, de un consilier județean, ales cu majoritate absolută.

(3) Prevederile art. 174 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.

Adoptarea hotărârilor consiliului județean

Art. 233

(1) În exercitarea atribuțiilor ce îi revin, consiliul județean adoptă hotărâri cu majoritate absolută.

(2) Proiectele de hotărâri pot fi propuse de consilieri județeni, de președintele consiliului județean, de vicepreședinții consiliului județean sau de cetățeni. Redactarea proiectelor se face de către cei care le propun, cu sprijinul secretarului unității administrativ-teritoriale și al serviciilor din cadrul aparatului de specialitate al consiliului județean.

(3) Hotărârile se semnează de președinte sau, în lipsa acestuia, de vicepreședintele consiliului județean care a condus ședința și se contrasemnează de secretarul județului.

(4) Dispozițiile art. 175-178, ale art. 186, art. 187, art. 189, art. 190, art. 191 alin. (3), precum și ale art. 193 se aplică în mod corespunzător.

Secțiunea a 3-a Dizolvarea consiliului județean

Situațiile de dizolvare a consiliului județean

Art. 234

(1) Consiliul județean se dizolvă de drept în condițiile art. 194 alin. (1) și (2).

(2) Președintele consiliului județean, vicepreședinții consiliului județean, secretarul județului, prefectul sau orice altă persoană interesată sesizează instanța de contencios administrativ cu privire la cazurile prevăzute la alin. (1). Instanța analizează situația de fapt și se pronunță cu privire la dizolvarea consiliului județean. Hotărârea instanței este definitivă și se comunică prefectului.

(3) Prevederile art. 195 se aplică în mod corespunzător.

Referendumul local la nivel județean

Art. 235

(1) Consiliul județean poate fi dizolvat prin referendum local la nivel județean, organizat în condițiile legii. Referendumul se organizează ca urmare a cererii adresate în acest sens prefectului de cel puțin 25% din numărul cetățenilor cu drept de vot, înscriși pe listele electorale permanente ale unității administrativ-teritoriale.

(2) Cheltuielile pentru organizarea referendumului se suportă din bugetul județean.

(3) Referendumul local la nivel județean este organizat de o comisie, numită prin ordin al prefectului, compusă din prefect, un reprezentant al consiliului județean desemnat prin hotărâre a consiliului județean și un judecător de la tribunal. Secretariatul comisiei este asigurat de instituția prefectului.

(4) Referendumul local la nivel județean este valabil dacă s-au prezentat la urne cel puțin 30% din numărul total al locuitorilor cu drept de vot înscriși pe listele electorale permanente. Activitatea consiliului județean încetează înainte de termen dacă s-au pronunțat în acest sens cel puțin jumătate plus unu din numărul total al voturilor valabil exprimate, iar rezultatul referendumului a fost validat în condițiile legii.

Organizarea alegerilor după dizolvarea consiliului județean sau după validarea rezultatului referendumului

Art. 236

(1) În termen de maximum 90 de zile de la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești prin care s-a constatat dizolvarea consiliului județean sau, după caz, de la validarea rezultatului referendumului, se organizează alegeri pentru alegerea unui nou consiliu județean.

(2) Stabilirea datei pentru organizarea alegerii noului consiliu județean se face de Guvern, la propunerea prefectului.

Rezolvarea treburilor publice curente în cazul dizolvării consiliului județean

Art. 237

(1) Până la constituirea noului consiliu județean, problemele curente ale administrației județului sunt rezolvate de secretarul județului care acționează pe baza unei împuterniciri speciale date de Guvern, prin ministerul cu atribuții în domeniul administrației publice.

(2) În situația excepțională în care consiliul județean este dizolvat în condițiile art. 234-235, iar funcția de secretar al județului este vacantă, prefectul numește prin ordin o persoană prin detașare, în condițiile Părții a VI-a, Titlul II care să exercite atribuțiile de secretar al județului pentru a rezolva problemele curente ale județului, până la ocuparea funcției publice de conducere de secretar în condițiile legii.

(3) Persoana desemnată potrivit prevederilor alin. (2) trebuie să îndeplinească condițiile de studii și vechime în specialitatea studiilor necesare pentru ocuparea funcției de secretar al unității administrativ-teritoriale prevăzute de Partea a VI-a Titlul II.

(4) În situația prevăzută la alin. (2), prin excepție de la prevederile Părții a VI-a, Titlul II din prezentul Cod, concursul pentru ocuparea funcției de conducere de secretar al județului, se organizează de instituția prefectului.

(5) Numirea în funcția de secretar al județului se face, în situația prevăzută la alin. (2) sau în situația în care procedura de organizare a concursului a fost demarată anterior situației excepționale prevăzute la alin. (2), de către prefectul județului.

Capitolul VII

Președintele și vicepreședinții consiliului județean

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Mandatul președintelui și al vicepreședinților consiliului județean

Art. 238

(1) Durata mandatului președintelui și al vicepreședinților consiliului județean este egală cu durata mandatului consiliului județean. În cazul în care mandatul consiliului județean încetează înainte de expirarea duratei normale de 4 ani, încetează de drept și mandatul președintelui și al vicepreședinților consiliului județean fără vreo altă formalitate.

(2) Durata mandatului constituie vechime în muncă și în specialitatea studiilor absolvite.

Alegerea și eliberarea din funcție ale președintelui și vicepreședinților consiliului județean

Art. 239

(1) Consiliul județean alege dintre membrii săi un președinte și 2 vicepreședinți. Funcția de președinte a consiliului județean și de vicepreședinte a consiliului județean sunt funcții de demnitate publică.

(2) Președintele și vicepreședinții se aleg, prin vot secret, cu majoritate absolută. Președintele desemnează prin dispoziție care dintre cei doi vicepreședinți exercită primul atribuțiile sale în alte cazuri de absență decât cele prevăzute la art. 243 alin. (1).

(3) Pe durata exercitării mandatului, președintele și vicepreședinții consiliului județean își păstrează statutul de consilier județean fără a beneficia de indemnizația aferentă acestui statut, fiindu-le aplicabile incompatibilitățile specifice funcției de președinte și vicepreședinte al consiliului județean, în condițiile prevăzute la art. 275.

(4) Eliberarea din funcție a președintelui sau a vicepreședinților consiliului județean se poate face de consiliul județean, prin vot secret, cu majoritate absolută, la propunerea temeinic motivată a cel puțin unei treimi din numărul acestora, ca urmare a nesocotirii de către acesta a intereselor generale ale colectivității locale sau a neexercitării atribuțiilor ce îi revin, potrivit legii. Eliberarea din funcție a președintelui consiliului județean nu se poate face în ultimele 6 luni ale mandatului consiliului județean.

(5) La deliberarea și adoptarea hotărârilor care privesc alegerea sau eliberarea din funcție a președintelui sau vicepreședintelui consiliului județean participă și votează consilierul județean care candidează la funcția de președinte sau vicepreședinte al consiliului județean, respectiv președintele sau vicepreședintele consiliului județean a cărui eliberare din funcție se propune.

Indemnizația președintelui consiliului județean și a vicepreședinților consiliilor județene

Art. 240

(1) Pe durata mandatului, președintele și vicepreședinții consiliului județean au dreptul la o indemnizație lunară, stabilită potrivit legii privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

(2) Prevederile art. 204 alin. (2) se aplică președintelui consiliului județean și vicepreședinților consiliului județean în mod corespunzător.

Secțiunea a 2-a

Rolul și atribuțiile președintelui consiliului județean

Rolul președintelui consiliului județean

Art. 241

(1) Președintele consiliului județean reprezintă județul în relațiile cu celelalte autorități publice, cu persoanele fizice și juridice române și străine, precum și în justiție.

(2) Președintele consiliului județean răspunde în fața consiliului județean de buna funcționare a administrației județene.

(3) Aparatul de specialitate al consiliului județean este subordonat președintelui consiliului județean.

(4) Președintele consiliului județean asigură respectarea prevederilor Constituției, punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a hotărârilor consiliului județean, precum și a altor acte normative.

Atribuțiile președintelui consiliului județean

Art. 242

(1) Președintele consiliului județean îndeplinește, în condițiile legii, următoarele categorii principale de atribuții:

a) atribuții privind funcționarea aparatului de specialitate al consiliului județean, a instituțiilor publice de interes județean și a societăților și regiilor autonome de interes județean;

b) atribuții privind relația cu consiliul județean;

c) atribuții privind bugetul județului;

d) atribuții privind relația cu alte autorități ale administrației publice locale;

e) atribuții privind serviciile publice de interes județean;

f) alte atribuții prevăzute de lege.

(2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. a), președintele consiliului județean:

a) întocmește și supune spre aprobare consiliului județean regulamentul de organizare și funcționare a acestuia, organigrama, statul de funcții și regulamentul de organizare și funcționare a

aparaturii de specialitate, precum și ale instituțiilor publice de interes județean și ale societăților și regiilor autonome de interes județean;

b) numește, sancționează și dispune suspendarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, pentru personalul din cadrul aparatului de specialitate al consiliului județean și pentru conducătorii instituțiilor și serviciilor publice de interes județean.

(3) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. b), președintele consiliului județean:

a) conduce ședințele consiliului județean și dispune măsurile necesare pentru pregătirea și desfășurarea în bune condiții a acestora;

b) prezintă consiliului județean, anual sau la cerere, rapoarte cu privire la modul de îndeplinire a atribuțiilor sale și a hotărârilor consiliului județean.

c) propune consiliului județean numirea, sancționarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, pentru conducătorii instituțiilor publice de interes județean.

(4) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. c), președintele consiliului județean:

a) exercită funcția de ordonator principal de credite;

b) întocmește proiectul bugetului județului și contul de încheiere a exercițiului bugetar și le supune spre aprobare consiliului județean, în condițiile și la termenele prevăzute de lege;

c) urmărește modul de realizare a veniturilor bugetare și propune consiliului județean adoptarea măsurilor necesare pentru încasarea acestora la termen;

d) inițiază, cu aprobarea consiliului județean, negocieri pentru contractarea de împrumuturi și emisiuni de titluri de valoare în numele județului.

(5) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), președintele consiliului județean:

a) îndrumă metodologic, prin aparatul de specialitate al consiliului județean, activitățile de stare civilă și autoritate tutelară desfășurate în comune, orașe și municipii;

b) poate acorda, fără plată, prin aparatul de specialitate al consiliului județean, sprijin, asistență tehnică, juridică și de orice altă natură, consiliilor locale sau primarilor, la cererea expresă a acestora.

(6) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. e), președintele consiliului județean:

a) coordonează realizarea serviciilor publice de interes județean furnizate prin intermediul aparatului de specialitate al consiliului județean sau prin intermediul organismelor prestatoare de servicii publice de interes județean;

b) ia măsuri pentru organizarea executării și executarea în concret a activităților din domeniile prevăzute la art. 224 alin. (5) și (6);

c) ia măsuri pentru asigurarea inventarierii, evidenței statistice, inspecției și controlului furnizării serviciilor publice de interes județean prevăzute la art. 224 alin. (5) și (6), precum și a bunurilor din domeniul public și privat al județului;

d) emite avizele, acordurile și autorizațiile date în competența sa, prin lege;

e) coordonează și controlează organismele prestatoare de servicii publice de interes județean, înființate de consiliul județean și subordonate acestuia;

f) coordonează și controlează realizarea activităților de investiții și reabilitare a infrastructurii județene.

(7) Președintele consiliului județean poate delega, prin dispoziție, atribuțiile prevăzute la alin. (6) vicepreședinților, conducătorilor compartimentelor funcționale sau personalului din aparatul de specialitate, administratorului public, precum și conducătorilor instituțiilor și serviciilor publice de interes județean. Prevederile art. 208 se aplică în mod corespunzător.

(8) În situații de urgență sau de forță majoră, președintele consiliului județean, în calitatea sa de vicepreședinte al comitetului pentru situații de urgență, colaborează cu prefectul județului.

Înlocuirea de drept a președintelui consiliului județean

Art. 243

(1) În cazul suspendării mandatului președintelui consiliului județean, precum și în situațiile de imposibilitate de exercitare a mandatului, atribuțiile acestuia sunt exercitate de unul dintre vicepreședinți, desemnat de consiliul județean, prin vot secret, cu majoritate absolută.

(2) În celelalte cazuri de absență a președintelui, atribuțiile sale sunt exercitate, în numele acestuia, de unul dintre vicepreședinți, desemnat de președinte prin dispoziție.

Secțiunea a 3-a

Suspendarea și încetarea mandatului președintelului și vicepreședintelui consiliului județean

Suspendarea și încetarea mandatului președintelui consiliului județean

Art. 244

(1) Președintelui și vicepreședintelui consiliului județean li se aplică în mod corespunzător prevederile art. 210.

(2) Președintelui consiliului județean i se aplică în mod corespunzător prevederile art. 211.

Cabinetul președintelui consiliului județean

Art. 245

Președintele consiliului județean poate înființa, în limita numărului maxim de posturi aprobate, cabinetul președintelui, în condițiile prevăzute de Partea a VI-a, Titlul III din prezentul Cod.

Capitolul VIII

Actele autorităților administrației publice locale

Limba oficială și folosirea limbii minorităților naționale

Art. 246

(1) În raporturile dintre cetățeni și autoritățile administrației publice locale se folosește limba română.

(2) În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în raporturile lor cu autoritățile administrației publice locale, cu aparatul de specialitate și organismele subordonate acestora, aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba minorității naționale respective și primesc răspunsul atât în limba română, cât și în limba minorității naționale respective.

(3) În condițiile prevăzute la alin. (2), în posturile care au atribuții privind relații cu publicul sunt încadrate și persoane care cunosc limba minorității naționale respective.

(4) Autoritățile administrației publice locale asigură inscripționarea denumirii localităților și a instituțiilor publice de sub autoritatea lor, precum și afișarea anunțurilor de interes public și în limba minorității naționale respective, în condițiile prevăzute la alin. (2).

(5) Actele oficiale se întocmesc în mod obligatoriu în limba română.

Tipurile de acte administrative

Art. 247

(1) În exercitarea atribuțiilor ce le revin, autoritățile administrației publice locale adoptă sau emit, după caz, acte administrative cu caracter normativ sau individual, după cum urmează:

a) consiliul local și consiliul județean adoptă hotărâri;

b) primarul și președintele consiliului județean emit dispoziții.

(2) În organizarea executării sau executării în concret a legii, autoritățile deliberative și cele executive adoptă, emit sau încheie, după caz, și alte acte juridice prin care se nasc, se modifică sau se sting drepturi și obligații.

Comunicarea și aducerea la cunoștință a actelor administrative

Art. 248

(1) Secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale comunică actele administrative prevăzute la art. 247 alin. (1) prefectului în cel mult 10 zile lucrătoare de la data adoptării, respectiv emiterii.

(2) Hotărârile consiliului local se comunică primarului. Hotărârile consiliului județean, în situația în care acestea nu sunt semnate de președintele consiliului județean, se comunică președintelui consiliului județean.

(3) Comunicarea, însoțită de eventualele obiecții motivate cu privire la legalitate, se face în scris de către secretar și se înregistrează într-un registru special destinat acestui scop.

(4) Hotărârile și dispozițiile se aduc la cunoștința publică și se comunică, în condițiile legii, prin grija secretarului unității /subdiviziunii administrativ-teritoriale.

Actele administrative cu caracter normativ

Art. 249

(1) Hotărârile și dispozițiile cu caracter normativ devin obligatorii de la data aducerii lor la cunoștința publică.

(2) Aducerea la cunoștința publică a hotărârilor și a dispozițiilor cu caracter normativ se face în termen de 5 zile de la data comunicării oficiale către prefect.

(3) În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, hotărârile cu caracter normativ se aduc la cunoștința publică și în limba minorității respective.

Actele administrative cu caracter individual

Art. 250

(1) Comunicarea hotărârilor și dispozițiilor cu caracter individual către persoanele cărora li se adresează se face în cel mult 5 zile de la data comunicării oficiale către prefect.

(2) Hotărârile și dispozițiile cu caracter individual produc efecte juridice de la data comunicării către persoanele cărora li se adresează.

(3) În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, hotărârile cu caracter individual se comunică, la cerere, și în limba minorității respective.

Verificarea legalității actelor administrative

Art. 251

Dispozițiile primarului, dispozițiile președintelui consiliului județean, hotărârile consiliului local și hotărârile consiliului județean sunt supuse controlului de legalitate exercitat de către prefect conform prevederilor art. 94.

Titlul VI **Mandatul de ales local**

Capitolul I **Dispoziții generale**

Aplicarea legii penale

Art. 252

În asigurarea liberului exercițiu al mandatului lor, aleșii locali îndeplinesc o funcție de autoritate publică, fiindu-le aplicabile dispozițiile legii penale cu privire la persoanele care îndeplinesc o funcție ce implică exercițiul autorității de stat.

Mandatul aleșilor locali

Art. 253

(1) Mandatul primarului, consilierului local, președintelui consiliului județean și al consilierului județean este de 4 ani și se exercită în condițiile legii.

(2) Consiliul local sau consiliul județean, primarul, precum și președintele consiliului județean aleși în cursul unui mandat, ca urmare a dizolvării consiliului local sau județean, respectiv a vacanței funcției de primar ori de președinte al consiliului județean, încheie mandatul precedentei autorități a administrației publice locale.

(3) Consiliul local sau consiliul județean, precum și primarul sau președintele consiliului județean, aleși în urma organizării unor noi unități administrativ-teritoriale, își exercită mandatul numai până la organizarea următoarelor alegeri locale generale.

Capitolul II

Suspendarea și încetarea mandatului de ales local

Suspendarea mandatului de consilier local și de consilier județean

Art. 254

(1) Mandatul de consilier local, respectiv de consilier județean se suspendă în următoarele situații:

a) a fost dispusă măsura arestării preventive;

b) a fost dispusă măsura arestului la domiciliu;

c) a fost însărcinat de către consiliul din care face parte, de către Guvern sau de către Parlament cu exercitarea unei misiuni în țară sau în străinătate.

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) se comunică de îndată de către instanța de judecată prefectului care, prin ordin, în termen de maximum 48 de ore de la comunicare, constată suspendarea mandatului.

(3) Documentele corespunzătoare situației prevăzute la alin. (1) lit. c) se comunică de către emitent, în termen de 5 zile lucrătoare de la desemnare, secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale și primarului, respectiv președintelui consiliului județean, iar în prima ședință ulterioară comunicării consiliul local, respectiv consiliul județean, după caz, ia act de această situație.

(4) Suspendarea durează până la încetarea situației prevăzute la alin. (1).

(5) Ordinul de suspendare emis pentru situațiile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), respectiv hotărârea prin care se ia act de suspendarea de drept a consilierului în condițiile alin. (1) lit. c) se comunică de îndată consilierului local, respectiv consilierului județean, în termen de maximum 48 de ore de la emiterea ordinului, respectiv hotărârii consiliului, după caz.

(6) În cazul în care consilierul local, respectiv consilierul județean al cărui mandat a fost suspendat în condițiile alin. (1), lit. a) și b), a fost găsit nevinovat, acesta are dreptul la despăgubiri, în condițiile legii.

Încetarea mandatului de consilier local și de consilier județean

Art. 255

(1) Calitatea de consilier local, respectiv cea de consilier județean încetează la data declarării ca legal constituit a noului consiliu ales.

(2) Calitatea de consilier local, respectiv cea de consilier județean încetează de drept înainte de expirarea duratei normale a mandatului, în următoarele cazuri:

- a) demisie;
- b) constatarea, în condițiile legii, a unei stări de incompatibilitate sau a nerespectării prevederilor referitoare la conflictul de interese;
- c) schimbarea domiciliului într-o altă unitate administrativ-teritorială, inclusiv ca urmare a reorganizării acesteia;
- d) lipsa nemotivată de la mai mult de 3 ședințe ordinare și/sau extraordinare consecutive ale consiliului, desfășurate pe durata a trei luni calendaristice;
- e) lipsa nemotivată de la 3 întruniri ale consiliului, convocate pe durata a 3 luni calendaristice, care determină imposibilitatea desfășurării, în condițiile legii, a ședințelor ordinare și/sau extraordinare;
- f) imposibilitatea exercitării mandatului pe o perioadă mai mare de 6 luni consecutive, cu excepția cazurilor prevăzute de lege;
- g) condamnarea, prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, la o pedeapsă privativă de libertate, indiferent de modalitatea de individualizare a pedepsei;
- h) punerea sub interdicție judecătorească;
- i) pierderea drepturilor electorale;
- j) pierderea calității de membru al partidului politic sau al organizației minorităților naționale pe a cărei listă a fost ales;
- k) condamnarea prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă pentru săvârșirea unei infracțiuni electorale pe durata procesului electoral în cadrul căruia a fost ales, indiferent de pedeapsa aplicată și de modalitatea de individualizare a acesteia;
- l) deces.

(3) Data încetării de drept a mandatului, în cazurile enumerate la alin. (2) lit. a), c)-f) și l) este data apariției evenimentului sau a împlinirii condițiilor care determină situația de încetare, după caz.

(4) Data încetării de drept a mandatului, în cazul prevăzut la alin. (2) lit. b), în situația în care legalitatea raportului de evaluare prin care s-a constatat starea de incompatibilitate sau de conflict de interese nu a fost contestată, este data expirării perioadei în care consilierul local, respectiv consilierul județean, după caz, are dreptul să conteste raportul de evaluare, în condițiile legii privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice.

(5) Data încetării de drept a mandatului în cazul prevăzut la alin. (2) lit. j) este data comunicării către prefect, secretarul unității /subdiviziunii administrativ-teritoriale și către consilierul local, a hotărârii forului competent să decidă asupra excluderii unui membru al partidului politic sau a organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale pe a cărei listă consilierul local sau consilierul județean a fost ales, în situația în care legalitatea acesteia nu a fost contestată.

(6) În situațiile prevăzute la alin. (2) lit. a), c)-f) și l) constatarea încetării de drept a mandatului de consilier local sau de consilier județean, precum și vacantarea locului de consilier local sau de consilier județean se realizează printr-o hotărâre de constatare a autorității deliberative respective, la propunerea primarului ori, după caz, a președintelui consiliului județean sau a oricărui alt ales local, adoptată în prima ședință desfășurată după apariția evenimentului. Hotărârea autorității deliberative este comunicată de îndată judecătoriei competente să valideze mandatul supleantului, în condițiile art. 173, precum și consilierului local.

(7) Consiliul local, respectiv consiliul județean are obligația de a adopta hotărârea prevăzută la alin. (6) în termen de 30 de zile de la introducerea pe proiectul ordinii de zi a referatului constatator semnat de primar și de secretar cu privire la una dintre situațiile prevăzute la alin. (2) lit. a), c)-f) și l). În termen de maxim 10 zile de la expirarea termenului stabilit pentru consiliul local, respectiv pentru consiliul județean, constatarea încetării mandatului se realizează de către prefect prin ordin, în baza referatului constatator comunicat de către secretar.

(8) În situațiile prevăzute la alin. (2) lit. b), g)-k) constatarea încetării de drept a mandatului de consilier local sau de consilier județean, precum și vacantarea locului de consilier local sau de consilier județean se face de către prefect prin ordin, în termen de maxim 30 de zile, de la data înștiințării transmise prefectului de către instanță.

(9) Ordinul prefectului emis în situațiile prevăzute la alin. (7) și (8) se transmite de îndată judecătoriei competente să valideze mandatul supleantului, în condițiile art. 173, consilierului local și secretarului unității administrativ-teritoriale.

(10) Hotărârea consiliului are la bază, pentru situațiile prevăzute la alin. (2) lit. a), c)-f), h) și l), un referat constatator semnat de primar și de secretarul comunei, orașului sau municipiului/subdiviziunii municipiului, respectiv de președintele consiliului județean și de secretarul județului. Referatul este însoțit de acte justificative.

(11) Ordinul prefectului are la bază, pentru situațiile prevăzute la alin. (2) lit. g), i), k), înștiințările transmise prefectului de către instanță.

(12) În cazul prevăzut la alin. (2) lit. j), în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii forului competent să decidă asupra excluderii unui membru al partidului politic sau a organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale pe a cărei listă consilierul local sau consilierul județean a fost ales, prefectul constată, prin ordin, încetarea mandatului consilierului local sau județean înainte de expirarea duratei normale a acestuia și declară vacant locul consilierului local sau județean. Ordinul prefectului se transmite de îndată judecătoriei competente să valideze mandatul supleantului, în condițiile art. 173, consilierului local și secretarului unității administrativ-teritoriale.

(13) În cazurile prevăzute la alin. (2) lit. c)-f) hotărârea poate fi atacată de consilierul local, respectiv de consilierul județean în cauză la instanța de contencios administrativ, în termen de 10 zile de la comunicare. Instanța se pronunță în termen de cel mult 30 de zile. În acest caz, procedura prealabilă nu se mai efectuează, iar hotărârea primei instanțe este definitivă.

(14) În toate cazurile, hotărârea instanței se comunică părților, prefectului și secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, care are obligația afișării acesteia la sediul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, în termen de maximum 2 zile de la comunicare.

(15) Funcția constatată vacantă în condițiile alin. (6), (7) și (8) se completează cu supleantul desemnat de partidul politic/alianța politică/alianța electorală respectivă, care este validat și depune jurământul, în condițiile art. 168, ulterior rămânerii definitive a hotărârii instanței.

(16) Încetarea mandatului de consilier local, respectiv de consilier județean în cazul schimbării domiciliului în altă unitate administrativ-teritorială poate interveni numai după efectuarea în actul de identitate al celui în cauză a mențiunii corespunzătoare, de către organul abilitat potrivit legii.

(17) Încetarea mandatului de consilier local, respectiv de consilier județean, în cazul demisiei, se constată, în prima ședință a consiliului desfășurată după apariția evenimentului și în baza demisiei scrise înaintate secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, primarului, președintelui de ședință, președintelui consiliului județean, după caz. Hotărârea consiliului prin care se ia act de demisie, se declară vacant locul consilierului local, respectiv județean, se comunică de îndată judecătoriei competente să valideze mandatul supleantului, în condițiile art. 173.

(18) Prevederile alin. (2) lit. g)-i) și k) devin aplicabile numai după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. În aceste cazuri, data respectivă este și data la care încetează de drept mandatul.

(19) În situația în care este contestată legalitatea actului prevăzut la alin. (2) lit. b) sau a hotărârii prevăzută la alin. (2) lit. j), data încetării de drept a mandatului este data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești.

(20) De la data încetării mandatului, consilierul local sau consilierul județean respectiv:

a) nu mai poate fi luat în calcul pentru constituirea cvorumului necesar pentru ședințele autorității deliberative din care face parte;

b) nu mai poate participa la vot în cadrul ședințelor autorității deliberative din care face parte, precum și în cadrul comisiilor de specialitate organizate de aceasta;

c) nu mai are dreptul la indemnizația de ședință.

Încetarea mandatului de președinte al consiliului județean, de vicepreședinte al consiliului județean, precum și de viceprimar ca urmare a încetării mandatului de consilier

Art. 256

(1) Încetarea mandatului de consilier, în condițiile art. 255 alin. (2), are ca efect încetarea de drept, pe aceeași dată, și a mandatului de președinte sau vicepreședinte al consiliului județean, respectiv de viceprimar.

(2) Mandatul de președinte sau de vicepreședinte al consiliului județean, respectiv de viceprimar poate înceta înainte de termen în urma eliberării sau revocării acestuia din funcție în condițiile art. 203, respectiv art. 238 și art. 239.

Capitolul III Drepturile și obligațiile aleșilor locali

Secțiunea 1 Drepturile aleșilor locali

Legitimația și semnul distinctiv ale aleșilor locali

Art. 257

(1) După depunerea jurământului, respectiv după alegerea prin hotărâre a consiliului județean, primarului sau președintelui consiliului județean, după caz, i se înmânează legitimația, semnată de președintele ședinței în care a fost adoptat modelul acesteia, un semn distinctiv al calității de primar, respectiv de președinte al consiliului județean, pe care acesta are dreptul să îl poarte, potrivit legii, pe întreaga durată a mandatului, precum și o eșarfă, în culorile drapelului național al României. Legitimația primarului, respectiv a președintelui consiliului județean este înmănată de către secretarul unității administrativ-teritoriale.

(2) După alegerea viceprimarului, respectiv a vicepreședintelui consiliului județean, după caz, acestuia i se înmânează legitimația, semnată de primar sau președintele consiliului județean, după caz, precum și un semn distinctiv al calității de viceprimar sau vicepreședinte al consiliului județean, după caz. Legitimația viceprimarului, respectiv a vicepreședintelui consiliului județean, este înmănată de către secretarul unității administrativ-teritoriale.

(3) După declararea ca legal constituit a consiliului local sau județean, după caz, consilierilor în funcție li se eliberează o legitimație care atestă calitatea de membru al consiliului local sau județean, după caz, semnată de primar sau de președintele consiliului județean, după caz, și primesc un semn distinctiv al calității lor de reprezentanți aleși ai colectivității locale, pe care au dreptul să îl poarte pe întreaga durată a mandatului.

(4) Modelul legitimației de primar, de viceprimar, de președinte al consiliului județean, de vicepreședinte al consiliului județean, de consilier local, respectiv de consilier județean și modelul semnului distinctiv pentru aceștia se stabilesc prin hotărâre a guvernului.

(5) Cheltuielile pentru confecționarea legitimațiilor, semnelor distinctivă, respectiv a eșarfelor se suportă din bugetul local.

(6) Legitimația și semnul distinctiv se pot păstra, după încetarea mandatului, cu titlu evocativ.

(7) Eșarfă în culorile drapelului național al României se poartă în mod obligatoriu la Ziua națională a României, la solemnități, recepții, ceremonii publice și la celebrarea căsătoriilor, indiferent de locul de desfășurare a acestora.

Protecția aleșilor locali

Art. 258

(1) Libertatea de opinie și de acțiune, în condițiile legii, în exercitarea mandatului alesului local este garantată.

(2) Aleșii locali nu pot fi trași la răspundere juridică pentru opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului.

(3) Reținerea, dispunerea măsurii arestării preventive a arestului la domiciliu sau trimiterea în judecată penală ori contravențională a aleșilor locali, precum și faptele săvârșite care au determinat luarea măsurilor se aduc la cunoștință atât autorității administrației publice din care fac parte, cât și prefectului, în termen de cel mult 24 de ore, de către organele care au dispus măsurile respective.

(4) Pe întreaga durată a mandatului, aleșii locali se consideră în exercițiul autorității publice și se bucură de protecția prevăzută de lege.

(5) De aceeași protecție juridică beneficiază și membrii familiei - soț, soție și copii - în cazul în care agresiunea împotriva acestora urmărește nemijlocit exercitarea de presiuni asupra alesului local în legătură cu exercitarea mandatului său.

Grupurile de consilieri locali/județeni

Art. 259

(1) Consilierii locali și consilierii județeni se pot constitui în grupuri, în funcție de partidele sau alianțele politice pe ale căror liste au fost aleși, dacă sunt în număr de cel puțin 3.

(2) Consilierii locali și consilierii județeni care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (1) pot constitui un grup prin asociere.

(3) Grupul de consilieri locali, respectiv județeni este condus de un lider, ales prin votul deschis al majorității membrilor grupului.

(4) Prevederile alin. (1) se aplică și consilierilor independenți.

(5) Consilierii locali și consilierii județeni nu pot forma grupuri în numele unor partide care nu au participat la alegeri sau care nu au întrunit numărul de voturi necesar pentru a intra în consiliu cu cel puțin un consilier.

(6) În cazul fuzionării, două sau mai multe partide, care sunt reprezentate în consiliul local sau în consiliul județean sau care au deja constituite grupuri, pot forma un grup distinct.

Raporturile de muncă sau de serviciu deținute anterior

Art. 260

(1) Pe timpul exercitării mandatului de primar, viceprimar, președinte al consiliului județean sau vicepreședinte al consiliului județean se suspendă contractul de muncă sau actul de numire a acestora în cadrul unei instituții sau autorități publice, ori în cadrul regiilor autonome sau societăților cu capital integral ori majoritar de stat sau al unităților administrativ-teritoriale.

(2) Sunt exceptate de la suspendarea contractului de muncă sau a actului de numire cadrele didactice, cercetătorii științifici, persoanele care dețin funcții sau desfășoară activități în domeniul creației literar-artistice.

(3) În funcțiile deținute de persoanele ale căror contracte de muncă sau acte de numire au fost suspendate potrivit alin. (1) pot fi numite sau angajate alte persoane, numai pe durată determinată.

(4) La încetarea mandatului de primar, de viceprimar, de președinte al consiliului județean sau vicepreședinte al consiliului județean, persoanele în cauză își reiau activitatea în executarea aceluiași contracte de muncă sau acte de numire. La stabilirea clasei și a gradului de încadrare se iau în calcul și perioadele lucrate în funcțiile de demnitate publică alese.

(5) În cazul în care conducerea persoanei juridice refuză reluarea activității în funcția deținută anterior alegerii, persoana în cauză se poate adresa instanței de judecată competente, cererea fiind scutită de taxa de timbru judiciar.

(6) Persoanelor prevăzute la alin. (1) nu li se poate modifica sau desface contractul de muncă, ori acestea nu pot fi eliberate din funcție pe motive ce nu le sunt imputabile timp de 2 ani de la data încetării mandatului.

Dreptul la pensie

Art. 261

La încetarea mandatului, primării și viceprimării, președinții consiliilor județene și vicepreședinții consiliilor județene, care îndeplinesc condițiile prevăzute de lege pentru pensionare sau sunt pensionari, beneficiază, la cerere, de calcularea sau, după caz, de recalcularea pensiei, luându-se în calcul și indemnizațiile lunare primite, în condițiile legii.

Dreptul de inițiativă în promovarea actelor administrative

Art. 262

Aleșii locali au dreptul de inițiativă în promovarea actelor administrative, individual sau în grup.

Indemnizația

Art. 263

(1) Pentru participarea la ședințele consiliului și ale comisiilor de specialitate, consilierii locali, respectiv consilierii județeni au dreptul la o indemnizație de ședință. Primarilor, viceprimarilor, președinților și vicepreședinților consiliilor județene nu li se acordă indemnizație de ședință.

(2) Indemnizația de ședință pentru consilierii locali, respectiv județeni care participă la ședințele ordinare ori la ședințele extraordinare ale consiliului local, respectiv consiliului județean și ale comisiilor de specialitate este în cuantum de până la 5% din indemnizația lunară a primarului, respectiv a președintelui consiliului județean.

(3) Consilierii au dreptul la indemnizație pentru cel puțin o ședință de consiliu și o ședință a comisiei de specialitate pe lună, desfășurate în condițiile legii.

(4) Prin regulamentul de organizare și funcționare, consiliul poate stabili acordarea indemnizației de ședință pentru un număr mai mare de ședințe de consiliu și ale comisiilor de specialitate decât cel prevăzut la alin. (3).

(5) Plata indemnizațiilor stabilite potrivit prevederilor alin. (2) și (3) se efectuează exclusiv din veniturile secțiunii de funcționare ale bugetului unității administrativ-teritoriale/subdiviziunii administrativ-teritoriale.

(6) Consilierilor locali, respectiv consilierii județeni li se aplică în mod corespunzător prevederilor art. 204 alin. (2).

(7) Prevederile alin. (1)-(6) se aplică în mod corespunzător și delegatului sătesc.

(8) Consiliul local, respectiv consiliul județean poate hotărî diminuarea cuantumului indemnizației prevăzute la alin. (2) și a cotei în care se face decontarea conform prevederilor alin. (6), în concordanță cu posibilitățile de finanțare.

(9) Drepturile bănești cuvenite aleșilor locali, potrivit legii, pot fi cumulate cu pensia sau cu alte venituri, în condițiile legii.

(10) Consilierii locali, respectiv consilierii județeni și delegatul sătesc care participă la ședințele de consiliu local, respectiv județean organizate în timpul programului de lucru, se consideră învoiți de drept, fără a le fi afectat salariul și celelalte drepturi ce le revin, potrivit legii, de la locul de muncă.

Concediul

Art. 264

(1) Primarii și viceprimarii, președinții consiliilor județene și vicepreședinții consiliilor județene au dreptul la concedii de odihnă, concedii medicale, concedii fără plată, precum și la concedii plătite în cazul unor evenimente familiale deosebite, potrivit legii.

(2) Durata concediului de odihnă anual pentru persoanele prevăzute la alin. (1) este de 25 de zile lucrătoare.

(3) Planificarea concediului de odihnă al persoanelor prevăzute la alin. (1) se face de președintele consiliului județean sau de primarul unității administrativ-teritoriale /subdiviziunii administrativ-teritoriale, în luna decembrie a anului premergător celui în care se efectuează concediul, pe baza consultării cu vicepreședinții, respectiv viceprimarii.

(4) Persoanele prevăzute la alin. (1) aduc la cunoștință consiliului județean sau consiliului local, în ședința premergătoare plecării în concediu, perioada de efectuare a acestuia.

(5) În aceeași ședință, președintele consiliului județean, respectiv primarul, aduc la cunoștință consiliului, dacă este cazul, dispoziția privitoare la desemnarea vicepreședintelui consiliului județean, respectiv a viceprimarului, care îi va îndeplini atribuțiile pe durata concediului.

(6) Președintele și vicepreședinții aceluiși consiliu județean, primarul și viceprimarul, respectiv viceprimarii aceleiași unității administrativ-teritoriale/subdiviziunii administrativ-teritoriale, nu pot efectua concediul de odihnă simultan.

(7) În situația în care mandatul persoanelor prevăzute la alin. (1) începe în timpul anului, durata concediului de odihnă se stabilește proporțional cu timpul efectiv lucrat sau cu timpul care va fi lucrat în anul respectiv.

(8) Pentru perioada concediului de odihnă, președinții și vicepreședinții consiliilor județene, primarii și viceprimarii beneficiază de o indemnizație de concediu ce reprezintă media zilnică a indemnizației din luna/lunile în care este efectuat concediul, multiplicată cu numărul de zile de concediu de odihnă. Media zilnică a indemnizației din luna/lunile în care este efectuat concediul se calculează prin împărțirea indemnizației aferente lunii/lunilor în care este efectuat concediul la numărul de zile lucrătoare din luna/lunile respectivă/respective.

(9) Președinții și vicepreședinții consiliilor județene, primarii și viceprimarii efectuează concediul de odihnă în fiecare an.

(10) În cazuri excepționale, cu aprobarea consiliului județean, respectiv a consiliului local, persoanele prevăzute la alin. (1) pot efectua concediul de odihnă și în anul următor.

(11) Concediul de odihnă al persoanelor prevăzute la alin. (1) poate fi întrerupt în mod excepțional dacă interesele colectivității locale impun prezența acestora în unitatea /subdiviziunea administrativ-teritorială. În asemenea situații, înlocuitorul desemnat îl înștiințează de îndată pe președinte, respectiv pe primar, iar concediul de odihnă al acestuia se întrerupe. La încetarea cauzelor care au determinat întreruperea concediului de odihnă, acesta este reluat, durata lui prelungindu-se cu perioada cât a fost întrerupt.

(12) În afara concediului de odihnă, președinții și vicepreședinții consiliilor județene, primarii și viceprimarii au dreptul la concedii medicale, dovedite cu certificat medical, concediu de maternitate, precum și alte concedii, în conformitate cu legislația în vigoare în materia pensiilor și altor drepturi de asigurări sociale.

(13) Persoanele prevăzute la alin. (1) beneficiază de concediu fără plată și concediu pentru formare profesională, potrivit Codului muncii.

(14) Pentru evenimente familiale deosebite, persoanele prevăzute la alin. (1) au dreptul, în afara concediului anual de odihnă, la zile de concediu plătit după cum urmează:

a) 5 zile pentru căsătoria celui în cauză;

b) 3 zile pentru nașterea sau căsătoria unui copil;

c) 3 zile în caz de deces al soțului/soției sau al unei rude sau afin de până la gradul II inclusiv.

(15) Pentru a beneficia de concediu fără plată sau de concedii plătite în cazul unor evenimente familiale deosebite, primarii și președinții consiliilor județene au obligația de a informa, în prealabil, consiliul local sau consiliul județean, după caz, indicând durata acestora și perioada în care vor avea loc. În cazuri de urgență, informarea se face în prima ședință de consiliu organizată după terminarea concediului.

(16) Concediile fără plată sau pentru evenimente familiale deosebite, precum și durata acestora, în cazul viceprimarilor și vicepreședinților consiliilor județene, se aprobă de către primar, respectiv de către președintele consiliului județean.

Transportul

Art. 265

Aleșii locali care folosesc autoturismul proprietate personală sau mijloacele de transport în comun pentru a se deplasa din localitatea în care domiciliază în localitatea în care se desfășoară ședința consiliului local, a consiliului județean sau a comisiilor de specialitate primesc contravaloarea transportului.

Formarea profesională

Art. 266

(1) Aleșii locali au dreptul la pregătire, formare și perfecționare profesională.

(2) Aleșii locali beneficiază de plata cursurilor de pregătire, formare și perfecționare profesională organizate în condițiile legii, în decursul mandatului, a cheltuielilor de transport, precum și a celor pentru cazare și masă. Autoritățile și instituțiile publice au obligația să prevadă în bugetul local sumele necesare pentru cursurile de pregătire, formare și perfecționare profesională organizate de instituții

specializate, în decursul mandatului, a cheltuielilor de transport, precum și a celor pentru cazare și masă destinate aleșilor locali, organizate la inițiativa ori în interesul autorității sau instituției publice.

(3) Aleșii locali care se află la primul mandat de ales local au obligația participării la cel puțin un curs de pregătire în domeniul administrației publice locale, în decursul primilor doi ani de mandat.

Accesul la informații

Art. 267

(1) Dreptul aleșilor locali de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

(2) Autoritățile administrației publice centrale și locale, instituțiile, serviciile publice, precum și persoanele juridice de drept privat sunt obligate să asigure informarea corectă a aleșilor locali, potrivit competențelor ce le revin, asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes local.

Dreptul la asociere

Art. 268

Aleșii locali se pot asocia liber în partide politice și în alte forme de asociere, în condițiile legii.

Secțiunea a 2-a Obligațiile aleșilor locali

Respectarea legii

Art. 269

Aleșii locali sunt obligați să respecte Constituția și legile țării, precum și regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local, respectiv a consiliului județean, să se supună regulilor de curtoazie și disciplină și să nu folosească în cuvântul lor sau în relațiile cu cetățenii expresii injurioase, ofensatoare ori calomnioase.

Participare la lucrările consiliului local/județean și ale comisiilor de specialitate

Art. 270

Consilierii locali și consilierii județeni, președinții consiliilor județene și vicepreședinții consiliilor județene, precum și viceprimarii nu pot lipsi de la lucrările consiliului local, respectiv ale consiliului județean sau ale comisiilor de specialitate din care fac parte decât în situațiile prevăzute în regulamentul de organizare și funcționare.

Buna credință și fidelitatea

Art. 271

Aleșii locali, în calitate de reprezentanți ai colectivității locale, au îndatorirea de a participa, pe durata mandatului, la exercitarea competențelor autorităților administrației publice locale din care fac parte sau pe care le reprezintă, cu bună-credință și fidelitate față de țară și de colectivitatea care i-a ales.

Probitatea și discreția profesională

Art. 272

Aleșii locali sunt obligați la probitate și discreție profesională.

Cinstea și corectitudinea

Art. 273

(1) În exercitarea mandatului, aleșii locali sunt obligați să dea dovadă de cinste și corectitudine; este interzis alesului local să ceară, pentru sine sau pentru altul, bani, foloase materiale sau alte avantaje.

(2) Aleșii locali nu pot face uz și nu se pot prevala de această calitate în exercitarea unei activități de interes personal.

Transparența activității

Art. 274

(1) Aleșii locali au obligația de a aduce la cunoștința cetățenilor toate faptele și actele administrative ce interesează colectivitatea locală.

(2) Aleșii locali sunt obligați ca, în exercitarea mandatului, să organizeze periodic, cel puțin o dată pe trimestru, întâlniri cu cetățenii, să acorde audiențe și să prezinte în consiliul local, respectiv în consiliul județean o informare privind problemele ridicate la întâlnirea cu cetățenii.

(3) Fiecare consilier local, respectiv consilier județean, precum și viceprimarii, respectiv vicepreședinții consiliului județean sunt obligați să prezinte un raport anual de activitate, care este făcut public prin grija secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale.

(4) Fiecare primar prezintă anual, în fața consiliului, un raport privind starea economică, socială și de mediu a unității/ subdiviziunii administrativ teritoriale. Fiecare președinte al consiliului județean prezintă anual în fața consiliului un raport privind modul de îndeplinire a atribuțiilor sale.

(5) În urma îndeplinirii unor misiuni oficiale, aleșii locali sunt obligați să prezinte, la prima ședință ordinară a consiliului local, respectiv a consiliului județean un raport privind deplasările efectuate. În cazul primarului, viceprimarului și consilierilor locali, termenul maxim de depunere a raportului este de 30 de zile, iar în cazul consilierilor județeni, vicepreședinților consiliului județean și președintelui consiliului județean termenul este de 45 de zile de la data încheierii misiunii.

(6) În cazul nerespectării prevederilor alin. (5), aleșii locali suportă cheltuielile deplasării.

(7) Primarul, respectiv președintele consiliului județean este obligat ca, prin intermediul secretarului și al aparatului de specialitate, să pună la dispoziție consilierilor locali, respectiv consilierilor județeni, la cererea acestora, în termen de cel mult 10 zile lucrătoare, informațiile necesare în vederea îndeplinirii mandatului.

(8) Schimbările survenite în activitatea consilierului, în timpul exercitării mandatului, se aduc la cunoștința consiliului local, respectiv a consiliului județean, în cel mult 10 zile de la data producerii acestora.

(9) Consilierii locali, respectiv consilierii județeni pot adresa întrebări și interpelări primarului, viceprimarului, respectiv președintelui consiliului județean, vicepreședinților consiliului județean și secretarului unității administrativ-teritoriale/subdiviziunii administrativ-teritoriale, conducătorilor compartimentelor din cadrul aparatului de specialitate al primarului, respectiv al consiliului județean și conducătorilor serviciilor publice de interes local, respectiv de interes județean. Prin întrebare se solicită informații cu privire la un fapt necunoscut.

(10) Răspunsul solicitat în conformitate cu alin. (9) se transmite, de regulă, imediat sau, dacă nu este posibil, la următoarea ședință a consiliului local, respectiv a consiliului județean.

(11) Interpelarea constă într-o cerere prin care se solicită explicații în legătură cu un fapt cunoscut. Cel interpelat are obligația de a răspunde în scris, sau, după caz, oral până la următoarea ședință a consiliului local, respectiv a consiliului județean.

Capitolul IV

Incompatibilitățile aleșilor locali și conflictul de interese

Secțiunea 1

Incompatibilitățile aleșilor locali

Incompatibilități pentru primar, viceprimar, președinte și vicepreședinte al consiliului județean

Art. 275

(1) Funcția de primar și funcția de primar general sunt incompatibile cu exercitarea următoarelor funcții sau calități:

- a) funcția de consilier local și consilier județean;
- b) funcția de prefect sau subprefect;

c) calitatea de funcționar public sau angajat cu contract individual de muncă, contract de management indiferent de durata acestuia;

d) funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, administrator, membru al consiliului de administrație ori cenzor sau orice funcție de conducere ori de execuție la societățile reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată cu modificările și completările ulterioare, inclusiv băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, la regiile autonome de interes național, la companiile și societățile naționale, precum și la instituțiile publice, cu excepția reprezentanților în adunarea generală a acționarilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a membrilor în consiliile de administrație ale unităților și instituțiilor de învățământ de stat sau confesionale și ale spitalelor publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație;

e) funcția de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la o societate;

f) funcția de reprezentant al unității administrativ-teritoriale în adunările generale ale societăților de interes local, cu excepția funcției exercitate în adunările generale ale acționarilor sau asociațiilor unui operator regional;

g) funcția de reprezentant al statului în adunarea generală a unei societăți de interes național;

h) calitatea de persoană fizică autorizată sau de persoană care exploatează o întreprindere individuală sau o întreprindere familială;

i) calitatea de membru al unui grup de interes economic;

j) calitatea de deputat sau senator;

k) funcția de ministru, secretar de stat, subsecretar de stat sau o altă funcție asimilată acestora;

l) orice alte funcții publice sau activități remunerate, în țară sau în străinătate, cu excepția funcției de cadru didactic ori a activităților în domeniul didactic și formării profesionale de natura celor prevăzute la art. 511 alin. (2) sau a funcțiilor în cadrul unor asociații, fundații sau alte organizații neguvernamentale.

(2) Funcția de viceprimar este incompatibilă cu funcția de consilier județean.

(3) Funcția de viceprimar, respectiv viceprimar al municipiului București este incompatibilă cu exercitarea funcțiilor, calităților sau activităților enumerate la alin. (1) literele b)-l).

(4) Funcția de președinte și vicepreședinte al consiliului județean este incompatibilă cu funcția de consilier local.

(5) Funcția de președinte și vicepreședinte al consiliului județean este incompatibilă cu exercitarea funcțiilor, calităților sau activităților enumerate la alin. (1) literele b)-l).

(6) Activitatea desfășurată de primar și viceprimar, primar general și viceprimar al municipiului București, președinte și vicepreședinte al consiliului județean, în calitate de membru al consiliului de administrație al unei entități economice din subordinea sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație, la unitățile și instituțiile de învățământ de stat sau confesionale și la spitalele publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale nu este retribuită.

(7) Primarii și viceprimarii, primarul general și viceprimarii municipiului București, președinții consiliilor județene și vicepreședinții consiliilor județene pot exercita funcții sau activități în domeniul cercetării științifice și al creației literar-artistice.

Incompatibilități pentru consilierii locali și județeni

Art. 276

(1) Funcția de consilier local sau de consilier județean este incompatibilă cu exercitarea următoarelor funcții sau calități:

a) funcția de primar;

b) funcția de prefect sau subprefect;

c) calitatea de funcționar public;

d) angajat cu contract individual de muncă în aparatul de specialitate al primarului sau al consiliului județean, după caz, ori în instituția prefectului din județul respectiv;

e) funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, asociat, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la regiile autonome și societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de interes județean ori înființate sau aflate sub autoritatea consiliului județean sau la regiile autonome și societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de interes național care își au sediul sau care dețin filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă, cu excepția reprezentanților în adunarea generală a acționarilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a membrilor în consiliile de administrație ale unităților și instituțiilor de învățământ de stat sau profesionale și ale spitalelor publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale sau la care unitatea administrativ-teritorială respectivă deține participație, în cazul consilierului local, respectiv la regiile autonome și societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de interes local înființate sau aflate sub autoritatea consiliului local, precum și la regiile autonome și societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de interes național care își au sediul sau care dețin filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă, cu excepția reprezentanților în adunarea generală a acționarilor la societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a membrilor în consiliile de administrație ale unităților și instituțiilor de învățământ de stat sau profesionale și ale spitalelor publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale sau la care unitatea administrativ-teritorială respectivă deține participație, în cazul consilierului județean;

f) funcția de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la o societate de interes local ori la o societate de interes național care își are sediul sau care deține filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă;

g) funcția de reprezentant al statului la o societate care își are sediul ori care deține filiale în unitatea administrativ-teritorială respectivă;

h) calitatea de deputat sau senator;

i) funcția de ministru, secretar de stat, subsecretar de stat și funcțiile asimilate acestora.

(2) Activitatea desfășurată de consilierul local sau consilierul județean, în calitate de membru al consiliilor de administrație al unei entități economice din subordinea sau la care unitatea administrativ-teritorială pe care o conduce deține participație, la unitățile și instituțiile de învățământ de stat sau profesionale și la spitalele publice din rețeaua autorităților administrației publice locale sau a altor reprezentanți ai instituțiilor publice din subordinea unităților administrativ-teritoriale nu este retribuită.

(3) O persoană nu poate exercita în același timp un mandat de consilier local și un mandat de consilier județean.

(4) Consilierii locali și consilierii județeni care au funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor ori alte funcții de conducere, precum și calitatea de acționar sau asociat la societățile cu capital privat sau cu capital majoritar de stat ori cu capital al unei unități administrativ-teritoriale nu pot încheia contracte comerciale de prestări de servicii, de executare de lucrări, de furnizare de produse sau contracte de asociere cu autoritățile administrației publice locale din care fac parte, cu instituțiile sau regiile autonome de interes local aflate în subordinea ori sub autoritatea consiliului local sau județean respectiv ori cu societățile înființate de consiliile locale sau consiliile județene respective.

(5) Prevederile alin. (4) se aplică și în cazul în care funcțiile sau calitățile respective sunt deținute de soțul sau rudele de gradul II ale alesului local.

Alte incompatibilități privind aleșii locali

Art. 277

(1) Calitatea de ales local este incompatibilă și cu calitatea de acționar semnificativ la o societate înființată de consiliul local, respectiv de consiliul județean.

(2) Incompatibilitatea există și în situația în care soțul, o rudă până la gradul II inclusiv ale alesului local deține calitatea de acționar semnificativ la unul dintre operatorii economici prevăzuți la alin. (1).

(3) Prin acționar semnificativ se înțelege persoana care exercită drepturi aferente unor acțiuni care, cumulate, reprezintă cel puțin 10% din capitalul social sau îi conferă cel puțin 10% din totalul drepturilor de vot în adunarea generală.

Procedura aplicabilă în situații de incompatibilitate

Art. 278

(1) Starea de incompatibilitate intervine numai după începerea exercitării mandatului, respectiv după numirea sau angajarea alesului local, ulterior începerii exercitării mandatului, într-o funcție incompatibilă cu cea de ales local ori după începerea exercitării unui al doilea mandat de ales local.

(2) Începerea exercitării mandatului se consideră:

a) la data depunerii jurământului în fața consiliului local, în cazul primarului

b) la data declarării consiliului ca legal constituit, în cazul consilierilor județeni și al consilierilor locali;

c) la data alegerii, în cazul președintelui și vicepreședinților consiliului județean, precum și în cazul viceprimarului.

(3) În cazul prevăzut la art. 277, incompatibilitatea cu calitatea de ales local intervine la data la care alesul local, soțul sau o rudă a alesului local până la gradul II inclusiv devin acționari semnificativi.

(4) Alesul local are obligația să renunțe la funcția sau calitatea care atrage starea de incompatibilitate în cel mult 15 zile de la data începerii exercitării mandatului.

(5) În situația în care pe durata exercitării mandatului este ales într-o altă funcție eligibilă incompatibilă cu funcția deținută, alesul local are obligația să-și exprime opțiunea pentru una dintre funcțiile incompatibile în cel mult 15 zile de la începerea exercitării celeilalte funcții eligibile.

(6) După îndeplinirea termenului prevăzut la alin. (3) sau la alin. (4), în situația în care alesul local aflat în stare de incompatibilitate deține funcția sau calitatea incompatibilă cu funcția de ales local, autoritatea responsabilă de asigurarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice și prevenirea corupției instituționale întreprinde demersurile necesare în vederea constatării, în condițiile legii, a situației de incompatibilitate. Orice persoană poate sesiza autoritatea responsabilă de asigurarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice și prevenirea corupției instituționale.

(7) Constatarea deținerii unei funcții sau calități incompatibile cu funcția de ales local, în condițiile legii privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, constituie caz de încetare de drept a mandatului înainte de expirarea duratei normale a acestuia.

(8) Încălcarea dispozițiilor art. 276 alin. (3) și (4) constituie temei pentru încetarea de drept a mandatului de ales local.

(9) Încetarea de drept a mandatului primarului și viceprimarului este constatată prin ordin al prefectului în condițiile prevăzute de art. 211 alin. (7).

(10) Încetarea de drept a mandatului consilierului local, consilierului județean și președintelui consiliului județean este constatată prin ordin al prefectului în condițiile prevăzute de art. 255 alin. (8) sau, după caz, art. 255 alin. (19).

Secțiunea a 2-a

Regimul general aplicabil conflictului de interese pentru aleșii locali

Situații de conflict de interese

Art. 279

(1) Alesul local este în conflict de interese atunci când, în situația în care este chemat să emită un act administrativ sau să participe la emiterea ori adoptarea unui act administrativ, să încheie sau să participe la încheierea unui act juridic, are un interes personal prin care se urmărește obținerea unui folos de natură patrimonială pentru sine sau pentru:

a) soț, soție sau rude ori afini până la gradul al II-lea inclusiv;

b) orice persoană fizică sau juridică cu care are o relație de angajament, indiferent de natura acestuia;

c) o societate la care deține calitatea de asociat unic, funcția de administrator sau de la care obține venituri;

d) o altă autoritate din care face parte;

e) orice persoană fizică sau juridică, alta decât autoritatea din care face parte, care a făcut o plată către acesta sau a efectuat orice fel de cheltuieli a acestuia;

f) asociație sau fundație din care face parte.

(2) Alesul local aflat în situație de conflict de interese în condițiile alin. (1) are obligația să se abțină de la emiterea sau participarea la emiterea ori adoptarea actului administrativ, de la încheierea sau participarea la încheierea actului juridic respectiv.

(3) În exercitarea funcției consilierul local și județean aflat în situația prevăzută la alin. (1) are obligația să anunțe la începutul ședinței consiliului local, respectiv a consiliului județean, interesul personal pe care îl are la adoptarea hotărârii respective, anunț care se consemnează în mod obligatoriu în procesul-verbal al ședinței.

(4) Ulterior anunțării interesului personal, consilierul local sau județean nu mai este luat în calcul pentru cvorumul necesar adoptării hotărârii consiliului cu privire la care acesta și-a anunțat interesul și nu are drept de vot la adoptarea acestei hotărâri.

(5) Actele administrative emise ori adoptate sau actele juridice încheiate cu încălcarea prevederilor alin. (2) sunt lovite de nulitate absolută.

(6) Încălcarea prevederilor alin. (2) constituie caz de încetare de drept a mandatului înainte de expirarea duratei normale a acestuia.

(7) Încetarea de drept a mandatului primarului este constatată prin ordin al prefectului în condițiile prevăzute de art. 211.

(8) Încetarea de drept a mandatului consilierului local, consilierului județean și a președintelui consiliului județean este constatată prin ordin al prefectului în condițiile prevăzute de art. 255 alin. (8) sau, după caz, art. 255 alin. (19).

(9) Persoana care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim ca urmare a existenței unui conflict de interese se poate adresa instanței de judecată competente, potrivit legii, în funcție de natura actului emis, adoptat sau încheiat, după caz

Declarația de interese și declarația de avere

Art. 280

Aleșii locali au obligația să întocmească, să depună și să actualizeze declarații de avere și declarații de interese în conformitate cu prevederile legislației privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice.

Sanțiuni pentru nedepunerea declarației de avere și a declarației de interese

Art. 281

Nerespectarea prevederilor legale referitoare la procedura de depunere a declarației de avere și de interese prevăzute de lege atrage sancțiunile prevăzute de legislația privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice.

Capitolul V Răspunderea aleșilor locali

Tipurile de răspundere a aleșilor locali

Art. 282

Aleșii locali răspund, după caz, administrativ, civil sau penal pentru faptele săvârșite în exercitarea atribuțiilor ce le revin, în condițiile legii și ale prezentului Cod.

Răspunderea consilierilor locali și a consilierilor județeni

Art. 283

(1) Consilierii locali, respectiv consilierii județeni răspund în nume propriu, pentru activitatea desfășurată în exercitarea mandatului, precum și solidar, pentru activitatea consiliului din care fac parte și pentru hotărârile pe care le-au votat.

(2) În procesul-verbal al ședinței consiliului local, respectiv a consiliului județean se consemnează rezultatul votului, iar, la cererea consilierului local, respectiv a consilierului județean se menționează în mod expres votul acestuia.

Sancțiunile disciplinare aplicabile consilierilor locali și consilierilor județeni

Art. 284

(1) Pentru încălcarea prevederilor prezentului Cod și ale regulamentului de organizare și funcționare a consiliului local sau a consiliului județean, consiliul local sau consiliul județean poate aplica următoarele sancțiuni disciplinare:

- a) avertismentul;
- b) chemarea la ordine;
- c) retragerea cuvântului;
- d) eliminarea din sala de ședință;
- e) excluderea temporară de la lucrările consiliului și ale comisiei de specialitate;
- f) retragerea indemnizației de ședință, pentru 1-2 ședințe.

(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. a)-d) se aplică de către președintele de ședință, iar cele de la alin. (1) lit. e) și f) de către consiliul local, respectiv de către consiliul județean, prin hotărâre.

(3) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. a)-e) sunt aplicabile și viceprimarilor și vicepreședinților consiliilor județene, după caz.

(4) Pentru aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) lit. e), cazul se transmite comisiei de specialitate care are în obiectul de activitate și aspectele juridice, aceasta prezentând un raport întocmit pe baza cercetărilor efectuate, inclusiv a explicațiilor furnizate de cel în cauză.

Avertismentul

Art. 285

La prima abatere, președintele de ședință atrage atenția consilierului local, respectiv consilierului județean în culpă și îl invită să respecte regulamentul.

Chemarea la ordine

Art. 286

(1) Consilierii locali, respectiv consilierii județeni care nesocotesc avertismentul și invitația președintelui de ședință și continuă să se abată de la regulament, precum și cei care încalcă în mod grav, chiar pentru prima dată, dispozițiile regulamentului sunt chemați la ordine.

(2) Chemarea la ordine se înscrie în procesul-verbal de ședință.

(3) Înainte de a fi chemat la ordine, consilierul local, respectiv consilierul județean este invitat de către președintele de ședință să își retragă sau să explice cuvântul ori expresiile care au generat incidentul și care ar atrage aplicarea sancțiunii.

(4) Dacă expresia întrebuintată a fost retrasă ori dacă explicațiile date sunt apreciate de președintele de ședință ca satisfăcătoare, sancțiunea nu se mai aplică.

Retragerea cuvântului și eliminarea din sală

Art. 287

În cazul în care după chemarea la ordine un consilier continuă să se abată de la regulament, președintele de ședință îi va retrage cuvântul, acesta nemaiputând lua cuvântul pe perioada desfășurării ședinței consiliului. Dacă un consilier persistă să se abată de la regulament președintele de ședință îl va elimina din sală. Eliminarea din sală echivalează cu absența nemotivată de la ședință.

Excluderea temporară de la lucrările consiliului și ale comisiei de specialitate

Art. 288

(1) În cazul unor abateri grave, săvârșite în mod repetat, sau al unor abateri deosebit de grave, consiliul local, respectiv consiliul județean poate aplica sancțiunea excluderii temporare a consilierului local, respectiv a consilierului județean de la lucrările consiliului local, respectiv ale consiliului județean și ale comisiilor de specialitate.

(2) Gravitatea abaterii este stabilită de comisia de specialitate care are în obiectul de activitate aspecte juridice, în cel mult 10 zile de la sesizare.

(3) Excluderea temporară de la lucrările consiliului local, respectiv ale consiliului județean și ale comisiilor de specialitate nu poate depăși două ședințe consecutive.

(4) Excluderea de la lucrările consiliului local, respectiv ale consiliului județean și ale comisiilor de specialitate are drept consecință neacordarea indemnizației de ședință pe perioada respectivă.

(5) În caz de opunere, interzicerea participării la ședințe se execută cu ajutorul personalului din cadrul poliției locale.

Aplicarea sancțiunilor

Art. 289

(1) Sancțiunile prevăzute la art. 284 alin. (1) lit. e) și f) se aplică prin hotărâre adoptată de consiliul local, respectiv de consiliul județean cu majoritatea absolută.

(2) Pe perioada aplicării sancțiunilor prevăzute la art. 284 alin. (1) lit. e) și f), consilierii locali sau județeni în cauză nu vor fi socotiți la cvorumul pentru ședință.

(3) Pentru menținerea ordinii în ședințele comisiilor de specialitate, președinții acestora au aceleași drepturi ca și președintele de ședință. Aceștia pot aplica sancțiunile prevăzute la art. 284 alin. (1) lit. a)-d).

(4) Sancțiunile prevăzute la art. 284 alin. (1) se pot aplica în mod corespunzător viceprimarilor, președinților și vicepreședinților consiliilor județene, pentru abaterile săvârșite în calitatea lor de consilier local, respectiv de consilier județean.

Sanțiuni aplicabile viceprimarilor, președinților și vicepreședinților consiliului județean

Art. 290

(1) Pentru abateri grave și/sau repetate, săvârșite în exercitarea mandatului de viceprimar, de președinte sau de vicepreședinte al consiliului județean, persoanelor în cauză li se pot aplica următoarele sancțiuni:

- a) muștrare;
- b) avertisment;
- c) diminuarea indemnizației cu 5-10% pe timp de 1-3 luni;
- d) eliberarea din funcție.

(2) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) se aplică, prin hotărâre a consiliului local, respectiv a consiliului județean, la propunerea motivată a primarului, respectiv a președintelui consiliului județean. În cazul președintelui consiliului județean, propunerea trebuie făcută de cel puțin o treime din numărul consilierilor în funcție și va fi temeinic motivată. Motivele care justifică propunerea de sancționare sunt aduse la cunoștință consilierilor cu cel puțin 5 zile înaintea ședinței.

(3) În cazul sancțiunilor prevăzute la alin. (1), hotărârea se adoptă, prin vot deschis, cu majoritate absolută.

(4) Aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) lit. c) poate fi făcută numai dacă se face dovada că viceprimarul, președintele sau vicepreședintele consiliului județean a încălcat Constituția, celelalte legi ale țării sau a prejudiciat interesele țării, ale unității administrativ-teritoriale sau ale locuitorilor din unitatea administrativ-teritorială respectivă.

(5) Aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) lit. d) se face cu respectarea prevederilor art. 203 și art. 239.

(6) Împotriva sancțiunii prevăzute la alin. (1), lit. c) și d) persoana în cauză se poate adresa instanței de contencios administrativ competente. Procedura prealabilă nu este obligatorie.

(7) Aplicarea sancțiunii prevăzute la alin. (1), lit. d) nu are nici un efect asupra mandatului de consilier al viceprimarului, al președintelui sau al vicepreședintelui consiliului județean.

Răspunderea aferentă actelor administrative

Art. 291

(1) Primarul, respectiv președintele consiliului județean, prin semnare, investesc cu formulă de autoritate executarea actelor administrative emise sau adoptate în exercitarea atribuțiilor care le revin potrivit legii.

(2) Aprecierea necesității și oportunitatea adoptării și emiterii actelor administrative aparține exclusiv autorităților deliberative, respectiv executive și nu pot face obiectul controlului altor autorități. Întocmirea rapoartelor prevăzute de lege, contrasemnarea sau avizarea pentru legalitate și semnarea documentelor de fundamentare angajează răspunderea administrativă, civilă sau penală, după caz, a semnatarilor, în cazul încălcării legii, în raport cu atribuțiile specifice.

(3) Actele autorităților administrației publice locale angajează în condițiile legii, răspunderea administrativă, civilă sau penală, după caz, a funcționarilor și personalului contractual din aparatul de specialitate al primarului, respectiv al consiliului județean care, cu încălcarea prevederilor legale fundamentează din punct de vedere tehnic și al legalității emiteria sau adoptarea lor sau contrasemnează ori avizează, după caz, pentru legalitate aceste acte.

(4) Actele autorităților administrației publice locale aprobate sau emise fără a fi fundamentate, semnate, contrasemnate sau avizate din punct de vedere tehnic sau al legalității, produc efecte juridice depline, în cazul producerii unor consecințe vătămătoare este angajată exclusiv răspunderea juridică a semnatarilor.

(5) Refuzul funcționarilor publici și al personalului contractual din aparatul de specialitate al primarului, respectiv al consiliului județean de a semna, respectiv de a contrasemna ori aviza actul administrativ, precum și eventualele obiecții cu privire la legalitate, se fac în scris în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii actului, cu excepția situațiilor în care prin acte normative cu caracter special sunt prevăzute alte termene și se înregistrează într-un registru special destinat acestui scop.

(6) Persoanele prevăzute la alin. (5) care refuză să semneze, respectiv să contrasemneze ori să avizeze sau care prezintă obiecții cu privire la legalitate, fără indicarea temeiului legal, răspund administrativ, civil sau penal, după caz, în condițiile legii.

Contravenții și sancțiuni

Art. 292

(1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei următoarele fapte:

- a) nepunerea în aplicare, cu rea-credință, a hotărârilor consiliului local de către primar;
- b) nepunerea în aplicare, cu rea-credință, a hotărârilor consiliului județean de către președintele consiliului județean;
- c) neprezentarea, în termenul prevăzut de legislația privind finanțele publice locale, a proiectului bugetului unității administrativ-teritoriale de către primar, respectiv președintele consiliului județean, din culpa lor;
- d) neprezentarea de către primar sau președintele consiliului județean a rapoartelor prevăzute de lege, din culpa lor;
- e) neluarea măsurilor necesare, stabilite de lege, de către primar sau președintele consiliului județean, în calitatea acestora de reprezentanți ai statului în unitățile administrativ-teritoriale.
- f) netransmiterea în termenul prevăzut la art. 294 alin. (3) către camera notarilor publici a sesizării pentru deschiderea procedurii succesorale.

(2) Constatarea contravențiilor instituirea măsurilor de remediere, urmărirea îndeplinirii măsurilor de remediere și aplicarea amenzilor se fac de către prefect, în calitatea sa de autoritate publică, reprezentant al Guvernului pe plan local.

(3) Dispozițiile prezentului articol se completează în mod corespunzător cu prevederile legislației privind regimul juridic al contravențiilor și al prevenției.

Titlul VII
Alte dispoziții aplicabile administrației publice locale
Capitolul I
Secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale

Dispoziții generale aplicabile secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale

Art. 293

(1) Fiecare unitate administrativ-teritorială și subdiviziune administrativ-teritorială a municipiilor are un secretar salarizat din bugetul local, funcționar public de conducere, cu studii superioare juridice sau administrative, ce asigură respectarea principiului legalității în activitatea de emitere și adoptare a actelor administrative, stabilitatea funcționării aparatului de specialitate al primarului sau, după caz, al consiliului județean, continuitatea conducerii și realizarea legăturilor funcționale între compartimentele din cadrul acestora. Secretarul se bucură de stabilitate în funcție.

(2) Perioada în care persoana cu studii superioare juridice sau administrative ocupă funcția publică de secretar al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, precum și funcții de conducere din aparatul propriu de specialitate al primarului, respectiv al aparatul de specialitate al consiliului județean constituie vechime în specialitatea studiilor.

(3) Secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale nu poate fi soț, soție sau rudă de gradul întâi cu primarul sau cu viceprimarul, respectiv cu președintele sau vicepreședintele consiliului județean, sub sancțiunea eliberării din funcție.

(4) Recrutarea, numirea, suspendarea, modificarea, încetarea raporturilor de serviciu și regimul disciplinar ale secretarului unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale se fac în conformitate cu prevederile legislației privind funcția publică și funcționarii publici.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (4) pentru secretarii unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale numiți în condițiile art. 198 alin. (5) și art. 237 alin (1), suspendarea, modificarea, încetarea raporturilor de serviciu și regimul disciplinar ale acestora se fac de către prefect cu respectarea legislației privind funcția publică și funcționarii publici.

Atribuțiile secretarului unității administrativ-teritoriale

Art. 294

(1) Secretarul unității administrativ-teritoriale îndeplinește, în condițiile legii, următoarele atribuții:

a) avizează proiectele de hotărâri și contrasemnează pentru legalitate dispozițiile primarului și ale președintelui consiliului județean, hotărârile consiliului local, respectiv ale consiliului județean;

b) participă la ședințele consiliului local, respectiv ale consiliului județean;

c) asigură gestionarea procedurilor administrative privind relația dintre consiliul local și primar, respectiv consiliul județean și președintele acestuia, precum și între aceștia și prefect;

d) coordonează organizarea arhivei și evidența statistică a hotărârilor consiliului local și a dispozițiilor primarului, respectiv a hotărârilor consiliului județean și a dispozițiilor președintelui consiliului județean;

e) asigură transparența și comunicarea către autoritățile, instituțiile publice și persoanele interesate a actelor prevăzute la lit. a);

f) asigură procedurile de convocare a consiliului local, respectiv a consiliului județean, și efectuarea lucrărilor de secretariat, comunicarea ordinii de zi, întocmirea procesului-verbal al ședințelor consiliului local, respectiv ale consiliului județean, și redactarea hotărârilor consiliului local, respectiv ale consiliului județean;

g) asigură pregătirea lucrărilor supuse dezbaterii consiliului local, respectiv a consiliului județean, și comisiilor de specialitate ale acestuia;

h) poate atesta, prin excepție de la prevederile legale privind regimul asociațiilor și fundațiilor, actul constitutiv și statutul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară din care face parte unitatea administrativ-teritorială în cadrul căreia acesta funcționează;

i) poate propune primarului, respectiv președintelui consiliului județean înscrierea unor probleme în proiectul ordinii de zi a ședințelor ordinare ale consiliului local;

j) efectuează apelul nominal și ține evidența participării la ședințele consiliului local, respectiv ale consiliului județean a consilierilor locali, respectiv a consilierilor județeni;

k) numără voturile și consemnează rezultatul votării, pe care îl prezintă președintelui de ședință, respectiv președintelui consiliului județean sau, după caz, înlocuitorului de drept al acestuia;

l) informează președintele de ședință, respectiv președintele consiliului județean sau, după caz, înlocuitorii de drept ai acestora, cu privire la cvorumul și la majoritatea necesare pentru adoptarea fiecărei hotărâri a consiliului local, respectiv a consiliului județean;

m) asigură întocmirea dosarelor de ședință, legarea, numerotarea paginilor, semnarea și ștampilarea acestora;

n) urmărește ca la deliberarea și adoptarea unor hotărâri ale consiliului local, respectiv ale consiliului județean să nu ia parte consilierii locali sau consilierii județeni care se încadrează în dispozițiile art. 188 alin. (5); informează președintele de ședință, sau, după caz, înlocuitorul de drept al acestuia cu privire la asemenea situații și face cunoscute sancțiunile prevăzute de lege în asemenea cazuri;

o) coordonează activitatea juridică și de contencios administrativ din cadrul aparatului de specialitate al primarului, respectiv al aparatului de specialitate al consiliului județean, precum și activitatea de evidență a persoanei;

p) primește și prezintă primarului sau, după caz, președintelui consiliului județean, zilnic, spre studiu, corespondența înregistrată și asigură distribuirea ulterioară a acesteia la nivelul aparatului de specialitate al autorităților publice locale;

q) alte atribuții prevăzute de lege sau însărcinări date de consiliul local, de primar, viceprimar, de consiliul județean, de președintele consiliului județean sau de vicepreședinții consiliului județean, după caz.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 21 alin. (2) din legea privind finanțele publice locale, în situațiile prevăzute la art. 198 alin. (2) sau, după caz, la art. 237 alin. (2), secretarul unității administrativ-teritoriale îndeplinește funcția de ordonator principal de credite pentru activitățile curente.

(3) Secretarul comunelor, orașelor, respectiv al subdiviziunii administrativ-teritoriale a municipiilor comunică o sesizare pentru deschiderea procedurii succesoriale camerei notarilor publici în a cărei circumscripție teritorială defunctul a avut ultimul domiciliu sau oficiului de cadastru și publicitate imobiliară:

a) în termen de 30 de zile de la data decesului unei persoane, în situația în care decesul a survenit în localitatea de domiciliu;

b) la data luării la cunoștință, în situația în care decesul a survenit pe raza altei unități administrativ-teritoriale;

c) la data primirii sesizării de la oficiul teritorial, în a cărei rază de competență teritorială se află imobilele defuncților înscrși în cărți funciare înființate ca urmare a finalizării înregistrării sistematice.

(4) Sesizarea prevăzută la alin. (3) cuprinde:

a) numele, prenumele și codul numeric personal ale defunctului;

b) data decesului, în format zi, lună, an;

c) data nașterii, în format zi, lună, an;

d) ultimul domiciliu al defunctului;

e) bunurile mobile sau imobile ale defunctului înregistrate în evidențele fiscale sau, după caz, în registrul agricol;

f) date despre eventualii succesibili, în format nume, prenume și adresa la care se face citarea.

(5) Atribuția prevăzută la alin. (3) poate fi delegată de către secretarul unității administrativ-teritoriale respective unuia dintre ofițerii de stare civilă.

(6) Primarul urmărește îndeplinirea acestei atribuții de către secretarul comunelor și orașelor, respectiv al subdiviziunii administrativ-teritoriale ale municipiilor sau, după caz, de către ofițerul de stare civilă delegat, în condițiile alin. (5).

(7) Neîndeplinirea atribuției prevăzute la alin. (3) atrage sancționarea disciplinară și contravențională a persoanei responsabile, în condițiile alin. (6).

(8) Secretarii comunelor și orașelor unde nu funcționează birouri ale notarilor publici îndeplinesc, la cererea părților, următoarele acte notariale:

a) legalizarea semnăturilor de pe înscrisurile prezentate de părți, în vederea acordării de către autoritățile administrației publice locale de la nivelul comunelor și orașelor a beneficiilor de asistență socială și/sau serviciilor sociale;

b) confirmarea autenticității copiilor cu actele originale din arhiva unității administrativ-teritoriale, în condițiile legii;

c) legalizarea copiilor de pe înscrisurile prezentate de părți, cu excepția înscrisurilor sub semnătură privată.

Capitolul II Administratorul public

Atribuțiile, numirea și eliberarea din funcție a administratorului public

Art. 295

(1) La nivelul comunelor, orașelor, municipiilor și județelor, primarul, respectiv președintele consiliului județean poate propune consiliului local, consiliului județean, după caz, înființarea funcției de conducere de administrator public, în limita numărului maxim de posturi aprobate.

(2) Numirea administratorilor publici se face pe baza concursului organizat potrivit procedurilor și criteriilor aprobate de consiliul local, respectiv consiliul județean, după caz. Numirea sau eliberarea din funcție a administratorului public se fac prin dispoziția primarului, respectiv a președintelui consiliului județean, după caz.

(3) Persoana care ocupă funcția de administrator trebuie să aibă studii superioare economice, administrative, tehnice sau juridice.

(4) Administratorul public poate îndeplini, în baza unui contract de management, încheiat în acest sens cu primarul, respectiv președintele consiliului județean atribuții de coordonare a unor compartimente ale aparatului de specialitate sau a serviciilor publice de interes local, respectiv județean, după caz.

(5) Primarul, respectiv președintele consiliului județean poate delega către administratorul public, în condițiile legii, calitatea de ordonator principal de credite.

Administratorul public al asociațiilor de dezvoltare intercomunitară

Art. 296

(1) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară pot decide desemnarea unui administrator public, funcție de conducere, pentru gestionarea serviciilor de interes general care fac obiectul asocierii.

(2) Recrutarea, numirea și eliberarea din funcție a administratorului public al asociațiilor de dezvoltare intercomunitară se fac pe baza unei proceduri specifice de către consiliile directoare ale acestora și sunt aprobate prin hotărâri ale adunărilor generale ale asociațiilor respective.

(3) Prevederile art. 295 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

Regimul juridic al incompatibilităților și conflictelor de interese aplicabil administratorului public

Art. 297

(1) Administratorul public are obligația să întocmească declarații de avere și declarații de interese și să le depună în condițiile legislației privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice.

(2) Regimul juridic al incompatibilităților și conflictelor de interese aplicabil funcționarilor publici se aplică similar și funcției de administrator public.

Capitolul III

Inițiativa cetățenească și adunările cetățenești

Inițiativa cetățenească

Art. 298

(1) Cetățenii pot propune consiliilor locale și consiliilor județene pe a căror raza domiciliază, spre dezbateră și adoptare, proiecte de hotărâri.

(2) Promovarea unui proiect de hotărâre se poate face de unul sau de mai mulți cetățeni cu drept de vot, dacă acesta este susținut prin semnături de cel puțin 5% din populația cu drept de vot înscrisă pe listele electorale permanente a unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale respective.

(3) Inițiatorii depun la secretarul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale forma propusă pentru proiectul de hotărâre. Proiectul se afișează spre informare publică prin grija secretarului unității administrativ-teritoriale.

(4) Inițiatorii asigură întocmirea listelor de susținători pe formulare puse la dispoziție de secretarul unității administrativ-teritoriale.

(5) Listele de susținători cuprind numele, prenumele și domiciliul, seria și numărul actului de identitate și semnăturile susținătorilor.

(6) Listele de susținători pot fi semnate numai de cetățenii cu drept de vot înscriși pe listele electorale permanente care au domiciliul pe raza unității administrativ-teritoriale, al cărei consiliu local sau județean urmează să dezbată proiectul de hotărâre în cauză.

(7) După depunerea documentației și verificarea acesteia de către secretarul unității administrativ-teritoriale/subdiviziunii administrativ-teritoriale, proiectul de hotărâre urmează procedurile regulamentare de lucru ale consiliului local sau județean, după caz.

Adunările cetățenești

Art. 299

(1) Cetățenii comunei sau orașului pot fi consultați și prin adunări cetățenești organizate pe sate, în mediul rural, și pe cartiere sau străzi, în mediul urban.

(2) Convocarea și organizarea adunărilor cetățenești se fac de către primar, la inițiativa acestuia ori a unei treimi din numărul consilierilor în funcție.

(3) Convocarea adunării cetățenești se face prin aducerea la cunostință publică a scopului, datei și a locului unde urmează să se desfășoare aceasta.

(4) Adunarea cetățenească este valabil constituită în prezenta majorității reprezentanților familiilor și adopta propuneri cu majoritatea celor prezenți.

(5) Propunerile se consemnează într-un proces-verbal și se înaintează primarului, care le supune dezbaterii consiliului local în prima ședința, în vederea stabilirii modalităților concrete de realizare și de finanțare, dacă este cazul.

(6) Soluția adoptată de consiliul local se aduce la cunoștință publică prin grija secretarului unității administrativ-teritoriale/subdiviziunii administrativ-teritoriale.

PARTEA A V-A
EXERCITAREA DREPTULUI DE PROPRIETATE PUBLICĂ ȘI PRIVATĂ A
STATULUI SAU A UNITĂȚILOR ADMINISTRATIV-TERITORIALE

Titlul I
Dispoziții generale

Obiect de reglementare

Art. 300

(1) Prezenta Parte reglementează regimul juridic specific al bunurilor proprietate publică și privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale.

(2) Prevederile prezentei Părți se completează cu prevederile Codului civil și cu alte legi speciale, în măsura în care acestea sunt compatibile cu uzul și interesul public și principiile generale de exercitare a dreptului de proprietate publică și privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale.

Titulari

Art. 301

(1) Proprietatea publică aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale.

(2) Statul sau unitățile administrativ-teritoriale dețin și bunuri proprietate privată.

Regim juridic

Art. 302

(1) Bunurile proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale sunt supuse normelor de drept public.

(2) Bunurile proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale sunt supuse normelor de drept comun prevăzute de Codul civil, dispozițiilor prezentului Cod și ale altor legi speciale.

Principii generale

Art. 303

Exercitarea dreptului de proprietate publică și privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale se supune următoarelor principii:

- a) principiul satisfacerii interesului public;
- b) principiul protecției și conservării;
- c) principiul gestiunii eficiente;
- d) principiul transparenței și publicității.

Titlul II

Exercitarea dreptului de proprietate publică a statului sau a
unităților administrativ-teritoriale

Capitolul I

Elemente definitorii

Relația proprietate publică-domeniu public

Art. 304

(1) Domeniul public este alcătuit din bunuri care fac obiectul proprietății publice.

(2) Domeniul public al statului este alcătuit din bunuri care fac obiectul proprietății publice a statului.

(3) Domeniul public al județului este alcătuit din bunuri care fac obiectul proprietății publice a județului.

(4) Domeniul public al comunei, orașului sau municipiului este alcătuit din bunuri care fac obiectul proprietății publice a comunei, orașului, respectiv municipiului.

Obiectul dreptului de proprietate publică

Art. 305

(1) Constituie obiect exclusiv al proprietății publice bunurile prevăzute la art. 136 alin. (3) din Constituție, precum și alte bunuri stabilite prin lege organică.

(2) Fac obiectul dreptului de proprietate publică bunurile, altele decât cele prevăzute la alin. (1), care prin hotărâre a Guvernului, a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al municipiului, orașului sau comunei, după caz, sunt declarate de uz sau de interes public.

Situația bunurilor dobândite de stat în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989

Art. 306

(1) Fac parte din domeniul public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și bunurile dobândite de stat în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, dacă au intrat în proprietatea statului în temeiul unui titlu valabil, potrivit prevederilor Constituției, tratatelor internaționale la care România era parte și legilor în vigoare la data preluării lor de către stat.

(2) Bunurile preluate de stat fără un titlu valabil, inclusiv cele obținute prin viciera consimțământului, pot fi revendicate de foștii proprietari sau de succesorii acestora, dacă nu fac obiectul unor legi speciale de reparație.

(3) Instanțele judecătorești sunt competente să stabilească valabilitatea titlului.

(4) Bunurile care fac obiectul hotărârilor comisiilor de fond funciar de reconstituire a dreptului de proprietate trec din domeniul public în domeniul privat al statului sau al unității administrativ-teritoriale, în vederea retrocedării, prin hotărâre a Guvernului, consiliului județean, Consiliului General al Municipiului București sau consiliului local al municipiului, orașului sau comunei, după caz.

(5) În temeiul prezentului Cod se consolidează dreptul de proprietate a statului sau a unităților administrativ-teritoriale asupra imobilelor preluate în mod abuziv de către stat în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, cu sau fără titlu valabil și care nu au făcut obiectul unor cereri de reparație formulate în temeiul legilor speciale.

(6) Prevederile alin. (5) se aplică și imobilelor care au făcut obiectul unor astfel de cereri, dacă soluționarea acestora a fost finalizată, iar dreptul de proprietate nu a fost reconstituit.

Caracterele juridice ale bunurilor proprietate publică

Art. 307

(1) Bunurile proprietate publică sunt:

- a) inalienabile; bunurile proprietate publică nu pot fi înstrăinate;
- b) insesizabile; bunurile proprietate publică nu pot fi supuse executării silite și asupra lor nu pot fi constituite garanții reale;
- c) imprescriptibile; bunurile proprietate publică nu pot fi dobândite de către alte persoane prin uzucapiune sau prin efectul posesiei de bună-credință asupra bunurilor mobile.

(2) Construcțiile proprietate publică nu pot fi demolate decât după trecerea lor în domeniul privat în vederea casării și demolării.

(3) Bunurile proprietate publică nu pot fi dobândite de către terți prin oricare alt mod de dobândire reglementat de lege.

(4) Bunurile proprietate publică sunt susceptibile de a fi grevate de sarcini și servituți numai în măsura în care sunt compatibile cu uzul sau interesul public cărui îi sunt destinate bunurile afectate.

(5) Servituțile valabil constituite anterior intrării bunului în proprietate publică se mențin în condițiile prevăzute la alin. (4).

(6) Actele juridice încheiate cu încălcarea prevederilor alin. (1)-(5) sunt lovite de nulitate absolută.

Inventarierea bunurilor din domeniul public al statului

Art. 308

(1) Inventarul bunurilor din domeniul public al statului, întocmit potrivit prevederilor în vigoare, se modifică, după caz, de ministere sau de celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale care au în administrare asemenea bunuri.

(2) Actualizarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului se realizează prin sistemul securizat al ministerului cu atribuții în domeniul finanțelor publice de către instituțiile prevăzute la alin. (1), pe baza actelor normative aprobate; ministerul cu atribuții în domeniul finanțelor publice are atribuții în centralizarea inventarului bunurilor din domeniul public al statului.

(3) Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale au obligația înscrierii imobilelor din domeniul public al statului în sistemul integrat de cadastru și carte funciară.

Inventarierea bunurilor din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale

Art. 309

(1) Toate bunurile aparținând unităților administrativ-teritoriale sunt supuse inventarierii anuale. Autorității deliberative i se prezintă anual de către autoritatea executivă, un raport asupra situației gestionării bunurilor.

(2) Inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al unității administrativ-teritoriale se întocmește și se actualizează de către o comisie special constituită, condusă de autoritatea executivă ori de o altă persoană împuternicită să exercite atribuțiile respective, după caz.

(3) Comisia prevăzută la alin. (2) se constituie prin dispoziția fiecărei autorități executive a unității administrativ-teritoriale.

(4) Comisia prevăzută la alin. (2) are obligația să actualizeze inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al unității administrativ-teritoriale în termen de cel mult 90 de zile de la modificarea regimului juridic al bunurilor respective.

(5) Inventarul prevăzut la alin. (2) se aprobă prin hotărâre a autorității deliberative a fiecărei unități administrativ-teritoriale.

(6) Hotărârea prevăzută la alin. (5) va fi însoțită, în mod obligatoriu, sub sancțiunea nulității, constatată în condițiile legii, cu precădere, de următoarele documente:

a) acte doveditoare ale dreptului de proprietate, însoțite de extrase de carte funciară, din care să reiasă înscrierea dreptului de proprietate în cartea funciară;

b) documente care să ateste că bunul în cauză nu este grevat de sarcini;

c) documente care să ateste că bunul în cauză nu face obiectul unor litigii la momentul adoptării hotărârii;

d) documente care să ateste că bunul în cauză nu face obiectul unor cereri de reconstituire a dreptului de proprietate privată sau de restituire depuse în temeiul actelor normative care reglementează regimul juridic al imobilelor preluate în mod abuziv de statul român în perioada 6 martie – 22 decembrie 1989.

(7) Prin excepție de la prevederile alin. (6) lit. a), în cazul în care nu există acte doveditoare ale dreptului de proprietate, hotărârea va fi însoțită de o declarație pe propria răspundere a secretarului unității administrativ-teritoriale, cu privire la faptul că, în ultimii 10 ani, bunul în cauză nu a făcut obiectul unor litigii cu privire la apartenența acestuia la domeniul public al unității administrativ-teritoriale respective sau, după caz, litigiile au fost soluționate definitiv, potrivit legii, până la data semnării declarației. Prevederile alin. (6) lit. b)-d) se aplică în mod corespunzător.

(8) Declarația scrisă, prevăzută la alin. (7), semnată de secretarul unității administrativ-teritoriale, pe care are aplicat sigiliul acesteia, va fi însoțită de un referat privind conformitatea cu realitatea pentru bunul respectiv, întocmit în scopul asumării celor declarate, semnat de conducătorul compartimentului de resort din aparatul de specialitate al autorității executive. În declarație se face în mod explicit menționarea existenței referatului.

(9) Hotărârea privind aprobarea inventarului bunurilor care alcătuiesc domeniul public al unității administrativ-teritoriale se comunică prefectului, precum și ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice, însoțit de documentele prevăzute la alin. (6) în termenul prevăzut la art. 248 alin. (1). După comunicarea hotărârii, autoritatea executivă solicită oficiului teritorial al Agenției

Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară competent înscrierea provizorie a bunului/bunurilor care fac obiectul hotărârii.

(10) Ministerul cu atribuții în domeniul administrației publice transmite în termen de maximum 60 zile de la înregistrarea comunicării prevăzute la alin. (9) un punct de vedere cu privire la eventuale suprapuneri cu inventarul bunurilor din domeniul public al statului, precum și la alte neconcordanțe ale documentației care însoțește hotărârea, pe baza consultării autorităților și instituțiilor interesate cu privire la situația juridică a bunului/bunurilor care fac obiectul hotărârii.

(11) Autoritățile și instituțiile consultate potrivit alin. (10) transmit informațiile necesare cu privire la eventualele suprapuneri cu inventarul bunurilor din domeniul public al statului, precum și cu alte neconcordanțe ale documentației care însoțește hotărârea, în termen de maxim 15 zile de la data înregistrării solicitării ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice. Necomunicarea informațiilor în acest termen corespunde situației lipsei oricărei obiecțiuni asupra celor solicitate.

(12) În situația în care, ministerul cu atribuții în domeniul administrației publice, în punctul de vedere comunică eventuale suprapuneri cu inventarul bunurilor din domeniul public al statului, precum și cu alte neconcordanțe ale documentației care însoțește hotărârea, autoritățile administrației publice locale au obligația de a modifica în mod corespunzător hotărârea prevăzută la alin. (5) în termen de maximum 45 de zile de la data luării la cunoștință a acestuia.

(13) În situația în care ministerul cu atribuții în domeniul administrației publice, în punctul de vedere comunică faptul că nu au fost identificate eventuale suprapuneri cu inventarul bunurilor din domeniul public al statului, precum și cu alte neconcordanțe ale documentației care însoțește hotărârea, autoritatea deliberativă, la propunerea autorității executive, adoptă o hotărâre prin care se atestă inventarul bunului/bunurilor din domeniul public local.

(14) Pe baza hotărârii prevăzute la alin. (13), autoritatea executivă solicită oficiului teritorial al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară înscrierea definitivă a bunului/bunurilor care fac obiectul acesteia.

(15) Hotărârea prevăzută la alin. (13) se comunică potrivit alin. (9) și poate fi atacată de orice persoană interesată, în condițiile legii contenciosului administrativ.

(16) Inventarul bunurilor din domeniul public local:

a) constituie anexă la statutul unității administrativ-teritoriale și se actualizează ori de câte ori intervin evenimente de natură juridică;

b) se publică pe pagina de internet a unității administrativ-teritoriale, într-o secțiune dedicată statutului respectiv.

(17) Hotărârea privind aprobarea inventarului bunurilor care alcătuiesc domeniul public al unității administrativ-teritoriale, precum și hotărârea prin care se atestă inventarul bunului/bunurilor din domeniul public local, sunt cu caracter individual, devenind obligatorii și producând efecte de la data comunicării de către secretarul unității administrativ-teritoriale autorității executive.

Evidența financiar-contabilă

Art. 310

Evidența financiar-contabilă a bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se ține distinct în contabilitate, potrivit legii.

Modalitățile de dobândire a dreptului de proprietate publică

Art. 311

Dreptul de proprietate publică se dobândește în conformitate cu prevederile Codului civil, complete de prevederile prezentului Cod și de legislația specială.

Secțiunea 1

Exproprierea pentru cauză de utilitate publică

Condițiile realizării exproprierii

Art. 312

(1) Exproprierea de imobile, în tot sau în parte, se poate face numai pentru cauză de utilitate publică, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

(2) Dispozițiile prezentei secțiuni se completează în mod corespunzător cu prevederile Codului civil, ale Codului de procedură civilă, precum și ale legilor speciale.

(3) În aplicarea prezentei secțiuni pot fi emise norme tehnice.

Bunurile care pot fi expropriate

Art. 313

Pot fi expropriate bunurile imobile proprietatea persoanelor fizice sau a persoanelor juridice cu sau fără scop lucrativ, precum și cele aflate în proprietatea privată a comunelor, orașelor, municipiilor și județelor.

Transferul dreptului de proprietate prin acordul de voință al părților

Art. 314

Cei interesați pot conveni atât asupra modalității de transfer al dreptului de proprietate, cât și asupra cuantumului și naturii despăgubirii, cu respectarea dispozițiilor legale privind condițiile de fond, de formă și de publicitate, fără a se declanșa procedura de expropriere prevăzută în prezentul Cod.

Lucrările pentru care se declară utilitatea publică

Art. 315

Sunt de utilitate publică lucrările privind:

- a) prospecțiunile și explorările geologice;
- b) extracția și prelucrarea substanțelor minerale utile;
- c) lucrările de interes național pentru realizarea, dezvoltarea producerii, transportului și distribuției de gaze naturale, a extracției de gaze naturale, lucrările de dezvoltare, modernizare și reabilitare a Sistemului național de transport al țiteiului, gazolinei, etanului, condensatului;
- d) lucrările de interes public de construcție, reabilitare și modernizare a infrastructurii de transport și distribuție de alimentare cu energie electrică,
- e) lucrările de interes public de telecomunicații, termoficare;
- f) lucrările de interes public construcție, reabilitare și modernizare a infrastructurii de alimentare apă potabilă și a infrastructurii de canalizare, stații de epurare, instalații pentru protecția mediului;
- g) lucrările din domeniul gospodăririi apelor, respectiv construcțiile hidrotehnice și lucrările anexe, acumulările de apă permanente și nepermanente, cantoanele de exploatare, digurile de apărare împotriva inundațiilor, construcțiile și instalațiile hidrometrice, instalațiile de determinare automată a calității apei, lucrările de amenajare, regularizare sau consolidare a albiilor, canalele și derivațiile hidrotehnice, stațiile de pompare, precum și alte construcții hidrotehnice realizate pe ape, lucrări de renaturare, reabilitare zone umede și asigurarea conectivității laterale, derivațiile de debite pentru alimentări cu apă și pentru devierea viiturilor, lacurile de acumulare pentru surse de apă și atenuarea viiturilor;
- h) stații hidrometeorologice, seismice și sisteme de avertizare și prevenire a fenomenelor naturale periculoase și de alarmare a populației, sisteme de irigații și desecări;
- i) lucrări de combatere a eroziunii de adâncime;
- j) lucrări de interes public local de construcție, reabilitare, modernizare și reconversie funcțională, pentru construcții administrative, construcții de învățământ, sănătate, cultură, sport, locuințe sociale și alte obiective sociale și culturale, inclusiv pentru infrastructura aferentă acestora;
- k) salvarea, protejarea și punerea în valoare a monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice, precum și a parcurilor naționale, rezervațiilor naturale și a monumentelor naturii;

l) prevenirea și înlăturarea urmărilor dezastrelor naturale - cutremure, inundații, alunecări de terenuri;

m) apărarea țării, ordinea publică și siguranța națională;

n) lucrările de construcție, reabilitare și modernizare de drumuri de interes național, județean și local, precum și toate lucrările de construcție, reabilitare și extindere a infrastructurii feroviare publice, lucrările necesare dezvoltării rețelei de transport cu metroul și de modernizare a rețelei existente, lucrările de dezvoltare a infrastructurii aeroportuare, precum și a infrastructurii de transport naval;

o) lucrările de construcție, reabilitare, modernizare, dezvoltare și ecologizare a zonei litorale a Mării Negre, precum și a stațiunilor turistice de interes național;

p) lucrările de amenajare, dezvoltare sau reabilitare a pârtiilor de schi, cu instalațiile de transport pe cablu aferente, lucrările de amenajare a instalațiilor și echipamentelor de producere a zăpezii și gheții artificiale și de întreținere a pârtiilor, instalațiile pentru iluminatul pârtiilor de schi și alte echipamente necesare dezvoltării domeniului schiului, amenajarea, dezvoltarea sau reabilitarea pârtiilor destinate practicării celorlalte sporturi de iarnă - biatlon, bob, sanie, sărituri de la trambulină - a patinoarelor și echiparea cu instalațiile și echipamentele corespunzătoare;

q) lucrările de realizare a Sistemului național al perdelelor forestiere de protecție, precum și lucrările de împădurire a terenurilor degradate;

r) crearea sau creșterea suprafeței spațiilor verzi.

Declararea utilității publice

Art. 316

(1) Expropriator este:

a) statul român pentru obiectivele de interes național;

b) județele pentru obiectivele de interes județean;

c) municipiile, orașele și comunele pentru obiectivele de interes local.

(2) Utilitatea publică se declară prin:

a) hotărâre a Guvernului pentru lucrările de interes național;

b) hotărâre a consiliului județean pentru lucrările de interes județean;

c) hotărâre a consiliului local, pentru lucrările de interes local.

(3) Pentru lucrările de interes local care se desfășoară pe teritoriul mai multor județe, utilitatea publică este declarată de o comisie compusă din președinții consiliilor județene respective. În caz de dezacord, utilitatea publică în cauză poate fi declarată de către Guvern.

(4) Pentru orice alte lucrări decât cele prevăzute la art. 315, utilitatea publică se declară, pentru fiecare caz în parte, prin lege.

(5) Tot prin lege se poate declara utilitatea publică în situații excepționale, în cazul în care - indiferent de natura lucrărilor - sunt supuse exproprierii lăcașuri de cult, monumente, ansambluri și situri istorice, cimitire, alte așezăminte de valoare națională deosebită ori localități urbane sau rurale în întregime.

(6) Actul de declarare a utilității publice de interes național se aduce la cunoștința publică prin afișare la sediul consiliului local în a cărui rază este situat imobilul și prin publicare în Monitorul Oficial al României, iar actul de declarare a utilității publice de interes local se afișează la sediul consiliului local în a cărui rază este situat imobilul și se publică în presa locală.

(7) Nu sunt supuse publicității actele prin care se declară utilitatea publică în vederea executării unor lucrări privind apărarea țării și siguranța națională.

(8) Secretarii unităților administrativ-teritoriale în care sunt situate imobilele expropriate, precum și notarii publici sunt obligați să comunice, în termen de 5 zile de la cererea expropriatorilor prevăzuți la alin. (1), informațiile cu privire la deschiderea procedurilor succesoriale.

Etapele procedurii de expropriere

Art. 317

Etapele procedurii de expropriere sunt:

a) aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai lucrărilor de interes național, județean sau local;

b) consemnarea sumei individuale aferente reprezentând plata despăgubirii pentru imobilele care fac parte din coridorul de expropriere și afișarea listei proprietarilor imobilelor;

- c) transferul dreptului de proprietate;
- d) finalizarea formalităților aferente procedurii de expropriere.

Aprobarea indicatorilor tehnico-economici

Art. 318

(1) În vederea realizării lucrărilor prevăzute la art. 315, expropriatorii prevăzuți la art. 316 alin. (1) au obligația de a aproba prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin hotărâre a autorității administrației publice locale sau județene, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, după caz, potrivit legii:

a) indicatorii tehnico-economici ai lucrărilor de interes național, județean și local, pe baza documentației tehnico-economice aferente;

b) amplasamentul lucrărilor, conform variantei finale a studiului de fezabilitate, respectiv a variantei finale a studiului de fezabilitate, după caz;

c) sursa de finanțare;

d) declanșarea procedurii de expropriere a imobilului sau a tuturor imobilelor care constituie coridorul de expropriere, după caz, a listei proprietarilor așa cum rezultă din evidențele oficiilor de cadastru și publicitate imobiliară și ale unităților administrativ-teritoriale;

e) sumele individuale aferente despăgubirilor estimate de către expropriator pe baza unui raport de evaluare, prevăzut la art. 320 alin. (9) - (11) întocmit având în vedere expertizele întocmite și actualizate de camerele notarilor publici și termenul în care acestea se virează într-un cont deschis pe numele expropriatorului la dispoziția proprietarilor de imobile.

(2) Documentația tehnico-economică aferentă lucrărilor prevăzute de prezentul Cod se elaborează și se aprobă în condițiile legii privind finanțele publice, ale Părții a IV-a Administrația Publică Locală și ale celorlalte acte normative aplicabile în materie de investiții publice de către autoritățile prevăzute la art. 316 sau de către autoritățile administrației publice locale, după caz, și va conține varianta finală a studiului de fezabilitate.

(3) În înțelesul prezentului Cod, coridorul de expropriere, delimitat în baza planului topografic realizat în sistem național de proiecție Stereografic 1970, este stabilit pe baza studiilor de fezabilitate în varianta finală sau a documentațiilor de urbanism ori a documentațiilor topocadastrale, aprobate conform legii, și este aprobat odată cu indicatorii tehnico-economici, cu documentația de urbanism sau cu documentația topo-cadastrală, după caz, incluzând și lista imobilelor ce urmează a fi expropriate.

(4) În vederea realizării obiectivelor de ecologizare și de reabilitare a zonei litorale a Mării Negre, nu este necesară aprobarea indicatorilor tehnico-economici.

(5) În cazul prevăzut la alin. (4), exproprierea pentru cauză de utilitate publică se face în baza documentațiilor de urbanism și de amenajare a teritoriului ori a documentațiilor topocadastrale, inițiate de autoritățile administrației publice locale sau de către autoritățile administrației publice centrale, după caz, și întocmite în Sistemul național de proiecție Stereografic 1970.

(6) Prin excepție de la prevederile alin. (5), pentru fâșia de teren lată de maximum 300 m măsurată pe orizontală de la linia cea mai înaintată a mării în direcția uscatului sau până la limita falezelor care sunt în contact cu marea ori cu proprietatea publică a statului, respectiv până la 10 m în spatele crestei falezei, exproprierea pentru cauză de utilitate publică se face conform coridorului de expropriere stabilit în baza documentațiilor topocadastrale întocmite în Sistemul național de proiecție Stereografic 1970, care conține și lista imobilelor ce urmează a fi expropriate, aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(7) Realizarea lucrărilor de modernizare și dezvoltare a zonei litorale a Mării Negre se face pe baza indicatorilor tehnico-economici aprobați potrivit prevederilor prezentului Cod.

(8) Documentațiile tehnice întocmite în vederea expropriării vor cuprinde și date privind încadrarea lucrării în planurile de urbanism și amenajare a teritoriului, cu excepția lucrărilor prevăzute la art. 320 alin. (4), avizul pentru începerea lucrării și planul topografic cu amplasamentul lucrării, care se recepționează în termen de 10 zile lucrătoare de către oficiile de cadastru și publicitate imobiliară competente, conform prevederilor legale în vigoare.

(9) Oficiul teritorial va furniza la cererea expropriatorului, cu titlu gratuit, orice informații disponibile necesare în vederea întocmirii listei imobilelor afectate și a planului topografic cu amplasamentul lucrării, pentru zona în care s-a declanșat procedura de expropriere.

Documentațiile cadastrale

Art. 319

(1) Documentațiile cadastrale pentru imobilele expropriate se întocmesc prin grija expropriatorului, avându-se în vedere și dispozițiile legii cadastrului și a publicității imobiliare.

(2) Expropriatorul are obligația întocmirii documentațiilor cadastrale atât pentru suprafețele expropriate cât și pentru suprafețele care rămân în proprietatea expropriatului.

(3) În situația în care pentru imobilele care se expropriază există documentații cadastrale în arhiva oficiilor de cadastru și publicitate imobiliară, executate în sistem local de coordonate sau sunt identificate neconcordanțe între situația din evidențe și cea reală din teren, expropriatorul este obligat să realizeze actualizarea informațiilor tehnice ale imobilului și să integreze documentația cadastrală în sistemul național de proiecție Stereografic 1970.

(4) Documentațiile vor cuprinde și date privind încadrarea lucrării în planurile de urbanism și amenajare a teritoriului, cu excepția lucrărilor prevăzute la art. 320 alin. (4), precum și planuri cu amplasamentul lucrării care se recepționează în termen de 10 zile lucrătoare de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, prin unitățile sale teritoriale. După recepționarea documentațiilor cadastrale, oficiile în a căror rază teritorială de activitate sunt situate imobilele expropriate vor proceda din oficiu la atribuirea numărului cadastral pentru suprafața neexpropriată și vor emite încheiere de respingere pentru imobilele aflate în coridorul de expropriere.

(5) Cererile privind recepția și înscrierea în cartea funciară aferente imobilelor afectate de expropriere se soluționează în termen de 10 zile lucrătoare de la înregistrarea acestora la oficiile de cadastru și publicitate imobiliară competente, potrivit dispozițiilor legale speciale în materia cadastrului și publicității imobiliare.

(6) Planul cu amplasamentul tuturor imobilelor expropriate, pe fiecare unitate administrativ-teritorială, care conține delimitarea imobilelor - teren cu sau fără construcții - expropriate va fi însoțit de anexa cu indicarea numelor deținătorilor, precum și a ofertelor de despăgubire, pe categorii de imobile, stabilite de evaluatori autorizați, se aduce la cunoștința publică prin afișarea la sediul consiliului local respectiv, unde va rămâne afișat până la finalizarea procedurii de expropriere, și prin afișare pe pagina proprie de internet a expropriatorului.

(7) Tabelele cu imobilele proprietate privată expropriate în condițiile prezentului Cod, cuprinzând județul, localitatea, numărul cadastral, suprafața în metri pătrați și numele/denumirea proprietarului/deținătorului, conform documentației cadastrale, vor fi aduse la cunoștința publică prin afișare la sediul consiliului local al fiecărei unități administrativ-teritoriale pe raza căreia se află imobilele expropriate și pe pagina proprie de internet a expropriatorilor, cu 10 zile înainte de data începerii activității comisiei prevăzute la art. 321 alin. (8).

(8) Data începerii activității comisiei prevăzute la art. 321 alin. (8) și data la care vor fi afișate tabelele prevăzute la alin. (4) se vor aduce la cunoștința persoanelor interesate prin publicarea unui anunț într-un ziar local.

(9) În situația în care, drept consecință a revizuirii studiului de fezabilitate, a definitivării proiectului tehnic sau a detaliilor de execuție, amplasamentul lucrării se modifică, expropriatorul va proceda la actualizarea datelor de identificare a imobilelor supuse exproprierii, prin întocmirea unor documentații cadastrale și actualizarea tabelelor prevăzute la alin. (4), cu respectarea reglementărilor în vigoare.

(10) Sunt scutite de la plata taxelor, tarifelor, precum și a oricăror altor sume datorate bugetului de stat sau bugetelor locale serviciile privind înregistrarea, recepționarea documentațiilor cadastrale și serviciile aferente procedurii de intabulare pentru terenurile necesare realizării obiectivelor de interes național, județean și local.

Consemnarea sumei individuale și afișarea listei imobilelor ce urmează a fi expropriate

Art. 320

(1) După aprobarea indicatorilor tehnico-economici, a documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului sau a documentațiilor topo-cadastrale, după caz, expropriatorul are obligația consemnării sumelor individuale reprezentând plata despăgubirii la dispoziția proprietarilor de imobile, individualizați conform listei proprietarilor, așa cum rezultă din evidențele oficiilor de cadastru și publicitate imobiliară și ale unităților administrativ-teritoriale, afectați de prevederile prezentului Cod,

precum și obligația afișării listei imobilelor ce urmează a fi expropriate și a planului topografic cu amplasamentul lucrării, anterior notificării proprietarilor.

(2) Notificarea intenției de expropriere a imobilelor, precum și lista imobilelor ce urmează a fi expropriate se transmit prin poștă către proprietari. Lista imobilelor se face publică prin afișarea acesteia la sediul consiliului local respectiv și pe pagina proprie de internet a expropriatorului.

(3) În termen de 20 de zile calendaristice de la data notificării prevăzute la alin. (1), proprietarii imobilelor cuprinse în listă au obligația prezentării la sediul expropriatorului, în vederea stabilirii unei juste despăgubiri.

(4) În cazul exproprierii pentru realizarea obiectivelor de ecologizare și de reabilitare a zonei litorale a Mării Negre, proprietarii imobilelor cuprinse în listă au obligația prezentării la sediul expropriatorului în termen de 20 de zile lucrătoare de la data notificării prevăzute la alin. (1), în vederea stabilirii unei juste despăgubiri.

(5) Prin notificarea prevăzută la alin. (2) se va stabili și termenul de eliberare a imobilului, care nu poate fi mai mic de 30 de zile lucrătoare.

(6) Sumele individuale prevăzute la alin. (1) pot fi suplimentate, prin hotărâre a Guvernului, la cererea expropriatorului, în situația modificării numărului de imobile necesar a fi expropriate, precum și în orice alte situații, temeinic motivate, inclusiv pentru situația prevăzută la alin. (4).

Transferul dreptului de proprietate

Art. 321

(1) În termen de 5 zile lucrătoare de la expirarea termenelor prevăzute la art. 319, expropriatorul are obligația emiterii actului administrativ privind decizia de expropriere.

(2) Decizia de expropriere constituie titlu executoriu pentru predarea bunului imobil, atât împotriva celor expropriați, cât și împotriva celor care pretind un drept legat de bunul imobil expropriat, până la soluționarea definitivă și irevocabilă a litigiului legat de proprietatea bunului imobil expropriat.

(3) Actul administrativ privind decizia de expropriere se emite și își produce efectele și în situația în care proprietarii imobilelor cuprinse în listă nu se prezintă în termenele stabilite la art. 322, nu prezintă un titlu valabil sau nu sunt cunoscuți proprietarii, precum și în situația succesiunilor nedeschise ori a succesorilor necunoscuți sau în care nu se ajunge la o înțelegere privind valoarea despăgubirii.

(4) Transferul dreptului de proprietate asupra imobilelor din proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și în administrarea expropriatorului operează de drept la data emiterii actului administrativ de expropriere de către expropriator, ulterior consemnării sumelor aferente despăgubirii.

(5) După efectuarea transferului dreptului de proprietate, expropriatorul solicită intabularea dreptului de proprietate a statului sau a unității administrativ-teritoriale asupra imobilului/coridorului de expropriere, în baza deciziei de expropriere și a documentației cadastrale asupra coridorului de expropriere întocmite pentru fiecare unitate administrativ-teritorială în parte, în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile. Ulterior operațiunii de intabulare, expropriatorul are obligația de a începe lucrările într-un termen considerat rezonabil, în funcție de complexitatea acestora.

(6) În cazul imobilelor înscrise în cartea funciară, care se includ în coridorul de expropriere, odată cu intabularea dreptului de proprietate al expropriatorului asupra coridorului de expropriere, se va nota din oficiu în cărțile funciare existente suprapunerea acestor imobile cu coridorul de expropriere. Prin excepție, în situația în care se expropriează întregul imobil înscris în cartea funciară, aceasta se încheie, cu menționarea transcrierii imobilului în cartea funciară a coridorului de expropriere. (7) Notarea suprapunerii se va radia, din oficiu, în baza documentațiilor cadastrale individuale întocmite prin grija expropriatorului și recepționate de oficiile de cadastru și publicitate imobiliară competente, în condițiile legii.

(8) În termen de 5 zile de la emiteria actului administrativ privind decizia de expropriere, expropriatorul numește comisia de verificare a dreptului de proprietate ori a altui drept real în temeiul căruia cererea a fost formulată și constată acceptarea sau, după caz, neacceptarea cuantumului despăgubirii de către proprietar sau titularii altor drepturi reale asupra imobilului supus exproprierii.

(9) Data începerii activității comisiei prevăzute la alin. (8) și data la care vor fi afișate listele se vor aduce la cunoștința persoanelor interesate prin publicarea unui anunț într-un ziar local.

(10) Înainte de data începerii activității comisiei prevăzute la alin. (8), un expert evaluator specializat în evaluarea proprietăților imobiliare, membru al Asociației Naționale a Evaluatorilor din România - ANEVAR, va întocmi un raport de evaluare a imobilelor expropriate pentru fiecare unitate administrativ-teritorială, pe fiecare categorie de folosință.

(11) Raportul de evaluare se întocmește avându-se în vedere expertizele întocmite și actualizate de camerele notarilor publici, potrivit art. 771 alin. (5) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(12) Raportul de evaluare se întocmește sub coordonarea Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România.

Plata despăgubirilor pentru imobilele expropriate

Art. 322

(1) Plata despăgubirilor pentru imobilele expropriate se face în baza cererilor adresate de către titularii drepturilor reale, precum și de către orice persoană care justifică un interes legitim.

(2) Cererea pentru plata despăgubirilor va conține numele și prenumele titularilor drepturilor reale, adresa de domiciliu și actele doveditoare referitoare la existența drepturilor reale asupra bunului imobil expropriat. Cererea, împreună cu documentele doveditoare, originale și/sau copii legalizate, va fi depusă în termen de 10 zile de la data aducerii la cunoștința publică, prin afișare la sediul consiliului local pe raza căruia se află imobilul.

(3) Dovada dreptului de proprietate și a celorlalte drepturi reale asupra imobilelor expropriate se face prin orice mijloace de probă admise de lege, în funcție de modalitatea de dobândire a drepturilor - convențională, judiciară, legală, succesorală, înțelegând prin dobândire și constituirea sau reconstituirea dreptului de proprietate în temeiul unor legi speciale.

(4) La cererea comisiei prevăzute la art. 321 alin. (8) solicitantul are obligația să completeze documentația depusă privind calitatea de titular al dreptului real pentru care solicită despăgubirea, în termen de 15 zile de la solicitare. În caz contrar, comisia va consemna într-un cont bancar deschis pe numele solicitantului despăgubirea, însă eliberarea acesteia se va face numai la data la care solicitantul își va dovedi dreptul, în condițiile prezentului Cod.

(5) În cazul în care titularii drepturilor reale nu depun cererea și/sau documentele doveditoare, potrivit prevederilor alin. (1) și (2), expropriatorul va notifica acestora sumele propuse pentru plata despăgubirilor și le va consemna într-un cont bancar deschis pe numele expropriatului. Despăgubirile vor fi eliberate în condițiile prezentului Cod.

(6) În cazul în care despăgubirile referitoare la același imobil sunt cerute în concurs sau în contradictoriu de mai multe persoane aparent îndreptățite, despăgubirile se vor consemna pe numele tuturor, urmând să fie împărțite potrivit legii civile. Despăgubirea va fi eliberată numai titularilor drepturilor dovedite prin acte autentice și hotărâri judecătorești definitive și irevocabile sau prin certificatul de moștenitor eliberat de notarul public. Eventualele litigii amână eliberarea despăgubirilor consemnate.

(7) În situația în care imobilele expropriate sunt proprietatea unei persoane decedate, despăgubirea se va consemna pe seama defunctului. Despăgubirile vor fi eliberate numai succesorilor care își vor dovedi calitatea cu certificatul de calitate de moștenitor, certificatul de moștenitor sau cu hotărârea judecătorească definitivă.

(8) În situația în care imobilele expropriate fac obiectul unei succesiuni, iar succesorii nu sunt cunoscuți sau nu pot prezenta certificat de moștenitor, dacă procedura succesorală este deschisă, despăgubirea se va consemna pe seama succesiunii. În ipoteza în care procedura succesorală nu este deschisă, un reprezentant al expropriatorului este îndreptățit să solicite informații asupra deschiderii succesiunii, iar suma reprezentând despăgubirile va fi consemnată într-un cont distinct, pe seama succesiunii. Despăgubirile vor fi eliberate numai succesorilor care își vor dovedi calitatea cu certificatul de moștenitor sau cu hotărârea judecătorească definitivă.

(9) Prin derogare de la prevederile art. 21 alin. (5) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, imobilele pentru care s-au formulat notificări de restituire, care

fac parte din coridorul de expropriere, sunt expropriate în condițiile prezentului Cod sau, după caz, transferate în domeniul public al statului.

(10) În cazul altor situații litigioase decât cele prevăzute la alin. (5) și (6), sumele aferente exproprierii se consemnează pe numele persoanelor aflate în litigiu, urmând a fi plătite în condițiile prezentului Cod.

(11) În cazul în care titularul sau unul dintre titularii dreptului real, aflați în concurs, nu este de acord cu despăgubirea stabilită, suma reprezentând despăgubirea se consemnează pe numele titularului sau, după caz, al titularilor. Despăgubirea va fi eliberată în baza cererii formulate în acest sens, însoțită de acte autentice sau de hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă de stabilire a cuantumului despăgubirii ori, după caz, de declarația autentică de acceptare a cuantumului despăgubirii prevăzute în hotărârea de stabilire a despăgubirii.

(12) Identificarea imobilelor expropriate, aflate în litigiu, se va face numai în sistem național de coordonate, în conformitate cu prevederile legii privind cadastrul și publicitatea imobiliară.

(13) Hotărârea de stabilire a cuantumului despăgubirii emisă, în condițiile prezentului Cod, în termen de maximum 5 zile de la data numirii comisiei prevăzute la art. 321 alin. (8), se comunică solicitantului, precum și celorlalți titulari ori, după caz, titulari aparenti, se afișează în extras la sediul consiliului local pe raza căruia se află situat imobilul expropriat și în extras pe pagina proprie de internet a expropriatorului.

(14) În termen de cel mult 90 de zile de la data emiterii hotărârii de stabilire a cuantumului despăgubirilor, expropriatorul efectuează, prin transfer bancar sau numerar, plata despăgubirilor către titularii drepturilor de proprietate asupra imobilelor expropriate sau consemnarea acestora, potrivit prevederilor prezentului Cod.

Contestarea exproprierii

Art. 323

(1) Expropriatul nemulțumit de cuantumul despăgubirii prevăzute la art. 322 alin. (13) se poate adresa instanței judecătorești competente, prin excepție de la prevederile legii contenciosului administrativ, în termen de maximum 10 zile lucrătoare, care curg de la data la care i-a fost comunicată hotărârea de stabilire a cuantumului despăgubirii, sub sancțiunea decăderii.

(2) Expropriatul poate solicita instanței judecătorești suspendarea efectelor hotărârii de stabilire a cuantumului despăgubirii și a transferului dreptului de proprietate. Instanța se pronunță în termen de maximum 3 zile lucrătoare cu privire la cererea de suspendare.

(3) Soluționarea de către instanța judecătorească a acțiunii prevăzute la alin. (1) se realizează în maximum 30 de zile lucrătoare.

(4) Termenul în care moștenitorii expropriatului defunct se pot adresa instanței judecătorești curge de la data acceptării succesiunii.

(5) Atât procedura de expropriere, cât și obiectivele de utilitate publică ce fac obiectul prezentului Cod nu pot fi suspendate sau sistate la cererea vreunei persoane care invocă existența unor litigii privind posesia ori proprietatea imobilului expropriat.

(6) Cererile adresate instanței judecătorești pentru stabilirea, în contradictoriu cu statul român sau cu unitățile administrativ-teritoriale, după caz, a dreptului la despăgubire pentru expropriere și a cuantumului acesteia sunt scutite de taxa judiciară de timbru și sunt de competența instanțelor de drept comun.

(7) Prevederile alin. (6) nu sunt aplicabile litigiilor având ca obiect stabilirea dreptului de proprietate ori a altui drept real asupra imobilelor expropriate.

(8) Cheltuielile necesare pentru realizarea expertizelor de evaluare a cuantumului despăgubirilor convenite ca urmare a exproprierii în cadrul litigiilor prevăzute la alin. (6) vor fi avansate în conformitate cu procedura de drept comun.

Accesul la imobilele afectate de expropriere

Art. 324

(1) Deținătorii cu orice titlu ai imobilelor situate pe coridorul de expropriere, afectate de elaborarea documentației de urbanism, studiului de fezabilitate - varianta finală sau a documentațiilor topo-cadastrale, după caz, după o prealabilă și obligatorie înștiințare efectuată de către expropriator,

sunt obligați să permită accesul pentru efectuarea măsurătorilor topografice, a studiilor geotehnice și a oricăror operațiuni necesare studiului de fezabilitate, precum și a studiilor de teren arheologice.

(2) Aceste dispoziții se aplică și pentru efectuarea măsurătorilor topografice necesare întocmirii planurilor, precum și pentru întocmirea rapoartelor de evaluare sau pentru orice alte activități necesare, prevăzute de prezentul Cod.

(3) Autoritățile administrației publice locale și forțele de ordine publică sunt obligate să își dea concursul pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor alin. (1).

Relocarea

Art. 325

(1) Imobilele proprietate privată necesare pentru relocarea utilităților, pentru drumurile tehnologice, drumurile temporare, drumurile ocolitoare, cele necesare gropilor de împrumut pentru asigurarea servituților aeronautice, precum și cele necesare construcții hidrotehnice speciale și alte amenajări necesare protecției/realizării lucrării publice pot fi expropriate și se supun prevederilor prezentului Cod.

(2) După publicarea hotărârii de expropriere se notifică deținătorii de utilități care au rețele amplasate în zona unde se vor desfășura lucrările de execuție în vederea realizării obiectivelor prevăzute în prezentul Cod ca în termen de 5 zile să înceapă procedurile necesare în vederea eliberării amplasamentului prin devierea/protejarea rețelelor pe care le dețin în termenul convenit cu expropriatorul.

(3) În cazul identificării de rețele de utilități ulterior începerii lucrărilor de execuție în vederea realizării obiectivelor prevăzute în prezentul Cod, deținătorii de utilități menționați mai sus vor fi notificați ca în termen de 5 zile să înceapă procedurile necesare în vederea eliberării amplasamentului prin devierea/protejarea rețelelor pe care le dețin.

(4) În cazul devierii rețelelor electrice de înaltă, medie și joasă tensiune datorită lucrărilor de execuție în vederea realizării obiectivelor prevăzute în prezentul Cod, titularul licenței pentru rețeaua care trebuie deviată va avea drepturile și obligațiile conferite de art. 16-19 din Legea energiei electrice nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Dispoziții referitoare la imobilele aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale

Art. 326

(1) Bunurile imobile, proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, care sunt afectate de lucrările de utilitate publică trec, în condițiile legii, în proprietatea publică a statului și în administrarea reprezentanților expropriatorilor în termen de 30 de zile de la înștiințarea unității administrativ-teritoriale. Fac excepție de la prevederile prezentului alineat lucrările de construcție de drumuri de interes județean și cele aferente dezvoltării aeroporturilor de interes local, precum și lucrările de interes public de construcție, reabilitare și modernizare a infrastructurii de alimentare cu apă, a infrastructurii de apă uzată și lucrările de construcție, reabilitare și modernizare a stațiilor de epurare.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 333 alin. (2), la expirarea termenului prevăzut la alin. (1) bunurile imobile care sunt afectate de lucrările de utilitate publică trec de drept din proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale în proprietatea publică a statului și în administrarea reprezentanților expropriatorilor.

(3) Bunurile imobile trecute în proprietatea publică a statului și în administrarea expropriatorilor, conform prevederilor alin. (1), pot fi transferate, după finalizarea lucrărilor, în proprietatea unităților administrativ-teritoriale și în administrarea autorităților administrației publice locale și nu pot fi înstrăinate pe perioada existenței lucrărilor de utilitate publică.

(4) În cazul bunurilor imobile aflate în proprietatea publică sau privată a statului și în administrarea instituțiilor publice, institutelor de cercetare-dezvoltare, regiilor autonome, precum și a oricăror altor autorități publice, al căror regim a fost stabilit prin legi speciale, în vederea realizării obiectivelor de importanță națională prevăzute în prezentul Cod, transferul dreptului de administrare se efectuează prin hotărâre a Guvernului, în termen de maximum 15 zile de la data aprobării indicatorilor tehnico-economici ai obiectivelor.

(5) În cazul bunurilor aflate în proprietatea privată a comunelor, orașelor, municipiilor și județelor, transferul dreptului de proprietate operează în condițiile prezentului Cod, după consemnarea sumelor individuale.

Interdicții

Art. 327

(1) Actele juridice care se încheie de expropriați după data afișării hotărârii privind cuantumul despăgubirii sunt lovite de nulitate absolută.

(2) Începând cu data publicării hotărârii privind cuantumul despăgubirii, actele juridice prin care se face trecerea din extravilan în intravilan, precum și cele prin care se face trecerea din domeniul public în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale, referitoare la imobilele expropriate, potrivit studiului de fezabilitate, sunt lovite de nulitate absolută.

(3) De la data intabulării coridorului de expropriere, se interzice emiterea de către autoritățile competente a oricărui aviz, acord, permis, autorizație cu privire la imobilele supuse exproprierii, acestea fiind lovite de nulitate absolută.

(4) Neeliberarea în termenele stabilite prin prezentul Cod a certificatelor de urbanism, avizelor, acordurilor, permiselor și a autorizațiilor de către autoritățile în a căror sarcină cade eliberarea lor se sancționează cu amendă cuprinsă între 5.000 lei și 10.000 lei.

(5) Constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor se fac de către prefect, în calitatea sa de autoritate publică, reprezentant al Guvernului pe plan local.

(6) Dispozițiile prezentului articol se completează în mod corespunzător cu dispozițiile legislației privind regimul juridic al contravențiilor.

(7) În situația în care, din cauza lipsei unui aviz, acord, permis sau a unei autorizații, constructorii înregistrează întârzieri în executarea obiectivelor definite la art. 315, valoarea daunelor pretinse de către aceștia va fi suportată de instituțiile care se fac vinovate de depășirea termenelor stabilite de prezentul Cod.

(8) Dispoziția prevăzută la alin. (7) se aplică și în cazul eliberării unui aviz, acord, permis sau a unei autorizații unor terțe persoane pentru imobilele expropriate în condițiile alin. (1).

(9) Dacă în termen de 2 ani de la data intabulării coridorului de expropriere, expropriatorul nu declanșează procedurile de expropriere, toate interdicțiile prevăzute la alin. (3) încetează de drept și se radiază din oficiu din cartea funciară.

(10) În situația prevăzută la alin. (9), documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism, valabile la data declanșării procedurii de expropriere, își păstrează valabilitatea în condițiile în care au fost emise și pentru perioada pentru care au fost emise inițial, începând cu data la care interdicțiile prevăzute la alin. (3), (8) și (9) încetează de drept.

Dreptul de preempțiune

Art. 328

(1) Dacă imobilul expropriat este oferit pentru închiriere înaintea utilizării lui în scopul pentru care a fost expropriat, iar expropriatul este în situația de a-l utiliza, el are un drept de prioritate pentru a-i fi închiriat în condițiile legii.

(2) Dacă în termen de un an bunurile imobile expropriate nu au fost utilizate potrivit scopului pentru care au fost preluate de la expropriat sau, după caz, lucrările nu au fost începute, foștii proprietari pot să ceară retrocedarea lor, dacă nu s-a făcut o nouă declarație de utilitate publică. În acest scop, foștii proprietari vor fi notificați la adresa inițială comunicată expropriatorului în vederea plății despăgubirii convenite pentru imobilul expropriat.

(3) Cererea de retrocedare se introduce la tribunal, în termenul general de prescripție, care curge de la data notificării prevăzute la alin. (2).

(4) În acest caz, tribunalul, verificând temeiurile cererii, va dispune retrocedarea, iar prețul imobilului se va stabili ca și în situația exproprierii, fără a putea însă depăși despăgubirea actualizată.

(5) În cazul în care lucrările pentru care s-a făcut expropriere nu s-au realizat, iar expropriatorul dorește înstrăinarea imobilului, expropriatul - fost proprietar - are un drept prioritar la dobândire, la un preț ce nu poate fi mai mare decât despăgubirea actualizată.

(6) În acest scop, expropriatorul îl va notifica pe fostul proprietar în condițiile alin (2), iar, dacă acesta nu optează pentru cumpărare în termen de două luni de la primirea notificării, imobilul poate fi înstrăinat în mod liber.

(7) Dacă dreptul prioritar de dobândire este încălcat, fostul proprietar se poate substitui în drepturile cumpărătorului, plătind acestuia prețul, în limita prevăzută la alin. (6), precum și cheltuielile ocazionate de vânzare. Dreptul de substituție se exercită în termen de două luni de la data comunicării încheierii prin care s-a dispus înscrierea în cartea funciară în folosul cumpărătorului.

(8) În acest caz, fostul proprietar preia locul cumpărătorului, substituindu-se acestuia din urmă în toate drepturile și obligațiile născute din contractul încheiat cu încălcarea dreptului prioritar de dobândire.

(9) Dispozițiile privind oferta de plată urmată de consemnațiune se aplică în mod corespunzător.

(10) Procesul-verbal încheiat de executorul judecătoresc pentru a constata primirea plății de către terțul cumpărător sau, după caz, încheierea executorului judecătoresc de constatare a consemnării plății prețului de către terțul cumpărător rămasă definitivă ține loc de titlu de proprietate. Dispozițiile în materie de carte funciară rămân aplicabile.

Avize, acorduri, certificate și autorizații

Art. 329

(1) Documentațiile pentru eliberarea certificatelor de urbanism necesare realizării lucrărilor prevăzute la art. 315 se depun de către expropriator.

(2) Certificatele de urbanism pentru lucrările ce fac obiectul prezentului Cod se eliberează și se comunică expropriatorului, în termen de 10 zile calendaristice de la data depunerii documentației.

(3) Avizele, acordurile, permisele și autorizațiile solicitate prin certificatele de urbanism, cu excepția acordului de mediu, vor fi eliberate și comunicate expropriatorului în termen de 15 zile calendaristice de la data depunerii documentației pentru eliberarea lor.

(4) Autorizația de construire pentru lucrări, în toate cazurile, se emite imediat, potrivit art. 7 alin. (16) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(5) În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2003 privind procedura aprobării tacite, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 486/2003, cu modificările și completările ulterioare, certificatele de urbanism, avizele, acordurile, permisele și autorizațiile se consideră acordate, cu excepția acordului de mediu, dacă acestea nu au fost transmise către expropriator în termenele prevăzute la alin. (2)-(4).

(6) În cazul aprobării tacite a certificatelor de urbanism, avizelor, acordurilor, permiselor și autorizațiilor, autoritățile competente sunt obligate să emită documentul oficial în termen de 5 zile lucrătoare de la data aprobării tacite.

(7) Proiectele cuprinse în programul ministerului cu atribuții în domeniul transporturilor, Departamentului pentru Investiții Străine și Parteneriat Public-Privat, ministerului cu atribuții în domeniul mediului, apelor și pădurilor, ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice, ministerului cu atribuții în domeniul economiei, comerțului și relațiilor cu mediul de afaceri, ministrului cu atribuții în domeniul finanțelor și Agenției Naționale pentru Resurse Minerale sau în cele ale autorităților administrației publice județene și locale, privind dezvoltarea de obiective de interes național, respectiv de interes județean și local, sunt scutite de taxele către Inspectoratul de Stat în Construcții prevăzute de Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare, și de Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Certificatele de urbanism, avizele, acordurile, permisele sau autorizațiile sunt valabile până la finalizarea executării lucrărilor pentru care au fost eliberate, respectiv până la eliberarea procesului-verbal de recepție finală a lucrărilor.

Excepții de la plata taxelor

Art. 330

Scoaterea, definitivă ori temporară, a terenurilor necesare pentru obiectivele de interes național, județean și local din circuitul agricol și, respectiv, din fondul forestier național se exceptează de la plata taxelor prevăzute la art. 92 alin. (4) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a taxelor și a celorlalte sume datorate potrivit art. 33 alin. (2) lit. h), art. 36 alin. (2), art. 41 și 42 din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare, și art. 42 alin. (3) lit. h) din Legea îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, republicată, cu completările ulterioare.

Secțiunea a 2-a

Acceptarea donațiilor și a legatelor de către stat

Acceptarea donațiilor și a legatelor

Art. 331

(1) Donațiile și legatele făcute către stat sau către unitățile administrativ-teritoriale intră în domeniul public al statului, al județului sau al consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, respectiv al Consiliului General al Municipiului București, după caz, cu excepția situațiilor în care prin natura bunului sau prin voința dispunătorului se dispune altfel.

(2) Acceptarea donațiilor și a legatelor făcute către stat se aprobă prin:

- a) hotărâre a Guvernului, pentru donațiile și legatele de bunuri imobile;
- b) hotărâre a Guvernului, pentru donațiile și legatele de bunuri mobile a căror valoare de piață este mai mare de 500.000 lei;
- c) ordin al ministrului sau al conducătorului organului sau instituției administrației publice centrale, pentru donațiile și legatele de bunuri mobile a căror valoare de piață este mai mică sau egală cu 500.000 lei;

(3) Acceptarea donațiilor și a legatelor făcute către unitățile administrativ-teritoriale se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București ori a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz.

(4) Donațiile și legatele se acceptă prin act autentic, în condițiile stabilite prin hotărârile prevăzute la alin. (2) și (3).

(5) Donațiile și legatele cu sarcini sau pentru care există restanțe de impozite sau taxe pot fi acceptate după cum urmează:

- a) numai cu avizul ministerului cu atribuții în domeniul finanțelor publice, în cazul donațiilor și legatelor făcute către stat;
- b) numai cu aprobarea consiliului local sau, după caz, a consiliului județean, cu majoritate absolută, în cazul donațiilor și legatelor făcute către unitățile administrativ-teritoriale.

(6) Actele prin care se fac donații statului sau unităților administrativ-teritoriale sunt scutite de plata oricăror impozite sau taxe.

Secțiunea a 3-a

Trecerea bunurilor imobile în domeniul public

Trecerea unui bun imobil din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale

Art. 332

(1) Trecerea unui bun imobil din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale se face la cererea consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz, prin hotărâre a Guvernului, devenind, astfel, din bun de interes public național, bun de interes public județean sau local.

(2) Trecerea unui bun imobil din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale, potrivit alin. (1) se face doar în situația în care bunul se află situat pe raza teritorială a unității administrativ-teritoriale care solicită trecerea.

(3) Cererea prevăzută la alin. (1) se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz, și cuprinde justificarea temeinică a uzului sau interesului public județean sau local.

Trecerea unui bun imobil din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al statului

Art. 333

(1) Trecerea unui bun imobil din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al statului se face, la cererea Guvernului, prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz, devenind, astfel, din bun de interes public județean sau local, bun de interes public național.

(2) Cererea prevăzută la alin. (1) se aprobă prin memorandum, în condițiile legii, de către Guvern, și cuprinde justificarea temeinică a uzului sau interesului public național.

(3) Hotărârea prevăzută la alin. (1) se transmite Guvernului în termen de 90 de zile, în vederea constituirii, prin hotărâre a Guvernului, a dreptului de administrare asupra bunului transmis.

Trecerea unui bun imobil din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al altei unități administrativ-teritoriale

Art. 334

(1) Trecerea unui bun imobil din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al altei unități administrativ-teritoriale, de pe raza teritorială a județului respectiv, se face la cererea consiliului local, prin hotărâre a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului în a cărui proprietate se află bunul.

(2) Trecerea unui bun imobil din domeniul public al județului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale, de pe raza teritorială a județului respectiv, se face la cererea consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz, prin hotărâre a consiliului județean, devenind, astfel, din bun de interes public județean, bun de interes public local.

(3) Trecerea unui bun imobil din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale de pe raza teritorială a unui județ în domeniul public al județului respectiv, se face la cererea consiliului județean, prin hotărâre a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz, devenind, astfel, din bun de interes public local, bun de interes public județean.

(4) Treceerile prevăzute la alin. (1)-(3) se realizează doar în situația în care bunul care face obiectul trecerii este situat pe raza teritorială a unității administrativ-teritoriale care solicită bunul.

Trecerea unui bun imobil din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al altei unități administrativ-teritoriale limitrofe

Art. 335

(1) Trecerea unui bun imobil din domeniul public al unui județ în domeniul public al altui județ limitrof se face la cererea consiliului județean, prin hotărâre a consiliului județean al județului în a cărui proprietate se află bunul.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător trecerii de bunuri între domeniul public al municipiului București și domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale limitrofe municipiului București.

(3) Treceerile prevăzute la alin. (1)-(2) se realizează strict în vederea derulării unor obiective de investiții și pe durată determinată, prevăzute în hotărârea consiliului local, a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București.

(4) La finalizarea duratei prevăzute la alin. (3), bunul transmis potrivit prevederilor alin. (1) și (2) revine de drept în proprietatea unității administrativ-teritoriale care a aprobat trecerea, în condițiile stipulate în actul administrativ prevăzut la alin. (1).

Trecerea unui bun imobil din domeniul privat în domeniul public al aceluiași titular al dreptului de proprietate

Art. 336

(1) Trecerea unui bun imobil din domeniul privat al statului în domeniul public al acestuia se face prin hotărâre a Guvernului.

(2) Trecerea unui bun imobil din domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al acesteia se face prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București ori a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz.

(3) Hotărârile prevăzute la alin. (1) și (2) pot fi atacate, în condițiile legii, la instanța de contencios administrativ competentă în a cărei rază teritorială se află bunul.

(4) Trecerea în domeniul public a unui bun imobil din patrimoniul societăților, la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este acționar, se poate face numai cu acordul adunării generale a acționarilor societății respective, în condițiile prevăzute în actul administrativ prin care se aprobă trecerea. În lipsa acordului prevăzut, bunurile societății respective pot fi trecute în domeniul public numai prin procedura exproprierii pentru cauză de utilitate publică și după o justă și prealabilă despăgubire.

(5) Trecerea în domeniul public a unui bun imobil din patrimoniul regiilor autonome, se poate face numai cu acordul consiliului de administrație al regiei respective. În lipsa acordului prevăzut, bunurile regiei respective pot fi trecute în domeniul public numai prin procedura exproprierii pentru cauză de utilitate publică și după o justă și prealabilă despăgubire.

Capitolul III

Modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate publică al statului sau al unităților administrativ-teritoriale

Secțiunea 1

Dispoziții generale

Dreptul general de administrare

Art. 337

(1) Bunurile proprietate publică a statului sau a unităților administrativ teritoriale sunt administrate, în temeiul legii, de către Guvern, respectiv de către autoritățile deliberative ale autorităților administrației publice locale.

(2) În exercitarea dreptului general de administrare, autoritățile prevăzute la alin. (1) au posesia, folosința și dreptul de exploatare ale bunului, în limitele dreptului de proprietate publică.

Modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate publică

Art. 338

(1) Modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate publică al statului sau al unităților administrativ-teritoriale sunt:

- a) darea în administrare;
- b) concesiunea;
- c) închirierea;
- d) darea în folosință gratuită.

(2) Autoritățile administrației publice stabilesc oportunitatea inițierii modalităților de exercitare a dreptului de proprietate.

Secțiunea a 2-a

Darea în administrare a bunurilor imobile

Titularii dreptului de administrare

Art. 339

(1) Bunurile proprietate publică a statului pot fi date în administrare, prin hotărâre a Guvernului, autorităților administrației publice centrale, altor organe de specialitate ale administrației publice centrale, instituțiilor publice și regiilor autonome din subordinea acestora.

(2) Bunurile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale pot fi date în administrare, prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz, instituțiilor publice și regiilor autonome din subordinea acestora.

(3) Titularii dreptului de administrare exercită în numele statului sau al unității administrativ-teritoriale, cu acordul prealabil al titularului dreptului de proprietate, următoarele prerogative:

a) înscrierea în cartea funciară și semnarea documentelor cadastrale privind alipirea, dezlipirea fără schimbarea regimului juridic al bunului și stabilirea limitelor cadastrale;

b) acordarea dreptului de servitute fără atingerea uzului și interesului public național, județean sau local, după caz;

c) obținerea avizelor pentru planul urbanistic zonal fără schimbarea uzului și interesului public și destinației bunului;

d) obținerea avizelor pentru lucrări de îmbunătățire și menținere a caracteristicilor tehnice ale bunurilor;

e) reevaluarea bunurilor, potrivit legislației în materie;

f) semnarea procesului-verbal de vecinătate, fără schimbarea regimului juridic al bunului;

g) semnarea documentației pentru actualizarea informațiilor cadastrale privind modificarea limitelor, actualizarea categoriilor de folosință, re poziționarea, actualizarea altor informații cu privire la imobil;

h) semnarea acordului de avizare a documentației de carte funciară pentru obținerea certificatului de atestare a edificării construcțiilor.

(4) Bunurile imobile proprietate publică se înscriu în cartea funciară anterior emiterii actului de dare în administrare. Nerespectarea acestei obligații atrage nulitatea absolută a actului de dare în administrare.

(5) Dreptul de administrare se înscrie în cartea funciară.

Conținutul actului prin care se realizează darea în administrare

Art. 340

Hotărârea Guvernului sau a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, prin care se realizează darea în administrare, cuprinde cel puțin următoarele elemente:

a) descrierea bunului care face obiectul dării în administrare;

b) destinația bunului care face obiectul dării în administrare;

c) drepturile și obligațiile titularului dreptului de proprietate;

d) drepturile și obligațiile titularului dreptului de administrare;

e) modalități de încetare a dării în administrare.

Drepturi și obligații

Art. 341

(1) Titularul dreptului de proprietate are următoarele drepturi și obligații:

a) să stabilească destinația bunurilor date în administrare;

b) să predea bunurile în termenul stabilit prin actul de dare în administrare;

c) să controleze, periodic, dacă utilizarea bunurilor date în administrare este în conformitate cu afectarea de uz sau interes public local sau general, după caz, cu destinația avută în vedere la data constituirii dreptului și cu specificul de activitate al instituției publice care administrează bunurile;

d) să solicite, anual, titularului dreptului de administrare, întocmirea unui raport al activității realizate în legătură cu bunurile primite în administrare;

e) să revoce actul de dare în administrare, ca urmare a nerespectării obligațiilor titularului dreptului de administrare.

(2) Titularul dreptului de administrare are următoarele drepturi și obligații:

a) să folosească și să dispună în mod direct de bunuri, potrivit destinației și în condițiile stabilite de lege și de actul de dare în administrare;

b) să asigure paza, protecția și conservarea bunurilor, ca un bun proprietar și să suporte toate cheltuielile necesare unei bune funcționări;

c) să efectueze formalitățile necesare cu privire la închiriere, în limitele actului de dare în administrare și cu respectarea legislației aplicabile;

d) să culeagă fructele bunului, în limitele actului de dare în administrare;

e) să efectueze lucrări de investiții asupra bunului, în condițiile actului de dare în administrare și a legislației în materia achizițiilor publice. Lucrările de amenajare, întreținere, reparații care servesc conservării și justei funcționări a bunului dat în administrare nu sunt considerate lucrări de investiții;

f) să întocmească și să transmită, periodic, la solicitarea titularului dreptului de proprietate, raportul privind activitatea realizată în legătură cu bunurile primite în administrare;

g) să suporte toate cheltuielile necesare pentru aducerea bunului la starea corespunzătoare de folosință, în cazul degradării acestuia, ca urmare a utilizării necorespunzătoare sau neasigurării pazei.

(3) Prin legi speciale sau prin actul de dare în administrare, se pot stabili drepturi și obligații suplimentare.

Durata și încetarea dreptului de administrare

Art. 342

(1) Afară de cazul în care prin actul de constituire se prevede altfel, darea în administrare se constituie pe durată nedeterminată.

(2) Încetarea dreptului de administrare are loc în următoarele cazuri:

a) de drept, odată cu stingerea dreptului de proprietate publică ori ca urmare a desființării sau reorganizării autorității administrației publice, regiei autonome sau instituției publice;

b) prin actul unilateral de revocare al autorității administrației publice, dacă interesul public o impune ori ca urmare a neîndeplinirii sau a îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor titularului dreptului de administrare născute din actul prin care se realizează darea în administrare;

c) prin actul unilateral de revocare al autorității administrației publice, la solicitarea motivată a titularului dreptului de administrare, cu acordul titularului dreptului de proprietate;

d) prin alte modalități stabilite prin actul de dare în administrare sau prin lege.

(3) Revocarea actului de dare în administrare se realizează prin hotărâre a Guvernului, a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz.

(4) La încetarea dării în administrare, titularul dreptului de administrare este obligat să restituie bunul titularului dreptului de proprietate, liber de orice sarcini, în starea tehnică și funcțională avută la data preluării, mai puțin uzura aferentă exploatării normale.

(5) Radierea din cartea funciară a dreptului de administrare se efectuează în baza actului unilateral de revocare, în situațiile prevăzute la alin. (2) lit. b) și c), sau în baza actului prin care se constată stingerea dreptului de proprietate publică ori desființarea sau reorganizarea autorității administrației publice, regiei autonome sau instituției publice, în situațiile prevăzute la alin. (2) lit. a).

Secțiunea a 3-a

Concesionarea bunurilor imobile proprietate publică

Responsabilitatea autorităților privind modul de administrare a domeniului public

Art. 343

Bunurile care sunt prevăzute prin lege sau care prin natura lor pot fi exploatate în vederea culegerii de fructe naturale, civile sau industriale și produse, fac obiectul concesiunii.

Titularii dreptului de concesiune

Art. 344

(1) Bunurile proprietate publică pot fi concesionate de către stat sau de către unitățile administrativ-teritoriale în baza unui contract de concesiune de bunuri proprietate publică.

(2) Contractul de concesiune de bunuri proprietate publică este acel contract încheiat în formă scrisă prin care o autoritate publică, denumită „concedent”, transmite, pe o perioadă determinată, unei persoane, denumite „concesionar”, care acționează pe riscul și răspunderea sa, dreptul și obligația de exploatare a unui bun proprietate publică, în schimbul unei redevențe.

(3) Statul are calitatea de concedent pentru bunurile proprietate publică a statului, fiind reprezentat, în acest sens, de ministere sau alte organe de specialitate ale administrației publice centrale.

(4) Județul are calitatea de concedent pentru bunurile proprietate publică a județului, fiind reprezentat, în acest sens, de consiliul județean.

(5) Comuna, orașul sau municipiul, după caz, are calitatea de concedent pentru bunurile proprietate publică a comunei, orașului sau municipiului, fiind reprezentat, în acest sens, de consiliul local, respectiv de Consiliul General al Municipiului București.

(6) Calitatea de concesionar o poate avea orice persoană fizică sau persoană juridică, română sau străină.

Contractele mixte

Art. 345

(1) Dispozițiile prezentei Secțiuni nu se aplică contractelor de concesiune de lucrări și contractelor de concesiune de servicii.

(2) În cazul unui contract de concesiune de lucrări sau al unui contract de concesiune de servicii pentru a cărui executare este necesară exploatarea unui bun proprietate publică, dreptul de exploatare a respectivului bun se transmite în cadrul și potrivit procedurii aplicate pentru atribuirea contractului în cauză.

(3) În cazul prevăzut la alin. (2), autoritatea contractantă încheie un singur contract de concesiune de lucrări sau de concesiune de servicii, după caz, în condițiile legii.

Exercitarea dreptului de concesiune

Art. 346

(1) Subconcesionarea este interzisă.

(2) Bunurile imobile proprietate publică se înscriu în cartea funciară anterior încheierii contractului de concesiune. Nerespectarea acestei obligații atrage nulitatea absolută a contractului de concesiune.

(3) Dreptul de concesiune se înscrie în cartea funciară.

Durata concesiunii

Art. 347

(1) Contractul de concesiune se încheie în conformitate cu legea română, indiferent de naționalitatea sau de cetățenia concesionarului, pentru o durată care nu va putea depăși 49 de ani, începând de la data semnării lui.

(2) Durata concesiunii se stabilește de către concedent pe baza studiului de oportunitate.

(3) Contractul de concesiune poate fi prelungit, prin acordul de voință al părților, încheiat în formă scrisă, cu condiția ca durata, însumată, să nu depășească 49 de ani.

(4) Prin derogare de la alin. (1) și (3), prin legi speciale se pot stabili concesionări cu durată mai mare de 49 de ani.

Redevența

Art. 348

(1) Redevența, obținută prin concesionare, se face venit la bugetul de stat sau la bugetele unităților administrativ-teritoriale, după caz.

(2) Modul de calcul și de plată a redevenței se stabilește de către ministerele de resort sau de către alte organe de specialitate ale administrației publice centrale ori de către autoritățile administrației publice locale.

(3) Redevența obținută de concedent este proporțională cu beneficiile obținute din exploatarea bunului de către concesionar.

Procedura administrativă de inițiere a concesiunii

Art. 349

(1) Concesionarea are loc la inițiativa concedentului sau ca urmare a unei propuneri însușite de acesta.

(2) Orice persoană interesată poate înainta concedentului o propunere de concesionare.

(3) Propunerea de concesionare prevăzută la alin. (2) se face în scris, cuprinde datele de identificare a persoanei interesate, manifestarea fermă și serioasă a intenției de concesionare, obiectul concesiunii, planul de afaceri și trebuie să fie fundamentată din punct de vedere economic, financiar, social și de mediu.

(4) Inițiativa concesiunii trebuie să aibă la bază efectuarea unui studiu de oportunitate care să cuprindă, în principal, următoarele elemente:

a) descrierea și identificarea bunului care urmează să fie concesionat;

b) motivele de ordin economic, financiar, social și de mediu, care justifică realizarea concesiunii;

c) nivelul minim al redevenței;

d) procedura utilizată pentru atribuirea contractului de concesiune și justificarea alegerii procedurii;

e) durata estimată a concesiunii;

f) termenele previzibile pentru realizarea procedurii de concesionare;

g) avizul obligatoriu al Administrației Naționale a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale și al Statului Major General privind încadrarea obiectului concesiunii în infrastructura sistemului național de apărare, după caz;

h) avizul obligatoriu al structurii de administrare/ custodelui ariei naturale protejate, în cazul în care obiectul concesiunii îl constituie bunuri situate în interiorul unei arii naturale protejate, respectiv al autorității teritoriale pentru protecția mediului competente, în cazul în care aria naturală protejată nu are structură de administrare/custode.

(5) Concedentul este obligat ca, într-un termen de 30 de zile de la însușirea propunerii de concesionare formulate de persoana interesată, să procedeze la întocmirea studiului de oportunitate.

(6) În cazurile în care autoritatea publică nu deține capacitatea organizatorică și tehnică pentru elaborarea studiului de oportunitate prevăzut la alin. (4), aceasta poate apela la serviciile unor consultanți de specialitate.

(7) Contractarea serviciilor prevăzute la alin. (6) se face cu respectarea legislației privind atribuirea contractelor de achiziție publică, precum și ale legislației privind concurența și combaterea concurenței neloiale.

(8) În măsura în care, după întocmirea studiului de oportunitate, se constată că exploatarea bunului ce va face obiectul concesiunii implică în mod necesar și executarea unor lucrări și/sau prestarea unor servicii, concedentul are obligația ca, în funcție de scopul urmărit și de activitățile desfășurate, să califice natura contractului potrivit legislației privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii. În acest scop, concedentul poate solicita punctul de vedere al autorității competente în domeniu.

(9) Studiul de oportunitate se aprobă de către concedent, prin ordin, hotărâre sau decizie, după caz.

(10) Concesionarea se aprobă, pe baza studiului de oportunitate prevăzut la alin. (8), prin hotărâre a Guvernului, a consiliilor locale, județene sau a Consiliului General al Municipiului București, după caz.

(11) În baza studiului de oportunitate prevăzut la alin. (8) concedentul elaborează caietul de sarcini al concesiunii.

Conținutul caietului de sarcini

Art. 350

(1) Caietul de sarcini trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

- a) informații generale privind obiectul concesiunii;
 - b) condiții generale ale concesiunii;
 - c) condițiile de valabilitate pe care trebuie să le îndeplinească ofertele;
 - d) clauze referitoare la încetarea contractului de concesiune.
- (2) Elementele prevăzute la alin. (1) lit. a) includ cel puțin următoarele:
- a) descrierea și identificarea bunului care urmează să fie concesionat;
 - b) destinația bunurilor ce fac obiectul concesiunii;
 - c) condițiile de exploatare a concesiunii și obiectivele de ordin economic, financiar, social și de mediu urmărite de către concedent privind exploatarea eficientă a bunurilor ce fac obiectul concesiunii.
- (3) Elementele prevăzute la alin. (1) lit. b) includ cel puțin următoarele:
- a) regimul bunurilor proprii, respectiv bunurile utilizate de concesionar în derularea concesiunii;
 - b) obligațiile privind protecția mediului, stabilite conform legislației în vigoare;
 - c) obligativitatea asigurării exploatării în regim de continuitate și permanență;
 - d) interdicția subconcesionării bunului concesionat;
 - e) condițiile în care concesionarul poate închiria bunul concesionat pe durata concesiunii;
 - f) durata concesiunii;
 - g) redevența minimă și modul de calcul al acesteia;
 - h) natura și quantumul garanțiilor solicitate de concedent;
 - i) condițiile speciale impuse de natura bunurilor ce fac obiectul concesiunii, cum sunt: protejarea secretului de stat, materiale cu regim special, condiții de siguranță în exploatare, condiții privind folosirea și conservarea patrimoniului sau cele privind protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național, după caz, protecția mediului, protecția muncii, condiții impuse de acordurile și convențiile internaționale la care România este parte.

Principii pentru atribuirea contractului de concesiune

Art. 351

Principiile care stau la baza atribuirii contractelor de concesiune sunt:

- a) transparența - punerea la dispoziție tuturor celor interesați a informațiilor referitoare la aplicarea procedurii pentru atribuirea contractului de concesiune;
- b) tratamentul egal - aplicarea, într-o manieră nediscriminatorie, de către autoritatea publică, a criteriilor de atribuire a contractului de concesiune;
- c) proporționalitatea - orice măsură stabilită de autoritatea publică trebuie să fie necesară și corespunzătoare naturii contractului;
- d) nediscriminarea - aplicarea de către autoritatea publică a aceluiași reguli, indiferent de naționalitatea participanților la procedura de atribuire a contractului de concesiune, potrivit condițiilor prevăzute în acordurile și convențiile la care România este parte;
- e) libera concurență - asigurarea de către autoritatea publică a condițiilor pentru ca orice participant la procedura de atribuire să aibă dreptul de a deveni concesionar în condițiile legii, ale convențiilor și acordurilor internaționale la care România este parte.

Reguli generale pentru atribuirea contractului de concesiune

Art. 352

(1) Concedentul are obligația de a atribui contractul de concesiune prin aplicarea procedurii licitației.

(2) Fără a aduce atingere celorlalte prevederi ale prezentei secțiuni, concedentul are obligația de a asigura protejarea acelor informații care îi sunt comunicate de persoanele fizice sau juridice cu titlu confidențial, în măsura în care, în mod obiectiv, dezvăluirea informațiilor în cauză ar prejudicia interesele legitime ale respectivelor persoane, inclusiv în ceea ce privește secretul comercial și proprietatea intelectuală.

(3) Documentația de atribuire se întocmește de către concedent, după elaborarea caietului de sarcini și se aprobă de către acesta prin ordin, hotărâre sau decizie, după caz.

(4) Concedentul are obligația de a preciza în cadrul documentației de atribuire orice cerință, criteriu, regulă și alte informații necesare pentru a asigura ofertantului o informare completă, corectă și explicită cu privire la modul de aplicare a procedurii de atribuire.

(5) Concedentul are dreptul de a impune în cadrul documentației de atribuire, în măsura în care acestea sunt compatibile cu obiectul contractului, condiții speciale de îndeplinire a contractului prin care se urmărește obținerea unor efecte de ordin social sau în legătură cu protecția mediului și promovarea dezvoltării durabile.

(6) Persoana interesată are dreptul de a transmite o solicitare de participare la procedura de atribuire a contractului de concesiune.

(7) Concedentul are obligația să asigure obținerea documentației de atribuire de către persoana interesată, care înaintează o solicitare în acest sens.

(8) Concedentul are dreptul de a opta pentru una dintre următoarele modalități de obținere a documentației de atribuire de către persoanele interesate:

a) asigurarea accesului direct, nerestricționat și deplin, prin mijloace electronice, la conținutul documentației de atribuire;

b) punerea la dispoziția persoanei interesate care a înaintat o solicitare în acest sens a unui exemplar din documentația de atribuire, pe suport hârtie și/sau pe suport magnetic.

(9) În cazul prevăzut la alin. (8) lit. b) concedentul are dreptul de a stabili un preț pentru obținerea documentației de atribuire, cu condiția ca acest preț să nu depășească costul multiplicării documentației, la care se poate adăuga, dacă este cazul, costul transmiterii acesteia.

(10) În cazul utilizării mijloacelor electronice de comunicare, instrumentele și dispozitivele folosite, precum și caracteristicile tehnice ale acestora trebuie să asigure interoperabilitatea cu produsele de uz general în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor.

Conținutul documentației de atribuire

Art. 353

(1) Documentația de atribuire trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

a) informații generale privind concedentul: denumirea, codul fiscal, adresa, datele de contact, persoana de contact etc.;

b) instrucțiuni privind organizarea și desfășurarea procedurii de concesiune;

c) caietul de sarcini;

d) instrucțiuni privind modul de elaborare și prezentare a ofertelor;

e) informații detaliate și complete privind criteriile de atribuire aplicate pentru stabilirea ofertei câștigătoare, precum și ponderea lor;

f) instrucțiuni privind modul de utilizare a căilor de atac;

g) informații referitoare la clauzele contractuale obligatorii.

(2) În cazul în care concedentul solicită garanții, acesta trebuie să precizeze în documentația de atribuire natura și cuantumul lor.

Licitația

Art. 354

(1) Licitația se inițiază prin publicarea unui anunț de licitație de către concedent în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a, într-un cotidian de circulație națională și într-unul de circulație locală.

(2) Fără a afecta aplicabilitatea prevederilor prezentei secțiuni referitoare la perioadele minime care trebuie asigurate între data transmiterii spre publicare a anunțurilor de licitație și data-limită pentru depunerea ofertelor, concedentul are obligația de a stabili perioada respectivă în funcție de complexitatea contractului de concesiune și de cerințele specifice, astfel încât operatorii economici interesați să beneficieze de un interval de timp adecvat și suficient pentru elaborarea ofertelor și pentru pregătirea documentelor de calificare și de selecție care sunt solicitate prin documentația de licitație.

(3) În situația în care ofertele nu pot fi elaborate decât după vizitarea amplasamentului sau după consultarea la fața locului a unor documente suplimentare pe care se bazează documentele concesiunii, perioada stabilită de concedent pentru depunerea ofertelor este mai mare decât perioada minimă prevăzută de prezenta secțiune pentru procedura de licitație utilizată și este stabilită astfel încât operatorii economici interesați să aibă posibilitatea reală și efectivă de a obține toate informațiile necesare pentru pregătirea corespunzătoare a ofertelor.

- (4) Anunțul de licitație se întocmește după aprobarea documentației de atribuire de către concedent și trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:
- a) informații generale privind concedentul: denumirea, codul fiscal, adresa, datele de contact, persoana de contact etc.;
 - b) informații generale privind obiectul concesiunii, în special descrierea și identificarea bunului care urmează să fie concesionat;
 - c) informații privind documentația de atribuire: modalitatea sau modalitățile prin care persoanele interesate pot intra în posesia unui exemplar al documentației de atribuire; denumirea și datele de contact ale serviciului/compartimentului din cadrul concedentului, de la care se poate obține un exemplar din documentația de atribuire; costul și condițiile de plată pentru obținerea documentației de atribuire, unde este cazul; data limită pentru solicitarea clarificărilor;
 - d) informații privind ofertele: data limită de depunere a ofertelor; adresa la care trebuie depuse ofertele; numărul de exemplare în care trebuie depusă fiecare ofertă;
 - e) data și locul la care se va desfășura ședința publică de deschidere a ofertelor;
 - f) instanța competentă în soluționarea litigiilor apărute și termenele pentru sesizarea instanței;
 - g) data transmiterii anunțului de licitație către instituțiile abilitate, în vederea publicării.
- (5) Anunțul de licitație se trimite spre publicare cu cel puțin 20 de zile calendaristice înainte de data limită pentru depunerea ofertelor.
- (6) Orice persoană interesată are dreptul de a solicita și de a obține documentația de atribuire.
- (7) În cazul prevăzut la art. 352 alin. (8) lit. b) concedentul are obligația de a pune documentația de atribuire la dispoziția persoanei interesate cât mai repede posibil, într-o perioadă care nu trebuie să depășească 5 zile lucrătoare de la primirea unei solicitări din partea acesteia.
- (8) Persoana interesată are obligația de a depune diligențele necesare, astfel încât respectarea de către concedent a perioadei prevăzute la alin. (7) să nu conducă la situația în care documentația de atribuire să fie pusă la dispoziția sa cu mai puțin de 5 zile lucrătoare înainte de data limită pentru depunerea ofertelor.
- (9) Persoana interesată are dreptul de a solicita clarificări privind documentația de atribuire.
- (10) Concedentul are obligația de a răspunde, în mod clar, complet și fără ambiguități, la orice clarificare solicitată, într-o perioadă care nu trebuie să depășească 5 zile lucrătoare de la primirea unei astfel de solicitări.
- (11) Concedentul are obligația de a transmite răspunsurile însoțite de întrebările aferente către toate persoanele interesate care au obținut, în condițiile prezentei secțiunii, documentația de atribuire, luând măsuri pentru a nu dezvălui identitatea celui care a solicitat clarificările respective.
- (12) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (10), concedentul are obligația de a transmite răspunsul la orice clarificare cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de data limită pentru depunerea ofertelor.
- (13) În cazul în care solicitarea de clarificare nu a fost transmisă în timp util, punând astfel concedentul în imposibilitatea de a respecta termenul prevăzut la alin. (12), acesta din urmă are totuși obligația de a răspunde la solicitarea de clarificare în măsura în care perioada necesară pentru elaborarea și transmiterea răspunsului face posibilă primirea acestuia de către persoanele interesate înainte de data limită de depunere a ofertelor.
- (14) Procedura de licitație se poate desfășura numai dacă în urma publicării anunțului de licitație au fost depuse cel puțin 2 oferte valabile.
- (15) În cazul în care în urma publicării anunțului de licitație nu au fost depuse cel puțin 2 oferte valabile, concedentul este obligat să anuleze procedura și să organizeze o nouă licitație, cu respectarea procedurii prevăzute la alin. (1) – (13).
- (16) În cazul organizării unei noi licitații potrivit alin. (15), procedura este valabilă în situația în care a fost depusă cel puțin o ofertă valabilă.

Atribuirea directă

Art. 355

- (1) Prin excepție de la prevederile art. 352 alin. (1), bunurile proprietate publică pot fi concesionate prin atribuire directă companiilor naționale, societăților naționale sau societăților aflate în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea entităților prevăzute la art. 344 alin. (3)-(5), care au fost

înființate prin reorganizarea regiilor autonome și care au ca obiect principal de activitate gestionarea, întreținerea, repararea și dezvoltarea respectivelor bunuri.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1) nu este necesară întocmirea studiului de oportunitate.

(3) În cazul atribuirii directe nu se întocmește caietul de sarcini, iar documentația de atribuire trebuie să cuprindă cel puțin elementele enumerate la art. 353 alin. (1) lit. a), b), f) și g).

(4) Concesionarea prevăzută la alin. (1) se aprobă prin hotărâre a Guvernului, a consiliilor locale, județene sau a Consiliului General al Municipiului București, după caz.

(5) În măsura în care se constată că exploatarea bunului ce face obiectul concesiunii prevăzute la alin. (1) implică în mod necesar și executarea unor lucrări și/sau prestarea unor servicii, concesionarul bunului are obligația de a încheia contracte pe care, în funcție de scopul urmărit și de activitățile desfășurate, să le califice conform legislației privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.

Reguli privind oferta

Art. 356

(1) Ofertantul are obligația de a elabora oferta în conformitate cu prevederile documentației de atribuire.

(2) Ofertele se redactează în limba română.

(3) Ofertele se depun la sediul concedentului sau la locul precizat în anunțul de licitație, în două plicuri sigilate, unul exterior și unul interior, care se înregistrează de concedent, în ordinea primirii lor, în registrul "Oferte", precizându-se data și ora.

(4) Pe plicul exterior se va indica obiectul concesiunii pentru care este depusă oferta. Plicul exterior va trebui să conțină:

a) o fișă cu informații privind ofertantul și o declarație de participare, semnată de ofertant, fără îngroșări, ștersături sau modificări;

b) acte doveditoare privind calitățile și capacitățile ofertanților, conform solicitărilor concedentului;

c) acte doveditoare privind intrarea în posesia caietului de sarcini.

(5) Pe plicul interior, care conține oferta propriu-zisă, se înscrie numele sau denumirea ofertantului, precum și domiciliul sau sediul social al acestuia, după caz.

(6) Oferta va fi depusă într-un număr de exemplare stabilit de către concedent și prevăzut în anunțul de licitație. Fiecare exemplar al ofertei trebuie să fie semnat de către ofertant.

(7) Fiecare participant poate depune doar o singură ofertă.

(8) Oferta are caracter obligatoriu, din punct de vedere al conținutului, pe toată perioada de valabilitate stabilită de concedent.

(9) Persoana interesată are obligația de a depune oferta la adresa și până la data limită pentru depunere, stabilite în anunțul procedurii.

(10) Riscurile legate de transmiterea ofertei, inclusiv forța majoră, cad în sarcina persoanei interesate.

(11) Oferta depusă la o altă adresă a concedentului decât cea stabilită sau după expirarea datei limită pentru depunere se returnează nedeschisă.

(12) Conținutul ofertelor trebuie să rămână confidențial până la data stabilită pentru deschiderea acestora, concedentul urmând a lua cunoștință de conținutul respectivelor oferte numai după această dată.

Comisia de evaluare

Art. 357

(1) Evaluarea ofertelor depuse se realizează de către o comisie de evaluare, compusă dintr-un număr impar de membri, care nu poate fi mai mic de 5;

(2) Fiecăruia dintre membrii comisiei de evaluare i se poate desemna un supleant.

(3) Membrii comisiei de evaluare sunt:

a) reprezentanți ai ministerelor sau ai organelor de specialitate ale administrației publice centrale respective, după caz, precum și ai ministerului cu atribuții în domeniul finanțelor publice, numiți în acest scop, în situația în care concedentul este statul;

b) reprezentanți ai consiliilor județene, consiliilor locale sau Consiliului General al Municipiului București, după caz, precum și ai direcțiilor generale ale finanțelor publice județene sau a municipiului București, numiți în acest scop, în situația în care concedentul este unitatea administrativ-teritorială;

c) reprezentanți ai instituțiilor publice respective, precum și ai consiliilor județene, consiliilor locale sau Consiliului General al Municipiului București, după caz, și ai direcțiilor generale ale finanțelor publice județene sau a municipiului București, numiți în acest scop, în situația în care concedentul este o instituție publică de interes local;

d) în cazul în care pentru bunul care face obiectul concesiunii este necesară parcurgerea procedurii de reglementare din punctul de vedere al protecției mediului, potrivit legislației în vigoare, comisia de evaluare include în componența sa și un reprezentant al autorității competente pentru protecția mediului.

(4) Componența comisiei de evaluare, membrii acesteia, precum și supleanții lor se stabilesc și sunt numiți prin ordin, hotărâre sau decizie a concedentului, după caz.

(5) Președintele comisiei de evaluare și secretarul acesteia sunt numiți de concedent dintre reprezentanții acestuia în comisie.

(6) La ședințele comisiei de evaluare președintele acesteia poate invita personalități recunoscute pentru experiența și competența lor în domenii care prezintă relevanță din perspectiva concesiunii bunului proprietate publică, aceștia neavând calitatea de membri.

(7) Fiecare dintre membrii comisiei de evaluare beneficiază de câte un vot. Persoanele prevăzute la alin. (6) beneficiază de un vot consultativ.

(8) Deciziile comisiei de evaluare se adoptă cu votul majorității membrilor.

(9) Membrii comisiei de evaluare, supleanții și invitații trebuie să respecte regulile privind conflictul de interese prevăzute la art. 360.

(10) Membrii comisiei de evaluare, supleanții și invitații sunt obligați să dea o declarație de compatibilitate, imparțialitate și confidențialitate pe propria răspundere, după termenul limită de depunere a ofertelor, care se va păstra alături de dosarul concesiunii.

(11) În caz de incompatibilitate, președintele comisiei de evaluare sesizează de îndată concedentul despre existența stării de incompatibilitate și va propune înlocuirea persoanei incompatibile, dintre membrii supleanți.

(12) Supleanții participă la ședințele comisiei de evaluare numai în situația în care membrii acesteia se afla în imposibilitate de participare datorită unui caz de incompatibilitate, caz fortuit sau forței majore.

(13) Atribuțiile comisiei de evaluare sunt:

a) analiza și selectarea ofertelor pe baza datelor, informațiilor și documentelor cuprinse în plicul exterior;

b) întocmirea listei cuprinzând ofertele admise și comunicarea acesteia;

c) analizarea și evaluarea ofertelor;

d) întocmirea raportului de evaluare;

e) întocmirea proceselor-verbale;

f) desemnarea ofertei câștigătoare.

(14) Comisia de evaluare este legal întrunită numai în prezența tuturor membrilor.

(15) Comisia de evaluare adoptă decizii în mod autonom, numai pe baza documentației de atribuire și în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(16) Membrii comisiei de evaluare au obligația de a păstra confidențialitatea datelor, informațiilor și documentelor cuprinse în ofertele analizate.

Determinarea ofertei câștigătoare

Art. 358

(1) Criteriul de atribuire a contractului de concesiune este cel mai mare nivel al redevenței.

(2) Concedentul poate ține seama și de alte criterii precum:

a) capacitatea economico-financiară a ofertanților;

b) protecția mediului înconjurător;

c) condiții specifice impuse de natura bunului concesiionat.

(3) În cazul în care în documentația de atribuire este/sunt prevăzut/prevăzute, pe lângă cel mai mare nivel al redevenței, și alt/alte criteriu/criterii de atribuire, ponderea fiecărui criteriu se stabilește în documentația de atribuire. Ponderea criteriului prevăzut la alin. (1) trebuie să fie mai mare de 50%.

(4) Concedentul are obligația de a stabili oferta câștigătoare pe baza criteriului/criteriilor de atribuire precizate în documentația de atribuire.

(5) Pe parcursul aplicării procedurii de atribuire, concedentul are dreptul de a solicita clarificări și, după caz, completări ale documentelor prezentate de ofertanți pentru demonstrarea conformității ofertei cu cerințele solicitate.

(6) Solicitarea de clarificări este propusă de către comisia de evaluare și se transmite de către concedent ofertanților în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea propunerii comisiei de evaluare.

(7) Ofertanții trebuie să răspundă la solicitarea concedentului în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea acesteia.

(8) Concedentul nu are dreptul ca prin clarificările ori completările solicitate să determine apariția unui avantaj evident în favoarea unui ofertant.

(9) Plicurile sigilate se predau comisiei de evaluare în ziua fixată pentru deschiderea lor, prevăzută în anunțul de licitație.

(10) După deschiderea plicurilor exterioare în ședință publică, comisia de evaluare elimină ofertele care nu conțin totalitatea documentelor și a datelor prevăzute la art. 356 alin. (2)-(5) și (12).

(11) Pentru continuarea desfășurării procedurii de licitație este necesar ca după deschiderea plicurilor exterioare cel puțin 2 oferte să întrunească condițiile prevăzute la art. 356 alin. (4).

(12) După analizarea conținutului plicului exterior, secretarul comisiei de evaluare întocmește procesul-verbal în care se va preciza rezultatul analizei.

(13) Deschiderea plicurilor interioare se face numai după semnarea procesului-verbal prevăzut la alin. (12) de către toți membrii comisiei de evaluare și de către ofertanți.

(14) Sunt considerate oferte valabile ofertele care îndeplinesc criteriile de valabilitate prevăzute în caietul de sarcini al concesiunii.

(15) În urma analizării ofertelor de către comisia de evaluare, pe baza criteriilor de valabilitate, secretarul acesteia întocmește un proces-verbal în care menționează ofertele valabile, ofertele care nu îndeplinesc criteriile de valabilitate și motivele excluderii acestora din urmă de la procedura de atribuire. Procesul-verbal se semnează de către toți membrii comisiei de evaluare.

(16) În baza procesului-verbal care îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (15), comisia de evaluare întocmește, în termen de o zi lucrătoare, un raport pe care îl transmite concedentului.

(17) În termen de 3 zile lucrătoare de la primirea raportului comisiei de evaluare, concedentul informează, în scris, cu confirmare de primire, ofertanții ale căror oferte au fost excluse, indicând motivele excluderii.

(18) Raportul prevăzut la alin. (16) se depune la dosarul concesiunii.

(19) Comisia de evaluare stabilește punctajul fiecărei oferte, ținând seama de ponderile prevăzute la alin. (3). Oferta câștigătoare este oferta care întrunește cel mai mare punctaj în urma aplicării criteriilor de atribuire.

(20) În cazul în care există punctaje egale între ofertanții clasati pe primul loc, departajarea acestora se va face în funcție de punctajul obținut pentru criteriul prevăzut la alin. (1), iar în cazul egalității în continuare, departajarea se va face în funcție de punctajul obținut pentru criteriul care are ponderea cea mai mare după acesta.

(21) Pe baza evaluării ofertelor secretarul comisiei de evaluare întocmește procesul-verbal care trebuie semnat de toți membrii comisiei.

(22) În baza procesului-verbal care îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (15), comisia de evaluare întocmește, în termen de o zi lucrătoare, un raport pe care îl transmite concedentului.

(23) Concedentul are obligația de încheia contractul de concesiune cu ofertantul a cărui ofertă a fost stabilită ca fiind câștigătoare.

(24) Concedentul are obligația de a transmite spre publicare în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a, un anunț de atribuire a contractului de concesiune, în cel mult 20 de zile calendaristice de la finalizarea procedurii de atribuire a contractului de concesiune prevăzute de prezenta secțiune.

(25) Anunțul de atribuire trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

- a) informații generale privind concedentul: denumirea, codul fiscal, adresa, datele de contact, persoana de contact etc.;
- b) informații cu privire la repetarea procedurii de licitație, dacă e cazul;
- c) data publicării anunțului de licitație în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a;
- d) criteriile utilizate pentru determinarea ofertei câștigătoare;
- e) numărul ofertelor primite și al celor declarate valabile;
- f) denumirea/numele și sediul/adresa ofertantului a cărui ofertă a fost declarată câștigătoare;
- g) durata contractului;
- h) nivelul redevenței;
- i) instanța competentă în soluționarea litigiilor apărute și termenele pentru sesizarea instanței;
- j) data informării ofertanților despre decizia de stabilire a ofertei câștigătoare;
- k) data transmiterii anunțului de atribuire către instituțiile abilitate, în vederea publicării.

(26) Concedentul are obligația de a informa ofertanții despre deciziile referitoare la atribuirea contractului de concesiune, în scris, cu confirmare de primire, nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la emiterea acestora.

(27) În cadrul comunicării prevăzute la alin. (26) concedentul are obligația de a informa ofertantul/ofertanții câștigător/câștigători cu privire la acceptarea ofertei/ofertelor prezentate.

(28) În cadrul comunicării prevăzute la alin. (26) concedentul are obligația de a informa ofertanții care au fost respinși sau a căror ofertă nu a fost declarată câștigătoare asupra motivelor ce au stat la baza deciziei respective.

(29) Concedentul poate să încheie contractul de concesiune numai după împlinirea unui termen de 20 de zile calendaristice de la data realizării comunicării prevăzute la alin. (26).

(30) În cazul în care, în cadrul celei de-a doua proceduri de licitație publică nu se depune nicio ofertă valabilă, concedentul anulează procedura de licitație.

(31) Pentru cea de-a doua licitație va fi păstrată documentația de atribuire aprobată pentru prima licitație.

(32) Cea de-a doua licitație se organizează în condițiile de la art. 356.

Anularea procedurii de atribuire a contractului de concesiune

Art. 359

(1) Prin excepție de la prevederile art. 358 alin. (23), concedentul are dreptul de a anula procedura pentru atribuirea contractului de concesiune, dacă ia această decizie, de regulă, înainte de data transmiterii comunicării privind rezultatul aplicării procedurii de atribuire și, oricum, înainte de data încheierii contractului, numai în următoarele cazuri:

a) se întrunesc condițiile prevăzute la art. 354 alin. (15);

b) se constată încălcări ale prevederilor legale care afectează procedura de atribuire sau fac imposibilă încheierea contractului.

(2) În sensul prevederilor alin. (1) lit. b), procedura de atribuire se consideră afectată în cazul în care sunt îndeplinite în mod cumulativ următoarele condiții:

a) în cadrul documentației de atribuire și/sau în modul de aplicare a procedurii de atribuire se constată erori sau omisiuni care au ca efect încălcarea principiilor prevăzute la art. 351;

b) concedentul se află în imposibilitate de a adopta măsuri corective, fără ca acestea să conducă, la rândul lor, la încălcarea principiilor prevăzute la art. 351.

(3) Încălcarea prevederilor prezentei secțiuni privind atribuirea contractului de concesiune poate atrage anularea procedurii, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(4) Concedentul are obligația de a comunica, în scris, tuturor participanților la procedura de atribuire, în cel mult 3 zile lucrătoare de la data anulării, atât încetarea obligațiilor pe care aceștia și le-au creat prin depunerea ofertelor, cât și motivul concret care a determinat decizia de anulare.

(5) Concedentul exclude de la participarea la o procedură de atribuire orice operator economic care se încadrează într-unul dintre motivele de excludere prevăzute în legislația achizițiilor publice.

Reguli privind conflictul de interese

Art. 360

(1) Pe parcursul aplicării procedurii de atribuire concedentul are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita situațiile de natură să determine apariția unui conflict de interese și/sau manifestarea concurenței neloiale.

(2) Nerespectarea prevederilor alin. (1) se sancționează potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(3) Persoana care a participat la întocmirea documentației de atribuire are dreptul de a fi ofertant, dar numai în cazul în care implicarea sa în elaborarea documentației de atribuire nu este de natură să defavorizeze concurența.

(4) Persoanele care sunt implicate direct în procesul de verificare/evaluare a ofertelor nu au dreptul de a fi ofertant sub sancțiunea excluderii din procedura de atribuire.

(5) Nu au dreptul să fie implicate în procesul de verificare/evaluare a ofertelor următoarele persoane:

a) soț/soție, rudă sau afîn până la gradul al doilea inclusiv cu ofertantul, persoană fizică;

b) soț/soție, rudă sau afîn până la gradul al doilea inclusiv cu persoane care fac parte din consiliul de administrație, organul de conducere ori de supervizare al unuia dintre ofertanți, persoane juridice;

c) persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau persoane care fac parte din consiliul de administrație, organul de conducere ori de supervizare al unuia dintre ofertanți;

d) persoane care pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare a ofertelor.

Încheierea contractului de concesiune

Art. 361

(1) Contractul de concesiune se încheie în formă scrisă, sub sancțiunea nulității.

(2) Refuzul ofertantului declarat câștigător de a încheia contractul de concesiune poate atrage după sine plata daunelor-interese.

(3) În cazul în care ofertantul declarat câștigător refuză încheierea contractului, procedura de atribuire se anulează, iar concedentul reia procedura, în condițiile legii, studiul de oportunitate păstrându-și valabilitatea.

(4) Daunele-interese prevăzute la alin. (2) se stabilesc de către tribunalul în a cărui rază teritorială se afla sediul concedentului, la cererea părții interesate, dacă părțile nu stabilesc altfel.

(5) Predarea-primirea bunului se face pe bază de proces-verbal.

Conținutul contractului de concesiune

Art. 362

(1) Contractul de concesiune trebuie să conțină partea reglementară, care cuprinde clauzele prevăzute în caietul de sarcini și clauzele convenite de părțile contractante, în completarea celor din caietul de sarcini, fără a contraveni obiectivelor concesiunii prevăzute în caietul de sarcini.

(2) Contractul de concesiune va cuprinde drepturile și obligațiile concesionarului și ale concedentului.

(3) Raporturile contractuale dintre concedent și concesionar se bazează pe principiul echilibrului financiar al concesiunii între drepturile care îi sunt acordate concesionarului și obligațiile care îi sunt impuse.

(4) Contractul de concesiune va cuprinde și clauze contractuale referitoare la împărțirea responsabilităților de mediu între concedent și concesionar.

(5) În contractul de concesiune trebuie precizate în mod distinct categoriile de bunuri ce vor fi utilizate de concesionar în derularea concesiunii, respectiv:

a) bunurile de retur ce revin de plin drept, gratuit și libere de orice sarcini concedentului la încetarea contractului de concesiune. Sunt bunuri de retur bunurile care au făcut obiectul concesiunii, precum și cele care au rezultat în urma investițiilor impuse prin caietul de sarcini;

b) bunurile proprii care la încetarea contractului de concesiune rămân în proprietatea concesionarului. Sunt bunuri proprii bunurile care au aparținut concesionarului și au fost utilizate de către acesta pe durata concesiunii.

(6) Contractul de concesiune va fi încheiat în limba română, în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

(7) În cazul în care concesionarul este de o altă naționalitate sau cetățenie decât cea română și dacă părțile consideră necesar, contractul de concesiune se va putea încheia în patru exemplare, două în limba română și două într-o altă limbă aleasă de ele.

(8) În situația prevăzută la alin. (7) fiecare parte va avea câte un exemplar în limba română și un exemplar în limba străină în care a fost redactat contractul.

(9) În caz de litigiu, exemplarele în limba română ale contractului prevalează.

Drepturile și obligațiile concesionarului

Art. 363

(1) În temeiul contractului de concesiune, concesionarul dobândește dreptul de a exploata, pe riscul și pe răspunderea sa, bunurile proprietate publică care fac obiectul contractului, potrivit obiectivelor stabilite de către concedent.

(2) Concesionarul are dreptul de a folosi și de a culege fructele, respectiv produsele bunurilor ce fac obiectul concesiunii, potrivit naturii bunului și scopului stabilit de părți prin contractul de concesiune.

(3) Concesionarul își execută obligațiile potrivit termenilor și condițiilor prevăzute în contractul de concesiune și în acord cu prevederile legale specifice bunului concesionat.

(4) Concesionarul nu va fi obligat să suporte creșterea sarcinilor legate de execuția obligațiilor sale, în cazul în care această creștere rezultă în urma:

- a) unei măsuri dispuse de o autoritate publică;
- b) unui caz de forță majoră sau unui caz fortuit.

(5) Concesionarul este obligat să respecte condițiile impuse de natura bunurilor proprietate publică.

(6) În temeiul contractului de concesiune, concesionarul are obligația să asigure exploatarea eficientă, în regim de continuitate și permanență, a bunurilor proprietate publică care fac obiectul concesiunii.

(7) Concesionarul are obligația ca în termen de cel mult 90 de zile de la data semnării contractului de concesiune să depună, cu titlu de garanție, o sumă fixă reprezentând o cotă-parte din suma obligației de plată către concedent, stabilită de acesta și datorată pentru primul an de exploatare.

(8) Din această sumă sunt reținute, dacă este cazul, penalitățile și alte sume datorate concedentului de către concesionar, în baza contractului de concesiune.

(9) Concesionarul poate constitui drept garanție și titluri de credit, asupra cărora se va institui garanție reală mobilă, cu acordul concedentului.

(10) Concesionarul este obligat să plătească redevența la valoarea și în modul stabilit în contractul de concesiune.

(11) La încetarea contractului de concesiune concesionarul este obligat să restituie, pe bază de proces-verbal, în deplină proprietate, liber de orice sarcină, bunul concesionat.

(12) În condițiile încetării contractului de concesiune din alte cauze decât prin atingerea termenului, forță majoră sau cazul fortuit, concesionarul este obligat să asigure continuitatea exploatării bunului proprietate publică, în condițiile stipulate în contract, până la preluarea acestora de către concedent.

(13) În cazul în care concesionarul sesizează existența unor cauze sau iminența producerii unor evenimente de natură să conducă la imposibilitatea exploatării bunului, va notifica de îndată acest fapt concedentului, în vederea luării măsurilor ce se impun pentru asigurarea continuității exploatării bunului.

Drepturile și obligațiile concedentului

Art. 364

(1) Concedentul are dreptul să verifice în perioada derulării contractului de concesiune modul în care sunt respectate clauzele acestuia de către concesionar.

(2) Verificarea prevăzută la alin. (1) se efectuează numai cu notificarea prealabilă a concesionarului și în condițiile stabilite în contractul de concesiune.

(3) Concedentul este obligat să nu îl tulbure pe concesionar în exercițiul drepturilor rezultate din contractul de concesiune.

(4) Concedentul este obligat să notifice concesionarului apariția oricăror împrejurări de natură să aducă atingere drepturilor acestuia.

(5) Concedentul nu are dreptul să modifice în mod unilateral contractul de concesiune, în afară de cazurile prevăzute de lege.

(6) Concedentul poate modifica unilateral partea reglementară a contractului de concesiune, cu notificarea prealabilă a concesionarului, din motive excepționale legate de interesul național sau local, după caz.

(7) Concesionarul este obligat să continue exploatarea bunului în noile condiții stabilite de concedent, fără a putea solicita încetarea contractului de concesiune.

(8) În caz de dezacord între concedent și concesionar cu privire la suma despăgubirii, aceasta va fi stabilită de către instanța judecătorească competentă. Acest dezacord nu poate în niciun caz să permită concesionarului să nu își execute obligațiile contractuale.

Încetarea contractului de concesiune

Art. 365

(1) Încetarea contractului de concesiune poate avea loc în următoarele situații:

a) la expirarea duratei stabilite în contractul de concesiune, în măsura în care părțile nu convin, în scris, prelungirea acestuia în condițiile prevăzute de lege;

b) în cazul exploatării, în condițiile contractului de concesiune, a bunurilor consumabile, care determină dispariția acestora înainte de expirarea duratei stabilite a contractului;

c) în cazul în care interesul național sau local o impune, prin denunțarea unilaterală de către concedent;

d) în cazul nerespectării obligațiilor contractuale de către concesionar, prin reziliere de către concedent, cu plata unei despăgubiri în sarcina concesionarului;

e) în cazul nerespectării obligațiilor contractuale de către concedent, prin reziliere de către concesionar;

f) la dispariția, dintr-o cauză de forță majoră, a bunului concesionat sau în cazul imposibilității obiective a concesionarului de a-l exploata, prin renunțare, fără plata unei despăgubiri;

g) la denunțarea unilaterală de către concedent, în perioada de valabilitate a contractului de concesiune, în situația în care, la momentul atribuirii contractului, concesionarul se încadra într-unul dintre motivele de excludere prevăzute de legislația din domeniul achizițiilor publice.

(2) În cazul prelungirii contractului de concesiune, acesta se derulează în condițiile stabilite inițial.

(3) În situația prevăzută la alin. (1) lit. c), concedentul va notifica de îndată intenția de a denunța unilateral contractul de concesiune și va face mențiune cu privire la motivele ce au determinat această măsură.

(4) În cazul nerespectării din culpă a obligațiilor asumate de către una dintre părți prin contractul de concesiune sau al incapacității îndeplinirii acestora, cealaltă parte este îndreptățită să solicite tribunalului în a cărui rază teritorială se află sediul concedentului să se pronunțe cu privire la rezilierea contractului, cu plata unei despăgubiri, dacă părțile nu stabilesc altfel.

(5) În cazul dispariției, dintr-o cauză de forță majoră, a bunului concesionat sau în cazul imposibilității obiective a concesionarului de a-l exploata, acesta va notifica de îndată concedentului dispariția bunului ori imposibilitatea obiectivă de exploatare a acestuia, declarând renunțarea la concesiune.

(6) Concedentul nu va putea fi obligat la plata vreunei despăgubiri pentru prejudiciile suferite de concesionar ca urmare a situațiilor prevăzute la alin. (5).

(7) Prin contractul de concesiune părțile pot stabili și alte cauze de încetare a contractului de concesiune, fără a aduce atingere cauzelor și condițiilor reglementate de lege.

(8) Radierea din cartea funciară a dreptului de concesiune în situația prevăzută la alin. (1) lit. c) se efectuează în baza actului de denunțare unilaterală sau în baza hotărârii judecătorești definitive, în situația prevăzută la alin. (1) lit. d) și e), în baza declarației unilaterale de reziliere a concedentului sau concesionarului, iar în situația prevăzută la alin. (1) lit. b) și f), în baza declarației unilaterale de renunțare la concesiune a concesionarului.

Evidența informațiilor cu privire la desfășurarea procedurilor de concesionare și la derularea contractelor de concesiune

Art. 366

(1) În scopul ținerii evidenței documentelor și informațiilor cu privire la desfășurarea procedurilor de concesionare și la derularea contractelor de concesiune, concedentul întocmește și păstrează două registre:

a) registrul "Oferte", care cuprinde date și informații referitoare la derularea procedurilor prealabile încheierii contractului de concesiune; se precizează cel puțin datele și informațiile referitoare la propunerile de concesionare, studiul de oportunitate, la oferte, la procedura de atribuire aplicată;

b) registrul "Contracte", care cuprinde date și informații referitoare la executarea contractului de concesiune; se precizează cel puțin datele și informațiile referitoare la obiectul, durata contractului de concesiune, termenele de plată a redevenței, obligațiile de mediu.

(2) Registrele prevăzute la alin. (1) se întocmesc și se păstrează la sediul concedentului.

(3) Concedentul are obligația de a întocmi dosarul concesiunii pentru fiecare contract atribuit.

(4) Dosarul concesiunii se păstrează de către concedent atât timp cât contractul de concesiune produce efecte juridice, dar nu mai puțin de 5 ani de la data încheierii contractului respectiv.

(5) Dosarul concesiunii trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

a) studiul de oportunitate al concesiunii;

b) hotărârea de aprobare a concesiunii;

c) anunțurile prevăzute de prezenta secțiune referitoare la procedura de atribuire a contractului de concesiune și dovada transmiterii acestora spre publicare;

d) documentația de atribuire;

e) nota justificativă privind alegerea procedurii de atribuire;

f) denumirea/numele ofertantului/ofertanților a cărui/a căror ofertă/oferte a/au fost declarată/declarată câștigătoare și motivele care au stat la baza acestei decizii;

g) justificarea hotărârii de anulare a procedurii de atribuire, dacă este cazul;

h) contractul de concesiune semnat.

(6) Dosarul concesiunii are caracter de document public.

(7) Accesul persoanelor la aceste informații se realizează în conformitate cu termenele și procedurile prevăzute de reglementările legale privind liberul acces la informațiile de interes public și nu poate fi restricționat decât în măsura în care aceste informații sunt clasificate sau protejate de un drept de proprietate intelectuală, potrivit legii.

Exercitarea controlului

Art. 367

(1) Persoana care consideră că un contract a fost calificat drept contract de concesiune de bunuri proprietate publică, cu nerespectarea legislației privind concesiunile de lucrări publice și concesiunile de servicii, poate solicita punctul de vedere al Agenției Naționale pentru Achiziții Publice.

(2) Ministerele de resort și ministerul cu atribuții în domeniul finanțelor publice, prin structurile cu atribuții specifice de control, realizează verificarea concesiunilor de bunuri proprietate publică de interes național, iar Direcția generală de administrare a marilor contribuabili, direcțiile generale regionale ale finanțelor publice și a municipiului București realizează verificarea concesiunilor de bunuri proprietate publică de interes local, urmărind în special respectarea dispozițiilor referitoare la:

a) aplicarea hotărârii de concesionare;

b) publicitatea;

c) documentația de atribuire;

d) aplicarea procedurii de atribuire a contractului de concesiune;

e) dosarul concesiunii;

f) îndeplinirea obligațiilor contractuale de către concedent și concesionar.

Apărarea dreptului de concesiune și soluționarea litigiilor privind concesiune

Art. 368

- (1) Apărarea în justiție a dreptului de concesiune revine concesionarului.
- (2) Soluționarea litigiilor apărute în legătură cu atribuirea, încheierea, executarea, modificarea și încetarea contractului de concesiune, precum și a celor privind acordarea de despăgubiri se realizează potrivit prevederilor legislației privind contenciosul administrativ.
- (3) Împotriva hotărârii instanței judecătorești se poate declara recurs, conform prevederilor legale.

Sanțiuni

Art. 369

- (1) Constituie contravenții la dispozițiile prezentei Secțiuni:
 - a) nerespectarea termenului prevăzut la art. 349 alin. (5);
 - b) atribuirea contractului de concesiune prin aplicarea altor proceduri decât cele prevăzute la art. 352 alin. (1);
 - c) încălcarea prevederilor art. 352 alin. (2);
 - d) încălcarea prevederilor art. 352 alin. (7);
 - e) nerespectarea termenelor prevăzute la art. 354 alin. (5), art. 358 alin. (24) și alin. (29);
 - f) încălcarea prevederilor art. 358 alin. (1);
 - g) încălcarea prevederilor art. 358 alin. (23);
 - h) încălcarea prevederilor art. 358 alin. (25)-(28);
 - i) încălcarea prevederilor art. 359 alin. (4);
 - j) încălcarea prevederilor art. 363 alin. (7)-(9);
 - k) încălcarea prevederilor art. 366 alin. (3) și (4).
- (2) Pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la alin. (1) se aplică o amendă de la 5.000 lei la 15.000 lei.
- (3) Amenzile prevăzute la alin. (2) pot fi aplicate atât persoanelor fizice, cât și persoanelor juridice.
- (4) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac după cum urmează:
 - a) de către ministerul cu atribuții în domeniul finanțelor publice, pentru concesiunea bunurilor proprietate publică a statului;
 - b) de către instituția prefectului, pentru concesiunea bunurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale.
- (5) Prevederile alin. (1)-(4) referitoare la contravenții se completează cu dispozițiile legislației privind regimul juridic al contravențiilor.

Secțiunea a 4-a

Închirierea bunurilor imobile

Obiectul dreptului de închiriere

Art. 370

Fac obiectul închirierii bunurile care pot produce venituri prin cedarea dreptului de folosință, fără dreptul de exploatare a acestora în vederea culegerii de fructe naturale, civile, industriale sau produse, fac obiectul închirierii.

Titularii dreptului de închiriere

Art. 371

Contractul de închiriere a unui bun proprietate publică se încheie de către titularul dreptului de proprietate sau de administrare, în calitate de locator, cu orice persoană fizică sau juridică, română sau străină, în calitate de locatar. Locatorul se obligă să asigure locatarului folosința unui bun pentru o anumită perioadă, în schimbul unui preț, denumit chirie.

Actul administrativ prin care se realizează închirierea

Art. 372

(1) Închirierea bunurilor proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale se aprobă, prin hotărâre a Guvernului, a consiliului județean, a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz.

(2) Actul administrativ prevăzut la alin. (1), cuprinde cel puțin următoarele elemente:

- a) regulamentul privind procedura de închiriere a bunului proprietate publică;
- b) identificarea și descrierea bunului care face obiectul închirierii;
- c) destinația dată bunului care face obiectul închirierii;
- d) durata maximă a închirierii;
- e) prețul minim al închirierii.

(3) În cazul în care închirierea se încheie de către titularul dreptului de administrare, titularul dreptului de proprietate are dreptul să încaseze din chirie o cotă-parte între 15-30%, stabilită, după caz, prin hotărârea Guvernului, a consiliului județean, a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului prin care s-a aprobat închirierea.

(4) Prevederile alin. (3) nu se aplică în cazul în care activitatea titularului dreptului de administrare este subvenționată de la bugetul de stat sau de la bugetul local, cu respectarea legislației în domeniul finanțelor publice.

(5) Închirierea bunurilor proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale se face pe bază de licitație publică, cu excepția cazurilor expres stabilite prin lege.

(6) Prin derogare de la prevederile alin. (4), prin lege se pot reglementa situații în care închirierea unor bunuri imobile se realizează fără licitație publică.

Documentația de atribuire

Art. 373

(1) Documentația de atribuire este alcătuită din:

- a) caietul de sarcini;
- b) fișa de date a procedurii;
- c) contractul cadru conținând clauze contractuale obligatorii;
- d) formulare și modele de documente.

(2) Dispozițiile art. 350, art. 352 alin. (2) – (9), și ale art. 353 se aplică în mod corespunzător.

(3) Autoritatea contractantă are obligația de a preciza în cadrul documentației de licitație orice cerință, criteriu, regulă și alte informații necesare pentru a asigura ofertantului o informare completă, corectă și explicită cu privire la modul de aplicare a procedurii de licitație.

(4) Autoritatea contractantă are dreptul de a impune în cadrul documentației de licitație, în măsura în care acestea sunt compatibile cu obiectul contractului, condiții speciale de îndeplinire a contractului prin care se urmărește obținerea unor efecte de ordin social sau în legătură cu protecția mediului și promovarea dezvoltării durabile.

Etapa de transparență

Art. 374

(1) În cazul procedurii de licitație, autoritatea contractantă are obligația să publice anunțul de licitație în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a, într-un cotidian de circulație națională și într-unul de circulație locală.

(2) Anunțul de licitație se întocmește după aprobarea documentației de atribuire de către autoritatea contractantă și trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

a) informații generale privind autoritatea contractantă: denumirea, codul fiscal, adresa, datele de contact, persoana de contact etc.;

b) informații generale privind obiectul procedurii de licitație publică, în special descrierea și identificarea bunului care urmează să fie închiriat;

c) informații privind documentația de licitație: modalitatea sau modalitățile prin care persoanele interesate pot intra în posesia unui exemplar al documentației de licitație; denumirea și datele de contact ale serviciului/compartimentului din cadrul autorității contractante, de la care se poate obține

un exemplar din documentația de atribuire; costul și condițiile de plată pentru obținerea documentației, unde este cazul; data limită pentru solicitarea clarificărilor;

d) informații privind ofertele: data limită de depunere a ofertelor; adresa la care trebuie depuse ofertele; numărul de exemplare în care trebuie depusă fiecare ofertă;

e) data și locul la care se va desfășura ședința publică de deschidere a ofertelor;

f) instanța competentă în soluționarea litigiilor apărute și termenele pentru sesizarea instanței;

g) data transmiterii anunțului de licitație către instituțiile abilitate, în vederea publicării.

(3) Anunțul de licitație se trimite spre publicare cu cel puțin 20 de zile calendaristice înainte de data limită pentru depunerea ofertelor.

(4) Orice persoană interesată are dreptul de a solicita și de a obține documentația de licitație.

(5) Autoritatea contractantă are dreptul de a opta pentru una dintre următoarele modalități de obținere a documentației de licitație de către persoanele interesate:

a) asigurarea accesului direct, nerestricționat și deplin, prin mijloace electronice, la conținutul documentației de licitație;

b) punerea la dispoziția persoanei interesate care a înaintat o solicitare în acest sens a unui exemplar din documentația de licitație, pe suport hârtie și/sau pe suport magnetic.

(6) În cazul prevăzut la alin. (5) lit. b) autoritatea contractantă are dreptul de a stabili un preț pentru obținerea documentației de licitație, cu condiția ca acest preț să nu depășească costul multiplicării documentației, la care se poate adăuga, dacă este cazul, costul transmiterii acesteia.

(7) Autoritatea contractantă are obligația să asigure obținerea documentației de licitație de către persoana interesată, care înaintează o solicitare în acest sens.

(8) În cazul prevăzut la alin. (5) lit. b) autoritatea contractantă are obligația de a pune documentația de licitație la dispoziția persoanei interesate cât mai repede posibil, într-o perioadă care nu trebuie să depășească 4 zile lucrătoare de la primirea unei solicitări din partea acesteia.

(9) Persoana interesată are obligația de a depune diligențele necesare, astfel încât respectarea de către autoritatea contractantă a perioadei prevăzute la alin. (8) să nu conducă la situația în care documentația de licitație să fie pusă la dispoziția sa cu mai puțin de 5 zile lucrătoare înainte de data limită pentru depunerea ofertelor.

(10) Persoana interesată are dreptul de a solicita clarificări privind documentația de licitație.

(11) Autoritatea contractantă are obligația de a răspunde, în mod clar, complet și fără ambiguități, la orice clarificare solicitată, într-o perioadă care nu trebuie să depășească 5 zile lucrătoare de la primirea unei astfel de solicitări.

(12) Autoritatea contractantă are obligația de a transmite răspunsurile însoțite de întrebările aferente către toate persoanele interesate care au obținut, în condițiile prezentei Secțiunii, documentația de licitație, luând măsuri pentru a nu dezvălui identitatea celui care a solicitat clarificările respective.

(13) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (11), autoritatea contractantă are obligația de a transmite răspunsul la orice clarificare cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de data limită pentru depunerea ofertelor.

(14) În cazul în care solicitarea de clarificare nu a fost transmisă în timp util, punând astfel autoritatea contractantă în imposibilitatea de a respecta termenul prevăzut la alin. (13), acesta din urmă are totuși obligația de a răspunde la solicitarea de clarificare în măsura în care perioada necesară pentru elaborarea și transmiterea răspunsului face posibilă primirea acestuia de către persoanele interesate înainte de data limită de depunere a ofertelor.

(15) Procedura de licitație se poate desfășura numai dacă în urma publicării anunțului de licitație au fost depuse cel puțin 2 oferte valabile.

(16) În cazul în care în urma publicării anunțului de licitație nu au fost depuse cel puțin 2 oferte valabile, autoritatea contractantă este obligat să anuleze procedura.

(17) Garanția de bună execuție este obligatorie și se stabilește la nivelul contravalorii a două chirii.

Reguli privind oferta

Art. 375

(1) Ofertantul are obligația de a elabora oferta în conformitate cu prevederile documentației de licitație.

(2) Ofertele se redactează în limba română.

(3) Ofertele se depun la sediul autorității contractante sau la locul precizat în anunțul de licitație, în două plicuri sigilate, unul exterior și unul interior, care se înregistrează de autoritatea contractantă, în ordinea primirii lor, în registrul "Oferte", precizându-se data și ora.

(4) Pe plicul exterior se va indica obiectul licitației pentru care este depusă oferta. Plicul exterior va trebui să conțină:

a) o fișă cu informații privind ofertantul și o declarație de participare, semnată de ofertant, fără îngroșări, ștersături sau modificări;

b) acte doveditoare privind calitățile și capacitățile ofertanților, conform solicitărilor autorității contractante;

c) acte doveditoare privind intrarea în posesia caietului de sarcini.

(5) Pe plicul interior, care conține oferta propriu-zisă, se înscriu numele sau denumirea ofertantului, precum și domiciliul sau sediul social al acestuia, după caz.

(6) Oferta va fi depusă într-un număr de exemplare stabilit de către autoritatea contractantă și prevăzut în anunțul de licitație. Fiecare exemplar al ofertei trebuie să fie semnat de către ofertant.

(7) Fiecare participant poate depune doar o singură ofertă.

(8) Oferta are caracter obligatoriu, din punct de vedere al conținutului, pe toată perioada de valabilitate stabilită de autoritatea contractantă.

(9) Persoana interesată are obligația de a depune oferta la adresa și până la data limită pentru depunere, stabilite în anunțul procedurii.

(10) Riscurile legate de transmiterea ofertei, inclusiv forța majoră, cad în sarcina persoanei interesate.

(11) Oferta depusă la o altă adresă a autorității contractante decât cea stabilită sau după expirarea datei limită pentru depunere se returnează nedeschisă.

(12) Conținutul ofertelor trebuie să rămână confidențial până la data stabilită pentru deschiderea acestora, autoritatea contractantă urmând a lua cunoștință de conținutul respectivelor oferte numai după această dată.

(13) Deschiderea plicurilor interioare se face numai după semnarea procesului-verbal prevăzut la alin. (15) de către toți membrii comisiei de evaluare și de către ofertanți.

(14) Sunt considerate oferte valabile ofertele care îndeplinesc criteriile de valabilitate prevăzute în caietul de sarcini al licitației.

(15) În urma analizării ofertelor de către comisia de evaluare, pe baza criteriilor de valabilitate, secretarul acesteia întocmește un proces-verbal în care menționează ofertele valabile, ofertele care nu îndeplinesc criteriile de valabilitate și motivele excluderii acestora din urmă de la procedura de licitație. Procesul-verbal se semnează de către toți membrii comisiei de evaluare.

(16) În baza procesului-verbal care îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (15), comisia de evaluare întocmește, în termen de o zi lucrătoare, un raport pe care îl transmite autoritatea contractantă.

(17) În termen de 3 zile lucrătoare de la primirea raportului comisiei de evaluare, autoritatea contractantă informează, în scris, cu confirmare de primire, ofertanții ale căror oferte au fost excluse, indicând motivele excluderii.

(18) În cazul în care în urma publicării anunțului de licitație nu au fost depuse cel puțin 2 oferte valabile, concedentul este obligat să anuleze procedura și să organizeze o nouă licitație, cu respectarea procedurii prevăzute la alin. (1) – (13).

Protecția datelor

Art. 376

Dispozițiile art. 352 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

Comisia de evaluare

Art. 377

(1) La nivelul autorităților publice se organizează o comisie de evaluare, componența acesteia fiind aprobată prin ordin de ministru, respectiv prin dispoziție de primar sau, după caz, prin dispoziție e președinte al consiliului județean adoptă decizii în mod autonom și numai pe baza criteriilor de selecție prevăzute în instrucțiunile privind organizarea și desfășurarea licitației.

(2) Dispozițiile art. 358 se aplică în mod corespunzător.

Participanții la licitația publică

Art. 378

(1) Poate participa la licitație orice persoană fizică sau juridică, română sau străină, care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) a plătit toate taxele privind participarea la licitație, inclusiv garanția de participare;
- b) a depus oferta sau cererea de participare la licitație, împreună cu toate documentele solicitate în documentația de licitație/atribuire, în termenele prevăzute în documentația de atribuire;
- c) are îndeplinite la zi toate obligațiile de plată exigibile a impozitelor, a taxelor și a contribuțiilor către bugetul consolidat al statului și către bugetul local;
- d) nu este în stare de insolvență, faliment sau lichidare, activitatea comercială a acesteia nu este administrată de către un judecător sindic și nici nu a fost începută procedura insolvenței, falimentului sau lichidării împotriva acestuia.

(2) Nu are dreptul să participe la licitație persoana care a fost desemnată câștigătoare la o licitație publică anterioară privind bunurile statului sau unităților administrativ-teritoriale, dar nu a încheiat contractul ori nu a plătit prețul, din culpă proprie.

Evaluarea ofertelor

Art. 379

(1) Criteriul de atribuire a contractului de închiriere este cel mai mare nivel al chiriei.

(2) Autoritatea contractantă poate ține seama și de criteriile prevăzute la art. 358 alin. (2).

(3) În cazul în care în documentația de licitație este/sunt prevăzut/prevăzute, pe lângă cel mai mare nivel al chiriei, și alt/alte criteriu/criterii de atribuire, ponderea fiecărui criteriu se stabilește în documentația de licitație. Ponderea criteriului prevăzut la alin. (1) trebuie să fie mai mare de 50%.

(4) Autoritatea contractantă are obligația de a stabili oferta câștigătoare pe baza criteriului/criteriilor de atribuire precizate în documentația de licitație.

(5) Pe parcursul aplicării procedurii de atribuire, autoritatea contractantă are dreptul de a solicita clarificări și, după caz, completări ale documentelor prezentate de ofertanți pentru demonstrarea conformității ofertei cu cerințele solicitate.

(6) Solicitarea de clarificări este propusă de către comisia de evaluare și se transmite de către autoritatea contractantă ofertanților în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea propunerii comisiei de evaluare.

(7) Ofertanții trebuie să răspundă la solicitarea autorității contractante în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea acesteia.

(8) Autoritatea contractantă nu are dreptul ca prin clarificările ori completările solicitate să determine apariția unui avantaj evident în favoarea unui ofertant.

(9) Plicurile sigilate se predau comisiei de evaluare în ziua fixată pentru deschiderea lor, prevăzută în anunțul de licitație sau în anunțul negocierii directe, după caz.

(10) După deschiderea plicurilor exterioare în ședință publică, comisia de evaluare elimină ofertele care nu conțin totalitatea documentelor și a datelor prevăzute la art. 375 alin. (2)-(5) și alin. (12).

(11) Pentru continuarea desfășurării procedurii de licitație este necesar ca după deschiderea plicurilor exterioare cel puțin 2 oferte să întrunească condițiile prevăzute la art. 375 alin. (4).

(12) După analizarea conținutului plicului exterior, secretarul comisiei de evaluare întocmește procesul-verbal în care se va preciza rezultatul analizei.

(13) Deschiderea plicurilor interioare se face numai după semnarea procesului-verbal prevăzut la alin. (12) de către toți membrii comisiei de evaluare și de către ofertanți.

(14) Sunt considerate oferte valabile ofertele care îndeplinesc criteriile de valabilitate prevăzute în caietul de sarcini.

(15) În urma analizării ofertelor de către comisia de evaluare, pe baza criteriilor de valabilitate, secretarul acesteia întocmește un proces-verbal în care menționează ofertele valabile, ofertele care nu îndeplinesc criteriile de valabilitate și motivele excluderii acestora din urmă de la procedura de licitație. Procesul-verbal se semnează de către toți membrii comisiei de evaluare.

(16) În baza procesului-verbal care îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (15), comisia de evaluare întocmește, în termen de o zi lucrătoare, un raport pe care îl transmite autorității contractante.

(17) În termen de 3 zile lucrătoare de la primirea raportului comisiei de evaluare, autoritatea contractantă informează, în scris, cu confirmare de primire, ofertanții ale căror oferte au fost excluse, indicând motivele excluderii.

(18) Raportul prevăzut la alin. (16) se depune la dosarul licitației.

(19) Comisia de evaluare stabilește punctajul fiecărei oferte, ținând seama de ponderile prevăzute la alin. (3). Oferta câștigătoare este oferta care întrunește cel mai mare punctaj în urma aplicării criteriilor de atribuire.

(20) În cazul în care există punctaje egale între ofertanții clasati pe primul loc, departajarea acestora se va face în funcție de punctajul obținut pentru criteriul prevăzut la alin. (1), iar în cazul egalității în continuare, departajarea se va face în funcție de punctajul obținut pentru criteriul care are ponderea cea mai mare după acesta.

(21) Pe baza evaluării ofertelor secretarul comisiei de evaluare întocmește procesul-verbal care trebuie semnat de toți membrii comisiei.

(22) În baza procesului-verbal care îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (15), comisia de evaluare întocmește, în termen de o zi lucrătoare, un raport pe care îl transmite autorității contractante.

(23) Autoritatea contractantă are obligația de încheia contractul cu ofertantul a cărui ofertă a fost stabilită ca fiind câștigătoare.

(24) Autoritatea contractantă are obligația de a transmite spre publicare în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a, un anunț de atribuire a contractului, în cel mult 20 de zile calendaristice de la finalizarea oricăreia dintre procedurile de atribuire a contractului prevăzute de prezenta secțiune.

(25) Anunțul de atribuire trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

a) informații generale privind autoritatea contractantă: denumirea, codul fiscal, adresa, datele de contact, persoana de contact etc.;

b) procedura aplicată pentru atribuirea contractului;

c) data publicării anunțului de licitație/anunțului negocierii directe în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a;

d) criteriile utilizate pentru determinarea ofertei câștigătoare;

e) numărul ofertelor primite și al celor declarate valabile;

f) denumirea/numele și sediul/adresa ofertantului a cărui ofertă a fost declarată câștigătoare;

g) durata contractului;

h) nivelul chiriei;

i) instanța competentă în soluționarea litigiilor apărute și termenele pentru sesizarea instanței;

j) data informării ofertanților despre decizia de stabilire a ofertei câștigătoare;

k) data transmiterii anunțului de atribuire către instituțiile abilitate, în vederea publicării.

(26) Autoritatea contractantă are obligația de a informa ofertanții despre deciziile referitoare la atribuirea contractului, în scris, cu confirmare de primire, nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la emiterea acestora.

(27) În cadrul comunicării prevăzute la alin. (26) autoritatea contractantă are obligația de a informa ofertantul/ofertanții câștigător/câștigători cu privire la acceptarea ofertei/ofertelor prezentate.

(28) În cadrul comunicării prevăzute la alin. (26) autoritatea contractantă are obligația de a informa ofertanții care au fost respinși sau a căror ofertă nu a fost declarată câștigătoare asupra motivelor ce au stat la baza deciziei respective.

(29) Autoritatea contractantă poate să încheie contractul numai după împlinirea unui termen de 20 de zile calendaristice de la data realizării comunicării prevăzute la alin. (26).

(30) În cazul în care, în cadrul celei de-a doua proceduri de licitație publică nu se depune nicio ofertă valabilă, autoritatea contractantă anulează procedura de licitație, cu respectarea procedurii prevăzute la alin. (1) – (13).

(31) Pentru cea de-a doua licitație va fi păstrată documentația de atribuire aprobată pentru prima licitație.

(32) Cea de-a doua licitație se organizează în condițiile prevăzute la art. 375 alin. (1)-(12).

Anularea procedurii de licitație

Art. 380

(1) Prin excepție de la prevederile art. 379 alin. (23), autoritatea contractantă are dreptul de a anula procedura de licitație, dacă ia această decizie, de regulă, înainte de data transmiterii comunicării privind rezultatul aplicării procedurii de licitație și, oricum, înainte de data încheierii contractului, numai în următoarele cazuri:

a) se întrunesc condițiile prevăzute la art. 374 alin. (16);

b) se constată abateri grave de la prevederile legale care afectează procedura de licitație sau fac imposibilă încheierea contractului.

(2) În sensul prevederilor alin. (1) lit. b), procedura de licitație se consideră afectată în cazul în care sunt îndeplinite în mod cumulativ următoarele condiții:

a) în cadrul documentației de licitație și/sau în modul de aplicare a procedurii de licitație se constată erori sau omisiuni care au ca efect încălcarea principiilor prevăzute la art. 351;

b) autoritatea contractantă se află în imposibilitate de a adopta măsuri corective, fără ca acestea să conducă, la rândul lor, la încălcarea principiilor prevăzute la art. 351.

(3) Încălcarea prevederilor prezentei Secțiuni privind atribuirea contractului poate atrage anularea procedurii, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(4) Autoritatea contractantă are obligația de a comunica, în scris, tuturor participanților la procedura de licitație, în cel mult 3 zile lucrătoare de la data anulării, atât încetarea obligațiilor pe care aceștia și le-au creat prin depunerea ofertelor, cât și motivul concret care a determinat decizia de anulare.

(5) Autoritatea contractantă exclude de la participarea la o procedură de atribuire orice operator economic care se încadrează într-unul dintre motivele de excludere prevăzute în legislația achizițiilor publice.

Încheierea contractului

Art. 381

(1) Contractul se încheie în formă scrisă, sub sancțiunea nulității.

(2) Neîncheierea contractului într-un termen de 20 de zile calendaristice de la data împlinirii termenului prevăzut la art. 379 alin. (29) poate atrage plata daunelor-interese de către partea în culpă.

(3) Refuzul ofertantului declarat câștigător de a încheia contractul poate atrage după sine plata daunelor-interese.

(4) În cazul în care ofertantul declarat câștigător refuză încheierea contractului, procedura de licitație se anulează, iar autoritatea contractantă reia procedura, în condițiile legii, studiul de oportunitate păstrându-și valabilitatea.

(5) Daunele-interese prevăzute la alin. (2) și (3) se stabilesc de către tribunalul în a cărui rază teritorială se afla sediul autorității contractante, la cererea părții interesate, dacă părțile nu stabilesc altfel.

(6) În situația în care au avut loc modificări legislative care au ca obiect instituirea, modificarea sau renunțarea la anumite taxe/impozite naționale sau locale, al căror efect se reflectă în creșterea/diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului, chiria poate fi ajustată, la cererea oricărei părți, dacă posibilitatea de ajustare a fost prevăzută în documentația de atribuire.

(7) Predarea-primirea bunului se face prin proces-verbal în termen de maximum 30 de zile de la data constituirii garanției de bună execuție.

Răspundere juridică și sancțiuni

Art. 382

(1) Constituie contravenții la dispozițiile prezentei Secțiuni:

a) atribuirea contractului de închiriere prin aplicarea altor proceduri decât cele prevăzute la art. 372 alin. (4);

b) încălcarea prevederilor art. 352 alin. (2);

c) încălcarea prevederilor art. 374 alin. (7);

d) nerespectarea termenelor prevăzute la art. 374 alin. (3), art. 379 alin. (24) și alin. (29);

- e) încălcarea prevederilor art. 379 alin. (1);
- f) încălcarea prevederilor art. 379 alin. (23);
- g) încălcarea prevederilor art. 379 alin. (25)-(28);
- h) încălcarea prevederilor art. 380 alin. (4);
- i) încălcarea prevederilor art. 366 alin. (3) și (4).

(2) Pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la alin. (1) se aplică o amendă de la 5.000 lei la 15.000 lei.

(3) Amenzile prevăzute la alin. (2) pot fi aplicate atât persoanelor fizice, cât și persoanelor juridice.

(4) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac după cum urmează:

a) de către ministerul cu atribuții în domeniul finanțelor publice, pentru închirierea bunurilor proprietate publică a statului;

b) de către instituția prefectului, pentru închirierea bunurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale.

(5) Prevederile alin. (1)-(4) referitoare la contravenții se completează cu dispozițiile legislației privind regimul juridic al contravențiilor.

Evidența documentației procedurii

Art. 383

Autoritatea contractantă are obligația de a respecta prevederile art. 366 cu privire la evidența documentelor procedurilor de valorificare a bunurilor proprietate privată.

Durata contractului de închiriere

Art. 384

Contractul de închiriere nu se poate încheia pentru o perioadă mai mare de 49 de ani.

Drepturi și obligații

Art. 385

(1) Locatorul are următoarele drepturi și/sau obligații:

a) să predea bunul, pe bază de proces-verbal, în termenul prevăzut la art. 381 alin. (7);

b) să încaseze chiria, în conformitate cu dispozițiile contractului de închiriere;

c) să beneficieze de garanția de bună execuție, constituită de locatar în condițiile art. 374 alin. (17), în caz contrar, locatorul este obligat să restituie garanția de bună execuție la încetarea contractului;

d) să mențină bunul în stare corespunzătoare de folosință pe toată durata locațiunii, potrivit destinației sale, și să suporte cheltuielile reparațiilor necesare în acest scop;

e) să controleze executarea obligațiilor locatarului și respectarea condițiilor închirierii, având dreptul să constate, ori de câte ori este nevoie, fără a stânjeni folosința bunului de către locatar, starea integrității bunului și destinația în care este folosit;

f) să asigure folosință netulburată a bunului pe tot timpul locațiunii;

g) alte drepturi și obligații prevăzute de Codul civil.

(2) Locatarul are următoarele drepturi și obligații:

a) să nu aducă atingere dreptului de proprietate publică prin faptele și actele juridice săvârșite ;

b) să plătească chiria, în avans, în cuantumul și la termenele stabilite prin contract și prin caietul de sarcini;

b) să constituie garanția de bună execuție în cuantumul, forma și la termenul prevăzut în caietul de sarcini;

c) să solicite locatarului reparațiile necesare pentru menținerea bunului în stare corespunzătoare de folosință sau contravaloarea reparațiilor care nu pot fi amânate;

d) să execute la timp și în condiții optime lucrările de întreținere curente și reparații normale ce îi incumbă, în vederea menținerii bunului închiriat în starea în care l-a primit în momentul încheierii contractului;

e) să folosească bunul cu prudență și diligență, potrivit destinației stabilite prin actul prin care s-a aprobat închirierea și prin contract;

f) să restituie bunul, pe bază de proces-verbal, la încetarea, din orice cauză, a contractului de locațiune, în starea tehnică și funcțională avută la data preluării, mai puțin uzura aferentă exploatarei normale.

g) alte drepturi și obligații prevăzute de Codul civil.

(3) Neplata chiriei, precum și orice altă prevedere încălcată referitoare la neîndeplinirea obligațiilor contractuale de către locatar, dă dreptul locatorului la reținerea contravalorii acesteia din garanția de bună execuție. Locatarul este obligat să reîntregească garanția de bună execuție.

Încetarea contractului de închiriere

Art. 386

(1) Încetarea închirierii are loc în următoarele cazuri:

- a) pieirea bunului;
- b) încetarea dreptului de proprietate publică sau a dreptului de administrare al locatorului;
- c) împlinirea duratei contractuale;
- d) anterior împlinirii duratei închirierii, prin acordul părților;
- e) alte modalități stabilite prin lege sau prin actul de aprobare a închirierii și prin contractul de închiriere.

(2) Locatorul poate denunța contractul de închiriere, cu notificarea prealabilă a locatorului, dacă interesul național sau local, prioritar, justifică reîntoarcerea bunului în folosința publică.

(3) La încetarea închirierii, locatarul va restitui bunul în stare corespunzătoare folosinței, cu toate lucrările de conservare și amenajare în funcțiune.

(4) În cazul în care în cartea funciară a fost notat contractul de închiriere, radierea acestei notări, în cazul prevăzut la alin. (1) lit. e), se efectuează în baza actului emis de locator, prin care se comunică intervenirea rezilierii de drept ca urmare a neplății a cel puțin două chirii consecutive.

(5) Soluționarea litigiilor apărute în legătură cu atribuirea, încheierea, executarea, modificarea și încetarea contractului de închiriere, precum și a celor privind acordarea de despăgubiri se realizează potrivit prevederilor legislației privind contenciosul administrativ.

(6) Împotriva hotărârii instanței judecătorești se poate declara recurs, conform prevederilor legale.

Secțiunea a 5-a

Darea în folosință gratuită a bunurilor imobile

Titularii dreptului de folosință gratuită

Art. 387

(1) Bunurile care fac parte din proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale pot fi date în folosință gratuită către instituții de utilitate publică.

(2) Darea în folosință gratuită se face în vederea realizării de activități de utilitate publică, pe durata desfășurării acestora.

Actul prin care se realizează darea în folosință gratuită

Art. 388

(1) Darea în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale se aprobă, prin hotărâre a Guvernului, a consiliului județean, a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz, la solicitarea temeinic motivată a instituției de utilitate publică.

(2) Actul prin care se aprobă darea în folosință gratuită, stabilit la alin. (1), va cuprinde în mod obligatoriu următoarele:

- a) descrierea bunului care se dă în folosință gratuită și valoarea de inventar a acestuia;
- b) în cazul bunurilor cu regim special, se vor indica reglementările legale specifice privind paza și protecția;
- c) descrierea activității de utilitate publică în vederea căreia bunul este dat în folosință gratuită, denumită destinația bunului;
- d) drepturile și obligațiile părților;

- e) durata pentru care se acordă folosința gratuită;
- f) termenul la care se va realiza predarea-primirea materială a bunului dat în folosință gratuită;
- g) obligațiile instituției de utilitate publică beneficiară;
- h) cazuri de încetare a folosinței gratuite;
- i) modalități de angajare a răspunderii și sancțiuni.

Durata dreptului de folosință gratuită

Art. 389

Durata maximă pentru care poate fi transmisă folosința gratuită către o instituție de utilitate publică este de 49 de ani.

Drepturi și obligații

Art. 390

(1) Titularul dreptului de proprietate sau al dreptului de administrare, după caz, are următoarele drepturi și obligații:

a) să verifice modul în care sunt respectate condițiile de folosință stabilite prin actul de dare în folosință gratuită și prin lege.

b) să solicite restituirea bunului, înainte de data încetării contractului, atunci când interesul public legitim o impune.

(2) Titularul dreptului de folosință gratuită are următoarele drepturi și obligații:

a) să folosească bunul potrivit destinației în vederea căreia i-a fost acordată folosința gratuită;

b) să prezinte, anual, titularului dreptului de proprietate sau al dreptului de administrare, după caz, rapoarte privind activitatea de utilitate publică desfășurată, gradul de implementare la nivelul colectivității precum și prognoze și strategii pentru perioada următoare;

c) să permită accesul titularului dreptului de proprietate sau titularului dreptului de administrare, după caz, pentru efectuarea controlului asupra bunurilor;

d) să suporte cheltuielile de întreținere a bunului, potrivit destinației sale, dacă prin hotărâre nu se stabilește altfel;

e) să nu modifice bunul, în parte ori în integralitatea lui;

f) să restituie titularului dreptului de proprietate sau titularului dreptului de administrare, după caz, fructele care rezultă din folosirea bunului;

g) la încetarea folosinței gratuite, să restituie bunul în stare corespunzătoare folosinței și liber de orice sarcini.

Alte obligații

Art. 391

(1) Folosința nu poate fi transmisă, nici oneros și nici cu titlu gratuit, unei alte persoane.

(2) Titularul dreptului de folosință gratuită are obligația de a-l informa pe proprietar cu privire la orice tulburare adusă dreptului de proprietate publică, precum și existența unor cauze sau iminența producerii unor evenimente de natură să conducă la imposibilitatea exploatării bunului.

(3) Prin legi speciale sau prin actul de dare în folosință gratuită se pot stabili drepturi și obligații suplimentare.

Răspundere și sancțiuni

Art. 392

(1) Titularul dreptului de folosință gratuită răspunde pentru prejudiciile cauzate din culpa sa, pentru acoperirea cheltuielilor de aducere a bunului în stare de folosință, inclusiv în situația în care acesta nu a utilizat bunul ca un bun gospodar.

(2) Prin act administrativ al titularului dreptului de proprietate se constată prejudiciul produs de titularul dreptului de folosință gratuită.

(3) În temeiul actului prevăzut la alin. (2), titularul dreptului de proprietate revocă actul administrativ de dare în folosință gratuită.

(4) Actul prevăzut în alin. (3) poate fi atacat la instanța de contencios administrativ în condițiile legii.

(5) Prevederile prezentului articol se completează cu dispozițiile legale privind răspunderea disciplinară, contravențională, civilă sau penală, după caz, a persoanelor din cadrul instituției de utilitate publică responsabile de încălcarea obligațiilor legale și a prevederilor actului de dare în folosință gratuită.

(6) Constituie contravenții la dispozițiile prezentei Secțiuni:

a) încălcarea prevederilor art. 390 alin. (2);

b) încălcarea prevederilor art. 391 alin. (1).

(7) Pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la alin. (6) lit. a) se aplică o amendă de la 5.000 lei la 15.000 lei.

(8) Pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la alin. (6) lit. b) se aplică o amendă de la 2.500 lei la 10.000 lei.

(9) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoane împuternicite de structurile cu atribuții de control.

Încetarea dreptului de folosință gratuită

Art. 393

(1) Încetarea dreptului de folosință gratuită se produce în următoarele cazuri:

a) de drept, odată cu stingerea dreptului de proprietate publică, la pierderea statutului de utilitate publică al instituției beneficiare sau la împlinirea termenului pentru care a fost constituit dreptul de folosință gratuită;

b) prin act unilateral de revocare emis de titularul dreptului de proprietate publică, în cazul în care interesul public o impune, în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor corespunzătoare dreptului de folosință gratuită sau ca urmare a solicitării temeinic justificate a titularului dreptului de folosință gratuită;

c) prin alte modalități stabilite prin actul de dare în folosință gratuită sau prin lege.

(2) Predarea-primirea bunului care a făcut obiectul folosinței gratuite are loc în termen de maximum 60 de zile de la data emiterii hotărârii de revocare a dreptului de folosință gratuită.

(3) Radierea din cartea funciară a dreptului de folosință gratuită se efectuează în baza actului unilateral de revocare, în situația prevăzută la alin. (1) lit. b), sau în baza actului prin care se constată stingerea dreptului de proprietate publică, pierderea statutului de utilitate publică, în situațiile prevăzute la alin. (1) lit. a).

Titlul III
Exercitarea dreptului de proprietate privată a statului sau a
unităților administrativ-teritoriale

Capitolul I
Elemente definitorii pentru proprietatea privată a statului sau a
unităților administrativ-teritoriale

Domeniul privat

Art. 394

(1) Domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale este alcătuit din bunuri aflate în proprietatea lor și care nu fac parte din domeniul public.

(2) Asupra acestor bunuri statul sau unitățile administrativ-teritoriale au drept de proprietate privată.

Regimul juridic al proprietății private a statului sau a unităților administrativ-teritoriale

Art. 395

Bunurile care fac parte din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se află în circuitul civil și se supun regulilor de drept comun privind dobândirea, exercitarea sau stingerea dreptului de proprietate asupra acestora, completate cu dispozițiile prezentului Cod și ale legislației speciale.

Caracterele juridice ale bunurilor proprietate privată

Art. 396

(1) Bunurile proprietate privată sunt:

- a) alienabile, pot fi înstrăinate în condițiile legii;
- b) sesizabile, pot fi supuse executării silite și asupra lor pot fi constituite garanții reale;
- c) prescriptibile, dreptul de proprietate asupra lor poate fi dobândit prin uzucapiune sau prin prescripție extinctivă.

(2) În mod excepțional și cu caracter temporar, asupra bunurilor care fac obiectul proprietății private a statului sau a unităților administrativ-teritoriale se pot institui restrângeri justificate de uzul sau interesul public.

Capitolul II
Nașterea și încetarea dreptului de proprietate privată a statului
sau a unităților administrativ-teritoriale

Modalități de dobândire a dreptului de proprietate privată

Art. 397

Dreptul de proprietate privată al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se dobândește în conformitate cu prevederile Codului civil, completate de prevederile prezentului Cod și de legislația specială.

Trecerea unui bun imobil din domeniul privat al statului în domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale

Art. 398

(1) Trecerea unui bun imobil din domeniul privat al statului în domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale se face la cererea consiliului local, a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, după caz, prin hotărâre a Guvernului.

(2) Trecerea prevăzută la alin. (1) se face doar în situația în care bunul respectiv se află pe raza teritorială a unității administrativ-teritoriale care solicită trecerea și cu plata contravalorii bunului aferentă valorii de inventar actualizată, în condițiile legii.

(3) Trecerea prevăzută la alin. (1) se poate face cu titlu gratuit, cu acordul părților și cu condiția ca bunul să nu poată fi înstrăinat fără acordul prealabil al Guvernului.

(4) Cererea prevăzută la alin. (1) se aprobă prin hotărâre a consiliului local, județean respectiv a Consiliului General al Municipiului București, după caz.

Trecerea unui bun imobil din domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul privat al statului

Art. 399

(1) Trecerea unui bun imobil din domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul privat al statului se face la cererea Guvernului, prin hotărâre a consiliului local, a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, după caz.

(2) Trecerea prevăzută la alin. (1) se poate face cu titlu gratuit.

(3) Cererea prevăzută la alin. (1) se aprobă prin memorandum, în condițiile legii, de către Guvern.

Trecerea unui bun imobil din domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul privat al altei unități administrativ-teritoriale

Art. 400

(1) Trecerea unui bun imobil din domeniul privat al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul privat al altei unități administrativ-teritoriale se face la cererea consiliului local, a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, după caz, prin hotărâre a consiliului local, a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, după caz.

(2) Trecerea prevăzută la alin. (1) se face doar în situația în care bunul care face obiectul trecerii să se afle pe raza teritorială a unității administrativ-teritoriale care solicită bunul și cu plata contravalorii bunului aferentă valorii de inventar actualizată, în condițiile legii.

(3) Trecerea prevăzută la alin. (1) se poate face cu titlu gratuit, cu acordul părților.

(4) Cererea prevăzută la alin. (1) se aprobă prin hotărâre a consiliului local, județean respectiv a Consiliului General al Municipiului București, după caz.

Trecerea unui bun imobil din domeniul public în domeniul privat al aceluiași titular al dreptului de proprietate

Art. 401

(1) Trecerea unui bun imobil din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia se face prin hotărâre a Guvernului.

(2) Trecerea unui bun imobil din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul privat al acesteia se face prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București ori a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz.

(3) Hotărârile prevăzute la alin. (1) și (2) trebuie să conțină, în mod obligatoriu, justificarea temeinică a încetării uzului sau interesului public național sau local, după caz.

(4) Actele încheiate cu nerespectarea dispozițiilor alin. (3) sunt lovite de nulitate absolută.

(5) Dispozițiile art. 336 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

Încetarea dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ – teritoriale

Art. 402

Încetarea dreptului de proprietate privată al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se produce în următoarele cazuri:

a) dacă bunul a pierit;

b) dacă bunul a trecut din domeniul privat în domeniul public, în condițiile stabilite prin prezentul Cod;

- c) dacă bunul a făcut, în temeiul legii, obiectul constituirii sau reconstituirii dreptului de proprietate al particularilor;
- d) ca urmare a aplicării procedurii privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică;
- e) dacă bunul a fost vândut;
- f) dacă bunul a fost scos din funcțiune, casat, valorificat, transmis fără plată sau distrus, după caz;
- g) alte modalități stabilite prin lege.

Capitolul III

Exercitarea dreptului de proprietate privată al statului sau al unităților administrativ-teritoriale

Modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate privată

Art. 403

(1) Modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate privată al statului sau al unităților administrativ-teritoriale sunt:

- a) modalitățile prevăzute de Codul civil;
- b) darea în administrare;
- c) concesiunea;
- d) închirierea;
- e) darea în folosință gratuită;
- f) alte modalități prevăzute de lege.

(2) Darea în administrare a bunurilor imobile din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se realizează în condițiile stabilite la art. 339-342.

(3) Concesiunea bunurilor imobile din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se realizează în condițiile prevăzute la art. 343-369, cu excepția cazurilor în care, prin lege, se dispune altfel.

(4) Închirierea bunurilor imobile din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se realizează în condițiile stabilite la art. 370-386.

(5) Darea în folosință gratuită a bunurilor imobile din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se realizează în condițiile stabilite la art. 387-393.

Valorificarea bunurilor proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale

Art. 404

(1) Valorificarea bunurilor imobile proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale se realizează, de regulă, prin licitație publică, organizată în condițiile legii, cu respectarea principiilor proprietății publice și private a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și a naturii bunurilor. Excepțiile de la procedura de licitație se stabilesc prin lege.

(2) Licitația publică privind valorificarea bunurilor proprietate privată a statului se aprobă:

- a) prin hotărâre a Guvernului, în situația în care bunurile proprietate privată a statului nu sunt date în administrare ministerelor sau altor organe de specialitate ale administrației publice centrale;
- b) prin ordin al ministrului sau prin act administrativ al conducătorului organului de specialitate al administrației publice centrale, pentru bunurile proprietate privată a statului pe care acestea le au în administrare.

(3) Licitația publică privind valorificarea bunurilor proprietate privată a unităților administrativ-teritoriale se aprobă prin hotărâre a consiliului județean, a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz.

(4) Modul de desfășurare a licitației publice privind valorificarea bunurilor imobile proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale se realizează cu respectarea principiilor prevăzute la art. 351.

Secțiunea a 2-a

Reguli speciale privind procedura de vânzare a bunurilor din domeniul privat

Vânzarea

Art. 405

(1) Vânzarea se face prin licitație publică, organizată în condițiile prevăzute la art. 373-382.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), autoritățile administrației publice pot dispune asupra bunurilor proprietate privată fără licitație publică în oricare din următoarele cazuri:

a) în situația unui teren aflat în proprietatea privată a statului sau a unității administrativ-teritoriale pe care sunt ridicate construcții, constructorii de bună-credință ai acestora, în înțelesul prevederilor art. 587 din Codul civil, beneficiază de un drept de preempțiune la cumpărarea terenului aferent construcțiilor. Proprietarii construcțiilor sunt notificați în termen de 15 zile de la publicarea hotărârii de guvern sau a hotărârii consiliului local sau județean cu privire la vânzarea terenului și își pot exprima opțiunea de cumpărare în termen de 15 zile de la primirea notificării.

b) terenul aferent construcțiilor cu alt proprietar sau care au făcut obiectul reconstituirii dreptului de proprietate în temeiul unor legi speciale de reparație sau în baza unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, respectiv în temeiul unei hotărâri judecătorești definitive pronunțate după data intrării în vigoare a Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, și care face parte din domeniul privat al statului sau al unității administrativ teritoriale, poate fi vândut proprietarului actual al construcției, la cererea acestuia, cu aprobarea Guvernului, Consiliului General al Municipiului București, consiliului județean sau local, după caz.

c) construcția proprietate privată a statului sau a unității administrativ-teritoriale situată pe un teren proprietatea unei alte persoane, poate fi vândută proprietarului actual al terenului, la cererea acestuia, cu aprobarea Guvernului, Consiliului General al Municipiului București, consiliului județean sau local, după caz.

d) cota-parte din imobilul - construcție și/sau teren - care nu poate fi exploatată individual, și care aparține domeniului privat al statului sau al unității administrativ teritoriale, poate fi vândută pentru întregirea proprietății către coproprietar, la cererea acestuia, cu aprobarea Guvernului, Consiliului General al Municipiului București, consiliului județean sau local, după caz.

(3) Prin legi speciale se pot institui alte excepții de la procedura licitației publice.

(4) Garanția de bună execuție se stabilește între 3-10% din prețul contractului de vânzare, fără TVA.

Prețul minim de vânzare

Art. 406

(1) Prețul minim de vânzare, aprobat prin hotărâre a Guvernului sau prin hotărâre a autorităților deliberative de la nivelul administrației publice locale, după caz, va fi valoarea cea mai mare dintre prețul de piață determinat prin raport de evaluare întocmit de evaluatori persoane fizice sau juridice, autorizați, în condițiile legii, și selectați prin licitație publică și valoarea de inventar a imobilului.

(2) Răspunderea juridică privind corectitudinea stabilirii prețului prevăzut în raportul de evaluare revine exclusiv evaluatorului care a întocmit respectivul raport de evaluare.

Procesul-verbal de predare-primire a bunului

Art. 407

Predarea-primirea bunului se face prin proces-verbal în termen de maximum 30 de zile de la data încasării prețului.

Titlul IV

Apărarea dreptului de proprietate publică și privată al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și a drepturilor reale corespunzătoare acestora

Litigii

Art. 408

(1) Litigiile cu privire la delimitarea domeniului public al statului, județelor, comunelor, orașelor sau al municipiilor sunt de competența instanțelor de contencios administrativ.

(2) Litigiile privitoare la actele administrative, precum și la actele asimilate acestora, emise de autoritățile administrației publice sunt de competența instanțelor de contencios administrativ.

(3) Litigiile în legătură cu modalitățile de dobândire și exercitare a dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale sunt de competența instanțelor de contencios administrativ ale tribunalului pe raza teritorială a căruia are sediul autoritatea contractantă. Împotriva hotărârii emise de tribunal, părțile pot face recurs la curtea de apel pe raza teritorială a căreia are sediul titularul dreptului de proprietate.

(4) În litigiile privitoare la dreptul de administrare, dreptul de concesiune, dreptul de închiriere și dreptul de folosință gratuită, titularul acestor drepturi va sta în instanță în nume propriu.

(5) Titularul drepturilor prevăzute la alin. (4) are obligația de a-l informa pe titularul dreptului de proprietate cu privire la orice tulburare adusă dreptului de proprietate.

(6) În litigiile privitoare la dreptul de proprietate asupra bunului, în care unul dintre titularii prevăzuți la alin. (4) este parte, acesta are obligația de a arăta instanței cine este titularul dreptului de proprietate, potrivit prevederilor Codului de procedură civilă. Titularul dreptului de folosință gratuită răspunde, în condițiile legii, pentru prejudiciile cauzate ca urmare a neîndeplinirii acestei obligații.

Apărarea în justiție

Art. 409

Obligația apărării în justiție a dreptului de proprietate publică și privată al statului sau al unităților administrativ-teritoriale revine titularului acestui drept, în condițiile prevăzute de Codul civil.

Titlul V

Rechiziția și prestările de servicii în interes public

Dispoziții generale

Art. 410

(1) Rechiziția de bunuri reprezintă măsura cu caracter excepțional prin care autoritățile publice împuternicite prin lege obligă operatorii economici, instituțiile publice, precum și alte persoane juridice și fizice la cedarea temporară a unor bunuri mobile sau imobile, în condițiile prezentului Cod.

(2) Prestarea de servicii în interes public reprezintă măsura cu caracter excepțional prin care autoritățile publice împuternicite prin lege cheamă persoane fizice în vederea prestării unor asemenea servicii, în condițiile prezentului Cod.

(3) Bunurile rechiziționate sunt puse la dispoziție forțelor destinate apărării naționale sau a autorităților publice, la declararea mobilizării parțiale sau totale a forțelor armate ori a stării de război, la instituirea stării de asediu sau de urgență, atât pentru prevenirea, localizarea, înlăturarea urmărilor unor dezaastre, cât și pe timpul acestor situații.

(4) Bunurile consumptibile și cele perisabile pot fi rechiziționate definitiv, cu plata despăgubirilor prevăzute de lege. În acest caz bunurile respectiv intră în proprietatea privată a statului de la momentul rechiziționării.

(5) Cetățenii apti de muncă pot fi chemați pentru prestări de servicii în interes public, constând în efectuarea unor lucrări sau desfășurarea unor activități în situațiile prevăzute la alin. (3).

(6) Cantitățile de bunuri și durata rechiziției, procedura rechiziționării și a chemării pentru prestări de servicii în interes public, în scopul prevenirii, localizării și înlăturării urmărilor unor dezastre, se stabilesc prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin ordine ale prefectilor.

Scopul rechiziției și al prestării de servicii în interes public

Art. 411

Rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public se fac în scopul:

- a) rezolvării problemelor materiale de orice natură, asigurării de mână de lucru și de cartiruire sau cazare necesare forțelor destinate apărării, autorităților publice, sinistraților, refugiaților, populației afectate de consecințele războiului și prizonierilor de război;
- b) funcționării operatorilor economici și instituțiilor publice;
- c) funcționării și exploatarei sistemelor de telecomunicații și căilor de comunicații.

Disponerea rechiziției și a prestării de servicii în interes public

Art. 412

(1) Rechiziționarea de bunuri și chemarea persoanelor fizice pentru prestări de servicii în interes public se dispun astfel:

- a) la declararea mobilizării parțiale sau totale, precum și a stării de război, prin decretul de declarare emis de Președintele României;
- b) la instituirea stării de asediu sau de urgență, prin decretul de instituire emis de Președintele României;
- c) în cazul prevenirii, localizării și înlăturării urmărilor unor dezastre, prin hotărâre a Guvernului sau prin ordine ale prefectilor.

(2) Rechiziționarea bunurilor și chemarea persoanelor fizice pentru prestări de servicii în interes public, în situațiile prevăzute de prezentul Cod, se fac de către centrele militare, în caz de mobilizare sau de război, precum și de către prefect, pentru prevenirea, localizarea și înlăturarea urmărilor unor dezastre.

(3) Rechiziționarea navelor, a mijloacelor plutitoare și portuare se face de către Statul Major al Forțelor Navale.

(4) Rechiziționarea aeronavelor, instalațiilor și tehnicii de aerodrom se face de către Statul Major al Forțelor Aeriene.

(5) În mod excepțional, în timp de război, orice comandant de subunitate sau unitate militară similară sau superioară batalionului, care, în luptă, acționează independent, este autorizat să hotărască rechiziționarea de bunuri ori chemarea persoanelor fizice la prestări de servicii în interes public, numai prin autoritățile administrației publice locale și cu asumarea răspunderii proprii.

(6) Stabilirea imobilelor necesare pentru cartiruire sau cazare se face, în comun, de către autoritățile administrației publice locale și de către reprezentanții beneficiarilor.

(7) Proprietarii sau deținătorii cu orice titlu ai imobilelor sunt obligați să le pună la dispoziția beneficiarilor cu utilitățile existente la data rechiziționării.

Obiectul rechiziției și al prestării de servicii în interes public

Art. 413

(1) Se pot rechiziționa:

- a) mijloace de transport cu tracțiune animală, auto, feroviare, aeriene și navale;
- b) instalații portuare și dane;
- c) sisteme, instalații și tehnică de aerodrom, de comunicații și de telecomunicații;
- d) surse de alimentare energetice;
- e) tehnică de calcul;
- f) tehnică și materiale topografice, tipografice, audiovizuale, de construcții și de căi ferate;
- g) carburanți-lubrifianți, utilaje și materiale pentru transportul și depozitarea acestora;
- h) clădiri;
- i) terenuri;
- j) piese de schimb și materiale pentru întreținere și reparații;
- k) utilaje și materiale pentru dotarea atelierelor de reparații;

- l) articole de echipament, de protecție, de regie, de gospodărie și de igienă personală;
- m) alimente și materiale pentru preparat, servit, distribuit și transportat hrana;
- n) animale;
- o) furaje;
- p) tehnică, aparatură și materiale sanitar-veterinare.

(2) Pentru bunurile prevăzute la alin. (1) lit. a) - f), h), i) și n) planificarea rechiziției se realizează din timp de pace prin planul de rechiziții județean, respectiv al municipiului București.

(3) Bunurile sunt rechiziționate de la proprietarii sau deținătorii lor legali.

(4) Bunurile rechiziționabile vor avea starea tehnică și de calitate necesară folosirii lor în scopul pentru care se rechiziționează.

(5) Odată cu bunurile rechiziționate se predau și echipamentele aferente, fără de care nu pot fi utilizate.

(6) Nimeni nu poate fi obligat a da un bun, dacă în momentul cererii nu îl are în posesie sau în folosință legală.

(7) Pot fi chemate pentru prestări de servicii în interes public persoanele apte de muncă, în vârstă de 16-60 de ani bărbații și de 16-55 de ani femeile.

(8) Unii specialiști, ca: medici, ingineri, subingineri, tehnicieni, economiști, farmaciști, asistenți medicali etc., pot fi chemați să presteze servicii în specialitățile lor și peste limita maximă de vârstă prevăzută la alin. (7), dar nu mai mult de 65 de ani bărbații și de 60 de ani femeile. Peste aceste limite, persoanele pot fi chemate numai la cererea lor.

Evidența bunurilor rechiziționabile și a persoanelor fizice chemate pentru prestări de servicii în interes public

Art. 414

(1) Autoritățile administrației publice sunt obligate să asigure, în raza lor de activitate, efectuarea rechizițiilor de bunuri și chemarea persoanelor pentru prestări de servicii în interes public.

(2) Pentru realizarea scopului prevăzut la alin. (1), autoritățile publice împreună cu celelalte autorități împuternicite iau măsuri pentru:

a) verificarea ținerii evidenței de către operatorii economici, instituțiile publice și alte persoane juridice deținătoare ale bunurilor rechiziționabile;

b) verificarea stării tehnice a mijloacelor de transport auto, navale, aeriene, a tehnicii de construcții, portuare și de aerodrom, rechiziționabile;

c) verificarea existenței materialelor, alimentelor, carburanților, lubrifianților, precum și a altor bunuri rechiziționabile, stabilite prin planul de mobilizare;

d) analiza forței de muncă ce poate fi chemată pentru prestări de servicii în interes public, de la operatorii economici, instituțiile publice, precum și din fiecare localitate, pentru persoanele neîncadrate în muncă.

(3) Operatorii economici, instituțiile publice și celelalte persoane juridice țin evidența bunurilor rechiziționabile pe care le au în proprietate sau în folosință legală, conform normelor prevăzute de lege privind evidența bunurilor din patrimoniul lor.

(4) Evidența bunurilor supuse rechiziției, aflate în proprietatea persoanelor fizice, se ține de către autoritățile administrației publice locale.

(5) Autoritățile administrației publice locale, persoanele juridice și fizice, proprietare sau deținătoare legale de bunuri repartizate prin planul de rechiziții, sunt obligate să comunice date privind existentul, starea și caracteristicile acestora, la cererea beneficiarilor, respectiv a prefectului, centrului militar, Statului Major al Forțelor Aeriene și a Statului Major al Forțelor Navale, după caz.

(6) Schimbările survenite în evidența și în starea bunurilor cuprinse în planul de rechiziții aprobat se comunică de către proprietarii sau deținătorii legali, semestrial, autorităților prevăzute la alin. (5).

(7) Guvernul poate dispune periodic recensământul anumitor categorii de bunuri supuse rechiziției, stabilind totodată perioada, informațiile și autoritățile publice cărora li se comunică rezultatul.

(8) Proprietarii și deținătorii legali ai bunurilor supuse rechiziției sunt obligați să le declare și, la cerere, să le prezinte comisiilor de recensământ.

(9) Autoritățile administrației publice sunt obligate să participe la operațiunile de recensământ.

(10) Beneficiarii rechizițiilor sunt obligați să țină evidența acestor bunuri în unități fizice și valorice.

Efectuarea rechiziției de bunuri și prestărilor de servicii în interes public

Art. 415

(1) Bunurile se rechiziționează numai în baza ordinului de predare emis de autoritățile militare prevăzute la art. 412 alin. (2)-(5).

(2) Ordinul de predare a bunurilor ce se rechiziționează va cuprinde, obligatoriu, denumirea autorității militare emitente și a unității beneficiare, temeiul legal al rechiziției, datele de identificare a bunurilor, a proprietarului sau a deținătorului acestora, precum și mențiunile despre locul și termenul predării bunurilor.

(3) Ordinul de predare se înmânează proprietarului sau deținătorului legal de către delegatul centrului militar, al autorităților administrației publice locale, al poliției sau al unității beneficiare, după caz.

(4) La predarea bunurilor rechiziționate se încheie un proces-verbal în care sunt înscrise, pe lângă datele de identificare, prevăzute în ordinul de predare, starea și valoarea bunurilor la data rechiziției.

(5) Aeronavele, navele și instalațiile de aeroport și portuare vor fi preluate, împreună cu echipajele și personalul care le deservește, iar mijloacele de transport auto și tehnica de construcții, cu șoferii și, respectiv, cu mecanicii conductori.

(6) Alte bunuri decât cele prevăzute la alin. (5), care nu pot fi folosite decât cu personal calificat, vor fi preluate, de asemenea, împreună cu personalul care le deservește.

(7) Aeronavele și navele rechiziționate, aflate în afara teritoriului național, sunt obligate să revină din cursă în cel mai scurt timp posibil.

(8) Persoanele aflate în situațiile prevăzute la alin. (5) și (6) sunt considerate mobilizate sau chemate pentru prestări de servicii în interes public, în condițiile prezentului Cod.

(9) Înștiințarea persoanelor fizice despre prestările de servicii în interes public la care sunt chemate se face prin ordin de chemare individual sau colectiv.

(10) Ordinul de chemare va cuprinde, obligatoriu: denumirea autorității militare emitente și a unității beneficiare, temeiul legal al chemării, numele, prenumele și domiciliul persoanei chemate, termenul și locul unde trebuie să se prezinte.

(11) Ordinul de chemare a salariaților va fi expediat la locul de muncă al acestora și se va preda celui în cauză prin grija conducătorului său nemijlocit.

(12) Pentru celelalte persoane fizice, ordinul de chemare va fi transmis de către autoritățile administrației publice locale, prin unitatea de poliție pe raza căreia persoana în cauză domiciliază sau își are reședința.

(13) De regulă, persoanele chemate pentru prestări de servicii în interes public vor lucra, pe cât posibil, în localitățile în care își au domiciliul sau reședința și în domeniul pentru care sunt pregătite profesional ori au aptitudini deosebite.

(14) În timpul mobilizării sau pe timp de război, persoanele chemate pentru prestări de servicii în interes public sunt rezerviști aflați în disponibilul centrului militar, necuprinși în lucrările de mobilizare la locul de muncă, precum și persoane fără obligații militare.

(15) În situațiile prevăzute la alin. (14), persoanele chemate pentru prestări de servicii în interes public sunt supuse regulamentelor, disciplinei și jurisdicției militare.

Comisiile de rechiziții

Art. 416

(1) Pentru stabilirea cantităților de bunuri rechiziționabile, a despăgubirilor, precum și pentru soluționarea litigiilor care derivă din executarea rechizițiilor se înființează și funcționează:

- a) comisii mixte de rechiziții;
- b) Comisia Centrală de Rechiziții.

(2) Comisia mixtă de rechiziții de la nivelul județului sau al municipiului București, după caz, este compusă din:

- a) prefectul județului ori al municipiului București - președinte;

b) comandantul centrului militar județean, respectiv comandanții centrelor militare ale sectoarelor municipiului București, după caz;

c) reprezentantul Statului Major al Forțelor Aeriene sau, după caz, al Statului Major al Forțelor Navale;

d) reprezentantul inspectoratului de jandarmi județean sau al Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București;

e) reprezentantul inspectoratului județean de poliție ori al Direcției generale de poliție a municipiului București;

f) șeful compartimentului juridic al instituției prefectului;

g) reprezentantul direcției generale regionale a finanțelor publice - specialist în prețuri și evaluări de bunuri;

h) șeful oficiului de mobilizare a economiei naționale și pregătirii teritoriului pentru apărare;

i) directorul oficiului registrului comerțului județean, respectiv al municipiului București;

j) reprezentantul consiliului județean;

k) președintele camerei de comerț și industrie a județului sau a municipiului București;

l) reprezentantul structurii teritoriale pentru situații de urgență.

(3) La lucrările comisiei mixte de rechiziții pot fi invitați reprezentanții instituțiilor publice care concură la pregătirea și realizarea rechizițiilor de bunuri și prestărilor de servicii în interes public.

(4) Comisiile prevăzute la alin. (1) lit. a) se convoacă de președintele acestora semestrial sau ori de câte ori este necesar.

(5) Comisiile mixte de rechiziții stabilesc cantitățile de bunuri ce pot fi rechiziționate pe localități, operatori economici, instituții publice și alte persoane juridice, în vederea realizării integrale a scopurilor prevăzute la art. 411.

(6) Anual, comisiile mixte de rechiziții propun limitele prețurilor pentru principalele bunuri consumptibile rechiziționabile, pe care le înaintează Comisiei Centrale de Rechiziții.

(7) Hotărârile comisiilor sunt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice prevăzute în prezentul Cod și sunt aduse la îndeplinire de către autoritățile administrației publice locale, operatorii economici, instituțiile publice și alte persoane juridice, la înștiințarea autorităților împuternicite să efectueze rechiziții.

(8) Comisia Centrală de Rechiziții, organ de pregătire și executare a rechizițiilor, din subordinea Guvernului, este compusă din:

a) șeful Administrației Naționale a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale - președinte;

b) 4 reprezentanți ai ministerului cu atribuții în domeniul apărării naționale;

c) 2 reprezentanți ai ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor interne;

d) un reprezentant al ministerului cu atribuții în domeniul justiției;

e) 2 reprezentanți ai ministerului cu atribuții în domeniul finanțelor publice;

f) un reprezentant al Institutului Național de Statistică;

g) directorul general al Oficiului Național al Registrului Comerțului;

h) un reprezentant al Băncii Naționale a României;

i) câte un reprezentant din partea ministerelor stabilite prin hotărâre a Guvernului.

j) Comisia Centrală de Rechiziții se convoacă anual sau ori de câte ori este nevoie, de către președintele acesteia.

k) Comisia Centrală de Rechiziții, pe baza propunerilor limitelor de prețuri ale comisiilor mixte de rechiziții, efectuate potrivit alin. (6), stabilește prețurile principalelor bunuri consumptibile necesare estimării fondurilor folosite la plata despăgubirilor acestora.

(9) Comisia Centrală de Rechiziții se convoacă anual sau ori de câte ori este nevoie, de către președintele acesteia.

(10) Comisia Centrală de Rechiziții, pe baza propunerilor limitelor de prețuri ale comisiilor mixte de rechiziții, efectuate potrivit alin. (6), stabilește prețurile principalelor bunuri consumptibile necesare estimării fondurilor folosite la plata despăgubirilor acestora.

(11) Prețurile stabilite de Comisia Centrală de Rechiziții se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(12) Comisia Centrală de Rechiziții analizează și rezolvă contestațiile la hotărârile comisiilor mixte de rechiziții.

(13) Hotărârile Comisiei Centrale de Rechiziții se pun în executare de Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, prin comisiile mixte de rechiziții.

Despăgubirile și restituirea

Art. 417

(1) Proprietarii bunurilor rechiziționate au dreptul la despăgubiri, stabilite în conformitate cu prevederile prezentului Cod.

(2) De asemenea, pe perioada rechiziției, proprietarii sau deținătorii sunt scutiți de impozite și de plata taxelor pentru bunurile rechiziționate, iar obligațiile ce decurg din contractele legal încheiate se suspendă.

(3) Despăgubirile pentru bunurile neconsumabile rechiziționate se acordă astfel:

a) prin chirie, a cărei modalitate de calcul se stabilește prin hotărâre a Guvernului;

b) prin acordarea diferenței de valoare corespunzătoare, pentru bunurile care se restituie cu degradări majore;

c) prin acordarea unui bun similar sau prin plata contravalorii bunului, stabilită în funcție de starea tehnică și de gradul de uzură la momentul rechiziționării, în cazul în care, din motive obiective, acesta nu mai poate fi restituit. În acest caz, bunul rechiziționat intră în proprietatea privată a statului de la momentul acordării bunului similar, respectiv de la momentul la care a fost plătită contravaloarea bunului.

(4) Despăgubirile pentru bunurile consumabile se acordă prin achitarea la prețul pieței în momentul preluării, conform măsurilor dispuse în împrejurări excepționale de către Guvern, potrivit legii.

(5) Evaluarea prejudiciilor bunurilor prevăzute la alin. (3) lit. b) și c) se face de către o comisie de experți din care fac parte în mod obligatoriu reprezentanți ai beneficiarului, ai prefectului și proprietarul sau deținătorul legal, după caz, al bunului rechiziționat.

(6) Cuantumul despăgubirilor la nivelul unităților administrativ-teritoriale se avizează în mod obligatoriu de comisia mixtă de rechiziții.

(7) Metodologia, cadrul de organizare și criteriile de evaluare a despăgubirilor, pe categorii de bunuri, se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(8) Plata pentru prestările de servicii în interes public se face în numerar, pe baza statelor de plată întocmite de unitatea beneficiară, la fiecare sfârșit de lună sau după efectuarea serviciului, dacă acestea au durat mai puțin de o lună.

(9) În caz de îmbolnăvire sau accident de muncă, survenit pe timpul prestării de servicii în interes public, persoanele chemate beneficiază de asistență medicală și medicamente sau de pensii de invaliditate, precum și de ajutoare în cadrul asigurărilor sociale de stat, în condițiile prevăzute pentru salariații din aceeași specialitate. În caz de mobilizare sau de război, persoanele respective beneficiază de aceste drepturi în condițiile prevăzute pentru militari.

(10) În cazul prestării de servicii în interes public, în alte localități decât cele în care domiciliază sau își au reședința persoanele chemate, cheltuielile de transport, cazare și hrană se suportă de unitățile beneficiare.

(11) Plata prestărilor de servicii în interes public în timpul mobilizării sau pe timp de război se efectuează la nivelul stabilit prin sistemul de salarizare pentru salariații civili din instituțiile publice cu atribuții în domeniul apărării, siguranței naționale și ordinii publice, în condițiile legii.

(12) Plata prestărilor de servicii în interes public, efectuate în scopul prevenirii, localizării și înlăturării unor dezastre, se efectuează la nivelul stabilit prin sistemul de salarizare a personalului contractual din sectorul bugetar, în condițiile legii.

(13) Plata despăgubirilor pentru bunurile rechiziționate și pentru prestările de servicii în interes public se face de beneficiari, astfel:

a) de către ministere și celelalte autorități publice în folosul cărora s-au efectuat rechizițiile sau prestările de servicii în interes public, din fondurile cu această destinație puse la dispoziție de la bugetul de stat ori din alte fonduri constituite potrivit legii, în cazul stării de război, de mobilizare, de asediu sau de urgență;

b) de către autoritățile administrației publice, din bugetele unităților administrativ-teritoriale sau de la bugetul de stat, pentru prevenirea, localizarea și înlăturarea urmărilor unor dezastre.

(14) Lichidarea proceselor-verbale de rechiziție se face în timpul și prin modalitățile de plată stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(15) Neprezentarea procesului-verbal de rechiziție la lichidare, în termen de 3 ani de la publicarea în Monitorul Oficial al României a datei începerii plății, are ca urmare pierderea dreptului la despăgubiri, pentru bunurile rechiziționate.

(16) În cazul pierderii proceselor-verbale de rechiziție, Comisia Centrală de Rechiziții poate hotărî eliberarea unui duplicat numai după declararea anulării acestora în Monitorul Oficial al României.

(17) La împlinirea termenelor sau la încetarea cauzelor care au determinat rechiziția, bunurile se restituie celor de la care au fost rechiziționate, cu proces-verbal de restituire.

Contestațiile

Art. 418

(1) Constațiile sau reclamațiile făcute după termenul prevăzut la alin. (15) al art. 417 se consideră prescise.

(2) Constațiile privind prețurile practicate, valoarea de despăgubire a bunurilor rechiziționate înscrise în documentele oficiale și modul de achitare a acestora se adresează comisiei mixte de rechiziții, în cel mult 90 de zile de la data încheierii procesului-verbal de restituire.

(3) Hotărârile comisiei mixte de rechiziții pot fi contestate, în cel mult 90 de zile de la primirea lor, la Comisia Centrală de Rechiziții, care, în cazul admiterii contestației în hotărârea pronunțată, fixează prețul care urmează a fi achitat.

(4) Hotărârea Comisiei Centrale de Rechiziții poate fi atacată în instanța de contencios administrativ, în cel mult 30 de zile de la primirea acesteia.

(5) Termenul prevăzut la alin. (4) este termen de decădere.

Scutiri de rechiziții de bunuri și de prestări de servicii în interes public

Art. 419

(1) Nu sunt supuse rechiziționării următoarele categorii de bunuri:

- a) obiectele de uz personal și de gospodărie casnică;
- b) bunurile personale strict necesare exercitării profesiei sau ocupației, prin care persoana respectivă își asigură existența;
- c) vehiculele cu tracțiune animală sau mecanică aparținând invalizilor, văduvelor de război și orfanilor minori;
- d) părțile din imobilele strict necesare ocupanților;
- e) clădirile penitenciarelor și ale școlilor speciale de muncă și reeducare;
- f) bunurile caselor și căminelor de copii, de persoane cu dizabilități și de bătrâni;
- g) bunurile din patrimoniul cultural - național sau internațional;
- h) bunurile care aparțin bisericilor, mănăstirilor sau caselor de rugăciuni ale cultelor sau ale asociațiilor religioase, recunoscute de stat, necesare pentru exercitarea cultului, precum și locuințele monahilor;
- i) cantitățile de cereale, alimente, legume și fructe necesare consumului proprietarului și al familiei sale, semințele necesare însămânțărilor, precum și animalele de reproducție și animalele matcă;
- j) bunurile aflate în rezervele materiale naționale și în rezerva de mobilizare, constituite potrivit dispozițiilor legale;
- k) bunurile misiunilor diplomatice și ale oficiilor consulare străine;
- l) bunurile aparținând persoanelor juridice și fizice străine, domiciliare sau cu reședința ori cu sediul pe teritoriul României, care, prin acorduri internaționale, sunt exceptate de la rechiziții;
- m) materialele sanitar-farmaceutice necesare tratamentului bolnavilor cronici, care fac dovada acestei situații.

(2) Sunt scutite de prestări de servicii în interes public:

- a) persoanele lipsite total de capacitate de muncă;
- b) persoanele lipsite parțial de capacitate de muncă, dacă aceasta le face inapte desfășurării activității pentru care au fost chemate;
- c) femeile gravide, începând din luna a 5-a de sarcină;

d) persoanele care au în îngrijire copii, părinți, frați sau surori, lipsiți total sau parțial de capacitate de muncă, când prezența lor este absolut necesară;

e) persoanele care au în îngrijire copii sub vârsta de 8 ani;

f) persoanele mobilizate la locul de muncă;

g) persoanele care fac parte din misiunile diplomatice sau din oficiile consulare, acreditate în România, precum și alte persoane străine scutite în virtutea unor acorduri internaționale la care România este parte.

(3) Situațiile prevăzute la alin. (2) lit. a) - d) se certifică de către organele sanitare competente.

Sancțiuni și contravenții

Art. 420

(1) Refuzul de a pune la dispoziție bunurile legal rechiziționate, sustragerea de la îndeplinirea acestor obligații ori nedeclararea la recensământ a bunurilor supuse rechiziționării se pedepsește potrivit legii penale.

(2) Următoarele fapte constituie contravenții:

a) necomunicarea de către persoanele fizice și juridice, la cererea și la termenul solicitat de autoritățile administrației publice implicate, a datelor de evidență privind bunurile rechiziționabile, precum și a schimbărilor survenite în evidența acestora;

b) absența nejustificată sau refuzul persoanelor fizice legal chemate de a presta servicii în interes public pentru prevenirea, localizarea și înlăturarea urmărilor unor dezastre.

(3) Contravențiile prevăzute la alin. (2) se sancționează cu amendă de la 1.500 lei la 5.000 lei, pentru persoanele fizice, respectiv de la 7.500 lei la 25.000 lei, pentru persoanele juridice.

(4) Constatarea contravențiilor prevăzute la alin. (2) și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoanele împuternicite de președintele Comisiei Centrale de Rechiziții.

(5) Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la alin. (3), agentul constatatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

(6) Dispozițiile privind contravențiile prevăzute în prezentul articol se completează cu dispozițiile legislației privind regimul juridic al contravențiilor.

(7) Faptele prevăzute la alin. (2) lit. a), săvârșite în timpul stării de asediu, de urgență, de mobilizare sau de război, constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la o lună la un an ori cu amendă.

(8) Faptele prevăzute la alin. (2) lit. b), săvârșite în timpul stării de urgență, constituie infracțiuni și se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.

(9) Cantitățile de bunuri și durata rechiziției, procedura rechiziționării și a chemării pentru prestări de servicii în interes public, în scopul prevenirii, localizării și înlăturării urmărilor unor dezastre, se vor stabili prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin ordine ale prefecturilor.

(10) Statul Major General și Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale sunt autorizate să controleze periodic modul de ținere a evidenței și de întreținere a bunurilor supuse rechiziției, de către operatorii economici, instituțiile publice, cât și de către celelalte persoane juridice, precum și să verifice exactitatea datelor comunicate de proprietarii sau de deținătorii lor. De asemenea, sunt autorizate să controleze, periodic, modul de întreținere și starea tehnică a bunurilor supuse rechiziției, care aparțin persoanelor fizice.

(11) Dispozițiile prezentului titlu, referitoare la înștiințarea și organizarea predării bunurilor care se rechiziționează, se pun în aplicare de către ministerul cu atribuții în domeniul apărării naționale sau de către autoritățile publice locale, după caz.

PARTEA A VI-A
STATUTUL FUNCȚIONARILOR PUBLICI
ȘI STATUTUL JURIDIC APLICABIL PERSONALULUI CONTRACTUAL DIN
ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ

Dispoziții generale

Obiectul reglementării

Art. 421

- (1) Prezenta Parte reglementează normele generale privind:
- a) regimul general al raporturilor juridice dintre funcționarii publici și autoritățile și instituții publice prevăzute la art. 425;
 - b) regimul specific al personalului contractual din administrația publică;
 - c) asigurarea evidenței personalului plătit din fonduri publice.
- (2) Dispozițiile cuprinse în prezenta Parte se aplică:
- a) autorităților și instituțiilor publice;
 - b) funcționarilor publici, personalului angajat cu contract de muncă sau cu contract de management, precum și altor categorii de personal plătit din fonduri publice.

Dispoziții privind completarea cu normele speciale

Art. 422

- (1) Prezenta parte constituie cadru general în materia funcției publice și a funcționarilor publici și se aplică și funcționarilor publici cu statut special, acolo unde legea specială nu prevede altfel.
- (2) Funcționarilor publici care exercită o funcție publică corespunzătoare unei profesii reglementate prin lege li se aplică Statutul funcționarilor publici reglementat prin prezenta Parte și, după caz, dispozițiile prevăzute în legea specială.

Dispoziții privind completarea cu alte categorii de norme

Art. 423

Dispozițiile prezentului Părți se completează cu prevederile legislației muncii, precum și cu reglementările de drept comun civile, administrative sau penale, după caz, în măsura în care nu contravin legislației specifice funcției publice.

Principii aplicabile conduitei profesionale a funcționarilor publici și personalului contractual din administrația publică

Art. 424

Principiile care guvernează conduita profesională a funcționarilor publici și personalului contractual din administrația publică, sunt:

- a) supremația Constituției și a legii, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au îndatorirea de a respecta Constituția și legile țării;
- b) prioritatea interesului public, în exercitarea funcției publice;
- c) asigurarea egalității de tratament a cetățenilor în fața autorităților și instituțiilor publice, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au îndatorirea de a aplica același regim juridic în situații identice sau similare;
- d) profesionalismul, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții au obligația de a îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate;
- e) imparțialitatea și independența, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții sunt obligate să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes altul decât interesul public, în exercitarea funcției deținute;

f) integritatea morală, principiu conform căruia persoanelor care ocupă diferite categorii de funcții le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției pe care o dețin, sau să abuzeze în vreun fel de această funcție;

g) libertatea gândirii și a exprimării, principiu conform căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții pot să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;

h) cinstea și corectitudinea, principiu conform căruia în exercitarea diferitelor categorii de funcții ocupanții acestora trebuie să fie de bună-credință;

i) deschiderea și transparența, principiu conform căruia activitățile desfășurate în exercitarea diferitelor categorii de funcții sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor;

j) responsabilitatea și răspunderea, principiu potrivit căruia persoanele care ocupă diferite categorii de funcții, trebuie să răspundă în conformitate cu prevederile legale și să întreprindă măsuri reparatoare sau să aplice sancțiuni în condițiile legii, atunci când atribuțiile de serviciu nu au fost îndeplinite corespunzător.

Titlul II **Statutul funcționarilor publici**

Capitolul I **Dispoziții generale**

Înființarea de funcții publice în cadrul autorităților și instituțiilor publice

Art. 425

Autoritățile și instituțiile publice în cadrul cărora sunt înființate funcții publice sunt:

- a) autorități și instituții publice ale administrației publice centrale;
- b) autorități și instituții publice ale administrației publice locale;
- c) autorități administrative autonome prevăzute în Constituție sau înființate prin lege organică;
- d) structurile de specialitate ale Administrației Prezidențiale;
- e) structurile de specialitate ale Parlamentului României;
- f) structurile de specialitate ale instanțelor judecătorești și parchetelor

Prerogativa de putere publică

Art. 426

(1) Prerogativa de putere este exercitată prin activități cu caracter general și prin activități cu caracter special.

(2) Activitățile cu caracter general care implică exercitarea prerogativelor de putere publică, de către autoritățile și instituțiile publice prevăzute la art. 425, sunt următoarele:

a) elaborarea proiectelor de acte normative și a altor reglementări specifice autorității sau instituției publice, precum și asigurarea avizării acestora;

b) elaborarea propunerilor de politici publice și strategii, a programelor, a studiilor, analizelor și statisticilor necesare fundamentării și implementării politicilor publice, precum și a actelor necesare executării legilor, în vederea realizării competenței autorității sau instituției publice;

c) autorizarea, inspectia, controlul și auditul public;

d) gestionarea resurselor umane și a fondurilor publice;

e) reprezentarea intereselor autorității sau instituției publice în raporturile acesteia cu persoane fizice sau juridice de drept public sau privat, din țară și din străinătate, în limita competențelor stabilite de conducătorul autorității sau instituției publice, precum și reprezentarea în justiție a autorității sau instituției publice în cadrul căreia își desfășoară activitatea;

f) realizarea de activități în conformitate cu strategia de informatizare a administrației publice.

(3) Activitățile cu caracter special care implică exercitarea prerogativelor de putere publică sunt următoarele:

a) activități de specialitate necesare realizării prerogativelor constituționale ale Parlamentului;

b) activități de specialitate necesare realizării prerogativelor constituționale ale președintelui României;

c) activități de avizare a proiectelor de acte normative în vederea sistematizării, unificării, coordonării întregii legislații și ținerea evidenței oficiale a legislației României;

d) activități de specialitate necesare realizării politicii externe a statului;

e) activități de specialitate necesare apărării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, a proprietății private și publice, prevenirea și decoperirea infracțiunilor, respectarea ordinii și liniștii publice;

f) activități de specialitate necesare aplicării regimului juridic al executării pedepselor și măsurilor privative de libertate pronunțate de instanțele judecătorești;

g) alte activități cu caracter special care privesc exercitarea autorității publice în domenii de competență exclusivă a statului, în temeiul și în executarea legilor și a celorlalte acte normative.

(4) Stabilirea posturilor în regim de funcție publică este obligatorie, în măsura în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (1)-(3).

(5) Funcțiile publice se stabilesc prin lege.

Funcționarul public

Art. 427

(1) Funcționarul public este persoana numită, în condițiile legii, într-o funcție publică.

(2) În funcție de categoria din care fac parte, funcționarii publici iau decizii și/sau desfășoară activități cu caracter tehnic, pentru a asigura continuitatea funcționării în interes public general a autorităților și instituțiilor publice.

(3) Prin întreaga lor activitate, funcționarii publici acționează în condiții de legalitate, imparțialitate și profesionalism pentru îndeplinirea de către autoritățile și instituțiile publice a atribuțiilor prevăzute de lege.

(4) Corpul funcționarilor publici este constituit din totalitatea funcționarilor publici care îndeplinesc activitățile prevăzute la art. 426 alin.(1)-(3) în cadrul autorităților și instituțiilor publice.

Principiile care stau la baza exercitării funcției publice

Art. 428

Principiile care stau la baza exercitării funcției publice sunt:

a) legalitate;

b) competență;

c) performanță;

d) eficiență și eficacitate;

e) imparțialitate și obiectivitate;

f) transparență;

g) responsabilitate, în conformitate cu prevederile legale;

h) orientare către cetățean;

i) stabilitate în exercitarea funcției publice;

j) buna-credință, în sensul respectării drepturilor și îndeplinirii obligațiilor reciproce;

k) subordonare ierarhică.

Raporturile de serviciu

Art. 429

(1) Raporturile de serviciu încep și se exercită pe baza actului administrativ de numire, emis în condițiile legii.

(2) Exercițarea raporturilor de serviciu se realizează pe perioadă nedeterminată.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), funcțiile publice de execuție temporar vacante pe o perioadă de cel puțin o lună pot fi ocupate pe perioadă determinată astfel:

a) prin redistribuirea din corpul de rezervă a funcționarilor publici, în condițiile legii;

b) prin numire pe perioadă determinată, prin concurs în condițiile legii; persoana numită în aceste condiții dobândește calitatea de funcționar public numai pe această perioadă și nu beneficiază la încetarea raportului de serviciu de dreptul de a intra în corpul de rezervă al funcționarilor publici;

c) prin modalități de modificare temporară a raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici, în condițiile legii.

(4) în cazul funcțiilor publice de execuție temporar vacante, anterior aplicării uneia dintre modalitățile de ocupare a funcțiilor publice de execuție temporar vacante prevăzute la alin. (3), persoana care are competența de numire în funcția publică poate transforma funcția publică în cauză, temporar vacantă pe o perioadă de cel puțin o lună, prin raportare la necesarul de personal al autorității sau instituției publice, pentru perioada vacantării temporare a postului. În acest caz, la data revenirii titularului în funcția publică deținută, aceasta se transformă cu respectarea categoriei, clasei și gradului profesional ale titularului postului.

Drepturile și obligațiile funcționarilor publici numiți pe perioadă determinată

Art. 430

(1) Funcționarii publici numiți pe perioadă determinată în condițiile art. 429 alin. (3) au aceleași drepturi și îndatoriri ca funcționarii publici numiți pe perioadă nedeterminată, cu excepțiile prevăzute de prezentul Cod.

(2) În situația în care, pe durata ocupării funcției publice de execuție temporar vacante potrivit art. 429 alin. (3) lit. a) și b), aceasta se vacantează în condițiile legii, persoana care are competența legală de numire în funcția publică dispune numirea funcționarului public, cu acordul acestuia, pe durată nedeterminată.

Exercitarea raportului de serviciu prin raportare la durata timpului de muncă

Art. 431

Raportul de serviciu se exercită cu durată normală a timpului de muncă, stabilită de Codul muncii, cu excepțiile prevăzute de prezentul Cod.

Reguli privind ocuparea unei funcții publice în baza unui raport de serviciu cu timp parțial

Art. 432

(1) Prin excepție de la prevederile art. 431, raportul de serviciu poate fi exercitat cu durată redusă a timpului de muncă la jumătate de normă, caz în care este denumit raport de serviciu cu timp parțial.

(2) Raportul de serviciu poate fi exercitat cu durată redusă a timpului de muncă la jumătate de normă în următoarele situații:

a) pentru funcțiile publice de execuție, în cazuri temeinic justificate;

b) în cazul emiterii unei decizii de invaliditate de gradul III, în măsura în care conducătorul autorității sau instituției publice consideră că funcționarul public își poate îndeplini atribuțiile aferente funcției publice pe care o deține și dispune continuarea activității cu durată redusă a timpului de muncă la jumătate de normă;

c) în cazul menținerii în activitate a funcționarului public în condițiile art. 567 alin. (2), în măsura în care conducătorul autorității sau instituției publice consideră că funcționarul public își poate îndeplini atribuțiile aferente funcției publice pe care o deține cu durată redusă a timpului de muncă la jumătate de normă;

(3) Justificarea exercitării cu durată redusă a timpului de muncă la jumătate de normă a unei funcții publice de execuție potrivit alin. (2) lit. a) se aprobă de către persoana care are competența de numire în funcția publică.

(4) Funcționarii publici care exercită o funcție publică în baza unui raport de serviciu cu timp parțial, în condițiile prevăzute la alin. (1)-(3), au aceleași drepturi și îndatoriri ca funcționarii publici care exercită o funcție publică cu durată normală a timpului de muncă, cu excepțiile prevăzute de prezenta Parte.

(5) Drepturile salariale ale funcționarilor publici care exercită o funcție publică în baza unui raport de serviciu cu timp parțial, se acordă proporțional cu timpul efectiv lucrat, raportat la drepturile stabilite pentru durată normală a timpului de muncă.

Statutele speciale

Art. 433

(1) Pot beneficia de statute speciale funcționarii publici care îndeplinesc activitățile prevăzute la art. 426 alin. (3) în cadrul următoarelor servicii publice:

- a) structurile de specialitate ale Parlamentului României;
- b) structurile de specialitate ale Administrației Prezidențiale;
- c) serviciile diplomatice și consulare;
- d) poliția și alte structuri ale ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor interne;
- e) Administrația Națională a Penitenciarelor;
- f) structurile de specialitate ale Consiliului Legislativ;
- g) alte servicii publice stabilite prin lege, care îndeplinesc activități prevăzute la art. 426 alin. (3)

lit. g).

(2) Prin statutele speciale prevăzute la alin. (1) se pot reglementa:

- a) drepturi, îndatoriri și incompatibilități specifice, altele decât cele prevăzute de prezenta Parte;
- b) funcții publice specifice.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în cazul statutelor speciale aplicabile serviciilor diplomatice și consulare, polițiștilor și altor structuri ale ministerului cu atribuții în domeniul afacerilor interne precum și Administrației Naționale a Penitenciarelor dispozițiile speciale pot reglementa și cadrul legal special al raporturilor de serviciu în domeniile specifice de competență.

Obligația de a armoniza statutele speciale cu prevederile prezentului Cod

Art. 434

Autoritățile și instituțiile publice prevăzute la art. 433 alin. (1) au obligația de a armoniza statutele speciale cu prevederile prezentului Cod, cu consultarea și avizul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Categorii de personal bugetar care nu sunt funcționari publici

Art. 435

Nu au calitatea de funcționari publici următoarele categorii de personal:

- a) personalul contractual salariat din aparatul propriu al autorităților și instituțiilor publice, care desfășoară activități de secretariat, administrative, protocol, gospodărire, întreținere-reparații și de deservire, pază, precum și altor categorii de personal care nu exercită prerogative de putere publică;
- b) personalul salariat încadrat, pe baza încrederii personale, la cabinetul demnitarului;
- c) membrii corpului magistraților;
- d) cadrele didactice și alte categorii de personal din unitățile și instituțiile de învățământ;
- e) persoanele numite sau alese în funcții de demnitate publică;
- f) personalul din unitățile sanitare;
- g) personalul regiilor autonome, companiilor și societăților naționale precum și al societăților din sectorul public;
- h) cadrele militare.

Capitolul II

Clasificarea funcțiilor publice. Categorii de funcționari publici

Categorii de funcții publice

Art. 436

(1) Funcțiile publice se clasifică după cum urmează:

- a) funcții publice generale și funcții publice specifice;
- b) funcții publice din clasa I, funcții publice din clasa a II-a, funcții publice din clasa a III-a;
- c) funcții publice de stat, funcții publice teritoriale și funcții publice locale.

(2) Funcțiile publice generale reprezintă ansamblul atribuțiilor și responsabilităților cu caracter general și comun tuturor autorităților și instituțiilor publice, în vederea realizării competențelor lor generale.

(3) Funcțiile publice specifice reprezintă ansamblul atribuțiilor și responsabilităților cu caracter specific unor autorități și instituții publice, în vederea realizării competențelor lor specifice, sau care necesită competențe și responsabilități specifice.

(4) Stabilirea funcțiilor publice specifice și echivalarea acestora cu funcțiile publice generale se face prin lege.

(5) În înțelesul prezentei legi, echivalarea funcțiilor publice specifice cu funcțiile publice generale se referă la echivalarea în mod cumulativ a următoarelor condiții:

- a) nivelul funcției publice;
- b) nivelul studiilor necesare pentru exercitarea funcției publice;
- c) vechimea în specialitate necesară pentru exercitarea funcției publice;
- d) nivelul salarial, în condițiile stabilite de legislația în vigoare în domeniul salarizării personalului bugetar, sau, după caz, de actele normative cu caracter special.

Funcțiile publice de stat, teritoriale și locale

Art. 437

(1) Funcțiile publice de stat sunt funcțiile publice stabilite, potrivit legii, în cadrul ministerelor, organelor de specialitate ale administrației publice centrale, structurilor de specialitate ale Administrației Prezidențiale, structurilor de specialitate ale Parlamentului României, autorităților publice prevăzute în Constituția României și altor autorități administrative autonome, precum și în cadrul structurilor de specialitate ale instanțelor judecătorești și parchetelor.

(2) Funcțiile publice teritoriale sunt funcțiile publice stabilite, potrivit legii, în cadrul instituției prefectului, serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, precum și instituțiilor publice din teritoriu, aflate în subordinea/coordonarea/sub autoritatea Guvernului, a ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale.

(3) Funcțiile publice locale sunt funcțiile publice stabilite, potrivit legii, în cadrul aparatului propriu al autorităților administrației publice locale și al instituțiilor publice subordonate acestora.

Clasificarea funcțiilor publice în funcție de nivelul studiilor necesare

Art. 438

Funcțiile publice se împart în 3 clase, definite în raport cu nivelul studiilor necesare ocupării funcției publice, după cum urmează:

- a) clasa I cuprinde funcțiile publice pentru a căror ocupare se cer studii universitare de licență absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă;
- b) clasa a II-a cuprinde funcțiile publice pentru a căror ocupare se cer studii superioare de scurtă durată, absolvite cu diplomă;
- c) clasa a III-a cuprinde funcțiile publice pentru a căror ocupare se cer studii liceale, respectiv studii medii liceale, finalizate cu diplomă de bacalaureat.

Clasificarea funcțiilor publice în funcție de nivelul atribuțiilor titularilor acestora

Art. 439

(1) După nivelul atribuțiilor titularului funcției publice, funcțiile publice se împart în trei categorii după cum urmează:

- a) funcții publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici;
- b) funcții publice corespunzătoare categoriei funcționarilor publici de conducere;
- c) funcții publice corespunzătoare categoriei funcționarilor publici de execuție.

(2) Funcționarii publici numiți în funcțiile publice din clasele a II-a și a III-a pot ocupa numai funcții publice de execuție.

(3) În categoria funcțiilor publice de conducere funcțiile publice se clasifică prin raportare la nivelul de complexitate al atribuțiilor, în funcțiile prevăzute la art. 442.

(4) În categoria funcțiilor publice de execuție funcțiile publice se clasifică prin raportare la nivelul de complexitate al atribuțiilor potrivit gradelor profesionale.

Funcționari publici debutanți și definitivi

Art. 440

(1) Funcționarii publici sunt debutanți sau definitivi.

(2) Sunt numite funcționari publici debutanți persoanele care au promovat concursul pentru ocuparea unei funcții publice de grad profesional debutant precum și persoanele numite în condițiile prevăzute la art. 513 alin. (1) lit. b) și alin. (2) și care nu îndeplinesc condițiile de vechime în specialitate necesare exercitării unei funcții publice de execuție definitive.

(3) Sunt numiți funcționari publici definitivi:

a) funcționarii publici debutanți care au efectuat perioada de stagiu prevăzută de lege și au obținut rezultat corespunzător la evaluare;

b) persoanele care intră în corpul funcționarilor publici prin modalitățile prevăzute de prezenta Parte și care au vechimea în specialitatea studiilor necesare ocupării funcției publice de minimum 1 an.

Înalții funcționari publici

Art. 441

Categoria înalților funcționari publici cuprinde persoanele care sunt numite în funcția publică de secretar general și de secretar general adjunct din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 425 lit. a), c) și e).

Funcționarii publici de conducere

Art. 442

(1) Categoria funcționarilor publici de conducere cuprinde persoanele numite în una dintre următoarele funcții publice:

a) director general din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 437, precum și funcțiile publice specifice echivalente acestora;

b) director general adjunct din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 437, precum și funcțiile publice specifice echivalente acestora;

c) director din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 437 alin. (1), precum și funcțiile publice specifice echivalente acestora;

d) director adjunct din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 437 alin. (1), precum și funcțiile publice specifice echivalente acestora;

e) director executiv din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 437 alin. (2) și (3), precum și în funcțiile publice specifice echivalente acestora;

f) director executiv adjunct din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 437 alin. (2) și (3), precum și în funcțiile publice specifice echivalente acestora;

g) șef serviciu din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 437, precum și în funcțiile publice specifice echivalente acesteia;

h) șef birou din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 437, precum și în funcțiile publice specifice echivalente acesteia.

(2) Secretarul unității administrativ-teritoriale, respectiv al subdiviziunii administrativ-teritoriale și arhitectul-șef sunt funcții publice de conducere specifice.

Stabilirea numărului total de funcții publice de conducere în cadrul fiecărei autorități sau instituții publice

Art. 443

(1) Numărul total al funcțiilor publice de conducere din cadrul fiecărei autorități sau instituții publice, cu excepția funcțiilor publice de secretar al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, precum și a funcțiilor publice de conducere a căror ocupare se face prin detașare cu personal din cadrul instituțiilor din sectorul de apărare, ordine publică și siguranță națională, conform statelor de organizare aprobate de Consiliul Suprem de Apărare a Țării, este de maximum 12% din numărul total al posturilor aprobate.

(2) Pentru determinarea numărului total al funcțiilor de conducere prin aplicarea cotei de 12% prevăzută la alin. (1), se procedează după cum urmează:

- a) în cazul în care numărul rezultat este mai mic de unu, acesta se rotunjește la întreg;
- b) în cazul în care numărul rezultat este mai mare de unu, acesta se rotunjește la numărul întreg imediat superior acestuia, dacă fracțiunea este mai mare de 0,50.

(3) Structura organizatorică a autorităților și instituțiilor publice trebuie să respecte următoarele cerințe:

- a) pentru constituirea unui birou este necesar un număr de minimum 5 posturi de execuție;
- b) pentru constituirea unui serviciu este necesar un număr de minimum 7 posturi de execuție;
- c) pentru constituirea unei direcții este necesar un număr de minimum 15 posturi de execuție;
- d) pentru constituirea unei direcții generale este necesar un număr de minimum 25 de posturi de execuție.

Funcționarii publici de execuție

Art. 444

(1) Sunt funcționari publici de execuție din clasa I persoanele numite în următoarele funcții publice generale: consilier, consilier juridic, auditor, expert, inspector, consilier achiziții publice, precum și în funcțiile publice specifice asimilate acestora.

(2) Sunt funcționari publici de execuție din clasa a II-a persoanele numite în funcția publică generală de referent de specialitate, precum și în funcțiile publice specifice asimilate acesteia.

(3) Sunt funcționari publici de execuție din clasa a III-a persoanele numite în funcția publică generală de referent, precum și în funcțiile publice specifice asimilate acesteia.

Gradele profesionale ale funcționarilor publici de execuție

Art. 445

(1) Funcțiile publice de execuție sunt structurate pe grade profesionale.

(2) Gradele profesionale sunt următoarele:

- a) debutant;
- b) asistent;
- c) principal;
- d) superior, ca nivel maxim.

Capitolul III

Categoria înalților funcționari publici

Ocuparea funcției de înalt funcționar public

Art. 446

(1) Înalții funcționari publici realizează managementul de nivel superior în administrația publică centrală și în autoritățile administrative autonome.

(2) Ocuparea funcțiilor publice din categoria înalților funcționari publici se face prin:

- a) concursul organizat în condițiile prevăzute la art. 516;
- b) concursul de promovare organizat în condițiile prevăzute la art. 530;
- c) mobilitate, în condițiile prevăzute la art. 550;
- d) exercitare cu caracter temporar, în condițiile prevăzute la art. 559;
- e) redistribuire din corpul de rezervă al funcționarilor publici.

(3) Decizia privind alegerea uneia dintre modalitățile de ocupare a funcției publice din categoria înalților funcționari publici prevăzute la alin. (2) aparține persoanei care are competența de numire în funcția publică, la propunerea conducătorului autorității sau instituției publice în cadrul căreia se află funcția publică vacantă.

(4) Pentru a ocupa, în condițiile alin. (2) lit. a) și b), o funcție publică corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici persoana trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) condițiile prevăzute la art. 514;
- b) să aibă studii universitare de licență absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă;

- c) să fie absolvenți cu diplomă ai studiilor de masterat, în domeniul administrației publice, management sau în specialitatea studiilor necesare ocupării funcției publice;
 - d) a absolvit programele de formare specializată pentru ocuparea unei funcții publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici;
 - e) să aibă cel puțin 7 ani vechime în specialitatea studiilor necesare exercitării funcției publice;
 - f) a promovat concursul organizat în condițiile prevăzute la art. 516 sau art. 530.
- (5) În cazul în care pentru ocuparea funcției publice din categoria înalților funcționari publici este stabilită ca și condiție specifică obținerea unui aviz/autorizație prevăzută de lege, această condiție trebuie îndeplinită într-o perioadă care să asigure aplicarea prevederilor legislației specifice cu privire la îndeplinirea condiției.

Programele de formare specializată pentru ocuparea unei funcții publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici

Art. 447

Programele de formare specializată pentru ocuparea unei funcții publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici se organizează în condițiile legii.

Concursul pentru ocupare și concursul de promovare pentru funcțiile publice din categoria înalților funcționari publici

Art. 448

Concursul de selecție și concursul de promovare pentru ocuparea funcțiilor publice din categoria înalților funcționari publici se organizează de către o comisie de selecție independentă, formată din 5 membri, numiți prin decizie a Prim-ministrului la propunerea ministrului cu atribuții în domeniul administrației publice și președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Numirea înalților funcționari publici și modificarea raporturilor de serviciu ale acestora

Art. 449

(1) Numirea, modificarea, suspendarea, încetarea raporturilor de serviciu ale înalților funcționari publici se fac, în condițiile legii, de către Prim-ministru, pentru funcțiile publice prevăzute la art. 441, cu excepția funcțiilor publice pentru care competența de numire este reglementată expres prin acte normative speciale.

(2) Sancționarea disciplinară a înalților funcționari publici se face de către Prim-ministru, la propunerea conducătorului autorității sau instituției publice în care acesta este numit, pe baza concluziilor comisiei de disciplină, în condițiile legii.

Evaluarea performanțelor individuale ale înalților funcționari publici

Art. 450

(1) Evaluarea performanțelor profesionale individuale ale înalților funcționari publici se face anual cu aplicarea corespunzătoare a art. 532.

(2) Evaluarea performanțelor profesionale individuale ale înaltului funcționar public se face de către conducătorul autorității sau instituției publice în care acesta își desfășoară activitatea care întocmește raportul de evaluare; raportul de evaluare este contrasemnat de Prim-ministru.

Comisia de selecție a înalților funcționari publici

Art. 451

Structura, criteriile de desemnare a membrilor, durata mandatului, atribuțiile și modul de organizare și funcționare ale comisiilor prevăzute la art. 448, și art. 541 alin. (4), se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului cu atribuții în domeniul administrației publice și Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Capitolul IV

Managementul funcției publice și al funcționarilor publici și Sistemul electronic național de evidență a ocupării în administrația publică

Secțiunea 1

Managementul funcțiilor publice și al funcționarilor publici

Agencia Națională a Funcționarilor Publici

Art. 452

(1) Pentru dezvoltarea unui corp de funcționari publici profesionist, stabil și imparțial și pentru crearea unei evidențe necesară gestiunii resurselor umane din administrația publică se organizează și funcționează, în subordinea ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice, Agenția Națională a Funcționarilor Publici, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică.

(2) Agenția Națională a Funcționarilor Publici este condusă de un președinte, cu rang de secretar de stat, ajutat de un vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, numiți de către Prim-ministru, la propunerea ministrului administrației publice. În exercitarea atribuțiilor care îi revin, președintele Agenției Naționale a Funcționarilor Publici emite ordine cu caracter normativ și individual.

(3) Agenția Națională a Funcționarilor Publici este finanțată de la bugetul de stat.

(4) Personalul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici este format din demnitari, funcționari publici și personal contractual. Salarizarea personalului Agenției Naționale a Funcționarilor Publici se face potrivit reglementărilor în vigoare privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

Atribuțiile Agenției Naționale a Funcționarilor Publici

Art. 453

(1) Agenția Națională a Funcționarilor Publici are următoarele atribuții:

a) elaborează politicile și strategiile privind managementul funcției publice și al funcționarilor publici;

b) elaborează și avizează proiecte de acte normative privind funcția publică și funcționarii publici;

c) realizează managementul funcției publice și al funcționarilor publici;

d) monitorizează și controlează modul de aplicare a legislației privind funcția publică, funcționarii publici și monitorizează aplicarea și respectarea normelor de conduită în cadrul autorităților și instituțiilor publice;

e) elaborează reglementări comune, aplicabile tuturor autorităților și instituțiilor publice, privind funcțiile publice, precum și instrucțiuni privind aplicarea unitară a legislației în domeniul funcției publice și al funcționarilor publici;

f) colaborează cu instituțiile publice cu atribuții în domeniul politicilor salariale și fiscal-bugetare, în vederea elaborării proiectului legii privind stabilirea sistemului unitar de salarizare pentru funcționarii publici;

g) stabilește criteriile pentru evaluarea activității funcționarilor publici;

h) centralizează nevoile de instruire a funcționarilor publici, pe baza planurilor de perfecționare profesională a funcționarilor publici transmise de fiecare autoritate sau instituție publică și le pune la dispoziția furnizorilor de formare, în condițiile legii;

i) colaborează cu Institutul Național de Administrație la stabilirea tematicii specifice programelor de formare specializată în administrația publică și de perfecționare a funcționarilor publici;

j) administrează Sistemul electronic național de evidență a ocupării în administrația publică și realizează evidența personalului bugetar;

k) furnizează date statistice prelucrate, în condițiile legii, pe baza informațiilor cuprinse în Sistemul electronic național de evidență a ocupării în administrația publică, pentru fundamentarea politicilor de resurse umane în administrația publică;

l) organizează etapa de recrutare din cadrul concursului pentru ocuparea funcțiilor publice prevăzut la art. 516 alin. (2) lit. a);

- m) monitorizează organizarea și desfășurarea etapei de selecție, respectiv de recrutare și selecție pentru ocuparea funcțiilor publice, pentru concursurile organizate de alte instituții publice;
- n) monitorizează organizarea și desfășurarea concursurilor de promovare în funcții publice, în condițiile prezentului Cod;
- o) realizează activitatea de control cu privire la procedurile și actele administrative de numire în funcția publică, de modificare, suspendare și încetare a raporturilor de serviciu, de stabilire și acordare a drepturilor salariale și de natură salarială, precum și la cele privind sancționarea disciplinară a funcționarilor publici;
- p) dispune măsurile administrative cu privire la organizarea și desfășurarea concursurilor;
- q) realizează redistribuirea funcționarilor publici cărora le-au încetat raporturile de serviciu prin eliberare din funcția publică din motive neimputabile lor;
- r) acordă asistență de specialitate compartimentelor de resurse umane din cadrul autorităților și instituțiilor publice referitor la aplicarea legislației privind funcția publică și funcționarii publici;
- s) participă la negocierile dintre organizațiile sindicale reprezentative ale funcționarilor publici și ministerul cu atribuții în domeniul administrației publice;
- t) elaborează cadre de competență generale și avizează cadre de competență specifice în domeniul funcției publice, în condițiile legii;
- u) elaborează cadrul metodologic privind activitatea de consiliere etică și de monitorizare și implementare a principiilor și normelor de conduită, precum și a procedurilor disciplinare în cadrul instituțiilor și autorităților publice, stabilește formatele de raportare și elaborează rapoarte, studii și analize cu privire la respectarea normelor de conduită în autoritățile și instituțiile publice;
- v) planifică, pe baza propunerilor autorităților și instituțiilor publice, recrutarea în funcții publice, pe baza unui plan de recrutare întocmit pentru o perioadă de 3 ani;
- w) elaborează anual, cu consultarea autorităților și instituțiilor publice, Planul de ocupare a funcțiilor publice, pe care îl supune spre aprobare Guvernului;
- x) întocmește raportul anual cu privire la managementul funcțiilor publice și al funcționarilor publici, pe care îl prezintă Guvernului, care conține și informații cu privire la aplicarea și respectarea normelor de conduită în cadrul autorităților și instituțiilor publice;
- z) constată contravenții și aplică sancțiuni, în condițiile legii.
- (2) Agenția Națională a Funcționarilor Publici îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin lege.
- (3) Cadrele de competență sunt generale și specifice. Normele privind elaborarea cadrelor de competență se reglementează prin hotărâre a Guvernului.
- (4) Planul de recrutare a funcționarilor publici previzionează pentru o perioadă de maximum 3 ani, necesarul de resurse umane din funcția publică de la nivelul administrației publice centrale și se elaborează de către Agenția Națională a Funcționarilor Publici, pe baza informațiilor transmise de instituțiile publice din administrația publică centrală. Planul de recrutare se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici. Informațiile necesare elaborării Planului de recrutare a funcționarilor publici se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- (5) Agenția Națională a Funcționarilor Publici are legitimare procesuală activă și poate sesiza instanța de contencios administrativ competentă cu privire la:
- a) actele prin care autoritățile sau instituțiile publice încalcă legislația referitoare la funcția publică și funcționarii publici;
- b) refuzul autorităților și instituțiilor publice de a aplica prevederile legale în domeniul funcției publice și al funcționarilor publici.
- (6) Președintele Agenției Naționale a Funcționarilor Publici poate sesiza și prefectul în legătură cu actele ilegale emise de autoritățile sau instituțiile publice locale.

Notificarea prealabilă a Agenției Naționale a Funcționarilor Publici cu privire la organizarea concursurilor

Art. 454

(1) Instituțiile și autoritățile publice au obligația de a înștiința Agenția Națională a Funcționarilor Publici cu privire la organizarea unui concurs, cu cel puțin 10 zile înainte de data publicării desfășurării acestuia.

(2) Înștiințarea este însoțită de documentele justificative aferente procedurii și conține cel puțin următoarele elemente:

a) identificarea funcțiilor publice vacante prin denumire, categorie, clasă și, după caz, grad profesional, precum și compartimentul din care fac parte;

b) condițiile de studii de specialitate și, după caz, alte condiții specifice prevăzute în fișa postului pentru fiecare funcție publică vacantă;

c) data propusă pentru organizarea concursului.

(3) Procedura de înștiințare a Agenției Naționale a Funcționarilor Publici și lista documentelor necesare aferente înștiințării, se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

(4) În situația în care Agenția Națională a Funcționarilor Publici constată că nu sunt îndeplinite condițiile legale privind organizarea și desfășurarea concursurilor, notifică în termen de 10 zile lucrătoare de la primirea înștiințării prevăzute la alin. (1) instituția sau autoritatea publică în vederea remedierii acestora.

(5) În situația în care Agenția Națională a Funcționarilor Publici nu comunică un punct de vedere în termenul prevăzut la alin. (4), documentele justificative aferente procedurii de concurs sunt considerate a fi aprobate tacit.

(6) Instituția publică notificată de Agenția Națională a Funcționarilor Publici cu privire la necesitatea remedierii documentelor justificative aferente procedurii de concurs este obligată să retransmită documentația revizuită în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la primirea notificării.

(7) În situația prevăzută la alin. (4), dacă instituția publică notificată nu transmite documentația revizuită în termenul de 5 zile lucrătoare sau continuă procedura prin publicarea anunțului de concurs, Agenția Națională a Funcționarilor Publici poate dispune suspendarea procedurii de organizare/desfășurare a concursurilor.

(8) În situația în care Agenția Națională a Funcționarilor Publici constată, ca urmare a activității de control sau este sesizată cu privire la nerespectarea prevederilor legale privind organizarea și/sau desfășurarea concursului de recrutare și/sau de selecție, ori a concursului de promovare în funcția publică, procedează la verificarea celor sesizate cu celeritate, și notifică instituția publică cu privire la cele constatate.

(9) Sesizarea poate fi făcută de către membrii comisiei de concurs ori ai comisiei de soluționare a contestațiilor, de către oricare dintre candidați, de către autoritatea sau instituția publică organizatoare sau de către orice persoană interesată.

(10) Agenția Națională a Funcționarilor Publici poate ataca la instanța de contencios administrativ actele privind organizarea și desfășurarea concursurilor emise de autoritățile sau instituțiile publice cu nerespectarea prevederilor legale.

Secțiunea a 2-a

Structura de posturi și structura de funcții publice

Gestiunea resurselor umane de către autoritățile și instituții publice

Art. 455

Gestiunea curentă a resurselor umane și a funcțiilor publice este organizată și realizată, în cadrul fiecărei autorități și instituții publice, de către un compartiment specializat, care colaborează direct cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

Stabilirea structurii de posturi

Art. 456

Structura de posturi se stabilește pe baza activităților prevăzute la art. 426 alin. (1)-(3) precum și prin raportare la activitățile derulate de categoriile de personal prevăzute la art. 435.

Transformarea posturilor de natură contractuală în funcții publice

Art. 457

Autoritățile și instituțiile publice care au prevăzute în statele de funcții posturi de natură contractuală, care presupun exercitarea unor atribuții dintre cele prevăzute la art. 426 alin. (1) - (3), au obligația de a stabili funcții publice în condițiile prevăzute la art. 458.

Stabilirea funcțiilor publice

Art. 458

Funcțiile publice se stabilesc pe baza activităților prevăzute la art. 426 alin. (1)-(3), avizul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, pentru fiecare autoritate și instituție publică, prin act administrativ al conducătorului acesteia, respectiv prin hotărâre a consiliului județean sau, după caz, a consiliului local.

Obligația respectării drepturilor de carieră în cazul reorganizărilor

Art. 459

(1) Pentru respectarea drepturilor de carieră ale funcționarilor publici, în cuprinsul actelor normative sau administrative privind modificări ale organigramei, reorganizări sau desființări de structuri, în situația în care sunt afectate și funcții publice, autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să prevadă un termen de minimum 30 de zile, în vederea aplicării procedurilor legale prevăzute de prezenta Parte.

(2) După aprobarea actelor normative, în condițiile legii, pentru structura de posturi care rezultă în condițiile alin. (1), autoritățile și instituțiile publice solicită avizul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, în condițiile prevăzute la art. 460.

Procedura de revizuire a structurii de funcții publice și de modificare a calității posturilor

Art. 460

(1) Autoritățile și instituțiile publice au obligația de a solicita Agenției Naționale a Funcționarilor Publici avizul privind funcțiile publice în următoarele situații:

a) stabilirea sau modificarea structurii de funcții publice pentru fiecare autoritate și instituție publică, în parte, de către conducătorul acesteia ori prin hotărâre a consiliului județean sau, după caz, a consiliului local, pe baza activităților prevăzute la art. 426 alin. (1)-(3) precum și reorganizarea activității autorității sau instituției publice, în condițiile prevăzute la art. 459;

b) modificarea calității posturilor în condițiile prevăzute la art. 456-458.

(2) Avizul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici este prealabil și obligatoriu în toate situațiile prevăzute la alin. (1).

(3) În situația în care, după obținerea avizului Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, actele administrative prin care se stabilesc măsuri din categoria celor prevăzute la alin. (1) se aprobă cu modificări sau completări, ordonatorii principali de credite din administrația publică locală au obligația de a comunica Agenției Naționale a Funcționarilor Publici aceste acte administrative, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data aprobării lor prin hotărâre a consiliului local sau, după caz, prin hotărâre a consiliului județean.

(4) În situația prevăzută la alin. (3), autoritățile administrației publice locale pot pune în aplicare dispozițiile hotărârii consiliului local sau, după caz, a consiliului județean, numai după obținerea avizului Agenției Naționale a Funcționarilor Publici. În acest caz, avizul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici se emite în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data primirii actelor administrative prevăzute la alin. (3).

(5) Lista documentelor necesare pentru obținerea avizului Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, precum și modalitatea de transmitere a acestora de către autoritățile și instituțiile publice se aprobă prin ordin al președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Obligații de comunicare a modificărilor intervenite în situația posturilor și a funcționarilor publici

Art. 461

(1) Autoritățile și instituțiile publice au obligația de a comunica Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, în termen de 10 zile lucrătoare de la dispunerea măsurii prin act administrativ, orice modificare intervenită în situația funcționarilor publici și a funcțiilor publice.

(2) Modificările intervenite în situația funcționarilor publici se fac prin acte administrative care privesc numirea în funcția publică, modificarea, suspendarea pe o perioadă mai mare de 30 de zile, sancționarea disciplinară, respectiv încetarea raporturilor de serviciu.

(3) Modificările intervenite în situația funcțiilor publice se fac prin acte administrative emise în următoarele situații:

a) intervenirea unor modificări în structura funcțiilor publice din cadrul autorităților sau instituțiilor publice, ca urmare a promovării în clasă și în grad profesional a funcționarilor publici;

b) transformarea unei funcții publice vacante într-o funcție publică cu o altă denumire sau într-o funcție publică de nivel inferior ori superior, cu încadrarea în numărul maxim de posturi aprobat pentru autoritatea sau instituția publică și în fondurile bugetare anuale alocate.

Secțiunea a 3-a

Dosarul profesional al funcționarilor publici din cadrul autorităților și instituțiilor publice

Întocmirea dosarului profesional

Art. 462

(1) În scopul asigurării evidenței funcționarilor publici în cadrul autorităților și instituțiilor publice se întocmește dosarul profesional pentru fiecare funcționar public.

(2) Conținutul, modalitatea de gestionare a dosarului profesional, contravențiile și sancțiunile se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

(3) Autoritățile și instituțiile publice răspund de întocmirea și actualizarea dosarelor profesionale și asigură păstrarea acestora în condiții de siguranță.

(4) În cazurile de transfer sau de încetare a raporturilor de serviciu, autoritatea sau instituția publică păstrează o copie a dosarului profesional și înmânează originalul funcționarului public, pe bază de semnătură.

(5) Persoanele care au acces la datele cuprinse în evidența națională a funcțiilor publice și a funcționarilor publici, precum și la dosarul profesional al funcționarului public au obligația de a păstra confidențialitatea datelor cu caracter personal, în condițiile legii.

(6) Autoritatea sau instituția publică este obligată să elibereze o adeverință care să ateste perioada de activitate desfășurată de fiecare funcționar public în cadrul acesteia, vechimea în muncă, în specialitatea studiilor și în grad profesional, în următoarele situații:

a) la solicitarea funcționarului public;

b) la modificarea definitivă și la încetarea raportului de serviciu al funcționarului public, în condițiile legii;

c) în alte cazuri expres prevăzute de lege.

(7) Formatul standard al adeverinței prevăzute la alin. (6) se stabilește prin ordin al președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Secțiunea a 4-a

Evidența personalului plătit din fonduri publice

Sistemul electronic național de evidență a ocupării în sectorul public

Art. 463

(1) Evidența personalului plătit din fonduri publice se realizează pe baza Sistemului electronic național de evidență a ocupării în sectorul public pentru:

a) persoanele alese sau numite în funcții de demnitate publică;

- b) persoanele care dețin funcții de autoritate publică cu statut de ales local;
- c) funcționarii publici;
- d) personalul contractual din administrația publică, angajat în temeiul unui contract individual de muncă sau al unui contract de management;

e) alte categorii de personal plătit din fonduri publice, în limitele stabilite prin prezentul Cod.

(2) Evidența se asigură pentru personalul care își desfășoară activitatea în autoritățile și instituțiile publice centrale care includ, în înțelesul prezentei Părți, Parlamentul, Administrația Prezidențială, ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice, alte autorități publice, instituțiile publice autonome, precum și instituțiile din subordinea/coordonarea acestora, finanțate din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale, bugetele fondurilor speciale, bugetul trezoreriei statului, bugetului fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice, bugetului fondurilor externe nerambursabile, venituri proprii ale acestora, precum și în cadrul autorităților publice din administrația publică locală și în instituțiile și serviciile publice din subordinea acestora.

(3) Agenția Națională a Funcționarilor Publici administrează Sistemul electronic național de evidență a ocupării în sectorul public și realizează evidența personalului bugetar. Sistemul electronic național de evidență a ocupării în sectorul public operează cu date colectate direct de la autorități și instituții publice, precum și, după caz, cu date colectate din Registrul public al Registrului general de evidență al salariaților, administrat de Inspekția Muncii.

(4) Sistemul electronic național de evidență a ocupării în sectorul public este organizat și administrat de Agenția Națională a Funcționarilor Publici ca bază de date în sistem informatic electronic integrat.

(5) În vederea întocmirii, actualizării și administrării evidenței personalului bugetar plătit din fonduri publice, autoritățile și instituțiile publice au obligația de a utiliza instrumentele informatice puse la dispoziție de Agenția Națională a Funcționarilor Publici și de a introduce, în formatul și la termenul prevăzute de lege, datele și informațiile despre posturile și personalul propriu.

(6) În vederea întocmirii, actualizării și administrării evidenței personalului bugetar plătit din fonduri publice, pe baza datelor colectate din Registrul public al Registrului general de evidență al salariaților, Agenția Națională a Funcționarilor Publici și Inspekția Muncii permit interconectarea sistemelor informatice și stabilesc modalitățile concrete de colaborare încheind în acest sens un protocol de colaborare.

(7) Datele cuprinse în evidența personalului bugetar plătit din fonduri publice sunt utilizate și prelucrate de Agenția Națională a Funcționarilor Publici în scopuri determinate și legitime, pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege;

(8) Datele și informațiile cuprinse în evidența personalului bugetar plătit din fonduri publice sunt opozabile față de terți, în condițiile legii.

(9) Autoritățile și instituțiile publice în cadrul sau în subordinea cărora își desfășoară activitatea funcționari publici care pot beneficia de statute speciale prevăzute la art. 433 alin. (1) lit.c)-e) au obligația de a ține evidența funcțiilor publice și a funcționarilor publici cu statut special. În acest caz, datele statistice necesare completării evidenței personalului bugetar plătit din fonduri publice se transmit lunar Agenției Naționale a Funcționarilor Publici în formatul stabilit.

(10) Utilizarea și prelucrarea datelor cu caracter personal de către Agenția Națională a Funcționarilor Publici și autoritățile și instituțiile publice se face cu respectarea prevederilor legii privind protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date. Persoanele care au acces la datele cuprinse în evidența personalului bugetar plătit din fonduri publice au obligația de a păstra confidențialitatea datelor cu caracter personal, în condițiile legii.

(11) Normele privind întocmirea, actualizarea și administrarea sistemului electronic național de evidență a ocupării în sectorul public se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Capitolul V Drepturi și îndatoriri

Secțiunea 1 Drepturile funcționarilor publici

Dreptul la opinie

Art. 464

Dreptul la opinie al funcționarilor publici este garantat.

Dreptul la tratament egal

Art. 465

(1) La baza raporturilor de serviciu dintre autoritățile și instituțiile publice și funcționarii publici stă principiul egalității de tratament față de toți funcționarii publici.

(2) Orice discriminare directă sau indirectă față de un funcționar public, bazată pe criterii de sex, orientare sexuală, caracteristici genetice, vârstă, apartenență națională, rasă, culoare, etnie, religie, opțiune politică, origine socială, handicap, situație sau responsabilitate familială, apartenență ori activitate sindicală, este interzisă.

(3) Constituie discriminare directă actele și faptele de excludere, deosebire, restricție sau preferință, întemeiate pe unul sau mai multe dintre criteriile prevăzute la alin. (2), care au ca scop sau ca efect neacordarea, restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării drepturilor prevăzute de lege.

(4) Constituie discriminare indirectă actele și faptele întemeiate în mod aparent pe alte criterii decât cele prevăzute la alin. (2), dar care produc efectele unei discriminări directe.

Dreptul de a fi informat

Art. 466

Funcționarul public are dreptul de a fi informat cu privire la deciziile care se iau în aplicarea prezentului statut și care îl vizează în mod direct.

Dreptul de asociere sindicală

Art. 467

(1) Dreptul de asociere sindicală și de asociere la organizații profesionale este garantat funcționarilor publici.

(2) Funcționarii publici pot, în mod liber, să înființeze organizații sindicale, să adere la ele și să exercite orice mandat în cadrul acestora.

(3) În situația în care funcționarii publici sunt aleși în organele de conducere a organizațiilor sindicale, în funcții salarizate, aceștia au obligația ca în termen de 15 zile de la alegerea în organele de conducere ale organizațiilor sindicale să opteze pentru una dintre cele două funcții. În cazul în care funcționarul public optează pentru desfășurarea activității în funcția de conducere în organizațiile sindicale, raporturile de serviciu ale acestuia se suspendă pe o perioadă egală cu cea a mandatului în funcția de conducere din organizația sindicală.

(4) Funcționarii publici, alții decât cei prevăzuți la alin. (3), pot deține simultan funcția publică și funcția în organele de conducere ale organizațiilor sindicale, cu obligația respectării regimului incompatibilităților și al conflictelor de interese care le este aplicabil.

Dreptul la grevă

Art. 468

(1) Funcționarilor publici le este recunoscut dreptul la grevă, în condițiile legii.

(2) Funcționarii publici care se află în grevă nu beneficiază de salariu și alte drepturi salariale pe durata grevei.

Drepturile salariale și alte drepturi conexe

Art. 469

(1) Pentru activitatea desfășurată, funcționarii publici au dreptul la un salariu, stabilit în condițiile legii.

(2) Funcționarii publici beneficiază de prime și alte drepturi, în condițiile legislației privind salarizarea personalului bugetar.

(3) Salarizarea funcționarilor publici se face în conformitate cu prevederile legii privind salarizarea personalului bugetar.

Dreptul la asigurarea uniformei

Art. 470

Funcționarii publici care, potrivit legii, sunt obligați să poarte uniformă în timpul serviciului o primesc gratuit.

Durata normală a timpului de lucru

Art. 471

(1) Durata normală a timpului de muncă pentru funcționarii publici este, de regulă, de 8 ore pe zi și de 40 de ore pe săptămână, cu excepțiile prevăzute expres de prezenta Parte sau de legi speciale.

(2) Pentru orele lucrate din dispoziția conducătorului autorității sau instituției publice peste durata normală a timpului de lucru sau în zilele de sărbători legale ori declarate zile nelucrătoare funcționarii publici au dreptul la recuperare sau la plata majorată cu un spor de 100% din salariul de bază. Numărul orelor plătite cu sporul de 100% nu poate depăși 360 într-un an. În cazul în care orele suplimentare sunt efectuate în zilele de sărbători legale sau declarate zile nelucrătoare se acordă ca recuperare dublul orelor suplimentare.

(3) Dispozițiile alin. (2) nu sunt aplicabile funcționarilor publici care exercită funcția publică în temeiul unui raport de serviciu cu timp parțial.

Dreptul de a fi ales sau numit într-o funcție de autoritate sau demnitate publică

Art. 472

(1) Funcționarii publici pot fi aleși sau numiți într-o funcție de autoritate sau demnitate publică, în condițiile legii.

(2) Funcționarii publici pot fi membri ai partidelor politice legal constituite, cu respectarea interdicțiilor și limitărilor prevăzute de lege.

Dreptul la concediu

Art. 473

(1) Funcționarii publici au dreptul, în condițiile legii, la concediu de odihnă, la concedii medicale și la alte concedii.

(2) În perioada concediilor de boală, a concediilor de maternitate și a celor pentru creșterea și îngrijirea copiilor, raporturile de serviciu nu pot înceta și nu pot fi modificate decât din inițiativa funcționarului public în cauză.

Dreptul la un mediu sănătos la locul de muncă

Art. 474

(1) Autoritățile și instituțiile publice au obligația să asigure funcționarilor publici condiții normale de muncă și igienă, de natură să le ocrotească sănătatea și integritatea fizică și psihică.

(2) Autoritățile și instituțiile publice au obligația să identifice și să aplice măsurile de adaptare necesare exercitării atribuțiilor aferente funcției publice ocupată de un funcționar public cu dizabilități și de a pune la dispoziția acestuia instrumentele de asigurare a accesibilității.

Dreptul la asistență medicală, proteze și medicamente

Art. 475

Funcționarii publici beneficiază de asistență medicală, proteze și medicamente, în condițiile legii.

Dreptul la recunoașterea vechimii în muncă, în specialitate și în grad profesional

Art. 476

- (1) Funcționarii publici beneficiază de vechime în muncă, în specialitate și în grad profesional.
- (2) Vechimea în muncă este vechimea dobândită în condițiile reglementate de legislația muncii, precum și vechimea dobândită în exercitarea unui raport de serviciu.
- (3) Vechimea în specialitate este vechimea dobândită în temeiul unui contract individual de muncă, a unui raport de serviciu sau ca profesie liberală, demonstrată cu documente corespunzătoare de către persoana care a desfășurat o activitate într-o funcție de specialitate corespunzătoare profesiei sau specializării sale. Constituie vechime în specialitate și vechimea dobândită în temeiul unui contract individual de muncă, raport de serviciu sau ca profesie liberală, în statele membre ale Uniunii Europene precum și în alte state cu care România a încheiat convenții de recunoaștere reciprocă a acestor drepturi, demonstrată cu documente corespunzătoare de către persoana care a desfășurat o activitate într-o funcție de specialitate corespunzătoare profesiei sau specializării sale.
- (4) În toate cazurile vechimea în specialitate se raportează la durata normală a timpului de muncă, fiind calculată prin raportare la fracțiunea de normă lucrată și se demonstrează cu documente corespunzătoare.
- (5) Perioada de suspendare a raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici nu constituie vechime în muncă, în specialitate și în grad profesional, cu excepțiile prevăzute de lege.
- (6) Vechimea în gradul profesional este vechimea rezultată din activitatea efectiv desfășurată de funcționarul public într-o funcție publică de execuție corespunzătoare gradului profesional deținut, cu excepțiile prevăzute de lege.

Dreptul la pensie și la alte drepturi de asigurări sociale de stat

Art. 477

Funcționarii publici beneficiază de pensii, precum și de celelalte drepturi de asigurări sociale de stat, potrivit legii.

Drepturi ale membrilor familiei funcționarului public, în situația decesului acestuia

Art. 478

- (1) În caz de deces al funcționarului public, membrii familiei, care au, potrivit legii, dreptul la pensie de urmaș, primesc pe o perioadă de 3 luni echivalentul salariului de bază din ultima lună de activitate a funcționarului public decedat.
- (2) În cazul în care decizia pentru pensia de urmaș nu a fost emisă din vina autorității sau a instituției publice în termen de 3 luni de la data decesului, aceasta va achita în continuare drepturile prevăzute la alin. (1) până la emiterea deciziei pentru pensia de urmaș.

Dreptul la protecția legii

Art. 479

- (1) Funcționarii publici beneficiază în exercitarea atribuțiilor lor de protecția legii.
- (2) Autoritatea sau instituția publică este obligată să asigure asistență juridică sau, după caz, suportarea cheltuielilor necesare asigurării asistenței juridice, în cazul în care împotriva funcționarului public au fost formulate sesizări către organele de cercetare penală sau acțiuni în justiție cu privire la modul de exercitare a atribuțiilor de serviciu. Condițiile de asigurare a asistenței juridice sau, după caz, de suportare a cheltuielilor necesare asigurării asistenței juridice se stabilesc prin act administrativ al conducătorului autorității sau instituției publice.
- (3) În cazul în care funcționarul public a fost condamnat definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni cu intenție directă, acesta are obligația restituirii sumei aferente asigurării asistenței juridice prevăzute la alin. (2), respectiv achitarea contravalorii serviciilor juridice prestate de instituția sau autoritatea publică, după caz.
- (4) Autoritatea sau instituția publică este obligată să asigure protecția funcționarului public împotriva amenințărilor, violențelor, faptelor de ultraj cărora le-ar putea fi victimă în exercitarea funcției publice sau în legătură cu aceasta. Pentru garantarea acestui drept, autoritatea sau instituția publică va solicita sprijinul organelor abilitate, potrivit legii.

(5) Măsurile speciale de protecție pentru funcționarii publici care desfășoară activități cu grad ridicat de risc profesional se stabilesc prin acte normative de către autorități și instituții publice, cu avizul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Dreptul de a fi despăgubit pentru prejudiciile materiale suferite din culpa autorității sau instituției publice

Art. 480

Autoritatea sau instituția publică este obligată să îl despăgubească pe funcționarul public în situația în care acesta a suferit, din culpa autorității sau instituției publice, un prejudiciu material în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu.

Desfășurarea de activități în sectorul public și în sectorul privat

Art. 481

Funcționarii publici pot desfășura activități remunerate în sectorul public și în sectorul privat, cu respectarea prevederilor legale privind incompatibilitățile și conflictul de interese.

Secțiunea a 2-a Îndatoririle funcționarilor publici

Respectarea Constituției și a legilor

Art. 482

(1) Funcționarii publici au obligația ca prin actele și faptele lor să promoveze supremația legii, să respecte Constituția și legile țării, statul de drept, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor în relația cu administrația publică, precum și să acționeze pentru punerea în aplicare a dispozițiilor legale în conformitate cu atribuțiile care le revin, cu aplicarea principiilor și normelor de conduită.

(2) Funcționarii publici trebuie să se conformeze dispozițiilor legale privind restrângerea exercițiului unor drepturi, datorată naturii funcțiilor publice deținute.

Profesionalismul și imparțialitatea

Art. 483

(1) Funcționarii publici au obligația să își îndeplinească cu profesionalism, imparțialitate și în conformitate cu legea îndatoririle de serviciu și să se abțină de la orice faptă care ar putea aduce prejudicii persoanelor fizice sau juridice ori prestigiului corpului funcționarilor publici.

(2) Funcționarii publici au îndatorirea de a respecta normele de conduită profesională și civică prevăzute de lege.

Libertatea exprimării

Art. 484

(1) Funcționarii publici au dreptul la libera exprimare, în condițiile legii.

(2) În exercitarea dreptului la liberă exprimare, funcționarii publici au obligația de a nu aduce atingere demnității, imaginii, precum și vieții intime, familiale și private a oricărei persoane.

(3) În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, funcționarii publici au obligația de a respecta demnitatea funcției publice deținute, corelând libertatea dialogului cu promovarea intereselor autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea.

(4) În activitatea lor, funcționarii publici au obligația de a respecta libertatea opiniilor și de a nu se lăsa influențați de considerente personale sau de popularitate. În exprimarea opiniilor, funcționarii publici trebuie să aibă o atitudine conciliantă și să evite generarea conflictelor datorate schimbului de păreri.

Asigurarea unui serviciu public de calitate

Art. 485

(1) Funcționarii publici au obligația de a asigura un serviciu public de calitate în beneficiul cetățenilor, prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică, în scopul realizării competențelor autorităților și ale instituțiilor publice.

(2) În exercitarea funcției deținute, funcționarii publici au obligația de a avea un comportament profesionist, precum și de a asigura, în condițiile legii, transparența administrativă, pentru a câștiga și a menține încrederea publicului în integritatea, imparțialitatea și eficacitatea autorităților și instituțiilor publice.

Loialitatea față de autoritățile și instituțiile publice

Art. 486

(1) Funcționarii publici au obligația de a apăra în mod loial prestigiul autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și de a se abține de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

(2) Funcționarilor publici le este interzis:

a) să exprime în public aprecieri neconforme cu realitatea în legătură cu activitatea autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, cu politicile și strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;

b) să facă aprecieri neautorizate în legătură cu litigiile aflate în curs de soluționare și în care autoritatea sau instituția publică în care își desfășoară activitatea are calitatea de parte, sau să furnizeze în mod neautorizat informații în legătură cu aceste litigii;

c) să dezvăluie și să folosească informații care nu au caracter public, în alte condiții decât cele prevăzute de lege;

d) să dezvăluie și să folosească informațiile la care au acces în exercitarea funcției publice, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile instituției publice ori ale unor funcționari publici, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;

e) să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului sau autorității ori instituției publice în care își desfășoară activitatea.

(3) Prevederile alin. (2) lit. a)-d) se aplică și după încetarea raportului de serviciu, pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene.

(4) Dezvăluirea informațiilor care nu au caracter public sau remiterea documentelor care conțin asemenea informații, la solicitarea unor persoane fizice sau juridice, este permisă numai în condițiile expres prevăzute de lege și cu acordul conducătorului autorității sau instituției publice în care funcționarul public respectiv își desfășoară activitatea.

Obligația de a informa autoritatea sau instituția publică cu privire la situația personală generatoare de acte juridice

Art. 487

Funcționarul public are îndatorirea de a informa autoritatea sau instituția publică, în mod corect și complet, în scris, cu privire la situațiile de fapt și de drept care privesc persoana sa și care sunt generatoare de acte administrative constatatoare în condițiile expres prevăzute de lege.

Implicarea în activitatea politică

Art. 488

(1) Funcționarilor publici le este interzis să ocupe funcții de conducere în structurile sau organele de conducere, alese sau numite, ale partidelor politice, definite conform statutului acestora, ale organizațiilor cărora le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice sau ale fundațiilor ori asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice.

(2) Înalților funcționari publici și secretarilor unităților administrativ teritoriale, respectiv ai subdiviziunilor administrativ-teritoriale le este interzis să facă parte din partide politice, organizații

căroră le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice sau din fundațiile ori asociațiile care funcționează pe lângă partidele politice, sub sancțiunea destituirii din funcția publică.

(3) Funcționarii publici au obligația ca, în exercitarea atribuțiilor ce le revin, să se abțină de la exprimarea sau manifestarea publică a convingerilor și preferințelor lor politice, să nu favorizeze vreun partid politic sau vreo organizație căreia îi este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice.

(4) În exercitarea funcției publice, funcționarilor publici le este interzis:

a) să participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice, a organizațiilor căroră le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice, a fundațiilor sau asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice, precum și pentru activitatea candidaților independenți;

b) să furnizeze sprijin logistic candidaților la funcții de demnitate publică;

c) să afișeze, în cadrul autorităților sau instituțiilor publice, însemne ori obiecte inscripționate cu sigla și/sau denumirea partidelor politice, ale organizațiilor căroră le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice, ale fundațiilor sau asociațiilor care funcționează pe lângă partidele politice, ale candidaților acestora, precum și ale candidaților independenți;

d) să se servească de actele pe care le îndeplinesc în exercitarea atribuțiilor de serviciu pentru a-și exprima sau manifesta convingerile politice;

e) să participe la reuniuni publice cu caracter politic pe durata timpului de lucru.

(5) Înalții funcționari publici și funcționarii publici de conducere nu pot candida pentru funcții alese, sub sancțiunea destituirii din funcție, cu excepția situației în care se suspendă cu cel puțin 50 de zile înaintea datei alegerilor.

Interdicția privind folosirea în alte scopuri decât cele prevăzute de lege a atribuțiilor funcției deținute

Art. 489

(1) Este interzisă folosirea de către funcționarii publici, în alte scopuri decât cele prevăzute de lege, a prerogativelor funcției publice deținute.

(2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de elaborare a proiectelor de acte normative, de evaluare, de participare la acțiuni de control precum și la proceduri administrative reglementate prin acte normative, funcționarilor publici le este interzisă urmărirea obținerii de foloase sau avantaje în interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane

(3) Funcționarilor publici le este interzis să folosească poziția oficială pe care o dețin sau relațiile pe care le-au stabilit în exercitarea funcției publice, astfel:

a) pentru a influența desfășurarea procedurilor prevăzute de acte normative, în cadrul autorității sau instituției publice sau în cadrul altor autorități sau instituții publice;

b) pentru a promova, a recomanda, a determina sau a recompensa luarea unei anumite măsuri.

(4) Funcționarilor publici le este interzis să impună altor funcționari publici să se înscrie în organizații sau asociații, indiferent de natura acestora, ori să le sugereze acest lucru, promițându-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

Îndeplinirea atribuțiilor

Art. 490

(1) Funcționarii publici răspund, potrivit legii, de îndeplinirea atribuțiilor ce le revin din funcția publică pe care o dețin, precum și a atribuțiilor ce le sunt delegate.

(2) Funcționarul public are îndatorirea să îndeplinească dispozițiile primite de la superiorii ierarhici.

(3) Funcționarul public are dreptul să refuze, în scris și motivat, îndeplinirea dispozițiilor primite de la superiorul ierarhic, dacă le consideră ilegale. Funcționarul public are îndatorirea să aducă la cunoștință superiorului ierarhic al persoanei care a emis dispoziția astfel de situații.

(4) În cazul în care se constată, în condițiile legii, legalitatea dispoziției prevăzute la alin. (3), funcționarul public răspunde în condițiile legii.

Limitele delegării de atribuții

Art. 491

(1) Delegarea de atribuții corespunzătoare unei funcții publice vacante se dispune motivat prin act administrativ de către persoana care are competența de numire în funcția publică, pe o perioadă de maximum 3 luni într-un an calendaristic, în condițiile prezentului Cod

(2) Delegarea de atribuții corespunzătoare unei funcții publice ocupate al cărei titular se află în concediu în condițiile legii sau este delegat în condițiile art. 551 ori se află în deplasare în interesul serviciului se stabilește prin fișa postului și operează de drept, în condițiile prezentei legi.

(3) Delegarea de atribuții corespunzătoare unei funcții publice nu se poate face prin delegarea tuturor atribuțiilor corespunzătoare unei funcții publice către același funcționar public. Funcționarul public care preia atribuțiile delegate exercită pe perioada delegării de atribuții și atribuțiile funcției publice pe care o deține precum și atribuțiile parțial preluate.

(4) În situația în care funcția publică ale cărei atribuții sunt delegate și funcția publică al cărei titular preia parțial atribuțiile delegate se află într-un raport ierarhic de subordonare, funcționarul public care preia atribuțiile delegate semnează pentru funcția publică ierarhic superioară.

(5) Delegarea de atribuții se face numai cu informarea prealabilă a funcționarului public căruia i se delegă atribuțiile.

(6) Funcționarul public care preia atribuțiile delegate trebuie să îndeplinească condițiile de studii și de vechime necesare pentru ocuparea funcției publice ale cărei atribuții îi sunt delegate.

(7) Nu pot fi delegate atribuții funcționarilor publici debutanți sau funcționarilor publici care exercită funcția publică în temeiul unui raport de serviciu cu timp parțial.

(8) Funcționarul public căruia i-au fost delegate atribuții nu poate delega aceste atribuții altui funcționar public.

(9) Funcționarii publici pot îndeplini unele atribuții corespunzătoare unei funcții de demnitate publică, ale unei funcții de autoritate publică sau ale unei alte funcții publice, numai în condițiile expres prevăzute de lege.

Păstrarea secretului de stat, secretului de serviciu și confidențialitatea

Art. 492

Funcționarii publici au obligația să păstreze secretul de stat, secretul de serviciu, precum și confidențialitatea în legătură cu faptele, informațiile sau documentele de care iau cunoștință în exercitarea funcției publice, în condițiile legii, cu excepția situațiilor în care acestea constituie informații de interes public.

Interdicția privind acceptarea darurilor sau a altor avantaje

Art. 493

(1) Funcționarilor publici le este interzis să solicite sau să accepte, direct sau indirect, pentru ei sau pentru alții, în considerarea funcției lor publice, daruri sau alte avantaje.

(2) Sunt exceptate de la prevederile alin. (1) bunurile pe care funcționarii publici le-au primit cu titlu gratuit în cadrul unor activități de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției publice deținute, care se supun prevederilor legale specifice.

Utilizarea responsabilă a resurselor publice

Art. 494

(1) Funcționarii publici sunt obligați să asigure ocrotirea proprietății publice și private a statului și a unităților administrativ-teritoriale, să evite producerea oricărui prejudiciu, acționând în orice situație ca un bun proprietar.

(2) Funcționarii publici au obligația să folosească timpul de lucru, precum și bunurile aparținând autorității sau instituției publice numai pentru desfășurarea activităților aferente funcției publice deținute.

(3) Funcționarii publici trebuie să propună și să asigure, potrivit atribuțiilor care le revin, folosirea utilă și eficientă a banilor publici, în conformitate cu prevederile legale.

(4) Funcționarilor publici care desfășoară activități în interes personal, în condițiile legii, le este interzis să folosească timpul de lucru ori logistica autorității sau a instituției publice pentru realizarea acestora.

Subordonarea ierarhică

Art. 495

(1) Funcționarii publici au obligația de a rezolva, în termenele stabilite de către superiorii ierarhici, lucrările și sarcinile repartizate.

(2) Funcționarilor publici le este interzis să primească direct cereri sau să discute direct cu petenții, cu excepția celor cărora le sunt stabilite asemenea atribuții, precum și să intervină pentru soluționarea acestor cereri.

Folosirea imaginii proprii

Art. 496

În considerarea funcției publice deținute, funcționarilor publici le este interzis să permită utilizarea numelui sau imaginii proprii în acțiuni publicitare pentru promovarea unei activități comerciale, precum și în scopuri electorale.

Limitarea participării la achiziții, concesiuni sau închirieri

Art. 497

(1) Orice funcționar public poate achiziționa un bun aflat în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, supus vânzării în condițiile legii, cu excepția următoarelor cazuri:

a) când a luat cunoștință, în cursul sau ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmează să fie vândute;

b) când a participat, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, la organizarea vânzării bunului respectiv;

c) când poate influența operațiunile de vânzare sau când a obținut informații la care persoanele interesate de cumpărarea bunului nu au avut acces.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul concesiunii sau închirierii unui bun aflat în proprietatea publică ori privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale.

(3) Funcționarilor publici le este interzisă furnizarea informațiilor referitoare la bunurile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, supuse operațiunilor de vânzare, concesiune sau închiriere, în alte condiții decât cele prevăzute de lege.

Respectarea regimului juridic al conflictului de interese

Art. 498

(1) Funcționarii publici au obligația să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților precum și regulile privind deontologia profesională și conduita în timpul serviciului, stabilite potrivit legii.

(2) La numirea într-o funcție publică, la încetarea raportului de serviciu, precum și în alte situații prevăzute de lege, funcționarii publici sunt obligați să prezinte, în condițiile legii, conducătorului autorității sau instituției publice declarația de avere și declarația de interese. Declarația de avere și declarația de interese se actualizează anual, potrivit legii.

Activitatea publică

Art. 499

(1) Comunicarea oficială a informațiilor și datelor privind activitatea autorității sau instituției publice, precum și relațiile cu mijloacele de informare în masă se asigură de către funcționarii publici desemnați în acest sens de conducătorul autorității sau instituției publice, în condițiile legii.

(2) Funcționarii publici desemnați să participe la activități sau dezbateri publice, în calitate oficială, trebuie să respecte limitele mandatului de reprezentare încredințat de conducătorul autorității ori instituției publice în care își desfășoară activitatea.

(3) În cazul în care nu sunt desemnați în acest sens, funcționarii publici pot participa la activități sau dezbateri publice, având obligația de a face cunoscut faptul că opinia exprimată nu reprezintă punctul de vedere oficial al autorității ori instituției publice în cadrul căreia își desfășoară activitatea.

(4) Funcționarii publici pot participa la elaborarea de publicații, pot elabora și publica articole de specialitate și lucrări literare ori științifice, în condițiile legii.

(5) Funcționarii publici pot participa la emisiuni audiovizuale, cu excepția celor cu caracter politic ori a celor care ar putea afecta prestigiul funcției publice.

(6) În cazurile prevăzute la alin. (4) și (5), funcționarii publici nu pot utiliza informații și date la care au avut acces în exercitarea funcției publice, dacă acestea nu au caracter public. Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

(7) În exercitarea dreptului la replică și la rectificare, a dreptului la demnitate, a dreptului la imagine, precum și a dreptului la viață intimă, familială și privată, funcționarii publici își pot exprima public opinia personală în cazul în care prin articole de presă sau în emisiuni audiovizuale s-au făcut afirmații defăimătoare la adresa lor sau a familiei lor. Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

(8) Funcționarii publici își asumă responsabilitatea pentru apariția publică și pentru conținutul informațiilor prezentate, care trebuie să fie în acord cu principiile și normele de conduită prevăzute de prezenta lege.

(9) Prevederile alin. (1) - (8) se aplică indiferent de modalitatea și de mediul de comunicare.

Conduita în relațiile cu cetățenii

Art. 500

(1) În relațiile cu persoanele fizice și cu reprezentanții persoanelor juridice care se adresează autorității sau instituției publice, funcționarii publici sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, bună-credință, corectitudine, integritate morală și profesională.

(2) Funcționarii publici au obligația de a nu aduce atingere onoarei, reputației, demnității, integrității fizice și morale a persoanelor cu care intră în legătură în exercitarea funcției publice, prin:

a) întrebuițarea unor expresii jignitoare;

b) acte sau fapte care pot afecta integritatea fizică sau psihică a oricărei persoane.

(3) Funcționarii publici trebuie să adopte o atitudine imparțială și justificată pentru rezolvarea legală, clară și eficientă a problemelor cetățenilor.

(4) Pentru realizarea unor raporturi sociale și profesionale care să asigure demnitatea persoanelor, eficiența activității, precum și creșterea calității serviciului public, se recomandă respectarea normelor de conduită prevăzute la alin. (1)-(3) și de către celelalte subiecte ale acestor raporturi.

(5) Funcționarii publici trebuie să adopte o atitudine demnă și civilizată față de orice persoană cu care intră în legătură în exercitarea funcției publice, fiind îndrituiți, pe bază de reciprocitate, să solicite acestora un comportament adecvat.

(6) Pentru realizarea unor raporturi sociale și profesionale care să asigure demnitatea persoanelor, eficiența activității, precum și creșterea calității serviciului public, este necesară respectarea normelor de conduită prevăzute la alin. (1) - (4) și de către celelalte subiecte de drept ale acestor raporturi.

Conduita în cadrul relațiilor internaționale

Art. 501

(1) Funcționarii publici care reprezintă autoritatea sau instituția publică în cadrul unor organizații internaționale, instituții de învățământ, conferințe, seminarii și alte activități cu caracter internațional au obligația să promoveze o imagine favorabilă țării și autorității sau instituției publice pe care o reprezintă.

(2) În relațiile cu reprezentanții altor state, funcționarilor publici le este interzis să exprime opinii personale privind aspecte naționale sau dispute internaționale.

(3) În deplasările externe, funcționarii publici sunt obligați să aibă o conduită corespunzătoare regulilor de protocol și le este interzisă încălcarea legilor și obiceiurilor țării gazdă.

Obiectivitate și responsabilitate în luarea deciziilor

Art. 502

(1) În procesul de luare a deciziilor, funcționarii publici au obligația să acționeze conform prevederilor legale și să își exercite capacitatea de apreciere în mod fundamentat și imparțial.

(2) Funcționarilor publici le este interzis să promită luarea unei decizii de către autoritatea sau instituția publică, de către alți funcționari publici, precum și îndeplinirea atribuțiilor în mod privilegiat.

(3) Funcționarii publici de conducere sunt obligați să sprijine propunerile și inițiativele motivate ale personalului din subordine, în vederea îmbunătățirii activității autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea, precum și a calității serviciilor publice oferite cetățenilor.

(4) În exercitarea atribuțiilor de coordonare, precum și a atribuțiilor specifice funcțiilor publice de conducere, funcționarii publici au obligația de a asigura organizarea activității personalului, de a manifesta inițiativă și responsabilitate și de a susține propunerile personalului din subordine.

(5) Înalții funcționari publici și funcționarii publici de conducere au obligația să asigure egalitatea de șanse și tratament cu privire la dezvoltarea carierei personalului din subordine, în condițiile legislației specifice aplicabile fiecărei categorii de personal. În acest sens, aceștia au obligația:

a) să repartizeze sarcinile în mod echilibrat, corespunzător nivelului de competență și carierei individuale a fiecărei persoane din subordine;

b) să asigure coordonarea modului de îndeplinire a sarcinilor, cu valorificarea corespunzătoare a competențelor fiecărei persoane din subordine;

c) să monitorizeze performanța profesională individuală și colectivă a personalului din subordine, să semnaleze în mod individual performanțele necorespunzătoare și să implementeze măsuri destinate ameliorării performanței individuale și după caz, colective, atunci când este necesar;

d) să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale pentru personalul din subordine, atunci când propun ori aprobă avansări, promovări, transferuri, numiri sau eliberări din funcții ori acordarea de stimulente materiale sau morale;

e) să evalueze în mod obiectiv necesarul de instruire profesională al fiecărui subordonat și să propună participarea la programe de formare și perfecționare profesională pentru fiecare persoană din subordine;

f) să delege sarcini și responsabilități în condițiile legii, persoanelor din subordine care dețin cunoștințele, competențele și îndeplinesc condițiile legale necesare exercitării funcției respective;

g) să excludă orice formă de discriminare și de hărțuire, de orice natură și în orice situație, cu privire la personalul din subordine.

(6) În scopul asigurării condițiilor necesare îndeplinirii cu imparțialitate a îndatoririlor ce decurg din raporturile ierarhice, înalții funcționari publici și funcționarii publici de conducere au obligația de a nu se angaja în relații patrimoniale cu personalul din subordine.

Obligația respectării regimului cu privire la sănătate și securitate în muncă

Art. 503

Funcționarii publici au obligația de a se supune controlului de medicina muncii și expertizelor medicale ca urmare a recomandărilor formulate de medicul de medicina muncii, în condițiile legii.

Secțiunea a 3-a

Consilierea etică a funcționarilor publici și asigurarea informării și a raportării cu privire la normele de conduită

Obligațiile autorităților și instituțiilor publice cu privire la asigurarea consilierii etice a funcționarilor publici și a informării și a raportării cu privire la normele de conduită

Art. 504

(1) În scopul aplicării eficiente a dispozițiilor prezentului Cod referitoare la conduita funcționarilor publici în exercitarea funcțiilor deținute, conducătorii autorităților și instituțiilor publice vor desemna un funcționar public, de regulă din cadrul compartimentului de resurse umane, pentru consiliere etică și monitorizarea respectării normelor de conduită.

(2) În mod excepțional, în funcție de numărul de personal din cadrul autorității sau instituției publice, de complexitatea problemelor și de volumul activității specifice, pot fi desemnați doi consilieri de etică.

(3) Atribuțiile consilierilor de etică, precum și condițiile pe care aceștia trebuie să le îndeplinească și alte elemente specifice statutului acestora, procedura de desemnare, atribuțiile și modalitatea de raportare a instituțiilor și autorităților în scopul asigurării implementării, monitorizării, și controlului respectării principiilor și normelor de conduită a funcționarilor publici se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

(4) Autoritățile și instituțiile publice implementează măsurile considerate necesare pentru respectarea dispozițiilor prezentului Cod privind principiile și normele de conduită și sprijină activitatea consilierului de etică.

(5) În aplicarea dispozițiilor prezentului Cod referitoare la conduita funcționarilor publici, orice activitate care implică prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu respectarea prevederilor legislației pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Autoritățile și instituțiile publice au obligația să asigure participarea consilierilor de etică la programele de formare și perfecționare profesională.

(7) Pentru informarea cetățenilor, compartimentele de relații cu publicul au obligația de a asigura publicarea principiilor și normelor de conduită pe pagina de internet și de a le afișa la sediul autorității sau instituției publice, într-un loc vizibil și accesibil publicului.

Consilierul de etică

Art. 505

(1) În scopul respectării și monitorizării implementării principiilor și normelor de conduită de către funcționarii publici, consilierul de etică exercită un rol activ în domeniul prevenirii încălcării normelor de conduită prevăzute de prezentul Cod. În exercitarea acestui rol consilierii de etică îndeplinesc atribuțiile prevăzute de prezentul Cod și de hotărârea Guvernului prevăzută la art. 504 alin. (3).

(2) Noțiunea de consilier de etică vizează dobândirea unei calități, a unui statut temporar, atribuit cu respectarea unor condiții exprese, unui funcționar public pentru o perioadă de 3 ani. Pe această perioadă și în deținerea acestei calități, consilierul de etică exercită rolul și îndeplinește atribuțiile prevăzute de prezentul Cod de conduită și de hotărârea Guvernului prevăzută la art. 504 alin. (3).

(3) Pe perioada exercitării calității de consilier de etică funcționarul public își păstrează și funcția publică deținută. Dreptul la carieră al funcționarului public este cel corespunzător funcției publice deținute.

(4) Prin excepție de la alin. (2), în funcție de numărul de personal și de complexitatea activității conducătorul autorității sau instituției publice poate decide ca funcționarul public desemnat în acest scop să îndeplinească doar atribuțiile aferente calității de consilier de etică.

(5) Fișa postului corespunzătoare funcției deținute de consilierul de etică se elaborează de către compartimentul de resurse umane și se aprobă de către conducătorul autorității sau instituției publice, prin raportare la atribuțiile stabilite în sarcina acestuia prin prezentul Cod și prin hotărârea Guvernului prevăzută la art. 504 alin. (3).

Raportul anual cu privire la managementul funcției publice și al funcționarilor publici

Art. 506

(1) Raportul privind managementul funcției publice și al funcționarilor publici, care se elaborează anual de Agenție, cuprinde și următoarele date:

a) numărul și obiectul sesizărilor privind cazurile de încălcare a normelor de conduită profesională;

b) categoriile și numărul de funcționari publici care au încălcat principiile și normele de conduită;

c) cauzele și consecințele nerespectării normelor de conduită;

d) evidențierea cazurilor în care funcționarilor publici li s-a cerut să acționeze sub presiunea factorului politic.

(2) Raportul prevăzut la alin. (1) conține informații cu caracter public. Acesta se elaborează în baza rapoartele autorităților și instituțiilor publice privind respectarea normelor de conduită, transmise anual Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

(3) Rapoartele prevăzut la alin. (1) și (2) publică pe site-ul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, respectiv al fiecărei autorități sau instituții publice, după caz și se comunică la cererea oricărei persoane interesate.

(4) Agenția Națională a Funcționarilor Publici poate să prezinte în raportul anual, în mod detaliat, unele cazuri care prezintă un interes deosebit pentru opinia publică.

Secțiunea a 4-a **Perfecționarea profesională a funcționarilor publici**

Perfecționarea profesională

Art. 507

(1) Funcționarii publici au dreptul și obligația de a-și îmbunătăți în mod continuu abilitățile și pregătirea profesională.

(2) Autoritățile și instituțiile publice au obligația de a asigura participarea pentru fiecare funcționar public la cel puțin un program de formare și perfecționare profesională o dată la trei ani.

(3) Autoritățile și instituțiile publice au obligația să prevadă în buget sumele necesare pentru plata cursurilor de pregătire, formare și perfecționare profesională, a cheltuielilor de transport, cazare și masă, organizate la inițiativa ori în interesul autorității sau instituției publice.

(4) Pe perioada în care funcționarii publici urmează forme de perfecționare profesională, beneficiază de drepturile salariale cuvenite, în situația în care acestea sunt:

a) organizate la inițiativa ori în interesul autorității sau instituției publice;

b) urmate la inițiativa funcționarului public, cu acordul persoanei care are competența de numire, și numai în cazul în care perfecționarea profesională are legătură cu domeniul de activitate al instituției sau autorității publice sau cu specificul activității derulate de funcționarul public în cadrul acesteia.

(5) Funcționarii publici care urmează forme de perfecționare profesională, a căror durată este mai mare de 90 de zile într-un an calendaristic, organizate în țară sau în străinătate, finanțate din bugetul de stat sau bugetul local, sunt obligați să se angajeze în scris că vor lucra în administrația publică între 2 și 5 ani de la terminarea programelor, proporțional cu numărul zilelor de perfecționare profesională, dacă pentru programul respectiv nu este prevăzută o altă perioadă.

(6) Funcționarii publici care au urmat forme de perfecționare profesională, în condițiile alin. (4), ale căror rapoarturi de serviciu încetează, potrivit dispozițiilor art. 566 lit. b), d) și e), ale art. 567 alin. (1) lit. g)–j) sau ale art. 569 alin. (1) lit. e), înainte de împlinirea termenului prevăzut sunt obligați să restituie contravaloarea cheltuielilor efectuate pentru perfecționare, precum și, după caz, drepturile salariale primite pe perioada perfecționării, calculate în condițiile legii proporțional cu perioada rămasă până la împlinirea termenului.

(7) Prevederile alin. (6) nu se aplică în cazul în care funcționarul public nu mai deține funcția publică din motive neimputabile acestuia.

(8) Persoanele care au urmat o formă de perfecționare, dar nu au absolvit-o din vina lor, sunt obligate să restituie instituției sau autorității publice contravaloarea cheltuielilor efectuate pentru perfecționare, precum și drepturile salariale primite în perioada perfecționării, calculate în condițiile legii, dacă acestea au fost suportate de autoritatea sau instituția publică.

(9) Nu constituie forme de perfecționare profesională și nu pot fi finanțate din bugetul de stat sau din bugetul local studiile universitare definite în condițiile prevăzute de legislația specifică.

(10) Normele metodologice cu privire la formarea și perfecționarea profesională a funcționarilor publici, inclusiv drepturile și obligațiile asociate procesului de formare sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice și a Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Planul de perfecționare profesională a funcționarilor publici

Art. 508

(1) Autoritățile și instituțiile publice au obligația să elaboreze anual planul de perfecționare profesională a funcționarilor publici, cu prevederea resurselor necesare formării.

(2) Autoritățile și instituțiile publice au obligația să comunice Agenției Naționale a Funcționarilor Publici datele solicitate cu privire la perfecționarea funcționarilor publici, în condițiile și în formatul stabilit de aceasta.

(3) Conținutul și instrucțiunile de elaborare a planului de perfecționare precum și modalitatea de comunicare a datelor solicitate de Agenția Națională a Funcționarilor Publici cu privire la perfecționarea profesională a funcționarilor publici se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Secțiunea a 5-a

Regimul incompatibilităților și conflictului de interese în exercitarea funcțiilor publice

Incompatibilități cu alte funcții

Art. 509

(1) Calitatea de funcționar public este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții publice sau calități decât cea în care a fost numit, precum și cu funcțiile de demnitate publică, cu excepțiile prevăzute de prezentul Cod.

(2) Funcționarii publici nu pot deține alte funcții și nu pot desfășura alte activități, remunerate sau neremunerate, cu excepția celor prevăzute la art. 511 alin. (1) - (2), după cum urmează:

a) în cadrul autorităților sau instituțiilor publice;

b) în cadrul cabinetului demnitarului, cu excepția cazului în care funcționarul public este suspendat din funcția publică, în condițiile prezentului Cod, pe durata numirii sale;

c) în cadrul regiilor autonome, societăților ori în alte unități cu scop lucrativ din sectorul public;

d) în calitate de membru al unui grup de interes economic.

(3) Nu se află în situație de incompatibilitate, în sensul prevederilor alin. (2) lit. a) și c), funcționarul public care:

a) este desemnat printr-un act administrativ, să reprezinte interesele statului în legătură cu activitățile desfășurate de operatorii economici cu capital ori patrimoniu integral sau majoritar de stat, în condițiile rezultate din actele normative în vigoare;

b) este desemnat printr-un act administrativ, să participe în calitate de reprezentant al autorității ori instituției publice în cadrul unor organisme sau organe colective de conducere constituite în temeiul actelor normative în vigoare;

c) exercită un mandat de reprezentare, pe baza desemnării de către o autoritate sau instituție publică, în condițiile expres prevăzute de actele normative în vigoare.

(4) Nu se află în situație de incompatibilitate, în sensul prevederilor alin. (2), funcționarul public care este desemnat prin act administrativ pentru a face parte din echipa de implementare a unui proiect finanțat din fonduri comunitare nerambursabile postaderare, precum și din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat rambursabile sau nerambursabile. Fac excepție funcționarii publici care exercită atribuții de auditor sau atribuții de control asupra activității derulate în cadrul acesteia, precum și funcționarii publici care fac parte din echipa de proiect, dar pentru care activitatea desfășurată în cadrul respectivei echipe generează o situație de conflict de interese cu funcția publică pe care o ocupă.

(5) Funcționarii publici care, în exercitarea funcției publice, au desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți sau alte unități cu scop lucrativ de natura celor prevăzute la alin. (2) lit. c) nu pot să-și desfășoare activitatea și nu pot acorda consultanță de specialitate la aceste societăți timp de 3 ani după ieșirea din corpul funcționarilor publici.

(6) Funcționarii publici nu pot fi mandatar ai unor persoane în ceea ce privește efectuarea unor acte în legătură cu funcția publică pe care o exercită.

(7) Pe durata în care raportul de serviciu este suspendat funcționarul public nu poate deține funcțiile sau calitățile și nu poate desfășura activitățile incompatibile cu funcția exercitată anterior suspendării, cu excepțiile prevăzute de lege.

(8) În situația în care modificarea raportului de serviciu presupune exercitarea de atribuții specifice unei alte funcții publice, funcționarul public este obligat să nu dețină funcțiile sau calitățile și să nu desfășoare activitățile incompatibile cu funcția publică exercitată.

(9) Pe perioada suspendării raportului de serviciu în situația prevăzută la art. 563 alin. (1) lit. a), funcționarul public nu poate deține funcții sau calități și nu poate desfășura activități incompatibile cu funcția sau calitatea exercitată pe perioada suspendării.

Raporturi ierarhice directe cu membri ai familiei

Art. 510

(1) Nu sunt permise raporturile ierarhice directe în cazul în care funcționarii publici respectivi sunt soți sau rude de gradul I.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul în care șeful ierarhic direct are calitatea de demnitar.

(3) Persoanele care se află în una dintre situațiile prevăzute la alin. (1) sau (2) vor opta, în termen de 60 de zile, pentru încetarea raporturilor ierarhice directe sau renunțarea la calitatea de demnitar.

(4) Orice persoană poate sesiza existența situațiilor prevăzute la alin. (1) sau (2).

(5) Situațiile prevăzute la alin. (1) și neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (3) se constată de către șeful ierarhic superior al funcționarilor publici respectivi, care dispune încetarea raporturilor ierarhice directe dintre funcționarii publici soți sau rude de gradul I.

(6) Situațiile prevăzute la alin. (2) și neîndeplinirea obligației prevăzute la alin. (3) se constată, după caz, de către Prim-ministru, ministru sau prefect, care dispune încetarea raporturilor ierarhice directe dintre demnitar și funcționarul public soț sau rudă de gradul I.

Funcții sau activități care nu sunt incompatibile cu funcția publică

Art. 511

(1) Funcționarii publici, funcționarii publici parlamentari și funcționarii publici cu statut special pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic și formării profesionale, al cercetării științifice, al creației literar-artistice.

(2) În sensul prezentului Cod, prin activități în domeniul didactic și formării profesionale se înțeleg activitățile desfășurate de funcționarii publici care ocupă funcții didactice în instituțiile de învățământ superior de stat sau private acreditate în condițiile legii ori care au calitatea de formatori sau persoană resursă în cadrul programelor de formare profesională, organizate în condițiile legii.

(3) Funcționarii publici care desfășoară activitățile prevăzute la alin. (2) au obligația de a respecta programul de lucru prevăzut de lege sau de reglementările proprii ale instituțiilor în cadrul cărora sunt numiți.

(4) Funcționarii publici, funcționarii publici parlamentari și funcționarii publici cu statut special pot desfășura activități și în alte domenii de activitate din sectorul privat în cadrul unor entități legal recunoscute din domeniul privat sau, după caz, în mod individual, cu excepția următoarelor activități:

a) activități identice cu cele prevăzute în fișa postului funcționarului public;

b) activități în legătură cu derularea unor proiecte finanțate din programe pentru care structura în cadrul căreia a fost numit asigură elaborarea, gestionarea, monitorizarea tehnică și financiară și evaluarea proiectelor sau programelor după caz;

c) activități desfășurate la acele entități legal recunoscute pentru care, în funcție de domeniul de activitate al acestora, autoritatea sau instituția publică în cadrul căreia funcționarul public a fost numit desfășoară activități de control;

d) activități desfășurate la acele entități legal recunoscute pentru care autoritatea sau instituția publică în cadrul căreia funcționarul public a fost numit are ca atribuție recunoașterea unor calități sau acordarea unor drepturi;

e) activități desfășurate la acele entități legal recunoscute cu care instituția sau autoritatea în cadrul căreia a fost numit are o relație de angajament, indiferent de natura acestuia;

f) activități desfășurate la acele entități legal recunoscute aflate în litigiu, de orice natură, cu autoritatea sau instituția publică în cadrul căreia a fost numit;

g) alte activități prevăzute prin reglementări speciale ca fiind incompatibile cu funcția publică.

(5) În situația funcționarilor publici care desfășoară activitățile prevăzute la alin. (1) și (4) documentele care alcătuiesc dosarul profesional sunt gestionate de către autoritatea sau instituția publică la care aceștia sunt numiți.

Conflictul de interese privind funcționarii publici

Art. 512

(1) Funcționarul public este în conflict de interese atunci când are un interes personal de natură să afecteze exercitarea cu imparțialitate a funcției publice, în următoarele situații:

a) este chemat să rezolve cereri, să ia decizii sau să participe la luarea deciziilor cu privire la persoane fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial;

b) este desemnat să participe în cadrul aceleiași comisii, constituite conform legii, cu funcționari publici care au calitatea de soț sau rudă de gradul I;

c) este chemat să ia decizii care duc la obținerea unui folos de natură patrimonială pentru sine, pentru soț, soție ori rude până la gradul I.

(2) În cazul existenței unui conflict de interese, funcționarul public este obligat să se abțină de la rezolvarea cererii, luarea deciziei sau participarea la luarea unei decizii și să-l informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct.

(3) În situația prevăzută la alin. (2), șeful ierarhic este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a funcției publice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(4) În cazurile prevăzute la alin. (1), conducătorul autorității sau instituției publice, la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct funcționarul public în cauză, va desemna un alt funcționar public, care are aceeași pregătire și nivel de experiență.

(5) Încălcarea dispozițiilor alin. (2) și (3) atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă ori penală, potrivit legii.

Capitolul VI

Carierea funcționarilor publici

Secțiunea 1

Recrutarea funcționarilor publici

Dobândirea calității de funcționar public

Art. 513

(1) Calitatea de funcționar public se poate dobândi în condițiile prezentei legi de către orice persoană care îndeplinește condițiile prevăzute la art. 514, astfel:

a) prin concurs;

b) prin transformarea posturilor de natură contractuală în posturi aferente funcțiilor publice, în condițiile prevăzute la art. 457.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. b), persoanele încadrate cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată în posturi de natură contractuală care au fost stabilite ca funcții publice în condițiile prevăzute de art. 460, sunt numite în funcții publice de execuție pentru care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 514 și condițiile de vechime în specialitatea studiilor corespunzătoare clasei și gradului profesional ale funcției publice.

(3) Drepturile salariale ale persoanelor care ocupă funcții publice în condițiile alin. (2) se stabilesc potrivit salarizării funcțiilor publice în care au fost numite.

Condiții de ocupare a unei funcții publice

Art. 514

(1) Poate ocupa o funcție publică persoana care îndeplinește următoarele condiții:

a) are cetățenia română și domiciliul în România;

b) cunoaște limba română, scris și vorbit;

c) are vârsta de minimum 18 ani împliniți;

- d) are capacitate deplină de exercițiu;
 - e) are o stare de sănătate corespunzătoare funcției publice pentru care candidează, atestată pe bază de examen medical de specialitate;
 - f) îndeplinește condițiile de studii și vechime în specialitate prevăzute de lege pentru ocuparea funcției publice;
 - g) îndeplinește condițiile specifice pentru ocuparea funcției publice;
 - h) nu a fost condamnată definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni contra securității naționale, contra autorității, infracțiuni de corupție sau de serviciu, infracțiuni de fals ori contra înfăptuirii justiției, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea;
 - i) nu le-a fost interzis dreptul de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia ori activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta, prin hotărâre judecătorească definitivă, în condițiile legii;
 - j) nu a fost destituită dintr-o funcție publică sau nu i-a încetat contractul individual de muncă pentru motive disciplinare în ultimii 3 ani;
 - k) nu a fost lucrător al Securității sau colaborator al acesteia, în condițiile prevăzute de legislația specifică.
- (2) În cazul în care printre condițiile specifice prevăzute la alin. (1) lit.g) este stabilită și obținerea unui aviz/autorizație prevăzută de lege, această condiție se îndeplinește cu respectarea prevederilor legislației specifice cu privire la îndeplinirea condiției.

Ocuparea funcțiilor publice

Art. 515

(1) Ocuparea funcțiilor publice vacante și a funcțiilor publice temporar vacante se poate face în condițiile prezentului Cod, precum și în condițiile reglementate de legi speciale cu privire la posibilitatea ocupării, pe perioade determinate, a funcțiilor publice în autorități și instituții publice.

(2) Ocuparea funcțiilor publice vacante se face prin:

- a) concurs organizat în condițiile prevăzute la art. 516;
- b) modificarea raporturilor de serviciu prin promovare, transfer sau mutare definitivă;
- c) redistribuire într-o funcție publică vacantă;
- d) alte modalități prevăzute expres de prezentul Cod.

(3) Decizia privind alegerea uneia dintre modalitățile de ocupare a funcțiilor publice prevăzute la alin. (2) lit.a)-c) aparține persoanei care are competența de numire în funcția publică.

(4) Pentru ocuparea funcțiilor publice se elaborează anual planul de ocupare, cu consultarea sindicatelor reprezentative ale funcționarilor publici, astfel:

- a) de către Agenția Națională a Funcționarilor Publici, pe baza propunerilor ordonatorilor principali de credite, pentru autoritățile și instituțiile publice din administrația publică centrală;
- b) de către primar sau, după caz, de către președintele consiliului județean, prin aparatul de specialitate, pentru autoritățile și instituțiile publice din administrația publică locală.

(5) Planul de ocupare a funcțiilor publice stabilește:

- a) numărul maxim al funcțiilor publice rezervate promovării funcționarilor publici;
- b) numărul maxim al funcțiilor publice care vor fi rezervate în scopul promovării rapide;
- c) numărul maxim al funcțiilor publice care vor fi ocupate prin recrutare;
- d) numărul maxim al funcțiilor publice care vor fi înființate;
- e) numărul maxim al funcțiilor publice care vor fi supuse reorganizării;
- f) numărul maxim de funcții publice pe fiecare clasă, categorie și pe grade profesionale;
- g) numărul maxim al funcțiilor publice de conducere și al funcțiilor publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici.

(6) Planul de ocupare a funcțiilor publice se întocmește centralizat, pe fiecare ordonator principal de credite și pe fiecare instituție din subordinea acesteia sau finanțată prin bugetul său.

(7) În situația prevăzută la alin. (4) lit. a), planul de ocupare a funcțiilor publice se aprobă prin hotărâre a Guvernului. În situația prevăzută la alin. (4) lit. b), planul de ocupare a funcțiilor publice se aprobă prin hotărâre a consiliului local, respectiv a consiliului județean.

(8) Pentru autoritățile și instituțiile publice din administrația publică locală, proiectul planului de ocupare a funcțiilor publice se transmite Agenției Naționale a Funcționarilor Publici cu 30 de zile înainte de data aprobării. În situația în care Agenția Națională a Funcționarilor Publici constată

neregularități în structura acestuia, autoritățile sau instituțiile publice au obligația de a modifica proiectul planului de ocupare a funcțiilor publice, pe baza observațiilor Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, în conformitate cu prevederile legale.

Concursul pentru ocuparea unei funcții publice

Art. 516

(1) Concursul pentru ocuparea unei funcții publice are la bază principiile competiției, transparenței, competenței, precum și cel al egalității accesului la funcțiile publice pentru fiecare cetățean care îndeplinește condițiile legale.

(2) Concursul pentru ocuparea funcțiilor publice din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 425 lit. a) și c)-f) are două etape:

a) etapa de recrutare care constă în verificarea cunoștințelor generale și competențelor generale necesare ocupării unei funcții publice, realizată prin concurs național;

b) etapa de selecție care constă în verificarea cunoștințelor de specialitate și competențelor specifice necesare ocupării unei funcții publice vacante, realizată prin concurs pe post.

(3) Persoanele care promovează etapa prevăzută la alin. (2) lit. a) nu dobândesc calitatea de funcționar public. Promovarea etapei prevăzute la alin. (2) lit. a) conferă dreptul de participare la concursul pe post prevăzut la alin. (2) lit. b), pentru o perioadă de maximum 3 ani de la data promovării concursului național.

(4) Concursul pentru ocuparea funcțiilor publice din cadrul autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. 425 lit. b) are două etape:

a) etapa de recrutare care constă în verificarea cunoștințelor generale și competențelor generale necesare ocupării unei funcții publice;

b) etapa de selecție care constă în verificarea cunoștințelor de specialitate și competențelor specifice necesare ocupării unei funcții publice vacante.

(5) Etapele prevăzute la alin. (4) lit. a) și b) se constituie ca părți ale concursului de ocupare a unui post vacant organizat la nivel local de către autoritățile și instituțiile publice prevăzute la art. 425 lit. b).

(6) La etapele prevăzute la alin. (2) lit. b) și alin. (4) lit. b) pot participa și persoane care au deja calitatea de funcționar public. În cazul în care o persoană care are calitatea de funcționar public este declarată admisă la concursul pentru ocuparea unei funcții publice vacante raportul de serviciu al funcționarului public încetează, prin una dintre modalitățile prevăzute de lege, și ia naștere un nou raport de serviciu prin emiterea unui act administrativ de numire în funcția publică.

(7) Anunțul privind concursul se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a și pe site-ul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, cu cel puțin 30 de zile înainte de data desfășurării concursului și numai în condițiile prevăzute la art. 454 alin. (4)-(7). Prin excepție, termenul de 30 de zile poate fi redus la 15 zile pentru concursul organizat în vederea ocupării funcțiilor publice de execuție temporar vacante.

(8) Procedura cadru de organizare și desfășurare a concursurilor pentru ocuparea funcțiilor publice se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Condiții specifice pentru ocuparea funcțiilor publice de execuție și de conducere

Art. 517

(1) Condițiile minime de vechime în specialitatea studiilor necesare ocupării funcțiilor publice de execuție se stabilesc astfel:

a) 1 an în specialitatea studiilor necesare exercitării funcției publice, pentru ocuparea funcțiilor publice de execuție de grad profesional asistent;

b) 5 ani în specialitatea studiilor necesare exercitării funcției publice, pentru ocuparea funcțiilor publice de execuție de grad profesional principal;

c) 9 ani în specialitatea studiilor necesare exercitării funcției publice, pentru ocuparea funcțiilor publice de execuție de grad profesional superior.

(2) Condițiile minime de vechime în specialitatea studiilor necesare ocupării funcțiilor publice de conducere se stabilesc astfel:

a) 3 ani în specialitatea studiilor necesare exercitării funcției publice, pentru ocuparea funcțiilor publice de conducere de secretar de oraș și comună, șef birou, precum și a funcțiilor publice specifice asimilate acestora;

b) 5 ani în specialitatea studiilor necesare exercitării funcției publice, pentru ocuparea funcțiilor publice de conducere de secretar de municipiu, șef serviciu precum și a funcțiilor publice specifice asimilate acestora;

c) 7 ani în specialitatea studiilor necesare exercitării funcției publice, pentru ocuparea funcției publice de secretar de județ, precum și a funcțiilor publice de conducere, altele decât cele prevăzute la lit. a) și b).

(3) Pentru ocuparea funcțiilor publice de conducere, candidații trebuie să fi absolvit, cu diplomă, studii de masterat în domeniul administrației publice, management sau în specialitatea studiilor necesare ocupării funcției publice.

Organizarea concursului pentru ocuparea unei funcții publice

Art. 518

(1) Etapa prevăzută la art. 516 alin. (2) lit. a) se organizează, în condițiile legii, de către Agenția Națională a Funcționarilor Publici pe baza Planului de recrutare a funcționarilor publici.

(2) Pentru organizarea și desfășurarea etapei prevăzute la alin. (1), Agenția Națională a Funcționarilor Publici poate solicita sprijinul autorităților și instituțiilor publice.

(3) Etapa prevăzută la art. 516 alin. (2) lit. b) se organizează, în condițiile legii, astfel:

a) de către comisia de selecție a înalților funcționari publici pentru ocuparea funcțiilor publice din categoria înalților funcționari publici vacante;

b) de către autoritățile și instituțiile publice prevăzute la art. 425 lit. a) și c)-f), ai căror conducători au competența de numire în funcțiile publice pentru care se organizează concursul pe post, pentru ocuparea funcțiilor publice de conducere și de execuție vacante.

(4) Etapele prevăzute la art. 516 alin. (4) lit. a) și b) se organizează de către autoritățile și instituțiile publice prevăzute la art. 425 lit. b), ai căror conducători au competența de numire în funcțiile publice pentru care se organizează concursul, pentru ocuparea funcțiilor publice de conducere și de execuție vacante.

(5) Pentru concursurile organizate pentru ocuparea funcțiilor publice de conducere, Agenția Națională a Funcționarilor Publici desemnează un reprezentant al acestei instituții în comisia de concurs.

(6) În situația prevăzută la alin. (5) reprezentantul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici poate fi desemnat din cadrul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici sau, după caz, din cadrul;

a) instituției prefectului pentru concursurile organizate pentru autoritățile și instituțiile publice deconcentrate, la propunerea prefectului județului respectiv;

b) instituției prefectului sau consiliului județean pentru concursurile organizate de către autoritățile și instituțiile publice din administrația publică locală.

(7) Pentru concursurile organizate pentru ocuparea funcțiilor publice de execuție, autoritățile și instituțiile publice care organizează concursurile pot solicita Agenției Naționale a Funcționarilor Publici desemnarea unui reprezentant pentru a face parte din comisia de concurs. În cazul în care Agenția Națională a Funcționarilor Publici nu desemnează un reprezentant pentru a face parte din comisia de concurs sau nu comunică un răspuns în termen de 10 zile de la primirea solicitării, autoritățile și instituțiile publice pot solicita instituției prefectului sau consiliului județean desemnarea unui reprezentant în comisia de concurs.

(8) Prin excepție de la prevederile privind deplasarea personalului din administrația publică, cheltuielile aferente deplasării persoanelor prevăzute la alin. (6) și (7) pentru a participa la comisiile de concurs se suportă de către autoritățile și instituțiile publice care organizează concursul.

Accesul persoanelor cu dizabilități în funcția publică

Art. 519

(1) Persoanele cu dizabilități au dreptul de a participa la concursurile organizate pentru ocuparea unor funcții publice pentru care îndeplinesc condițiile generale și specifice stabilite.

(2) Autoritățile și instituțiile publice organizatoare au obligația de a asigura accesibilitatea la concursul pentru ocuparea unei funcții publice, în condițiile legii.

Secțiunea a 2-a **Numirea funcționarilor publici**

Numirea în funcții publice

Art. 520

Numirea în funcții publice se face de către conducătorul autorității sau instituției publice sau, după caz, de persoana care are competența legală de numire în condițiile unor acte normative specifice, prin act administrativ emis în termenele și în condițiile legii, pe baza rezultatelor concursului.

Perioada de stagiu

Art. 521

(1) Perioada de stagiu are ca obiect verificarea aptitudinilor profesionale în îndeplinirea atribuțiilor și responsabilităților unei funcții publice, formarea practică a funcționarilor publici debutanți, precum și cunoașterea de către aceștia a specificului administrației publice și a exigențelor acesteia.

(2) Durata perioadei de stagiu este de 1 an.

Finalizarea perioadei de stagiu

Art. 522

La terminarea perioadei de stagiu, pe baza rezultatului evaluării realizate, funcționarul public debutant va fi:

a) numit funcționar public de execuție definitiv în clasa corespunzătoare studiilor absolvite, în funcțiile publice prevăzute la art. 444, în gradul profesional asistent;

b) eliberat din funcția publică, în cazul în care a obținut la evaluarea activității calificativul "necorespunzător".

Secțiunea a 3-a

Promovarea funcționarilor publici și evaluarea performanțelor profesionale

Promovarea în funcția publică

Art. 523

(1) Funcționarul public poate promova în funcția publică, în condițiile legii.

(2) Promovarea este modalitatea de dezvoltare a carierei prin:

a) ocuparea unei funcții publice de execuție de grad profesional imediat superior celui deținut;

b) ocuparea unei funcții publice de execuție dintr-o clasă corespunzătoare studiilor absolvite;

c) ocuparea unei funcții publice din categoria înalților funcționari publici vacante și a unei funcții publice de conducere vacante.

Condiții generale privind promovarea în funcția publică

Art. 524

(1) Promovarea în grad profesional și promovarea în clasă nu sunt condiționate de existența unui post vacant.

(2) Promovarea într-o funcție publică din categoria înalților funcționari publici precum și promovarea într-o funcție publică de conducere este condiționată de existența unui post vacant.

Promovarea în grad profesional

Art. 525

(1) Promovarea în grad profesional este modalitatea de dezvoltare a carierei prin ocuparea unei funcții publice de execuție de grad profesional imediat superior celui deținut de funcționarul public.

(2) Promovarea în grad profesional se face prin concurs sau examen, organizat de către autoritățile și instituțiile publice, cu încadrarea în fondurile bugetare alocate, prin transformarea postului ocupat de funcționarul public ca urmare a promovării concursului.

(3) Fișa postului funcționarului public care a promovat în grad profesional se completează cu noi atribuții și responsabilități sau, după caz, prin creșterea gradului de complexitate a atribuțiilor exercitate.

(4) În situația promovării în gradul profesional imediat superior celui deținut de funcționarul public care ocupă o funcție publică temporar vacantă, postul aferent funcției publice se transformă până la data încetării raporturilor de serviciu ale acestuia, în condițiile legii.

Condiții pentru concursul sau examenul de promovare în grad profesional

Art. 526

(1) Pentru a participa la concursul sau examenul de promovare în grad profesional, funcționarul public trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) să aibă cel puțin 4 ani vechime în gradul profesional al funcției publice din care promovează;
- b) să fi obținut un număr minim de credite prin participarea la programe de formare, de perfecționare, seminare, conferințe, în condițiile legii sau să fi urmat o formă de perfecționare profesională cu durata de minimum 30 de ore în ultimii 3 ani de activitate;
- c) să fi obținut calificativul «foarte bine» la evaluarea semestrială a performanțelor individuale în ultimii 2 ani de activitate;
- d) să nu aibă o sancțiune disciplinară neradiată în condițiile prezentei legi;

(2) Constituie vechime în grad profesional vechimea definită potrivit art. 476 alin. (6), precum și cea prevăzută la art. 549 alin. (7), art. 559 alin. (5), art. 563 alin. (4), art. 564 alin. (4) și art. 577 alin. (3).

Promovarea în clasă

Art. 527

(1) Promovarea în clasă este modalitatea de dezvoltare a carierei prin ocuparea unei funcții publice de execuție dintr-o clasă superioară celei în care se află funcția publică deținută de funcționarul public.

(2) Autoritățile sau instituțiile publice pot organiza examen de promovare în clasă pentru funcționarii publici care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 528, în măsura în care apreciază că transformarea postului ocupat de funcționarul public într-un post cu atribuții corespunzătoare studiilor de nivel superior este utilă autorității sau instituției publice.

(3) Promovarea în clasă în condițiile prevăzute la alin. (2) se face prin examen, care se organizează de către autoritățile și instituțiile publice, cu încadrarea în fondurile bugetare alocate, prin transformarea postului ocupat de funcționarul public ca urmare a promovării examenului.

(4) Promovarea în clasă nu se poate face pe o funcție publică de auditor sau de consilier juridic.

(5) Fișa postului funcționarului public care a promovat în clasă se completează cu noi atribuții și responsabilități corespunzătoare studiilor de nivel superior sau, după caz, prin creșterea gradului de complexitate a atribuțiilor exercitate.

(6) În situația promovării funcționarului public care ocupă o funcție publică temporar vacantă postul aferent funcției publice se transformă până la data încetării raporturilor de serviciu ale funcționarului public numit pe perioadă determinată, în condițiile legii.

Condiții pentru examenul de promovare în clasă

Art. 528

Pentru a participa la examenul de promovare în clasă, funcționarul public trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să dobândească, ulterior intrării în corpul funcționarilor publici, o diplomă de studii de nivel superior, în specialitatea în care își desfășoară activitatea sau într-un domeniu considerat util pentru desfășurarea activității de către conducătorul autorității sau instituției publice;
- b) să nu aibă o sancțiune disciplinară neradiată în condițiile prezentului Cod.

Promovarea în funcția publică de conducere și în funcția publică din categoria înalților funcționari publici

Art. 529

Promovarea în funcția publică din categoria înalților funcționari publici și promovarea în funcția publică de conducere este modalitatea de dezvoltare a carierei unui funcționar public prin ocuparea, în urma promovării concursului, a unei funcții publice din categoria înalților funcționari publici sau a unei funcții publice de conducere vacante.

Condiții pentru concursul sau examenul de promovare în funcția publică de conducere și în funcția publică din categoria înalților funcționari publici

Art. 530

(1) Pentru a participa la concursul de promovare într-o funcție publică din categoria înalților funcționari publici, funcționarii publici trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) să fie numiți într-o funcție publică din clasa I;
- b) să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 446 alin. (4);
- c) să nu aibă o sancțiune disciplinară neradiată în condițiile prezentului Cod.

(2) Pentru a participa la concursul de promovare într-o funcție publică de conducere vacantă, funcționarii publici trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) să fie numiți într-o funcție publică din clasa I;
- b) să îndeplinească condițiile de vechime în specialitate prevăzute la art. 517 alin. (2).
- c) să îndeplinească condițiile de studii precum și condițiile specifice necesare ocupării funcției publice;
- d) să fie absolvenți cu diplomă ai studiilor de masterat, în domeniul administrației publice, management sau în specialitatea studiilor necesare ocupării funcției publice;
- e) să nu aibă o sancțiune disciplinară neradiată în condițiile prezentului Cod;
- f) să fi obținut un număr minim de credite prin participarea la programe de formare, de perfecționare, seminare, conferințe, în condițiile legii.

(3) Sistemul de credite necesar promovării prevăzute la art. 526 alin. (1) lit. b) precum și de la alin. (3) lit. f) a prezentului articol se reglementează prin hotărâre a Guvernului.

Concursul de promovare în funcția publică de conducere

Art. 531

(1) Art. 516, art. 517 și art. 518 se aplică în mod corespunzător și pentru concursurile de promovare în funcția publică de conducere.

(2) Concursul de promovare în funcția publică de conducere are o singură etapă, respectiv cea prevăzută la art. 516 alin. (2) lit. b) sau, după caz, la art. 516 alin. (4) lit. b).

Evaluarea performanțelor individuale ale funcționarilor publici

Art. 532

(1) Evaluarea performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici se face semestrial.

(2) Procesul de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici constă în evaluarea obiectivelor individuale ale funcționarului public și în testarea profesională, după caz.

(3) Evaluarea obiectivelor individuale ale funcționarilor publici cuprinde următoarele elemente:

- a) evaluarea gradului și a modului de atingere a obiectivelor individuale;
- b) evaluarea gradului de îndeplinire a criteriilor de performanță.

(4) Pentru măsurarea gradului de atingere a obiectivelor individuale ale funcționarilor publici se stabilesc indicatori de performanță.

(5) Testarea profesională reprezintă verificarea competențelor specifice ale funcționarului public.

(6) Pentru testarea profesională a funcționarilor publici de conducere, la nivelul autorităților și instituțiilor publice se organizează comisii de testare. Autoritățile și instituțiile publice pot solicita Agenției Naționale a Funcționarilor Publici desemnarea unei persoane care să fie membru al comisiei de testare.

(7) În urma procesului de evaluare a performanțelor profesionale individuale funcționarului public i se acordă unul dintre următoarele calificative: "foarte bine", "bine", "satisfăcător", "nesatisfăcător".

(8) Calificativele obținute în procesul de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici sunt avute în vedere la:

- a) promovarea într-o funcție publică superioară;
- b) acordarea de prime, în condițiile legii;

c) diminuarea drepturilor salariale cu maximum 20% până la următoarea evaluare semestrială a performanțelor profesionale individuale, pentru funcționarii publici care au obținut calificativul “satisfăcător”;

d) eliberarea din funcția publică.

(9) Evaluarea performanțelor profesionale individuale se realizează pentru toți funcționarii publici care au desfășurat efectiv activitate în cursul perioadei pentru care se face evaluarea.

(10) Evaluarea performanțelor profesionale individuale se realizează de către superiorul ierarhic nemijlocit al funcționarului public. Rezultatele evaluării sunt consemnate într-un raport de evaluare a performanțelor profesionale individuale care se semnează de către superiorul ierarhic nemijlocit și se contrasemnează de superiorul ierarhic al acestuia din urmă și se aprobă de către conducătorul instituției sau autorității publice. În situația în care conducătorul instituției sau autorității publice este direct superiorul ierarhic nemijlocit sau superiorul ierarhic al acestuia din urmă, acesta aprobă în mod direct raportul de evaluare, fără a-l semna sau contrasemna, după caz.

(11) Prin excepție de la alin. (10), evaluarea secretarului unității administrativ-teritoriale/subdiviziunii administrativ-teritoriale, se realizează de către o comisie de evaluare formată din primar, respectiv președintele consiliului județean și consilieri locali, respectiv județeni, desemnați în acest scop.

(12) Din comisia de evaluare a secretarului unității administrativ-teritoriale/subdiviziunii administrativ-teritoriale cu o populație mai mică de 50.000 de locuitori fac parte 2 consilieri, iar pentru secretarului unității administrativ-teritoriale/subdiviziunii administrativ-teritoriale cu o populație peste 50.000 de locuitori fac parte 4 consilieri.

(13) Evaluarea performanțelor profesionale individuale se realizează în mod obligatoriu la modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici.

(14) În cadrul procesului de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici se stabilesc cerințele de formare profesională a funcționarilor publici.

(15) Metodologia pentru realizarea procesului de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Perioada de stagiu a managerilor publici

Art. 533

(1) Perioada în care o persoană a urmat programe organizate, în condițiile legii, pentru obținerea statutului de manager public este asimilată perioadei de stagiu.

(2) În cazul nepromovării programelor prevăzute la alin. (1), perioada de stagiu nu constituie vechime în specialitatea studiilor necesare ocupării funcțiilor publice și nici vechime în funcția publică.

Capitolul VII

Acorduri colective. Comisii paritare

Acordurile colective

Art. 534

(1) Autoritățile și instituțiile publice pot încheia anual, în condițiile legii, acorduri cu sindicatele reprezentative ale funcționarilor publici sau cu reprezentanții funcționarilor publici, care să cuprindă numai măsuri referitoare la:

- a) constituirea și folosirea fondurilor destinate îmbunătățirii condițiilor la locul de muncă;
- b) sănătatea și securitatea în muncă;
- c) programul zilnic de lucru;
- d) perfecționarea profesională;

e) alte măsuri decât cele prevăzute de lege, referitoare la protecția celor aleși în organele de conducere ale organizațiilor sindicale.

(2) În cazul în care sindicatul nu este reprezentativ sau funcționarii publici nu sunt organizați în sindicat, acordul se încheie cu reprezentanții funcționarilor publici din respectiva autoritate sau instituție publică, desemnați în condițiile legii.

(3) Autoritatea sau instituția publică va furniza sindicatelor reprezentative sau reprezentanților funcționarilor publici informațiile necesare pentru încheierea acordurilor colective, în condițiile legii.

(4) Acordurile colective încheiate cu nerespectarea prevederilor alin. (1) sunt nule de drept. Nulitatea se constată de instanța de contencios administrativ competentă, în condițiile legii.

Comisiile paritare

Art. 535

(1) În cadrul autorităților și instituțiilor publice se constituie comisii paritare.

(2) În alcătuirea comisiei paritare intră un număr egal de reprezentanți desemnați de conducătorul autorității sau instituției publice și de sindicatul reprezentativ al funcționarilor publici. În cazul în care sindicatul nu este reprezentativ sau funcționarii publici nu sunt organizați în sindicat, reprezentanții lor vor fi desemnați prin votul majorității funcționarilor publici din respectiva autoritate sau instituție publică.

(3) Modul de constituire, organizare și funcționare a comisiilor paritare, precum și componența, atribuțiile și procedura de lucru ale acestora se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Rolul și atribuțiile comisiilor paritare

Art. 536

(1) Comisiile paritare sunt consultate în următoarele situații:

a) la stabilirea măsurilor de îmbunătățire a activității autorităților și instituțiilor publice pentru care sunt constituite;

b) la stabilirea oricăror măsuri privind pregătirea profesională a funcționarilor publici, dacă costurile acestora sunt suportate din fonduri bugetare;

c) la stabilirea programului de lucru de către conducătorul autorității sau instituției publice;

d) la soluționarea sesizărilor care sunt adresate de funcționarii publici conducătorilor autorităților sau instituțiilor publice cu privire la modul de respectare a drepturilor prevăzute de lege, precum și a acordurilor colective;

e) la identificarea instrumentelor de asigurare a accesibilității precum și a măsurilor de adaptare destinate compensării inabilităților persoanelor cu dizabilități care ocupă funcții publice;

f) alte situații prevăzute de lege.

(2) În exercitarea atribuțiilor, comisiile paritare emit avize consultative.

(3) Comisiile paritare monitorizează realizarea acordurilor colective dintre sindicatele reprezentative sau reprezentanții funcționarilor publici și autoritățile sau instituțiile publice, în situația în care au fost încheiate astfel de acorduri.

(4) Comisia paritară întocmește un raport anual cu privire la respectarea prevederilor acordurilor colective încheiate în condițiile legii, precum și la activitatea desfășurată în condițiile alin. (1) și (2), care se publică pe site-ul autorității sau instituției publice.

Capitolul VIII

Sanțiunile disciplinare și răspunderea funcționarilor publici

Tipuri de răspundere

Art. 537

(1) Încălcarea de către funcționarii publici, cu vinovăție, a îndatoririlor de serviciu atrage răspunderea administrativă, civilă sau penală, în condițiile legii și ale prezentului Cod.

(2) Semnarea, contrasemnarea sau avizarea de către funcționarii publici a proiectelor de acte administrative și a documentelor de fundamentare a acestora, cu încălcarea prevederilor legale, atrage răspunderea acestora în condițiile legii.

(3) Funcționarul public are dreptul de a refuza semnarea, respectiv contrasemnarea ori avizarea actelor și documentelor prevăzute la alin. (2), dacă le consideră ilegale, cu respectarea prevederilor art. 490.

(4) Refuzul funcționarului public de a semna, respectiv de a contrasemna ori aviza actele și documentele prevăzute la alin. (2) se face în scris și motivat în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii actelor cu excepția situațiilor în care prin acte normative cu caracter special sunt prevăzute alte termene și se înregistrează într-un registru special destinat acestui scop.

(5) Funcționarii publici care refuză să semneze, respectiv să contrasemneze ori avizeze actele și documentele prevăzute la alin. (2), fără a motiva refuzul, în scris, cu indicarea temeiului legal, răspund în condițiile legii.

Răspunderea în solidar cu autoritatea sau instituția publică

Art. 538

(1) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim se poate adresa instanței judecătorești, în condițiile legii, împotriva autorității sau instituției publice care a emis actul sau care a refuzat să rezolve cererea referitoare la un drept subiectiv sau la un interes legitim.

(2) În cazul în care acțiunea se admite, plata daunelor se asigură din bugetul autorității sau instituției publice prevăzute la alin. (1). Dacă instanța judecătorească constată vinovăția funcționarului public, persoana respectivă va fi obligată la plata daunelor, solidar cu autoritatea sau instituția publică.

(3) Răspunderea juridică a funcționarului public nu se poate angaja dacă acesta a respectat prevederile legale și procedurile administrative aplicabile autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea.

Răspunderea administrativ-disciplinară

Art. 539

(1) Încălcarea cu vinovăție de către funcționarii publici a îndatoririlor corespunzătoare funcției publice pe care o dețin și a normelor de conduită profesională și civică prevăzute de lege constituie abateri disciplinare și atrage răspunderea disciplinară a acestora.

(2) Constituie abateri disciplinare următoarele fapte:

a) întârzierea sistematică în efectuarea lucrărilor;
b) neglijența repetată în rezolvarea lucrărilor;
c) absența nemotivată de la serviciu;
d) nerespectarea programului de lucru;
e) intervențiile sau stăruințele pentru soluționarea unor cereri în afara cadrului legal;
f) nerespectarea secretului profesional sau a confidențialității lucrărilor cu acest caracter;
g) manifestări care aduc atingere prestigiului autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea;

h) desfășurarea în timpul programului de lucru a unor activități cu caracter politic;

i) refuzul nemotivat, în scris, de a îndeplini atribuțiile de serviciu, potrivit legii;

j) refuzul nemotivat de a se supune controlului de medicina muncii și expertizelor medicale ca urmare a recomandărilor formulate de medicul de medicina muncii, conform prevederilor legale;

k) încălcarea prevederilor referitoare la interdicții stabilite prin lege pentru funcționarii publici, precum și la conflicte de interese și incompatibilități dacă funcționarul public nu acționează pentru încetarea acestora într-un termen de 10 zile calendaristice de la data intervenirii cazului de incompatibilitate;

l) alte fapte prevăzute ca abateri disciplinare în actele normative din domeniul funcției publice și funcționarilor publici sau aplicabile acestora.

(3) Sancțiunile disciplinare sunt:

a) avertismentul scris;

b) mustrarea scrisă;

c) diminuarea drepturilor salariale cu 5-20% pe o perioadă de până la 3 luni;
d) diminuarea drepturilor salariale cu 10-15% pe o perioadă de până la 1 an de zile;
e) suspendarea dreptului de promovare pe o perioadă de la 1 la 3 ani;
f) retrogradarea într-o funcție publică vacantă de nivel inferior, pe o perioadă de până la un an, cu diminuarea corespunzătoare a salariului;

g) destituirea din funcția publică.

(4) Ca urmare a săvârșirii abaterilor disciplinare prevăzute la alin. (2), se aplică următoarele sancțiuni disciplinare:

a) pentru abaterile disciplinare prevăzute la alin. (2) lit. a) și b), se aplică una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (3) lit. a), b) sau c);

b) pentru abaterile disciplinare prevăzute la alin. (2) lit. c) și d), în situația în care abaterea disciplinară este săvârșită o singură dată într-un interval de 3 luni calendaristice, se aplică sancțiunea disciplinară prevăzută la alin. (3) lit. a);

c) pentru abaterile disciplinare prevăzute la alin. (2) lit. c) și d), în situația în care abaterea disciplinară este săvârșită în mod repetat, se aplică una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (3) lit. b)-g);

d) pentru abaterile disciplinare prevăzute la alin. (2) lit. e) și g), se aplică una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (3) lit. d)-g);

e) pentru abaterile disciplinare prevăzute la alin. (2) lit. f) și h), se aplică una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (3) lit. d)-g);

f) pentru abaterile disciplinare prevăzute la alin. (2) lit. i), j) și k), se aplică una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (3) lit. b)-g);

g) pentru abaterile disciplinare prevăzute la alin. (2) lit. l), se aplică una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (3).

(5) Pentru funcționarii publici de execuție sancțiunea prevăzută la alin. (3) lit. f) se aplică prin transformarea funcției publice pe care o ocupă, pe perioada de executare a sancțiunii disciplinare. Pentru funcționarii publici de conducere în situația în care sancțiunea prevăzută la alin. (3) lit. f) nu se poate aplica pentru că nu există o funcție publică de conducere de nivel inferior vacantă în cadrul autorității sau instituției publice, se aplică sancțiunea disciplinară prevăzută la alin. (3), lit. d).

(6) La individualizarea sancțiunii disciplinare, conform prevederilor alin. (4), se va ține seama de cauzele și gravitatea abaterii disciplinare, împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, gradul de vinovăție și consecințele abaterii, comportarea generală în timpul serviciului a funcționarului public, precum și de existența în antecedentele acestuia a altor sancțiuni disciplinare care nu au fost radiate în condițiile prezentei Părți.

(7) Pentru cumulul de abateri disciplinare, se aplică sancțiunea disciplinară aferentă abaterii disciplinare celei mai grave.

(8) Sancțiunile disciplinare se aplică în termen de cel mult 4 luni de la data sesizării comisiei de disciplină, dar nu mai târziu de 2 ani de la data săvârșirii abaterii disciplinare, cu excepția abaterii disciplinare prevăzute de alin. (2) lit. k) cu privire la conflict de interese și/sau incompatibilități, pentru care sancțiunea disciplinară se aplică în condițiile prevăzute la art. 570 lit. b) și c).

(9) În cazul în care fapta funcționarului public a fost sesizată ca abatere disciplinară și ca infracțiune, procedura angajării răspunderii disciplinare se suspendă până la dispunerea clasării ori renunțării la urmărirea penală sau până la data la care instanța judecătorească dispune achitarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei sau încetarea procesului penal.

(10) Pe perioada cercetării administrative, în situația în care funcționarul public a cărui faptă a fost sesizată ca abatere disciplinară poate influența cercetarea administrativă, conducătorul autorității sau instituției publice are obligația de a interzice accesul acestuia la documentele care pot influența cercetarea sau, după caz, de a dispune mutarea temporară a funcționarului public în cadrul în cadrul autorității ori instituției publice ori în cadrul altei structuri fără personalitate juridică a autorității ori instituției publice. Măsura se dispune pe întreaga durată pe care funcționarul public poate influența cercetarea administrativă.

(11) În situația în care în cazul funcționarilor publici de conducere nu este posibilă aplicarea prevederilor alin. (10), persoana care are competența numirii în funcția publică are obligația să dispună

mutarea temporară a funcționarului public într-o funcție publică corespunzătoare nivelului de studii, cu menținerea drepturilor salariale avute.

Aplicarea sancțiunilor disciplinare

Art. 540

(1) Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 539 alin. (3) lit. b)-g) nu pot fi aplicate decât după cercetarea prealabilă a faptei săvârșite și după audierea funcționarului public. Audierea funcționarului public trebuie consemnată în scris, sub sancțiunea nulității. Refuzul funcționarului public de a se prezenta la audieri sau de a semna o declarație privitoare la abaterile disciplinare care i se impută se consemnează într-un proces-verbal și nu împiedică finalizarea cercetării prealabile și aplicarea sancțiunii.

(2) Sancțiunea disciplinară prevăzută la art. 539 alin. (3) lit. g) se aplică și direct de către persoana care are competența legală de numire în funcția publică, în situația prevăzută la art. 570 lit. b) și c).

(3) Sancțiunea disciplinară prevăzută la art. 539 alin. (3) lit. a) se poate aplica și direct de către conducătorul instituției publice, cu aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor alin. (1).

(4) Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 539 alin. (3) lit. b)-g) se aplică de conducătorul instituției publice, la propunerea comisiei de disciplină.

Comisia de disciplină

Art. 541

(1) În cadrul autorităților și instituțiilor publice se constituie comisii de disciplină având următoarea competență:

a) analizarea faptelor sesizate ca abateri disciplinare prevăzute de art. 539 alin. (2), cu excepția abaterii disciplinare referitoare la incompatibilități și conflicte de interese prevăzută la art. 539 alin. (2) lit. k);

b) propunerea sancțiunii disciplinare aplicabile funcționarilor publici;

c) sesizarea Agenției Naționale de Integritate pentru abaterea disciplinară referitoare la incompatibilități și conflicte de interese prevăzută la art. 539 alin. (2) lit. k), în vederea verificării și soluționării.

(2) Din comisia de disciplină face parte și cel puțin un reprezentant al organizației sindicale reprezentative sau, după caz, un reprezentant desemnat prin votul majorității funcționarilor publici pentru care este organizată comisia de disciplină, în cazul în care sindicatul nu este reprezentativ sau funcționarii publici nu sunt organizați în sindicat.

(3) Comisia de disciplină poate desemna unul sau mai mulți membri și, după caz, poate solicita compartimentelor de control din cadrul autorităților sau instituțiilor publice să cerceteze faptele sesizate și să prezinte rezultatele activității de cercetare.

(4) Comisia de disciplină pentru înalții funcționari publici este compusă din 5 înalți funcționari publici, numiți prin decizia Prim-ministrului, la propunerea ministrului cu atribuții în domeniul administrației publice și a președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

(5) Comisia de disciplină pentru secretarii comunelor, orașelor și sectoarelor municipiului București se constituie la nivelul județului, respectiv municipiului București, prin ordin al prefectului și este compusă din:

a) secretarul general al instituției prefectului din județul respectiv;

b) secretarul județului, sau secretarul municipiului București, după caz;

c) un membru desemnat de majoritatea secretarilor unităților administrativ-teritoriale din județul respectiv sau de secretarii sectoarelor municipiului București după caz.

(6) Membrii supleanți pentru comisia constituită potrivit prevederilor alin. (5) sunt:

a) secretarul unității administrativ-teritoriale reședință de județ sau secretarul unui sector al municipiului București, după caz;

b) un reprezentant al instituției prefectului din județul respectiv;

c) un membru desemnat de majoritatea secretarilor unităților administrativ-teritoriale din județul respectiv.

(7) Comisia de disciplină pentru secretarii județelor și secretarul municipiului București se constituie la nivel național, prin ordin al președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici și este compusă din:

- a) un funcționar public din cadrul ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice;
- b) un funcționar public din cadrul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici;
- c) un secretar al județului, desemnat de majoritatea secretarilor județelor și de secretarul municipiului București.

(8) Membrii supleanți pentru comisia constituită potrivit prevederilor alin. (7) sunt:

- a) un funcționar public din cadrul ministerului cu atribuții în domeniul administrației publice;
- b) un funcționar public din cadrul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici;
- c) un secretar al județului, desemnat de majoritatea secretarilor județelor și de secretarul municipiului București.

(9) Modul de constituire, organizare și funcționare a comisiilor de disciplină, precum și componența, atribuțiile, modul de sesizare și procedura de lucru ale acestora se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Căi de atac

Art. 542

Funcționarul public nemulțumit de sancțiunea aplicată se poate adresa instanței de contencios administrativ, solicitând anularea sau modificarea, după caz, a ordinului sau dispoziției de sancționare.

Cazierul administrativ

Art. 543

(1) Pentru evidențierea situației disciplinare a funcționarilor publici, Agenția Națională a Funcționarilor Publici eliberează caziere administrative.

(2) Cazierul administrativ este un act care cuprinde sancțiunile disciplinare aplicate funcționarului public și care nu au fost radiate în condițiile legii.

(3) Cazierul administrativ este eliberat la solicitarea:

- a) funcționarului public, pentru propria situație disciplinară;
- b) conducătorului autorității sau instituției publice în care funcționarul public își desfășoară activitatea;
- c) conducătorului autorității sau instituției publice în cadrul căreia se află funcția publică din categoria înalților funcționari publici vacantă sau funcția publică de conducere vacantă, pentru funcționarii publici care candidează la concursul de promovare organizat în vederea ocupării acesteia;
- d) președintelui comisiei de disciplină, pentru funcționarul public aflat în procedura de cercetare administrativă;
- e) altor persoane prevăzute de lege.

Radierea sancțiunilor disciplinare

Art. 544

(1) Sancțiunile disciplinare se radiază de drept, după cum urmează:

- a) în termen de 3 luni de la aplicare, sancțiunea disciplinară prevăzută la art. 539 alin. (3) lit. a);
- b) în termen de 6 luni de la aplicare, sancțiunea disciplinară prevăzută la art. 539 alin. (3) lit. b);
- c) la expirarea termenului pentru care au fost aplicate, sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 539 alin. (3) lit. c)-f);
- d) în termen de 3 ani de la aplicare, sancțiunea prevăzută la art. 539 alin. (3) lit. g);
- e) de la data comunicării hotărârii judecătorești definitive prin care s-a anulat actul administrativ de sancționare disciplinară a funcționarului public.

(2) Radierea sancțiunilor disciplinare prevăzute la alin. (1) lit. a), b) și c) se constată prin act administrativ al conducătorului autorității sau instituției publice.

Răspunderea contravențională

Art. 545

(1) Răspunderea contravențională a funcționarilor publici se angajează în cazul în care aceștia au săvârșit o contravenție în timpul și în legătură cu sarcinile de serviciu.

(2) Împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii funcționarul public se poate adresa cu plângere la judecătoria în a cărei circumscripție își are sediul autoritatea sau instituția publică în care este numit funcționarul public sancționat.

Răspunderea civilă

Art. 546

Răspunderea civilă a funcționarului public se angajează:

a) pentru pagubele produse cu vinovăție patrimoniului autorității sau instituției publice în care funcționează;

b) pentru nerestituirea în termenul legal a sumelor ce i s-au acordat necuvenit;

c) pentru daunele plătite de autoritatea sau instituția publică, în calitate de comitent, unor terțe persoane, în temeiul unei hotărâri judecătorești definitive.

Ordinul sau dispoziția de imputare

Art. 547

(1) Repararea pagubelor aduse autorității sau instituției publice în situațiile prevăzute la art. 546 lit. a) și b) se dispune prin emiterea de către conducătorul autorității sau instituției publice a unui ordin sau a unei dispoziții de imputare, în termen de 30 de zile de la constatarea pagubei, sau, după caz, prin asumarea unui angajament de plată, iar în situația prevăzută la lit. c) a aceluiași articol, pe baza hotărârii judecătorești definitive.

(2) Împotriva ordinului sau dispoziției de imputare funcționarul public în cauză se poate adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile legii.

(3) Ordinul sau dispoziția de imputare rămasă definitivă ca urmare a neintroducerii ori respingerii acțiunii la instanța de contencios administrativ constituie titlu executoriu.

(4) Dreptul conducătorului autorității sau instituției publice de a emite ordinul sau dispoziția de imputare se prescrie în termen de 3 ani de la data producerii pagubei.

Răspunderea penală

Art. 548

(1) Răspunderea funcționarului public pentru infracțiunile săvârșite în timpul serviciului sau în legătură cu atribuțiile funcției publice pe care o ocupă se angajează potrivit legii penale.

(2) În situația în care nu sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale, iar fapta funcționarului public poate fi considerată abatere disciplinară, va fi sesizată comisia de disciplină competentă.

(3) De la momentul punerii în mișcare a acțiunii penale, în situația în care funcționarul public poate influența cercetarea, persoana care are competența numirii în funcția publică are obligația să dispună mutarea temporară a funcționarului public în cadrul autorității ori instituției publice ori în cadrul altei structuri fără personalitate juridică a autorității ori instituției publice. Măsura se dispune pe întreaga durată pe care funcționarul public poate influența cercetarea.

(4) În situația în care în cazul funcționarilor publici de conducere nu este posibilă aplicarea prevederilor alin. (3), persoana care are competența numirii în funcția publică are obligația să dispună mutarea temporară a funcționarului public într-o funcție publică corespunzătoare nivelului de studii, cu menținerea drepturilor salariale avute.

Capitolul IX **Modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu**

Secțiunea 1 **Modificarea raportului de serviciu**

Modalități de modificare a raporturilor de serviciu

Art. 549

(1) Modificarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici, numiți pe durată nedeterminată sau pe durată determinată, are loc prin:

- a) delegare;
- b) detașare;
- c) transfer;
- d) mutarea definitivă în cadrul autorității sau instituției publice ori în cadrul altei structuri fără personalitate juridică a autorității sau instituției publice, în condițiile prezentului Cod;
- e) mutarea temporară în cadrul autorității sau instituției publice ori în cadrul altei structuri fără personalitate juridică a autorității sau instituției publice, în condițiile prezentului Cod;
- f) exercitarea cu caracter temporar a unei funcții publice de conducere sau din categoria înalților funcționari publici;
- g) promovare;
- h) mobilitatea în cadrul categoriei înalților funcționari publici.

(2) În cazul funcționarilor publici numiți pe durată determinată modificarea temporară a raporturilor de serviciu se poate face pe o perioadă mai mică sau egală cu perioada pentru care au fost numiți.

(3) Funcționarilor publici numiți într-o funcție publică de grad profesional debutant li se pot aplica numai modalitățile de modificare temporară a raporturilor de serviciu prevăzute la alin. (1) lit. a), b) și e).

(4) Funcționarii publici numiți pe durată determinată precum și funcționarii publici debutanți pot fi promovați în condițiile prevăzute de prezentul Cod.

(5) Funcționarilor publici care exercită funcția publică în temeiul unui raport de serviciu cu timp parțial nu le sunt aplicabile modalitățile de modificare temporară a raporturilor de serviciu prevăzute la alin. (1) lit. a), b), e) și f).

(6) Modificarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici se dispune prin act administrativ al persoanei care are competența de numire, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 578 și 580.

(7) Perioada în care funcționarul public de execuție a avut raporturile de serviciu modificate temporar pe o funcție publică de același nivel sau de nivel inferior, în condițiile prezentei legi, constituie vechime în gradul profesional al funcției publice de execuție pe care funcționarul public o deține.

Mobilitatea în cadrul categoriei înalților funcționari publici

Art. 550

(1) Înalții funcționari publici sunt supuși mobilității în funcție și prezintă disponibilitate la numirile în funcțiile publice din categoria înalților funcționari publici.

(2) Mobilitatea înalților funcționari publici cuprinde ansamblul activităților și deciziilor generatoare de modificări ale raporturilor de serviciu ale înalților funcționari publici, în cadrul categoriei înalților funcționari publici, realizate în interes public, pentru desfășurarea activității autorităților și instituțiilor publice, precum și pentru dezvoltarea profesională a înalților funcționari publici.

(3) Mobilitatea înalților funcționari publici se realizează cu respectarea principiilor privind legalitatea, imparțialitatea, obiectivitatea și transparența.

(4) Mobilitatea nu poate fi realizată:

- a) în același timp pentru toți înalții funcționari publici dintr-o autoritate sau instituție publică;

b) decât o dată într-un an calendaristic, pentru același funcționar public.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (4) lit. b), mobilitatea se poate realiza mai mult de o dată pe an la cererea înaltului funcționar public sau cu acordul acestuia.

(6) Înaltul funcționar public poate refuza mobilitatea dacă se află în una dintre următoarele situații:

a) graviditate;

b) își crește singur copilul minor;

c) starea sănătății, dovedită cu certificat medical, face contraindicată mobilitatea;

d) motive familiale temeinice justifică refuzul de a da curs mobilității.

(7) Refuzul neîntemeiat de a da curs mobilității atrage eliberarea din funcția publică, în condițiile legii.

Delegarea

Art. 551

(1) Delegarea reprezintă o modalitate de modificare a raporturilor de serviciu ale funcționarului public prin schimbarea locului muncii și în legătură cu atribuțiile stabilite prin fișa de post a acestuia.

(2) Delegarea se dispune în interesul autorității sau instituției publice în care este încadrat funcționarul public, pe o perioadă de cel mult 60 de zile calendaristice într-un an.

(3) Funcționarul public poate refuza delegarea dacă se află în una dintre următoarele situații:

a) graviditate;

b) își crește singur copilul minor;

c) starea sănătății, dovedită cu certificat medical, face contraindicată delegarea;

d) motive familiale temeinice justifică refuzul de a da curs delegării.

(4) Delegarea pe o perioadă mai mare de 60 de zile calendaristice în cursul unui an calendaristic se poate dispune numai cu acordul scris al funcționarului public.

(5) Pe timpul delegării funcționarul public își păstrează funcția publică și salariul iar, în cazul în care delegarea se face într-o altă localitate decât cea în care funcționarul public își desfășoară activitatea, autoritatea sau instituția publică care îl delegează este obligată să suporte costul integral al transportului, cazării și al indemnizației de delegare.

Detașarea

Art. 552

(1) Detașarea se dispune în interesul autorității sau instituției publice în care urmează să își desfășoare activitatea funcționarul public, pentru o perioadă de cel mult 6 luni. În cursul unui an calendaristic un funcționar public poate fi detașat mai mult de 6 luni numai cu acordul său scris.

(2) Detașarea se poate dispune pe o funcție publică vacantă sau temporar vacantă.

(3) Detașarea se poate dispune pe o funcție publică de același nivel, cu respectarea categoriei, clasei și gradului profesional al funcționarului public, sau într-o funcție publică de nivel inferior. Funcționarul public poate fi detașat pe o funcție publică de nivel inferior numai cu acordul său scris.

(4) Funcționarul public trebuie să îndeplinească condițiile de studii și condițiile specifice pentru ocuparea funcției publice pe care urmează să fie detașat.

(5) Detașarea se poate dispune pe o funcție publică de conducere sau din categoria înalților funcționari publici, cu aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor art. 559, dacă funcționarul public îndeplinește condițiile de studii, de vechime în specialitatea studiilor, precum și condițiile specifice necesare ocupării funcției publice în condițiile prezentului Cod.

(6) Funcționarii publici cu statut special, precum și funcționarii publici care ocupă funcții publice specifice pot fi detașați pe funcții publice generale, sau pe funcții specifice cu înștiințarea prealabilă a Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, cu 15 zile înainte de aplicarea măsurii.

(7) Funcționarii publici pot fi detașați și pe funcții publice cu statut special, precum și în funcții publice specifice cu înștiințarea prealabilă a Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, cu 15 zile înainte de aplicarea măsurii, în condițiile prezentului Cod.

(8) Detașarea se dispune prin act administrativ al persoanei care are competența legală de numire a funcționarului public detașat, la propunerea conducătorului autorității sau instituției publice în care urmează să își desfășoare activitatea funcționarul public detașat.

(9) Funcționarul public poate refuza detașarea dacă se află în una dintre următoarele situații:

- a) graviditate;
- b) își crește singurul copil minor;
- c) starea sănătății, dovedită cu certificat medical, face contraindicată detașarea;
- d) detașarea se face într-o localitate în care nu i se asigură cazare, în condițiile legii;
- e) este singurul întreținător de familie;
- f) motive familiale temeinice justifică refuzul de a da curs detașării.

(10) Pe perioada detașării funcționarul public își păstrează funcția publică și salariul. Dacă salariul corespunzător funcției publice pe care este detașat este mai mare, el are dreptul la acest salariu. Pe timpul detașării în altă localitate autoritatea sau instituția publică beneficiară este obligată să-i suporte costul integral al transportului, dus și întors, cel puțin o dată pe lună, al cazării și al indemnizației de detașare.

Transferul

Art. 553

(1) Transferul poate avea loc după cum urmează:

- a) în interesul serviciului;
- b) la cererea funcționarului public.

(2) Transferul se poate face pe o funcție publică vacantă de același nivel, cu respectarea categoriei, clasei și gradului profesional al funcționarului public, sau într-o funcție publică vacantă de nivel inferior.

(3) Pentru funcționarii publici de execuție prin funcție publică de nivel inferior se înțelege orice funcție publică cu grad profesional mai mic decât gradul profesional al funcției publice deținute sau de clasă de nivel inferior.

(4) Pentru funcționarii publici de conducere prin funcție publică de nivel inferior se înțelege o funcție publică de conducere situată ierarhic la un nivel inferior funcției publice deținute, potrivit ierarhizării prevăzute la art. 442, precum și orice funcție publică de execuție.

(5) Funcționarul public trebuie să îndeplinească condițiile de studii, condițiile de vechime și condițiile specifice pentru ocuparea funcției publice în care urmează să fie transferat. Verificarea condițiilor de realizare a transferului este în sarcina conducătorului autorității sau instituției publice la care se transferă funcționarul public.

(6) Transferul în interesul serviciului se face la solicitarea conducătorului autorității sau instituției publice în care urmează să își desfășoare activitatea funcționarul public, cu acordul scris al funcționarului public și cu aprobarea conducătorului autorității sau instituției publice în care este numit funcționarul public.

(7) În cazul transferului în interesul serviciului în altă localitate decât cea în care își are sediul autoritatea sau instituția publică de la care se transferă, funcționarul public transferat are dreptul la o indemnizație egală cu salariul net calculat la nivelul salariului din luna anterioară celei în care se transferă și la un concediu plătit de 5 zile lucrătoare. Plata acestor drepturi se suportă de autoritatea sau instituția publică la care se face transferul, în termen de cel mult 15 zile de la data aprobării transferului. Nu beneficiază de dreptul la indemnizație funcționarii publici care au domiciliul în localitatea în care își are sediul autoritatea sau instituția publică la care se transferă.

(8) Transferul la cerere se face la solicitarea funcționarului public și cu aprobarea conducătorului autorității sau instituției publice în care urmează să își desfășoare activitatea funcționarul public. Autoritatea sau instituția publică în cadrul căreia s-a aprobat transferul la cerere al funcționarului public înștiințează cu celeritate autoritatea sau instituția publică în cadrul căreia își desfășoară activitatea funcționarul public, despre aprobarea cererii de transfer. În termen de maximum 10 zile lucrătoare de la primirea înștiințării, conducătorul autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea funcționarul public are obligația să emită actul administrativ de modificare a raporturilor de serviciu ale funcționarului public, cu precizarea datei de la care operează transferul la cerere. Data de la care operează transferul la cerere nu poate depăși 30 de zile calendaristice de la data emiterii actului administrativ.

(9) Autoritățile sau instituțiile publice pot aproba proceduri interne de selecție a funcționarilor publici prin transfer, respectiv de verificare a condițiilor de realizare a transferului.

(10) În cazul înalților funcționari publici, transferul se poate dispune numai pe o funcție publică de conducere sau de execuție.

(11) Prin excepție de la prevederile alin. (8), transferul la cerere în cazul înalților funcționari publici se dispune de către persoana care are competența legală de numire în funcția publică, la solicitarea motivată a înaltului funcționar public și cu aprobarea conducătorului autorității sau instituției publice în a cărei structură se găsește funcția publică de conducere sau de execuție vacantă pe care urmează a fi transferat.

Mutarea

Art. 554

Mutarea în cadrul autorității sau instituției publice ori în cadrul altei structuri fără personalitate juridică a autorității sau instituției publice poate fi definitivă ori temporară.

Mutarea definitivă

Art. 555

(1) Mutarea definitivă poate avea loc pe o funcție publică vacantă de același nivel, cu respectarea categoriei, clasei și gradului profesional al funcționarului public, sau într-o funcție publică vacantă de nivel inferior. Funcționarul public trebuie să îndeplinească condițiile de studii, condițiile de vechime și condițiile specifice pentru ocuparea funcției publice în care urmează să fie mutat.

(2) Prevederile alin. (3) și (4) ale art. 553 se aplică în mod corespunzător.

(3) Mutarea definitivă poate avea loc:

a) din dispoziția conducătorului autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea funcționarul public, cu acordul scris al funcționarului public;

b) la solicitarea justificată a funcționarului public, cu aprobarea conducătorului autorității sau instituției publice.

(4) În cazul înalților funcționari publici, mutarea definitivă se poate dispune pe o funcție publică vacantă de conducere sau de execuție în cadrul autorității sau instituției publice în care acesta își desfășoară activitatea de persoana care are competența legală de numire în funcția publică, la solicitarea motivată a înaltului funcționar public și cu aprobarea conducătorului autorității sau instituției publice, dacă funcționarul public îndeplinește condițiile de studii, condițiile de vechime și condițiile specifice pentru ocuparea funcției publice în care se dispune mutarea.

(5) În cazuri temeinic justificate, mutarea definitivă a unui funcționar public de execuție se poate dispune de conducătorul autorității sau instituției publice, motivat, cu repartizarea postului corespunzător funcției deținute de funcționarul public și cu acordul scris al funcționarului public, în măsura în care nu este afectată organigrama autorității sau instituției publice.

(6) Dacă mutarea definitivă se dispune în altă localitate decât cea în care își are sediul autoritatea sau instituția publică de la care se dispune mutarea, funcționarul public beneficiază de drepturile prevăzute la art. 553 alin. (7).

Mutarea temporară

Art. 556

(1) Mutarea temporară pe o altă funcție publică vacantă sau temporar vacantă se dispune motivat, în interesul autorității sau instituției publice, de către conducătorul autorității ori instituției publice, pe o funcție publică de același nivel, cu respectarea categoriei, clasei și gradului profesional al funcționarului public, pentru o perioadă de maximum 6 luni într-un an calendaristic. În cursul unui an calendaristic un funcționar public poate fi mutat mai mult de 6 luni numai cu acordul său scris. Funcționarul public trebuie să îndeplinească condițiile de studii și condițiile de vechime pentru ocuparea funcției publice în care urmează să fie mutat.

(2) Mutarea temporară a unui funcționar public de execuție se poate dispune de conducătorul autorității sau instituției publice, motivat, cu repartizarea postului corespunzător funcției deținute de funcționarul public, pentru o perioadă de maximum 6 luni într-un an calendaristic, în măsura în care nu este afectată organigrama autorității sau instituției publice.

Mutarea din motive de sănătate

Art. 557

În mod excepțional, mutarea temporară sau definitivă poate fi solicitată de funcționarul public în cazul în care starea sănătății, dovedită pe baza unui examen de specialitate, nu îi mai permite desfășurarea activității în acel compartiment. Mutarea temporară sau definitivă se face în condițiile prezentului Cod, dacă funcționarul public în cauză este apt profesional să îndeplinească atribuțiile care îi revin.

Drepturi ale funcționarului public în situația mutării

Art. 558

(1) Dacă mutarea se dispune în altă localitate decât cea în care își are sediul autoritatea sau instituția publică de la care se dispune mutarea, funcționarul public beneficiază de drepturile prevăzute la art. 553 alin. (7).

(2) Funcționarul public poate refuza mutarea în altă localitate decât cea în care își are sediul autoritatea sau instituția publică de la care se dispune mutarea, dacă se află în una dintre situațiile prevăzute la art. 552 alin. (9). Refuzul nejustificat constituie abatere disciplinară.

(3) Pe perioada mutării temporare în altă localitate autoritatea sau instituția publică beneficiară este obligată să-i suporte costul integral al transportului, dus și întors, cel puțin o dată pe lună, al cazării și al indemnizației de mutare a funcționarului public. Cuantumul indemnizației de mutare este egal cu cuantumul reglementat în legislația în vigoare pentru indemnizația de detașare.

Exercitarea cu caracter temporar a unei funcții publice de conducere sau din categoria înalților funcționari publici

Art. 559

(1) Exercitarea cu caracter temporar a unei funcții publice de conducere sau din categoria înalților funcționari publici, vacante sau temporar vacante, se realizează prin promovarea temporară a unui funcționar public, prin act administrativ al persoanei care are competența de numire în funcția publică, cu respectarea condițiilor de comunicare, prevăzute de prezenta Parte.

(2) Pentru a putea fi promovat temporar potrivit alin.(1), funcționarul public trebuie să îndeplinească condițiile de studii și de vechime în specialitatea studiilor pentru ocuparea funcției publice și să nu aibă o sancțiune disciplinară aplicată, care nu a fost radiată, în condițiile prezentului Cod.

(3) Funcționarii publici cu statut special precum și funcționarii publici care ocupă funcții publice specifice pot exercita cu caracter temporar funcții publice de conducere sau funcții publice din categoria înalților funcționari publici.

(4) Dacă salariul corespunzător funcției publice pe care o exercită cu caracter temporar este mai mare, funcționarul public are dreptul la acest salariu.

(5) Perioada în care funcționarul public de execuție a exercitat cu caracter temporar în condițiile prezentului Cod o funcție publică de conducere sau o funcție publică din categoria înalților funcționari publici constituie vechime în gradul profesional al funcției publice de execuție pe care funcționarul public o deține.

Disponerea exercitării cu caracter temporar a unei funcții publice de conducere sau din categoria înalților funcționari publici

Art. 560

Exercitarea cu caracter temporar a unei funcții publice de conducere sau din categoria înalților funcționari publici temporar vacante se dispune în condițiile prevăzute la art. 559 de către persoana care are competența legală de numire în funcția publică, până la data încetării motivului de vacantare temporară, în condițiile legii.

Limitele exercitării cu caracter temporar a unei funcții publice de conducere sau din categoria înalților funcționari publici

Art. 561

Autoritățile și instituțiile publice și Comisia pentru recrutarea înalților funcționari publici au obligația de a organiza concurs pentru ocuparea funcțiilor publice de conducere, respectiv a celor din categoria înalților funcționari publici, cel puțin la interval de 6 luni calendaristice, dacă funcțiile publice nu au fost ocupate definitiv prin una din modalitățile prevăzute de lege.

Suspendarea raporturilor de serviciu. Tipuri de suspendare

Art. 562

(1) Suspendarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici poate interveni de drept, la inițiativa funcționarului public sau prin acordul părților. Suspendarea de drept a raporturilor de serviciu și suspendarea raporturilor de serviciu la inițiativa funcționarului public se constată prin act administrativ iar suspendarea prin acordul părților se aprobă prin act administrativ de către persoana care are competența de numire, la cererea funcționarului public, cu aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor art. 578 și art. 581.

(2) Suspendarea raportului de serviciu are ca efecte juridice suspendarea prestării muncii de către funcționarul public și a plății drepturilor de natură salarială de către autoritatea sau instituția publică.

(3) Pe perioada suspendării, raporturile de serviciu ale funcționarilor publici nu pot înceta și nu pot fi modificate decât din inițiativa sau cu acordul funcționarului public în cauză.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în cazul în care, în perioada de suspendare a raporturilor de serviciu intervine o situație de încetare de drept a raporturilor de serviciu, cauza de încetare de drept prevalează.

(5) Prin excepție de la dispozițiile alin. (3), în cazul în care în perioada suspendării raporturilor de serviciu intervine o situație de eliberare din funcția publică prevăzută la art. 569 alin. (1) lit. a), b), d) și g), cauza de eliberare din funcția publică prevalează.

(6) Încetarea suspendării raporturilor de serviciu poate avea loc și anterior termenului maxim pentru care a fost constatată, respectiv aprobată, la solicitarea funcționarului public, cu aplicarea corespunzătoare a procedurii prevăzute de prezenta Parte. În această situație funcționarul public trebuie să înștiințeze autoritatea sau instituția publică despre intenția sa cu cel puțin 60 de zile înainte de data reluării activității.

(7) Reluarea activității se dispune prin act administrativ al persoanei care are competența legală de numire în funcția publică.

(8) Persoana care are competența legală de numire în funcția publică are obligația să asigure, în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la expirarea perioadei de suspendare, respectiv în termen de 60 de zile în situația prevăzută la alin. (6), condițiile necesare reluării activității de către funcționarul public.

(9) Pe perioada suspendării raportului de serviciu autoritățile și instituțiile publice au obligația să rezerve postul aferent funcției publice.

Secțiunea a 2-a

Suspendarea raportului de serviciu

Suspendarea de drept a raporturilor de serviciu

Art. 563

(1) Raportul de serviciu se suspendă de drept atunci când funcționarul public se află în una dintre următoarele situații:

a) este numit sau ales într-o funcție de autoritate sau de demnitate publică, pentru perioada respectivă;

b) este desemnat să desfășoare activități în cadrul unor misiuni diplomatice ale României ori în cadrul unor organisme sau instituții ale Uniunii Europene sau în alte organisme sau instituții de drept public internațional, ca reprezentant al autorității sau instituției publice sau al statului român, pentru perioada respectivă;

c) îndeplinește serviciul militar la declararea mobilizării și a stării de război sau la instituirea stării de asediu;

d) este arestat preventiv, se află în arest la domiciliu, precum și în cazul în care împotriva funcționarului public s-a luat, în condițiile codului de procedură penală, măsura cercetării prealabile sub control judiciar ori sub control judiciar pe cauțiune, dacă în sarcina acestuia au fost stabilite obligații care împiedică exercitarea raportului de serviciu;

e) carantină, în condițiile legii;

f) concediu de maternitate, în condițiile legii;

g) în cazul înregistrării la organele de cercetare penală competente a unei sesizări privind dispariția funcționarului public;

h) concediu pentru incapacitate temporară de muncă, pe o perioadă mai mare de o lună, în condițiile legii;

i) forța majoră;

j) la data emiterii deciziei de invaliditate de gradul I și II, în situația în care aceasta nu afectează ireversibil capacitatea de muncă;

k) în alte cazuri expres prevăzute de lege.

(2) Organele de cercetare penală competente au obligația să înștiințeze în scris, cu celeritate, autoritatea sau instituția publică unde își desfășoară activitatea funcționarul public cu privire la existența situațiilor prevăzute la alin. (1) lit. d) și g) pentru a fi constatată suspendarea de drept a raporturilor de serviciu ale funcționarului public.

(3) În vederea emiterii actului administrativ de reluare a activității, cu 15 zile înainte de data încetării motivului de suspendare de drept, dar nu mai târziu de data luării la cunoștință de motivul încetării suspendării, funcționarul public informează în scris persoana care are competența legală de numire în funcția publică despre acest fapt.

(4) Perioada în care funcționarul public de execuție a avut raporturile de serviciu suspendate potrivit alin. (1) lit. b) constituie vechime în gradul profesional al funcției publice de execuție pe care funcționarul public o deține.

Suspendarea raportului de serviciu la inițiativa funcționarului public

Art. 564

(1) Raportul de serviciu se suspendă la inițiativa funcționarului public în următoarele situații:

a) concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea vârstei de 3 ani, în condițiile legii;

b) concediu pentru îngrijirea copilului bolnav în vârstă de până la 7 ani sau, în cazul copilului cu handicap pentru afecțiunile intercurrente, până la împlinirea vârstei de 18 ani;

c) concediul de acomodare cu durata de maximum un an, care include și perioada încredințării copilului în vederea adopției;

d) concediu paternal;

e) este încadrat la cabinetul unui demnitar;

f) desfășoară activitate sindicală pentru care este prevăzută suspendarea în condițiile legii;

g) efectuează tratament medical în străinătate, dacă funcționarul public nu se află în concediu medical pentru incapacitate temporară de muncă, precum și pentru însoțirea soțului sau, după caz, a soției ori a unei rude până la gradul I inclusiv, în condițiile legii;

h) pentru participare la campania electorală;

i) pentru participarea la grevă, în condițiile legii;

j) desfășurarea unei activități în cadrul unor organisme sau instituții internaționale, în alte situații decât cele prevăzute la art. 563 alin. (1) lit. b).

(2) Pentru situațiile prevăzute la alin. (1) lit. a) și c)-h) și j) funcționarul public este obligat să informeze autoritatea sau instituția publică anterior cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de incidența situațiilor prevăzute la alin. (1), cu anexarea actelor doveditoare și menționarea datei solicitate pentru suspendarea raporturilor de serviciu. Pentru situațiile prevăzute la alin. (1) lit. b) și i), când informarea se înaintează autorității sau instituției publice la data luării la cunoștință de către funcționarul public de incidența motivului de suspendare, cu anexarea actelor doveditoare și menționarea datei solicitate pentru suspendarea raporturilor de serviciu.

(3) În vederea emiterii actului administrativ de reluare a activității, cu 15 zile înainte de data încetării motivului de suspendare la inițiativa funcționarului public, dar nu mai târziu de data luării la cunoștință de motivul încetării suspendării, funcționarul public informează în scris persoana care are competența legală de numire în funcția publică despre acest fapt.

(4) Perioada în care funcționarul public de execuție a avut raporturile de serviciu suspendate potrivit alin. (1) lit. a)-d) constituie vechime în gradul profesional al funcției publice de execuție pe care funcționarul public o deține.

Suspendarea raportului de serviciu prin acordul părților

Art. 565

(1) Suspendarea raportului de serviciu se poate face și prin acordul părților pentru perioade de minimum 1 lună și maximum 1 an.

(2) În vederea suspendării raporturilor de serviciu potrivit prevederilor alin. (1) funcționarul public depune o cerere motivată adresată persoanei care are competența de numire în funcția publică. Cererea se depune cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de data de la care se solicită suspendarea raporturilor de serviciu ale funcționarului public prin acordul părților.

(3) Persoana care are competența de numire în funcția publică își exprimă sau nu acordul cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu la cererea funcționarului public în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererii prevăzute la alin.(2).

(4) În vederea emiterii actului administrativ de reluare a activității, cu 15 zile înainte de data încetării motivului de suspendare prin acordul părților, dar nu mai târziu de data luării la cunoștință de motivul încetării suspendării, funcționarul public informează în scris persoana care are competența legală de numire în funcția publică despre acest fapt.

Secțiunea a 3-a

Încetarea raportului de serviciu

Încetarea raporturilor de serviciu

Art. 566

Încetarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici se face prin act administrativ al persoanei care are competența legală de numire în funcția publică, cu aplicarea corespunzătoare a dispozițiilor art. 578 și art. 583 și are loc în următoarele condiții:

- a) de drept;
- b) prin acordul părților, consemnat în scris;
- c) prin eliberare din funcția publică;
- d) prin destituire din funcția publică;
- e) prin demisie.

Încetarea de drept a raportului de serviciu

Art. 567

(1) Raportul de serviciu existent încetează de drept:

- a) la data decesului funcționarului public;
- b) la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de declarare a morții funcționarului public;
- c) dacă funcționarul public nu mai îndeplinește una dintre condițiile prevăzute la art. 514 lit. a), d) și f);
- d) la data îndeplinirii cumulative a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare, dacă persoana care are competența de numire în funcția publică nu dispune aplicarea prevederilor alin. (2);
- e) la data emiterii deciziei de invaliditate de gradul I și II, în situația în care aceasta afectează ireversibil capacitatea de muncă;
- f) ca urmare a constatării nulității absolute a actului administrativ de numire în funcția publică, de la data la care nulitatea a fost constatată prin hotărâre judecătorească definitivă;

g) când prin hotărâre judecătorească definitivă s-a dispus condamnarea pentru o faptă prevăzută la art. 514 lit. h) ori s-a dispus aplicarea unei pedepse privative de libertate, cu executare, la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare;

h) ca urmare a interzicerii exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică sau de a exercita profesia ori activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta, ca pedepse complementare, sau ca urmare a interzicerii ocupării unei funcții sau a exercitării unei profesii, ca măsură de siguranță, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus interdicția;

i) ca urmare a constatării faptului că funcția publică a fost ocupată cu nerespectarea dispozițiilor legale de către o persoană care executa la data numirii în funcția publică o pedeapsă complementară de interdicție a exercitării dreptului de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat;

j) ca urmare a constatării faptului că funcția publică a fost ocupată cu nerespectarea dispozițiilor legale de către o persoană care a fost lucrător al Securității sau colaborator al acesteia, pe baza deciziei Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității sau a hotărârii judecătorești definitive, în măsura în care decizia Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității a fost contestată în justiție;

k) la data expirării termenului în care a fost ocupată pe perioadă determinată funcția publică, cu excepția aplicării prevederilor art. 430 alin. (2).

l) alte cazuri prevăzute expres de prezentul Cod.

(2) În mod excepțional, în situația în care funcționarul public care îndeplinește cumulativ condițiile de vârstă standard și stagiul minim de cotizare pentru pensionare, solicită menținerea în activitate iar persoana care are competența de numire în funcția publică consideră necesar, poate dispune menținerea în activitate a funcționarului public, pentru o perioadă de maximum 3 ani peste vârsta standard de pensionare, cu posibilitatea prelungirii anuale a raportului de serviciu. În acest caz, raportul de serviciu al funcționarului public încetează de drept în condițiile în care persoana care are competența de numire în funcția publică nu mai consideră necesară prelungirea anuală a raportului de serviciu al funcționarului public precum și la expirarea termenului de 3 ani. Pe perioada în care este dispusă menținerea în activitate pot fi aplicate dispozițiile art. 432.

(3) Constatarea cazului de încetare de drept a raportului de serviciu se face, în termen de 5 zile lucrătoare de la intervenirea lui, prin act administrativ al persoanei care are competența legală de numire în funcția publică.

Încetarea raporturilor de serviciu în caz de reorganizare a autorității sau instituției publice

Art. 568

(1) În caz de reorganizare a activității autorității sau instituției publice, funcționarii publici vor fi numiți în noile funcții publice sau, după caz, în compartimentele rezultate, în următoarele cazuri:

- a) se modifică atribuțiile aferente unei funcții publice mai puțin de 50%;
- b) sunt reduse atribuțiile unui compartiment;
- c) este schimbată denumirea funcției publice fără modificarea în proporție de peste 50% a atribuțiilor aferente funcției publice;
- d) intervin modificări în structura a compartimentului.

(2) Aplicarea prevederilor alin. (1) se face cu respectarea următoarelor criterii:

- a) categoria, clasa și, după caz, gradul profesional ale funcționarului public;
- b) îndeplinirea condițiilor specifice stabilite pentru funcția publică;
- c) să fi desfășurat activități similare.

(3) În cazul în care există mai mulți funcționari publici, se organizează testare de către autoritatea sau instituția publică, potrivit unui regulament aprobat prin act administrativ de către conducătorul autorității sau instituției publice. Testarea se organizează anterior emiterii preavizului.

(4) Funcționarii publici care sunt declarați admiși în urma testării prevăzute la alin. (3) sunt numiți în noile funcții publice iar funcționarii publici care sunt declarați respinși sunt eliberați din funcție potrivit art. 569 alin. (1) lit. c), cu respectarea dreptului de preaviz.

(5) Reducerea unui post este justificată dacă atribuțiile aferente acestuia se modifică în proporție de peste 50% sau dacă sunt modificate condițiile specifice de ocupare a postului respectiv, referitoare la studii.

(6) În cazul reorganizării activității prin reducerea posturilor, autoritatea sau instituția publică nu poate înființa posturi similare celor desființate pentru o perioadă de un an de la data reorganizării.

Eliberarea din funcția publică

Art. 569

(1) Persoana care are competența legală de numire în funcția publică va dispune eliberarea din funcția publică prin act administrativ, care se comunică funcționarului public în termen de 5 zile lucrătoare de la emitere, în următoarele cazuri:

a) autoritatea sau instituția publică și-a încetat activitatea în condițiile legii iar atribuțiile și personalul acesteia nu au fost preluate de o altă autoritate sau instituție publică;

b) autoritatea sau instituția publică a fost mutată într-o altă localitate, iar funcționarul public nu este de acord să o urmeze;

c) autoritatea sau instituția publică își reduce personalul ca urmare a reorganizării activității, prin reducerea postului ocupat de funcționarul public;

d) ca urmare a admiterii cererii de reintegrare în funcția publică ocupată de către funcționarul public a unui funcționar public eliberat sau destituit nelegal ori pentru motive neîntemeiate, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus reintegrarea;

e) pentru incompetență profesională, în cazul obținerii calificativului "nesatisfăcător" în urma derulării procesului de evaluare a performanțelor profesionale individuale;

f) funcționarul public nu mai îndeplinește condiția prevăzută la art. 514 lit. g);

g) starea sănătății fizice sau/și psihice a funcționarului public, constatată prin decizie a organelor competente de expertiză medicală, nu îi mai permite acestuia să își îndeplinească atribuțiile corespunzătoare funcției publice deținute;

h) ca urmare a refuzului neîntemeiat al înaltului funcționar public de a da curs mobilității în condițiile art. 550 alin. (7).

(2) Prevederile alin. (1) lit. g) se aplică și funcționarului public căruia i s-a emis decizie de pensionare pentru invaliditate de gradul III, în măsura în care conducătorul autorității sau instituției publice consideră că acesta nu își poate îndeplini atribuțiile aferente funcției publice pe care o deține. În cazul în care conducătorul autorității sau instituției publice consideră că funcționarul public își poate îndeplini atribuțiile aferente funcției publice pe care o deține dispune continuarea activității cu durată redusă a timpului de muncă, în condițiile prezentului Cod.

(3) Situațiile prevăzute la alin. (1) lit. a)-d), f) și g) reprezintă motive neimputabile funcționarilor publici.

(4) În cazul eliberării din funcția publică, autoritatea sau instituția publică este obligată să acorde funcționarilor publici un preaviz de 30 de zile calendaristice.

(5) Perioada de preaviz este anterioară datei eliberării din funcția publică.

(6) În perioada de preaviz, persoana care are competența legală de numire în funcția publică poate acorda celui în cauză reducerea programului de lucru, până la 4 ore zilnic, fără afectarea drepturilor salariale cuvenite.

(7) În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. c), d) și f), în perioada de preaviz, dacă în cadrul autorității sau instituției publice există funcții publice vacante corespunzătoare, aceasta are obligația să le pună la dispoziția funcționarilor publici. În sensul prezentului Cod, sunt considerate funcții publice corespunzătoare:

a) funcțiile publice de același nivel, identificat prin categorie, clasă și, după caz, grad profesional;

b) funcții publice de nivel inferior, în cazul în care în cadrul autorității sau instituției publice nu există funcțiile publice prevăzute la lit. a).

(8) Funcționarul public de conducere are prioritate la ocuparea unei funcții publice vacante de nivel inferior. În cazul în care funcția publică vacantă de nivel inferior este o funcție publică de execuție și nu corespunde studiilor și/sau vechimii în specialitatea funcționarului public de conducere, aceasta poate fi transformată într-o funcție publică corespunzătoare, dacă transformarea nu afectează organigrama aprobată.

(9) În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a)-d) și f), dacă nu există funcții publice vacante corespunzătoare în cadrul autorității sau instituției publice, autoritatea ori instituția publică are obligația de a solicita Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, în perioada de preaviz, lista

funcțiilor publice vacante. În cazul în care există o funcție publică vacantă corespunzătoare, funcționarului public îi sunt aplicabile dispozițiile art. 553.

(10) Prin excepție de la prevederile art. 553, în cazul prevăzut la alin. (9), termenele de realizare a transferului în interesul serviciului sau la cerere se reduc la jumătate astfel încât să fie respectată încadrarea în termenul de preaviz.

Destituirea din funcția publică

Art. 570

Destituirea din funcția publică se dispune, în condițiile art. 540, prin act administrativ al persoanei care are competența legală de numire în funcția publică, ca sancțiune disciplinară aplicată pentru motive imputabile funcționarului public, în următoarele cazuri:

- a) pentru săvârșirea unei abateri disciplinare care a avut consecințe grave;
- b) la data comunicării de către Agenția Națională de Integritate a raportului de evaluare a existenței unei stări de incompatibilitate rămas definitiv, respectiv a hotărârii judecătorești definitive de confirmare a existenței unei stări de incompatibilitate;
- c) la data comunicării de către Agenția Națională de Integritate a raportului de evaluare, rămas definitiv, privind existența unui conflict de interese prin care funcționarul public a urmărit obținerea unui folos patrimonial, iar fapta nu întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni, respectiv a hotărârii judecătorești definitive de confirmare a existenței conflictului de interese.

Demisia

Art. 571

Funcționarul public poate să comunice încetarea raporturilor de serviciu prin demisie, notificată în scris persoanei care are competența legală de numire în funcția publică. Demisia nu trebuie motivată.

Efectele juridice ale demisiei

Art. 572

Demisia produce efecte juridice în termen de 30 de zile calendaristice de la înregistrare.

Suspendarea efectelor juridice ale demisiei

Art. 573

În situația în care în perioada cuprinsă între înregistrarea demisiei și producerea efectelor acesteia intervine un caz de suspendare de drept a raporturilor de serviciu, termenul de producere a efectelor juridice ale demisiei va fi suspendat corespunzător până la data încetării suspendării de drept a raporturilor de serviciu.

Drepturi și obligații ale funcționarului public la încetarea raportului de serviciu

Art. 574

(1) La modificarea, la suspendarea și la încetarea raportului de serviciu funcționarul public are îndatorirea să predea lucrările și bunurile care i-au fost încredințate în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu.

(2) La încetarea raportului de serviciu funcționarul public își păstrează drepturile dobândite în cadrul carierei, cu excepția cazului în care raportul de serviciu a încetat din motive imputabile acestuia.

(3) Funcționarii publici beneficiază de drepturi din bugetul asigurărilor pentru șomaj, în cazul în care raporturile de serviciu le-au încetat în condițiile prevăzute la:

- a) art. 567 alin. (1) lit. c), cu excepția cazului în care funcționarul public nu mai îndeplinește condiția prevăzută la art. 514 alin. (1) lit. a);
- b) art. 567 alin. (1) lit. f) și k);
- c) art. 569 alin. (1).

Corpul de rezervă

Art. 575

(1) Corpul de rezervă este format din funcționarii publici care au fost eliberați din funcția publică în condițiile art. 569 alin. (1) lit. a)-d), f) și h) și este gestionat de Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

(2) Funcționarii publici părăsesc corpul de rezervă și pierd calitatea de funcționar public în următoarele situații:

- a) după împlinirea termenului de 2 ani de la data trecerii în corpul de rezervă;
- b) în cazul în care Agenția Națională a Funcționarilor Publici îl redistribuie într-o funcție publică vacantă corespunzătoare iar funcționarul public o refuză;
- c) la împlinirea a 12 luni de la data angajării în baza unui contract individual de muncă precum și în orice altă formă de exercitare a unei profesii sau activități, în condițiile expres prevăzute de lege;
- d) la cererea funcționarului public;
- e) la data intervenirii unui caz de încetare de drept a raporturilor de serviciu al funcționarului public.

(3) Funcționarii publici sunt obligați să informeze Agenția Națională a Funcționarilor Publici despre incidența dispozițiilor alin. (2) lit. c) și e), cu excepția intervenției uneia dintre situațiile prevăzute la art. 567 alin. (1) lit. a), b) și k).

Redistribuirea funcționarilor publici

Art. 576

(1) Redistribuirea funcționarilor publici se face de către Agenția Națională a Funcționarilor Publici, la solicitarea conducătorilor autorităților sau instituțiilor publice, pe o funcție publică vacantă sau temporar vacantă.

(2) Redistribuirea funcționarilor publici se face, în condițiile alin. (1), într-o funcție publică de același nivel, cu respectarea categoriei, clasei și gradului profesional al funcționarului public sau într-o funcție publică de nivel inferior, cu acordul scris al funcționarului public.

(3) Alineatele (3) și (4) ale art. 553 se aplică în mod corespunzător, prin raportare la funcția publică deținută de funcționarul public la data intrării în corpul de rezervă.

(4) În vederea redistribuirii autoritatea sau instituția publică în cadrul căreia se află funcția publică vacantă sau temporar vacantă poate organiza o testare profesională pentru selectarea funcționarului public care urmează să fie redistribuit.

(5) Procedura de redistribuire, precum și modalitatea de desfășurare a testării profesionale în vederea redistribuirii se stabilesc prin ordin al președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, care se publică în Monitorul Oficial al României, partea I.

(6) Redistribuirea funcționarilor publici din corpul de rezervă se dispune prin ordin al președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, la propunerea conducătorilor autorităților sau instituțiilor publice, pentru funcționarul public declarat admis în urma desfășurării testării profesionale prevăzute la alin. (4).

(7) Redistribuirea într-o funcție publică din categoria înalților funcționari publici se face prin decizie a Prim-ministrului, potrivit competenței de numire, la propunerea conducătorilor autorităților sau instituțiilor publice în cadrul căreia se află funcția publică vacantă sau temporar vacantă.

Anularea actului administrativ de încetare a raportului de serviciu

Art. 577

(1) În cazul în care raportul de serviciu a încetat din motive pe care funcționarul public le consideră netemeinice sau nelegale, acesta poate cere instanței de contencios administrativ anularea actului administrativ prin care s-a constatat sau s-a dispus încetarea raportului de serviciu, în condițiile și termenele prevăzute de legea contenciosului administrativ, precum și plata de către autoritatea sau instituția publică emitentă a actului administrativ a unei despăgubiri egale cu diferența între veniturile obținute în perioada respectivă și quantumul salariilor indexate, majorate și recalulate, și cu celelalte drepturi de care ar fi beneficiat funcționarul public.

(2) La solicitarea funcționarului public, instanța care a constatat nulitatea actului administrativ va dispune reintegrarea acestuia în funcția publică deținută, dacă aceasta mai există în statul de funcții al

autorității sau instituției publice, sau în cazul în care funcția publică deținută nu mai există, într-o funcție publică echivalentă.

(3) În cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a dispus anularea actului administrativ prin care s-a constatat sau s-a dispus încetarea raportului de serviciu, perioada de timp dintre data încetării raportului de serviciu al funcționarului public și data reintegrării efective în funcția publică, constituie vechime în muncă, vechime în specialitate, precum și vechime în grad profesional, potrivit legii.

Capitolul X

Actele administrative privind nașterea, modificarea, suspendarea, sancționarea și încetarea raporturilor de serviciu

Secțiunea 1

Dispoziții comune

Dispoziții comune privind actele administrative

Art. 578

(1) Numirea în funcția publică, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu, precum și sancționarea disciplinară a funcționarilor publici se fac prin act administrativ emis în termenele și în condițiile legii, de conducătorul autorității sau instituției publice, sau după caz, de persoana care are competența legală de numire în condițiile unor acte normative specifice.

(2) Actul administrativ are formă scrisă.

(3) Actul administrativ produce efecte juridice de la comunicare, dacă legea nu prevede altfel.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), actele administrative constatatoare produc efecte juridice de la data constatării intervenirii situației prevăzută de lege, pe baza actelor doveditoare.

(5) Actele administrative se comunică, prin grija compartimentului de resurse umane, în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la emitere.

(6) Comunicarea actului administrativ se poate face astfel:

a) prin înmânare directă funcționarului public;

b) prin poștă, cu confirmare de primire;

c) prin afișare la locul de desfășurare a activității funcționarului public, în mod excepțional și numai în situația în care acesta a refuzat primirea actului administrativ în condițiile prevăzute la lit. a) și b).

(7) Dovada comunicării actului administrativ se face prin:

a) semnătura de luare a cunoștință a actului administrativ;

b) dovada confirmării de primire prin poștă a actului administrativ;

c) procesul-verbal prin care se consemnează refuzul primirii de către funcționarul public a actului administrativ, întocmit de un reprezentant al compartimentului de resurse umane și semnat pentru confirmare de două persoane din cadrul autorității sau instituției publice care au fost prezente la înmânarea actului administrativ;

d) procesul-verbal prin care se consemnează afișarea actului administrativ la locul de desfășurare a activității funcționarului public, întocmit de un reprezentant al compartimentului de resurse umane și semnat pentru confirmare de două persoane din cadrul autorității sau instituției publice care au fost prezente la afișarea actului administrativ.

(8) Prevederile alin. (1)-(7) se aplică în mod corespunzător actelor administrative prevăzute la art. 579-583.

Secțiunea a 2-a

Tipuri de acte administrative

Actul administrativ de numire în funcția publică

Art. 579

(1) Actul administrativ de numire în funcția publică trebuie să conțină în mod obligatoriu următoarele elemente:

- a) temeiul legal al numirii, cu indicarea expresă a dispoziției legale, precum și a actelor doveditoare care stau la baza încadrării în textul de lege;
- b) temeiul legal al stabilirii drepturilor salariale, cu indicarea expresă a dispoziției legale;
- c) numele și prenumele funcționarului public;
- d) denumirea funcției publice, individualizată prin categorie, clasă și după caz, grad profesional;
- e) perioada pentru care se dispune numirea în funcția publică;
- f) data de la care urmează să exercite funcția publică;
- g) drepturile salariale;
- h) locul de desfășurare a activității;
- i) durata programului de lucru, respectiv raport de serviciu cu normă întreagă sau raport de serviciu cu timp parțial;

(2) Fișa postului aferentă funcției publice se anexează la actul administrativ de numire, iar o copie a acesteia se înmânează funcționarului public.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), actele administrative de numire în funcțiile publice din categoria înalților funcționari publici care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, cuprind numai informațiile prevăzute la alin. (1) lit. a), c)-f) și h). Drepturile salariale se stabilesc prin act administrativ al ordonatorului principal de credite. În acest caz, fișa postului se anexează actului administrativ prin care se stabilesc drepturile salariale, iar o copie a acesteia se înmânează înaltului funcționar public.

(4) La intrarea în corpul funcționarilor publici, funcționarul public depune jurământul de credință în termen de 3 zile de la emiterea actului administrativ de numire în funcția publică. Jurământul are următoarea formulă: "Jur să respect Constituția, drepturile și libertățile fundamentale ale omului, să aplic în mod corect și fără părtinire legile țării, să îndeplinesc conștiincios îndatoririle ce îmi revin în funcția publică în care am fost numit, să păstrez secretul profesional și să respect normele de conduită profesională și civică. Așa să-mi ajute Dumnezeu." Formula religioasă de încheiere va respecta libertatea convingerilor religioase, jurământul putând fi depus și fără formula religioasă.

(5) Depunerea jurământului prevăzut la alin. (4) se consemnează în scris. Refuzul depunerii jurământului se consemnează în scris și atrage revocarea actului administrativ de numire în funcția publică. Obligația de organizare a depunerii jurământului aparține persoanei care are competența legală de numire.

(6) Constatarea nulității actului administrativ de numire produce efecte pentru viitor.

Actul administrativ de modificare a raporturilor de serviciu

Art. 580

(1) Actul administrativ de modificare a raporturilor de serviciu ale funcționarului public trebuie să conțină în mod obligatoriu următoarele elemente:

- a) temeiul legal al modificării raporturilor de serviciu, identificat prin dispoziția legală incidentă, precum și actele doveditoare care stau la baza încadrării în textul de lege;
- b) numele și prenumele funcționarului public;
- c) denumirea funcției publice, individualizată prin categorie, clasă și după caz, grad profesional;
- d) data de la care urmează să fie modificate raporturile de serviciu și modalitatea de modificare a raporturilor de serviciu;
- e) perioada pentru care se dispune modificarea raporturilor de serviciu, dacă modalitatea de modificare a raporturilor de serviciu este temporară;
- f) funcția publică pe care se efectuează modificarea raporturilor de serviciu;
- g) drepturile salariale;
- h) locul de desfășurare a activității;

i) termenul stabilit pentru aplicarea prevederilor art. 574 alin. (1).

(2) Fișa postului aferentă funcției publice pe care se efectuează modificarea raporturilor de serviciu se anexează la actul administrativ de modificare a raporturilor de serviciu ale funcționarului public, iar o copie a acesteia se înmânează funcționarului public.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), actele administrative de modificare a raporturilor de serviciu care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, cuprind numai informațiile prevăzute la alin. (1) lit. a)-f), h) și i). Informațiile prevăzute la lit.g) sunt cuprinse în actul administrativ al persoanei care are competența de numire în funcția publică pe care se efectuează modificarea raporturilor de serviciu. În acest caz, fișa postului se anexează la actul administrativ al persoanei care are competența de numire pentru funcția publică pe care se efectuează modificarea raporturilor de serviciu.

Actul administrativ de suspendare a raporturilor de serviciu

Art. 581

Actul administrativ de suspendare a raporturilor de serviciu ale funcționarului public are formă scrisă și trebuie să conțină în mod obligatoriu următoarele elemente:

a) temeiul legal al suspendării raporturilor de serviciu, identificat prin dispoziția legală incidentă precum și actele doveditoare care stau la baza încadrării în textul de lege;

b) numele și prenumele funcționarului public;

c) denumirea funcției publice, individualizată prin categorie, clasă și după caz, grad profesional;

d) data de la care se suspendă raporturile de serviciu ale funcționarului public și modalitatea de suspendare;

e) perioada pentru care se constată sau se aprobă suspendarea raporturilor de serviciu;

f) termenul stabilit pentru aplicarea prevederilor art. 574 alin. (1).

Actul administrativ de sancționare disciplinară

Art. 582

(1) Actul administrativ de sancționare a funcționarului public trebuie să conțină în mod obligatoriu următoarele elemente:

a) temeiul legal în baza căruia se aplică sancțiunea disciplinară, precum și actele doveditoare care stau la baza încadrării în textul de lege;

b) numele și prenumele funcționarului public;

c) denumirea funcției publice, individualizată prin categorie, clasă și după caz, grad profesional;

d) descrierea faptei care constituie abatere disciplinară;

e) sancțiunea aplicată, precum și motivul pentru care a fost aplicată o altă sancțiune decât cea propusă de comisia de disciplină, dacă este cazul;

f) instanța de contencios administrativ competentă precum și termenul în care poate fi atacat actul administrativ.

(2) La actul administrativ de sancționare prevăzut la alin. (1) se anexează raportul comisiei de disciplină, sub sancțiunea nulității absolute.

Actul administrativ de încetare a raporturilor de serviciu

Art. 583

(1) Actul administrativ de încetare a raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici trebuie să conțină în mod obligatoriu următoarele elemente:

a) temeiul legal al încetării raporturilor de serviciu, identificat prin dispoziția legală incidentă, precum și actele doveditoare care stau la baza încadrării în textul de lege;

b) numele și prenumele funcționarului public;

c) denumirea funcției publice, individualizată prin categorie, clasă și după caz, grad profesional;

d) data de la care încetează raporturile de serviciu ale funcționarului public;

e) termenul stabilit pentru aplicarea prevederilor art. 574 alin. (1);

f) instanța de contencios administrativ competentă, precum și termenul în care poate fi atacat actul administrativ.

(2) În cazul încetării raporturilor de serviciu prin eliberare din funcția publică actul administrativ de eliberare din funcția publică trebuie să conțină și modul de aplicare al prevederilor art. 569 alin. (4) și (6), iar pentru situațiile expres prevăzute de lege, și modul de aplicare al prevederilor art. 569 alin. (7) și (9) și după caz, alin. (10).

Obligația de comunicare a actelor administrative privind cariera funcționarilor publici

Art. 584

Actele administrative prevăzute la art. 578-583 se comunică Agenției Naționale a Funcționarilor Publici în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la emiterea acestora, prin grija compartimentului de resurse umane, respectiv a funcționarului public cu atribuții în gestionarea resurselor umane, însoțit de documentele justificative aferente.

Secțiunea a 3-a

Nulitatea actelor administrative și competența de soluționare a cauzelor care au ca obiect raportul de serviciu al funcționarului public

Nulitatea de drept

Art. 585

Actele administrative întocmite cu nerespectarea dispozițiilor art. 574-583 sunt nule de drept. Nulitatea se constată de instanța de contencios administrativ competentă, în condițiile legii.

Competența de soluționare a cauzelor care au ca obiect raportul de serviciu al funcționarului public

Art. 586

Cauzele care au ca obiect raportul de serviciu al funcționarului public sunt de competența secției de contencios administrativ și fiscal a tribunalului, cu excepția situațiilor pentru care este stabilită expres prin lege competența altor instanțe.

Secțiunea a 4-a

Contravenții și sancțiuni

Contravențiile și sancțiunile

Art. 587

(1) Constituie contravenție și se sancționează cu avertisment sau cu amendă între 1.000 lei la 5.000 lei, în condițiile legii, următoarele fapte:

a) nerespectarea obligației de comunicare a informațiilor necesare elaborării Planului de recrutare a funcționarilor publici, în condițiile prevăzute la art. 453 alin. (8), respectiv a informațiilor necesare elaborării Planului de ocupare sau a Planului de ocupare, după caz, în condițiile art. 515 alin. (4)-(8);

b) nerespectarea prevederilor art. 456-461;

c) nerespectarea prevederilor art. 463 alin. (5) și (9);

d) nerespectarea prevederilor art. 504 alin. (1) și art. 508 alin. (1) și (2);

e) nerespectarea prevederilor art. 584;

f) neconstituirea comisiei de disciplină și/sau a comisiei paritare, în condițiile legii.

(2) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoanele împuternicite prin ordin al președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

(3) Contravențiilor prevăzute la alin. (1) le sunt aplicabile dispozițiile legii privind regimul juridic al contravențiilor.

Titlul II **Personalul contractual din administrația publică**

Capitolul I **Statutul juridic aplicabil personalului contractual din administrația publică**

Obiectul de reglementare

Art. 588

Dispozițiile prezentului Titlu se aplică personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice, încadrat în temeiul unui contract individual de muncă sau contract de management, denumit în continuare personal contractual, așa cum este acesta definit de prezentul Cod.

Clasificarea funcțiilor ce pot fi ocupate de personalul contractual

Art. 589

Personalul contractual poate ocupa următoarele categorii de funcții:

- a) funcții de conducere;
- b) funcții de execuție;
- c) funcții ocupate pe bază de încredere în cadrul cabinetelor demnitarilor și aleșilor locali și în cadrul cancelariei prefectului.

Înființarea postului

Art. 590

(1) Regimul juridic aplicabil raporturilor dintre personalul contractual și autoritatea sau instituția publică în al cărei stat de funcții se regăsesc funcțiile respective se stabilește la data înființării postului.

(2) În aplicarea alin. (1), pentru posturile prevăzute a fi înființate în vederea ocupării cu personal contractual, se menționează în mod distinct în actul de înființare:

- a) denumirea completă a funcției;
- b) caracterul determinat sau nedeterminat al perioadei pentru care a fost înființat postul, precum și, dacă este cazul, data până la care acesta urmează a se regăsi în statul de funcții;
- c) posibilitatea ocupării postului inclusiv prin executarea unui contract individual de muncă cu timp parțial, caz în care trebuie specificată fracțiunea de normă;
- d) posibilitatea ocupării postului inclusiv prin executarea unui contract individual de muncă la domiciliu.

Rolul și atribuțiile personalului contractual

Art. 591

(1) Rolul personalului contractual care ocupă funcțiile prevăzute la art. 589 lit. a) și b) este acela de realizare a activităților direct rezultate din exercitarea atribuțiilor autorităților și instituțiilor publice și care nu implică exercitarea de prerogative de putere publică.

(2) Rolul personalului contractual care ocupă funcțiile prevăzute de la art. 589 lit. c) este de a îl sprijini pe demnitarul sau alesul local la cabinetul căruia este încadrat sau pe lângă care ocupă funcția de consilier personal, respectiv pe prefectul în a cărui cancelarie este încadrat, în realizarea activităților direct rezultate din exercitarea atribuțiilor care îi sunt stabilite prin Constituție sau prin alte acte normative, prin activități de consiliere.

(3) Scopul și atribuțiile fiecărui tip de funcții ocupate de personalul contractual se stabilesc în raport de categoria din care face parte după cum urmează:

- a) pentru funcțiile exercitate în executarea unui contract individual de muncă, prin fișa postului;
- b) pentru funcțiile exercitate în executarea unui contract de management, prin clauzele contractului de management.

Contractul individual de muncă

Art. 592

(1) Contractul individual de muncă se încheie între persoana care îndeplinește condițiile pentru a fi angajată pe o funcție contractuală și autoritatea sau instituția publică, prin reprezentantul său legal, în

condițiile prevăzute de Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea următoarelor cerințe specifice:

a) persoana să aibă cetățenie română, cetățenie a altor state membre ale Uniunii Europene sau a statelor aparținând Spațiului Economic European și domiciliul în România;

b) persoana să cunoască limba română, scris și vorbit;

c) persoana să aibă capacitate deplină de exercițiu;

d) persoana să îndeplinească condițiile de studii necesare ocupării postului;

e) persoana să îndeplinească condițiile de vechime, respectiv de experiență necesare ocupării posturilor, după caz;

f) persoana să nu fi fost condamnată definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni contra securității naționale, contra autorității, infracțiuni de corupție sau de serviciu, infracțiuni de fals ori contra înfăptuirii justiției, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea;

g) nu execută o pedeapsă complementară sau nu îi este aplicată o măsură de siguranță de interdicere a dreptului de a exercita profesia ori activitatea în executarea căreia a săvârșit fapta;

h) contractul să nu conțină clauze de confidențialitate sau, după caz, clauze de neconcurență;

i) drepturile salariale și cele de natură salarială să nu fie altele decât cele stabilite prin legea-cadru privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice și, acolo unde este cazul, prin contractele colective direct aplicabile.

(2) Prin excepție de la condiția prevăzută la alin. (1) lit. a) pot fi angajați și cetățeni străini, cu respectarea regimului stabilit pentru aceștia prin legislația specifică și legislația muncii.

(3) Obligațiile privind respectarea caracterului confidențial al informațiilor exceptate de la liberul acces la informațiile de interes public, precum și cele referitoare la respectarea regimului incompatibilităților nu pot fi interpretate drept clauze contractuale în sensul prevăzut la alin. (1) lit. h).

Contractul de management

Art. 593

Contractul de management se încheie între persoana care ocupă funcția pentru care legea prevede obligativitatea unui astfel de contract și autoritatea sau instituția publică, prin reprezentantul său legal, cu respectarea următoarelor cerințe specifice:

a) evidențierea expresă a obiectului contractului sub formă de activități de sine stătătoare, identificabile și verificabile și a indicatorilor de performanță aferenți acestora;

b) evidențierea expresă a drepturilor și obligațiilor ce le revin părților în executarea contractului;

c) indicarea expresă a modalităților și termenelor de verificare pentru îndeplinirea obligațiilor asumate, precum și a efectelor juridice produse de rezultatele verificării;

d) indicarea expresă a normelor generale de drept direct aplicabile raporturilor juridice, precum și modalitatea de soluționare a eventualelor litigii apărute în legătură cu derularea și executarea contractului.

Capitolul II

Personalul contractual încadrat la cabinetul demnitarilor și aleșilor locali și la cancelaria prefectului

Persoanele care au dreptul de a avea cabinet sau cancelarie în subordine

Art. 594

(1) Au dreptul la organizarea unui cabinet care funcționează în cadrul instituțiilor pe care le conduc sau în cadrul cărora își desfășoară activitatea:

a) Prim-ministrul;

b) viceprim-ministrul;

c) ministrul de stat, ministrul și ministrul delegat;

d) secretarul general al Guvernului și secretarul general adjunct al Guvernului;

e) consilierul de stat, secretarul de stat și subsecretar de stat și asimilații acestora din cadrul Secretariatului General al Guvernului și din cadrul ministerelor;

f) conducătorul organelor de specialitate ale administrației publice centrale, cu rang de secretar de stat;

g) președintele consiliului județean;

h) primarii comunelor, orașelor și municipiilor.

(2) În subordinea viceprim-ministrului care are și calitatea de ministru funcționează un singur cabinet, cu numărul maxim de posturi stabilit pentru funcția de viceprim-ministru cu portofoliu, organizat în cadrul ministerului pe care îl conduce.

(3) În cadrul instituției prefectului se organizează și funcționează cancelaria prefectului.

Structura cabinetului și a cancelariei

Art. 595

(1) Cabinetul și cancelaria se constituie ca și compartimente organizatorice distincte care pot cuprinde funcțiile prevăzute pentru aceste structuri în cadrul legii privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

(2) Funcția de secretar al cancelariei se asimilează din punct de vedere al salarizării cu funcția de șef de cabinet. Pot fi numite în funcția de secretar al cancelariei persoane cu studii superioare sau medii, în condițiile legii.

(3) Activitatea cabinetului, respectiv cancelariei prefectului este coordonată de către directorul de cabinet, care răspunde în fața demnitarului, alesului local, respectiv prefectului, după caz.

Numărul de posturi din cadrul cabinetului și cancelariei

Art. 596

Numărul maxim de posturi din cadrul cabinetului, respectiv cancelariei este:

a) 18 posturi pentru cabinetul Prim-ministrului;

b) 12 posturi pentru cabinetul viceprim-ministrului cu portofoliu, ministrului de stat;

c) 8 posturi pentru cabinetul viceprim-ministru fără portofoliu;

d) 8 posturi pentru cabinetul ministrului și secretarului general al Guvernului;

e) 8 posturi pentru cabinetul ministrului delegat;

f) 4 posturi pentru cabinetul secretarului general adjunct al Guvernului, secretarului de stat și asimilatul acestuia din cadrul ministerelor, Secretariatului General al Guvernului;

g) 4 posturi pentru cabinetul conducătorului de organ de specialitate al administrației publice centrale, cu rang de secretar de stat;

h) 2 posturi pentru cabinetul subsecretarului de stat și asimilatul acestuia din cadrul Secretariatului General al Guvernului și din cadrul ministerelor;

k) 13 posturi pentru cabinetul primarului general al municipiului București;

i) 4 posturi pentru cabinetul președintelui consiliului județean și primarilor municipiilor reședință de județ, precum și pentru cancelaria prefectului;

l) 2 posturi pentru cabinetele primarilor comunelor, orașelor, respectiv municipiilor, altele decât cele prevăzute la lit. i).

Salarizarea personalului din cadrul cabinetului și cancelariei

Art. 597

(1) Salarizarea personalului din cadrul cabinetului, respectiv cancelariei se face potrivit legii privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

(2) Fondurile necesare asigurării bunei desfășurări a activității cabinetului, respectiv cancelariei se asigură din bugetul anual aprobat instituției de către conducătorul acesteia.

Numirea și eliberarea personalului din cadrul cabinetului și cancelariei

Art. 598

(1) Personalul din cadrul cabinetului, respectiv cancelariei este numit sau eliberat din funcție numai la propunerea persoanelor prevăzute la art. 594 alin. (1). Prin excepție de la prevederile Codului muncii, numirea acestora se face, în baza încrederii persoanelor prevăzute la art. 594 alin. (1), fără organizarea de concurs.

(2) Eliberarea din funcție a persoanelor de la alin. (1) intervine în următoarele situații:

- a) la propunerea demnitarului, alesului local sau prefectului care a propus numirea;
 - b) în situațiile în care mandatul persoanei care a propus numirea încetează, indiferent de cauza încetării;
 - c) ca urmare a condamnării definitive pentru una dintre infracțiunile prevăzute la art. 592 alin. (1) lit. f);
 - d) în situațiile în care intervine încetarea de drept a raporturilor juridice contractuale, în condițiile legislației muncii sau a prezentului Cod.
- (3) Personalul prevăzut la alin. (1) își desfășoară activitatea în baza unui contract individual de muncă pe durată determinată, încheiat în condițiile legii, pe durata mandatului persoanelor prevăzute la art. 594 alin. (1).
- (4) Atribuțiile personalului prevăzut la alin. (1) se stabilesc, în condițiile legii, de către persoanele în subordinea cărora funcționează cabinetul, respectiv cancelaria.
- (5) Pentru personalul prevăzut la alin. (1) perioada în care a desfășurat activitate în această calitate se consideră vechime în specialitate.

Capitolul III

Drepturi și obligații ale personalului contractual din administrația publică

Drepturi și obligații generale ale personalului contractual

Art. 599

(1) Personalul contractual încadrat în autorități și instituții publice în baza unui contract individual de muncă exercită drepturile și îndeplinește obligațiile stabilite de legislația în vigoare în domeniul raporturilor de muncă și de contractele colective de muncă direct aplicabile.

(2) Personalul contractual încadrat în autorități și instituții publice în baza unui contract de management exercită drepturile și îndeplinește obligațiile stabilite de dispozițiile legale în vigoare direct aplicabile, precum și cele rezultate din executarea contractului.

Drepturile și obligațiile specifice ale personalului contractual

Art. 600

(1) Personalul contractual din administrația publică are aceleași drepturi și obligații ca și funcționarii publici, cu excepția celor care sunt specifice funcției publice.

(2) Personalului contractual din administrația publică nu i se aplică regimul incompatibilităților prevăzut de lege pentru funcționarii publici.

(3) Personalul contractual depune declarații de avere și interese numai în condițiile legii privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice.

(4) Personalul contractual are dreptul și obligația de a-și îmbunătăți în mod continuu abilitățile și pregătirea profesională. Autoritățile și instituțiile publice au obligația să elaboreze planul de perfecționare profesională a personalului contractual, pentru o perioadă de doi ani, precum și obligația să prevadă în buget sumele necesare pentru plata cursurilor de pregătire, formare și perfecționare profesională, a cheltuielilor de transport și masă, în condițiile legii.

(5) Dispozițiile art. 490, art. 491 și art. 553 alin. (1)-(9) se aplică în mod corespunzător și personalului contractual.

Salarizarea personalului contractual

Art. 601

(1) Salarizarea personalului contractual se face în condițiile legii-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.

(2) Personalul contractual trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar beneficiază de drepturile prevăzute de reglementările specifice în domeniu.

Obligații specifice pentru personalul contractual din cadrul aparatului propriu al consiliului local sau al consiliului județean

Art. 602

(1) Persoanele încadrate cu contract individual de muncă sau în baza unui contract de management în cadrul aparatului de specialitate al primarului și al președintelui consiliului județean, precum și cel al regiilor autonome aflate sub autoritatea consiliilor locale și consiliilor județene ori al societăților înființate de consiliile locale sau consiliile județene și care au funcția de președinte, vicepreședinte, director general, director, manager, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor ori alte funcții de conducere, precum și calitatea de acționar sau asociat la societățile cu capital privat sau cu capital majoritar de stat ori cu capital al unei unități administrativ-teritoriale nu pot încheia contracte de furnizare, de executare de lucrări, sau contracte de asociere cu autoritățile administrației publice locale din care fac parte, cu instituțiile sau regiile autonome de interes local aflate în subordinea ori sub autoritatea consiliului local sau județean respectiv ori cu societățile înființate de consiliile locale sau consiliile județene respective.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul în care funcțiile sau calitățile respective sunt deținute de soțul sau rudele de gradul I ale persoanei încadrate în baza unui contract individual de muncă sau în baza unui contract de management.

(3) Încălcarea de către persoana încadrată în baza unui contract individual de muncă sau în baza unui contract de management a obligației prevăzute la alin. (1) atrage încetarea de drept a raporturilor juridice în baza cărora își desfășoară activitatea.

(4) În aplicarea alin. (3), constatarea încetării raporturilor juridice contractuale se face prin ordin sau dispoziție a conducătorilor autorităților publice sau ai operatorilor economici prevăzuți la alin. (1).

Capitolul IV

Încadrarea și promovarea personalului contractual

Încadrarea și promovarea personalului contractual

Art. 603

(1) Încadrarea și promovarea personalului contractual se fac potrivit prevederilor din statute sau alte acte normative specifice domeniului de activitate, aprobate prin legi, hotărâri ale Guvernului sau act administrativ al ordonatorului principal de credite.

(2) În situația în care legea specială nu dispune altfel, promovarea personalului contractual se face de regulă pe un post vacant existent în statul de funcții.

(3) În situația în care nu există un post vacant, promovarea personalului contractual se poate face prin transformarea postului din statul de funcții în care acestea sunt încadrate într-unul de nivel imediat superior.

(4) Promovarea în grade sau trepte profesionale imediat superioare se realizează pe baza criteriilor stabilite prin regulament-cadru, ce se aprobă prin hotărâre a Guvernului, dacă nu este reglementată altfel prin statute sau alte acte normative specifice.

(5) Promovarea în grade sau trepte profesionale imediat superioare se face din 3 în 3 ani, în funcție de performanțele profesionale individuale, apreciate cu calificativul "foarte bine", cel puțin de două ori în ultimii 3 ani în care acesta s-a aflat în activitate, de către o comisie desemnată prin dispoziție a ordonatorului de credite bugetare, din care fac parte și sindicatele sau, după caz, reprezentanții salariaților.

(6) Activitatea profesională se apreciază anual, ca urmare a evaluării performanțelor profesionale individuale, de către conducătorul instituției publice, la propunerea șefului ierarhic, prin acordare de calificative: "foarte bine", "bine", "satisfăcător" și "nesatisfăcător". Ordonatorii principali de credite stabilesc criteriile de evaluare a performanțelor profesionale individuale prin raportare la nivelul funcției deținute de persoana evaluată, cu respectarea prevederilor în domeniul legislației muncii. Ordonatorii principali de credite pot stabili și alte criterii de evaluare în funcție de specificul domeniului de activitate.

(7) Ocuparea unui post vacant sau temporar vacant se face prin concurs sau examen pe baza regulamentului-cadru ce cuprinde principiile generale și care se aprobă prin hotărâre a Guvernului sau alte acte normative specifice.

(8) Ordonatorul principal de credite, în raport cu cerințele postului, poate stabili criteriile de selecție proprii în completarea celor prevăzute la alin. (7).

(9) Prevederile alin. (2)-(7) nu se aplică personalului prevăzut la Capitolul II.

Exercitarea cu caracter temporar a unei funcții de conducere de către personalul contractual

Art. 604

(1) Exercitarea cu caracter temporar a unei funcții de conducere se realizează prin numirea temporară a unei persoane angajate care îndeplinește condițiile specifice pentru ocuparea funcției de conducere și care nu a fost sancționată disciplinar, pe o perioadă de maximum 6 luni într-un an calendaristic, dacă în legile speciale nu se prevede altfel.

(2) În mod excepțional, perioada prevăzută la alin. (1) poate fi prelungită cu maximum 6 luni, dacă în legile speciale nu se prevede altfel.

(3) În perioada prevăzută la alin. (1) și (2), persoana beneficiază de drepturile salariale aferente funcției de conducere respective.

Soluționarea contestațiilor în legătură cu stabilirea unor drepturi ale personalului contractual

Art. 605

(1) Soluționarea contestațiilor în legătură cu stabilirea unor drepturi care se acordă, în condițiile legii, personalului contractual este de competența ordonatorilor de credite.

(2) Contestația poate fi depusă în termen de 15 zile lucrătoare de la data luării la cunoștință a actului administrativ de stabilire, modificare ori comunicare a refuzului de acordare adrepturilor în cauză, la sediul ordonatorului de credite.

(3) Ordonatorii de credite vor soluționa contestațiile în termen de 10 zile lucrătoare.

(4) Împotriva măsurilor dispuse potrivit prevederilor alin. (1) persoana nemulțumită se poate adresa instanței de contencios administrativ sau, după caz, instanței judecătorești competente potrivit legii, în termen de 30 de zile calendaristice de la data comunicării soluționării contestației în scris.

Capitolul V

Răspunderea personalului contractual din administrația publică

Tipurile de răspundere a personalului contractual

Art. 606

(1) Încălcarea de către personalul contractual cu vinovăție, a îndatoririlor de serviciu atrage răspunderea disciplinară, contravențională, civilă sau penală, după caz.

(2) Dispozițiile art. 537 și art. 538 se aplică în mod corespunzător.

Modalitatea de angajare a răspunderii personalului contractual

Art. 607

În cazurile expres prevăzute de lege, modalitatea de angajare a răspunderii personalului contractual se poate stabili prin act administrativ al conducerii autorității sau instituției publice în care persoana este încadrată sau, după caz, care este direct responsabilă cu gestionarea unui anumit domeniu ori sector de activitate.

Capitolul VI

Managementul personalului contractual din administrația publică și gestiunea raporturilor juridice

Gestiunea curentă a personalului contractual și a funcțiilor exercitate de acesta

Art. 608

(1) Gestiunea curentă a personalului contractual și a funcțiilor exercitate de acesta este organizată și realizată, în cadrul fiecărei autorități și instituții publice, de către compartimentul de resurse umane.

(2) Autoritățile și instituțiile publice au obligația de a transmite, în formatele/forma stabilită de instituțiile abilitate, informații cu privire la personalul contractual propriu instituțiilor publice cu atribuții în centralizarea sau gestionarea informațiilor cu privire la personalul din sectorul bugetar sau în elaborarea de politici publice cu privire la acesta.

Coordonarea și controlul normelor de conduită pentru personalul contractual

Art. 609

(1) Autoritățile și instituțiile publice au obligația de a coordona, controla și monitoriza respectarea normelor de conduită de către personalul contractual, din aparatul propriu, sau din instituțiile aflate în subordine, coordonare sau sub autoritate, cu respectarea prevederilor în domeniul legislației muncii și a legislației specifice aplicabile.

(2) Normele de conduită sunt obligatorii pentru personalul contractual din cadrul autorităților și instituțiilor publice.

(3) În scopul îndeplinirii corespunzătoare a activității de la alin. (1) autoritățile și instituțiile publice:

a) urmăresc aplicarea și respectarea în cadrul autorităților și instituțiilor publice a prevederilor prezentului Cod referitoare la conduita personalului contractual în exercitarea funcțiilor deținute;

b) soluționează petițiile și sesizările primite privind încălcarea prevederilor prezentului Cod referitoare la conduita personalului contractual în exercitarea funcțiilor deținute sau le transmite spre soluționare organului competent, conform legii;

c) elaborează analize și rapoarte privind respectarea prevederilor prezentului Cod referitoare la conduita personalului contractual în exercitarea funcțiilor deținute;

d) asigură informarea publicului, cu privire la conduita profesională la care este îndreptățit să se aștepte din partea personalului contractual în exercitarea funcției;

e) asigură informarea personalului contractual propriu cu privire la conduita ce trebuie respectată;

f) colaborează cu organizațiile neguvernamentale care au ca scop promovarea și apărarea intereselor legitime ale cetățenilor în relația cu personalul din administrația publică.

(4) Pentru informarea cetățenilor, compartimentele de relații publice din cadrul autorităților și instituțiilor publice au obligația de a asigura publicitatea și de a afișa normele privind conduita personalului propriu la sediul autorităților sau instituțiilor publice, într-un loc vizibil.

Soluționarea sesizărilor cu privire la încălcarea normelor de conduită de către personalul contractual

Art. 610

Sesizările cu privire la încălcarea normelor de conduită de către personalul contractual sunt analizate și soluționate cu respectarea prevederilor în domeniul legislației muncii.

Asigurarea transparenței cu privire la respectarea normelor de conduită

Art. 611

(1) Instituțiile și autoritățile publice întocmesc rapoarte anuale cu privire la respectarea normelor de conduită de către personalul contractual din aparatul propriu, sau din instituțiile aflate în subordine, coordonare sau sub autoritate.

(2) Raportul anual cu privire la respectarea normelor de conduită de către personalul contractual, se transmite Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

(3) Formatul și informațiile se stabilesc prin ordin al Președintelui Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

(4) Raportul trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente:

a) numărul și obiectul sesizărilor privind cazurile de încălcare a normelor de conduită profesională;

b) categoriile și numărul de angajați contractuali care au încălcat normele de conduită morală și profesională;

c) cauzele și consecințele nerespectării prevederilor referitoare la conduita personalului contractual în exercitarea funcțiilor deținute;

d) măsurile de prevenire și sau, după caz, sancțiunile aplicate

(5) Raportul se publică pe pagina de internet a autorităților și instituțiilor publice, iar publicarea se anunță prin comunicat difuzat printr-o agenție de presă.

Personalul contractual din cadrul autorităților administrative autonome

Art. 612

Dispozițiile prezentului Titlu se aplică în mod corespunzător și personalului contractual din cadrul autorităților administrative autonome.

Alte dispoziții legale aplicabile personalului contractual

Art. 613

(2) Dispozițiile prezentului Titlu se completează cu prevederile legislației muncii, precum și cu reglementările de drept comun civile, administrative sau penale, după caz.

PARTEA A VII-A **RĂSPUNDEREA ADMINISTRATIVĂ**

Titlul I **Dispoziții generale**

Răspunderea juridică

Art. 614

Răspunderea juridică reprezintă o formă a răspunderii sociale ce constă în ansamblul de drepturi și obligații conexe care, potrivit legii, se nasc ca urmare a săvârșirii unor fapte ilicite și constituie cadrul în care se aplică și se execută sancțiunile juridice, cu scopul asigurării restabilirii ordinii de drept.

Condițiile răspunderii juridice

Art. 615

Răspunderea juridică intervine dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) fapta ilicită;
- b) legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul vătămător;
- c) vinovăția.

Fapta ilicită

Art. 616

Fapta ilicită reprezintă acțiunea sau inacțiunea unei persoane fizice sau juridice prin care sunt vătămăte unele relații sociale apărute prin norme juridice sau se încalcă o normă de conduită obligatorie.

Formele răspunderii juridice în administrația publică

Art. 617

(1) Săvârșirea unor fapte ilicite, de către personalul din administrația publică, în exercitarea atribuțiilor ce îi revin, atrage răspunderea administrativă, civilă sau penală, după caz.

(2) Răspunderea civilă și penală se angajează conform legislației specifice.

Răspunderea administrativă

Art. 618

(1) Răspunderea administrativă reprezintă acea formă a răspunderii juridice ce constă în ansamblul de drepturi și obligații conexe de natură administrativă care, potrivit legii, se nasc ca urmare a săvârșirii unei fapte ilicite prin care se încalcă norme ale dreptului administrativ.

(2) Răspunderea se stabilește în funcție de forma de vinovăție și de contribuția efectivă la încălcarea legii.

(3) Răspunderea administrativă nu exclude și se poate completa cu alte forme ale răspunderii juridice, în condițiile legii.

Formele răspunderii administrative

Art. 619

Răspunderea administrativă poate fi disciplinară, contravențională sau patrimonială.

Principiile răspunderii administrative

Art. 620

(1) Principiul legalității răspunderii – răspunderea administrativă nu poată opera decât în condițiile sau în cazurile prevăzute de lege, în limitele stabilite de aceasta, conform unei anumite proceduri desfășurate de autoritățile investite în acest scop.

(2) Principiul justetei sau proporționalității răspunderii – corelarea sancțiunii aplicate cu gradul de pericol social al faptei ilicite săvârșite și cu întinderea pagubei, în cazul producerii unei pagube, cu forma de vinovăție constatată, printr-o corectă individualizare.

(3) Principiul celerității – momentul aplicării sancțiunii trebuie să fie cât mai aproape de cel al manifestării faptei ilicite, fără amânări sau tergiversări inutile, pentru ca rezonanța socială a sancțiunii aplicate să fie maximă sporind efectul preventiv al acesteia.

Titlul II

Răspunderea administrativ-disciplinară

Definiția

Art. 621

(1) Răspunderea administrativ-disciplinară reprezintă o formă a răspunderii administrative care intervine în cazul săvârșirii unei abateri disciplinare, în sensul încălcării de către demnitari, funcționari publici și asimilații acestora a îndatoririlor de serviciu și a normelor de conduită obligatorie prevăzute de lege.

(2) Răspunderea administrativ-disciplinară se stabilește cu respectarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare și este supusă controlului instanțelor de contencios administrativ, în condițiile legii.

Abaterea disciplinară

Art. 622

Abaterea disciplinară reprezintă fapta săvârșită cu vinovăție de către funcționarii publici, demnitari și asimilații acestora, care constă într-o acțiune sau inacțiune prin care se încalcă obligațiile ce le revin din raportul de serviciu, respectiv din exercitarea mandatului sau în legătură cu acesta și care le afectează statutul socio - profesional și moral.

Subiecții răspunderii administrativ-disciplinare

Art. 623

(1) Subiectul activ al răspunderii administrativ-disciplinare este autoritatea administrației publice sau orice entitate asimilată acesteia față de care se răsfrâng consecințele unei abateri disciplinare și în a cărei competență intră tragerea la răspundere a făptuitorului.

(2) Subiectul pasiv al răspunderii administrativ-disciplinare este persoana care a săvârșit o abatere disciplinară.

Individualizarea sancțiunii administrativ-disciplinare

Art. 624

(1) La individualizarea sancțiunii disciplinare se va ține seama de cauzele și gravitatea abaterii disciplinare, de împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, de forma de vinovăție a autorului și de consecințele abaterii, de comportarea generală în exercitarea funcției publice, precum și de existența în antecedentele acestuia a altor sancțiuni administrativ-disciplinare care nu au fost radiate în condițiile legii.

(2) În cazul în care fapta a fost sesizată și ca abatere disciplinară și ca infracțiune, procedura angajării răspunderii disciplinare se suspendă până la dispunerea clasării dosarului ori renunțării la urmărirea penală sau până la data la care instanța judecătorească dispune achitarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei sau încetarea procesului penal.

Titlul III

Răspunderea administrativ-contravențională

Definiție

Art. 625

Răspunderea administrativ-contravențională reprezintă o formă a răspunderii administrative, care intervine în cazul săvârșirii unei contravenții identificată potrivit legislației specifice în domeniul contravențiilor.

Regimul juridic aplicabil

Art. 626

(1) Regimul juridic general aplicabil în materie contravențională este stabilit legea-cadru privind regimul juridic al contravențiilor.

(2) Prin legi, ordonanțe sau hotărâri ale Guvernului se pot stabili și sancționa contravenții în domeniul administrativ - contravențional.

Titlul IV

Răspunderea administrativ-patrimonială

Definiție

Art. 627

Răspunderea administrativ-patrimonială reprezintă o formă a răspunderii administrative care constă în obligarea statului sau, după caz, a unităților administrativ-teritoriale la repararea pagubelor cauzate unei persoane fizice sau juridice prin orice eroare judiciară, pentru limitele serviciului public, printr-un act administrativ ilegal sau prin refuzul nejustificat al administrației publice de a rezolva o cerere privitoare la un drept recunoscut de lege sau la un interes legitim.

Răspunderea statului pentru prejudiciile cauzate

Art. 628

(1) Statul răspunde patrimonial pentru condamnarea sau arestarea pe nedrept a unei persoane nevinovate, ca urmare a unor greșeli intervenite în procesul de înfăptuire a justiției penale.

(2) Răspunderea prevăzută la alin. (1) se angajează cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) existența unei hotărâri judecătorești prin care se soluționează un litigiu definitiv;
- b) existența unei hotărâri judecătorești pronunțată în urma exercitării căilor extraordinare de atac, prin care se constată eroarea judiciară;
- c) formularea, conform legii de către persoana vătămată a pretențiilor pentru repararea prejudiciului cauzat prin eroarea judiciară.

Condițiile răspunderii exclusive a autorităților administrației publice pentru limitele serviciului public

Art. 629

Autoritățile administrației publice răspund patrimonial exclusiv pentru limitele serviciului public cu îndeplinirea următoarelor condiții:

- a) existența unui serviciu public care prin natura sa conține riscul producerii anumitor prejudicii pentru beneficiari;
- b) existența unui prejudiciu material sau moral, după caz, al unei persoane fizice sau al unei juridice;
- c) existența unei legături de cauzalitate între riscul utilizării serviciului public și paguba persoanei fizice sau, după caz, a persoanei juridice.

Răspunderea administrativ-patrimonială solidară pentru prejudicii cauzate prin acte administrative

Art. 630

(1) Autoritățile administrației publice răspund patrimonial, din bugetul propriu, pentru pagubele materiale sau morale cauzate prin acte administrative, prin refuzul nejustificat de a soluționa o cerere sau prin nesoluționarea în termen a acesteia.

(2) Dacă se solicită plata unor despăgubiri pentru prejudiciul cauzat ori pentru întârziere, în situațiile în care este dovedită culpa demnitarului, a funcționarului public sau a personalului contractual, acesta răspunde patrimonial solidar cu autoritatea sau instituția publică dacă nu a respectat prevederile legale specifice atribuțiilor stabilite prin fișa postului sau prin lege.

Răspunderea administrativ-patrimonială solidară pentru prejudicii cauzate în legătură cu punerea în valoare a bunurilor și a serviciilor publice

Art. 631

Autoritățile administrației publice și personalul acestora răspund patrimonial solidar pentru pagube produse domeniului public ori privat ca urmare a organizării sau funcționării a serviciului public cu nerespectarea prevederilor legale în vigoare.

Condițiile răspunderii administrativ-patrimoniale

Art. 632

Răspunderea administrativ-patrimonială este angajată dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) actul administrativ contestat este ilegal;
- b) actul administrativ ilegal este cauzator de prejudicii materiale sau morale;
- c) existența unui raport de cauzalitate între actul ilegal și prejudiciu;
- d) existența culpei autorității publice și/sau a personalului acesteia.

Răspunderea patrimonială a personalului autorităților sau instituțiilor publice în legătură cu atribuțiile delegate

Art. 633

Personalul autorităților sau instituțiilor publice căruia i se delegă în scris atribuții răspunde pentru prejudiciile cauzate în legătură cu exercitarea atribuțiilor delegate, în solidar cu persoana care are competența delegării. Actul de delegare trebuie să prevadă limitele acesteia. Este nulă delegarea dată peste pregătirea și experiența profesională a persoanei căreia îi sunt delegate atribuții.

PARTEA A VIII-A SERVICII PUBLICE

Titlul I Principiile și clasificarea serviciilor publice

Principiile specifice aplicabile serviciilor publice

Art. 634

(1) Înființarea, organizarea și prestarea serviciilor publice se realizează potrivit principiilor transparenței, egalității de tratament, continuității, adaptabilității, accesibilității și al furnizării serviciilor publice la standarde de calitate.

(2) Principiul transparenței presupune respectarea de către autoritățile administrației publice a obligației de a informa cu privire la modul de stabilire a activităților componente și a obiectivelor, la modul de reglementare, organizare, funcționare, finanțare, prestare și evaluare a serviciilor publice, precum și la măsurile de protecție a utilizatorilor și la mecanismele de soluționare a reclamațiilor și litigiilor.

(3) Principiul egalității de tratament în prestarea serviciilor publice presupune eliminarea oricărei discriminări a beneficiarilor serviciilor publice bazate, după caz, pe criterii de origine etnică sau rasială, religie, vârstă, gen, orientare sexuală, dizabilitate, precum și asigurarea aplicării unor reguli, cerințe și criterii identice pentru toate autoritățile și organismele prestatoare de servicii publice, inclusiv în procesul de delegare a serviciului public.

(4) În prestarea serviciilor publice, autoritățile și instituțiile publice, precum și organismele prestatoare de servicii publice au obligația respectării principiului continuității, definit la art. 12.

(5) Principiul adaptabilității serviciului public presupune faptul că, în vederea îndeplinirii obiectivelor sale, administrația publică trebuie să se adapteze în mod continuu nevoilor societății.

(6) Principiul accesibilității presupune asigurarea accesului la serviciile publice pentru toți beneficiarii, în special la acele servicii care răspund unor nevoi de bază ale acestora; accesibilitatea impune luarea în considerare, încă din faza de fundamentare a înființării serviciului public, a aspectelor referitoare la cost, disponibilitate, adaptare, proximitate.

(7) Principiul furnizării serviciilor publice la un nivel ridicat de calitate presupune stabilirea și monitorizarea indicatorilor de calitate pentru fiecare serviciu public, pe toată durata de furnizare a acestora. Autoritățile administrației publice și organismele prestatoare de servicii publice sunt obligate să respecte standardele de calitate și/sau de cost stabilite pentru serviciile publice.

(8) Principiul responsabilității asigurării serviciului public presupune existența unei autorități publice competente cu asigurarea serviciului public, independent de modalitatea de gestiune și de furnizare/prestare a acestuia către beneficiar.

Categorii de servicii publice

Art. 635

(1) În funcție de conținutul activității, serviciile publice pot fi servicii de interes economic general și servicii non-economice de interes general.

(2) Din punct de vedere al competenței teritoriale de a răspunde nevoilor de interes public serviciile publice pot fi servicii publice de interes național și servicii publice de interes local. Serviciile publice de interes național sunt serviciile publice care răspund nevoilor cu caracter general ale întregii populații și care, datorită naturii și importanței, sunt în competența autorităților administrației publice centrale; serviciile publice de interes local sunt serviciile publice care răspund în principal nevoilor comunităților locale și care sunt realizate în mod optim prin acțiunea autorităților administrației publice locale.

(3) În funcție de modalitățile de realizare a prestării serviciile publice sunt servicii publice prestate/furnizate în mod unitar fie de către o autoritate publică, fie de către un organism prestator de servicii publice și servicii publice prestate/furnizate în comun de către una sau mai multe autorități publice sau de una sau mai multe organisme prestatoare de servicii publice.

Obligațiile de serviciu public

Art. 636

(1) Obligațiile de serviciu public reprezintă cerințe și îndatoriri specifice impuse organismelor prestatoare în fiecare sector al serviciilor publice de către legiuitor sau de către autoritățile administrației publice competente cu reglementarea, autorizarea sau gestiunea serviciului public respectiv.

(2) Obligațiile de serviciu public presupun, în principal, asigurarea serviciului universal, continuitatea și suportabilitatea serviciului, precum și măsuri de protecție a beneficiarului.

Respectarea legislației Uniunii Europene privind serviciile

Art. 637

Stabilirea activităților componente, a misiunii, a procedurii de atribuire, a compensației, după caz, precum și prestarea serviciilor publice se realizează în conformitate cu standardele și cerințele stabilite de legislația incidentă în domeniu a Uniunii Europene aplicabilă în statele membre.

Serviciile de interes economic general

Art. 638

(1) Serviciile de interes economic general sunt activitățile economice care sunt desfășurate în vederea satisfacerii unei/ unor nevoi de interes public, pe care piața nu le-ar asigura sau le-ar asigura în alte condiții, pentru care autoritățile administrației publice stabilesc obligații specifice de serviciu public.

(2) Serviciile de interes economic general sunt furnizate direct de către o autoritate a administrației publice sau, după caz, de către organisme prestatoare de servicii publice sub monitorizarea și controlul autorității administrației publice competente.

(3) Serviciile publice de interes economic general se disting de serviciile non-economice de interes general prin caracterul economic al activității desfășurate.

(4) În sensul prezentului Cod, prin caracter economic al unui serviciu public se înțelege particularitatea acestuia care generează profit, prin activitatea/activitățile prestate pe piață.

Serviciile non-economice de interes general

Art. 639

Serviciile non-economice de interes general reprezintă activitățile care nu au caracter economic și sunt desfășurate în vederea satisfacerii unei/unor nevoi de interes public direct de către o autoritate a administrației publice sau de către organismele prestatoare de servicii publice sub monitorizarea și controlul acesteia.

Titlul II

Reglementarea și înființarea serviciilor publice

Stabilirea caracterului de serviciu public

Art. 640

Caracterul de serviciu public al unei activități sau al unui ansamblu de activități se recunoaște prin acte normative.

Actul de reglementare/înființare a unui serviciu public

Art. 641

Actul normativ prin care se reglementează și/sau se înființează un serviciu public trebuie să conțină cel puțin următoarele elemente:

- a) activitatea sau activitățile care constituie serviciul public respectiv;
- b) obiectivele serviciului public;
- c) tipul de serviciu public;
- d) obligațiile de serviciu public, dacă este cazul;

- e) structura responsabilă pentru prestarea serviciului public;
- f) modalitățile de gestiune;
- g) sursele de finanțare;
- h) modalități de monitorizare, evaluare și control a modului de furnizare a serviciului public;
- i) sancțiuni;
- j) standarde de calitate și de cost, în cazul în care acestea sunt stabilite potrivit legii;
- k) alte elemente stabilite prin lege.

Competența de reglementare în domeniul serviciilor publice

Art. 642

Autoritățile de reglementare în domeniul serviciilor publice se stabilesc prin lege.

Competența de înființare/ organizare a structurii responsabile cu furnizarea/ prestarea serviciilor publice

Art. 643

(1) Autoritățile administrației publice centrale, prin acte normative, au competența de înființare/organizare a structurilor responsabile pentru prestarea serviciilor publice de interes național.

(2) Autoritățile administrației publice locale, prin acte administrative, au competența de înființare/organizare a structurilor responsabile pentru prestarea serviciilor care răspund în principal, nevoilor specifice colectivității locale.

Titlul III

Gestiunea serviciilor publice

Modalitățile de gestiune ale unui serviciu public

Art. 644

Modalitățile de gestiune ale unui serviciu public sunt:

- a) gestiunea directă;
- b) gestiunea delegată.

Gestiunea directă

Art. 645

(1) Gestiunea directă este modalitatea de gestiune prin care o autoritate a administrației publice își asumă/ exercită nemijlocit competența care îi revine cu privire la prestarea unui serviciu public potrivit legii sau actului de reglementare/înființare a serviciului public.

(2) Gestiunea directă se poate realiza de către o autoritate a administrației publice, de către structurile cu sau fără personalitate juridică ale acesteia sau de către societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al statului sau al unității administrativ-teritoriale înființate de autoritățile administrației publice, după caz, în condițiile prevăzute de lege pentru fiecare serviciu public.

Gestiunea delegată

Art. 646

(1) Gestiunea delegată este modalitatea de gestiune prin care prestarea serviciului public se realizează în baza unui act de delegare și/sau a unei autorizări din partea autorității competente, de către organismele prestatoare de servicii publice, altele decât cele prevăzute la art. 645 alin. (2).

(2) Gestiunea delegată poate implica dreptul organismului prestator de servicii publice de a utiliza infrastructura aferentă serviciului delegat, printr-una dintre modalitățile prevăzute de legislația aplicabilă fiecărui tip de serviciu.

Actul de delegare pentru serviciile de interes economic general

Art. 647

(1) Actul de delegare către un operator economic a prestării serviciului de interes economic general este act administrativ și trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente, cu excepția cazului în care prin legi speciale se prevede altfel:

- a) conținutul obligațiilor de serviciu public;
- b) organismul prestator al serviciului/serviciilor publice și, dacă este cazul, teritoriul pe care prestează;
- c) natura oricăror drepturi speciale acordate organismului prestator de servicii publice de către legiuitor sau de către autoritatea administrației publice competente;
- d) o descriere a mecanismului de compensare și a parametrilor de calcul, control și revizuire a compensației acordate pentru prestarea serviciului public;
- e) modalitățile de evitare a supracompensării și de recuperare a unei eventuale supracompensării;
- f) drepturi exclusive acordate, în condițiile legii, organismului prestator de servicii publice de către legiuitor sau de către autoritatea administrației publice competente;
- g) cazuri și situații de încetare a actului de delegare.

(2) Parametrii pe baza cărora se calculează compensația trebuie stabiliți înainte de identificarea organismului prestator în mod obiectiv, respectându-se principiile transparenței și a liberei concurențe.

(3) Compensația nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru acoperirea integrală sau parțială a costurilor suportate pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public, luând în considerare veniturile rezultate și un profit rezonabil.

Competența de monitorizare și control a modului de prestare a serviciilor publice

Art. 648

Autoritățile administrației publice au obligația de a monitoriza, evalua și controla modul de prestare a serviciilor publice din sfera lor de competență, indiferent de modalitatea de gestiune adoptată, în limitele competențelor stabilite de legislația aplicabilă fiecărui tip de serviciu public.

Titlul IV

Desființarea serviciilor publice

Situații de desființare a serviciilor publice

Art. 649

În situația în care un serviciu public nu mai răspunde unei nevoi de interes public se decide încetarea prestării serviciului public printr-un act de același nivel cu cel prin care a fost înființat, la inițiativa autorității competente și în urma consultării publice.

Competența de desființare a structurii responsabile cu furnizarea/prestarea serviciilor publice

Art. 650

Desființarea sau dizolvarea structurii/structurilor responsabile pentru prestarea serviciului public se realizează la inițiativa autorității administrației publice centrale competente, în cazul serviciilor publice de interes național, și la inițiativa autorității administrației publice locale, în cazul serviciilor publice de interes local.

PARTEA A IX-A
DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art. 651

(1) Prezentul Cod intră în vigoare în termen de 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu următoarele excepții:

a) prevederile art. 89 și art. 90 intră în vigoare în termen de 60 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României a prezentului Cod;

b) prevederile art. 450, art. 453 alin. (4) și art. 532 intră în vigoare la 1 ianuarie 2018;

c) prevederile art. 516 alin. (2) - (7), art. 518 și art. 531 intră în vigoare la 1 ianuarie 2020;

d) prevederile art. 164-173, art. 195, art. 223 și art. 234 alin. (3) intră în vigoare începând cu data alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale organizate în anul 2020.

(2) În termen de 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României a prezentului Cod se abrogă următoarele acte normative:

a) Legea nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 658 din 21 iulie 2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 8 decembrie 1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) Legea nr. 90/2001 pentru organizarea și funcționarea Guvernului și a ministerelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 164 din 2 aprilie 2001, cu modificările și completările ulterioare;

d) Legea nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 300 din 28 iunie 1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

e) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2009 privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 9 martie 2009, aprobată cu modificări prin Legea nr. 198/2013, cu modificările și completările ulterioare;

f) Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 204 din 23 aprilie 2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția art. 30-34, 55¹, art. 89, art. 90 și art. 99¹ care se abrogă la data alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale organizate în anul 2020;

g) Ordonanța Guvernului nr. 35/2002 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a consiliilor locale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 2 februarie 2002, cu modificările și completările ulterioare;

h) Ordonanța Guvernului nr. 53/2002 privind Statutul-cadru al unității administrativ-teritoriale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 633 din 27 august 2002, cu modificările și completările ulterioare;

i) Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 7 octombrie 2004, cu modificările și completările ulterioare;

j) Legea cadru nr. 195/2006 a descentralizării, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 453 din 25 mai 2006;

k) Ordonanța Guvernului nr. 32/1998 privind organizarea cabinetului demnitarului din administrația publică centrală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 42 din 30 ianuarie 1998, aprobată cu modificări prin Legea nr. 760/2001, cu modificările și completările ulterioare;

l) Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 157 din 23 februarie 2004, republicată;

m) Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1105 din 26 noiembrie 2006;

n) Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 24 noiembrie 1998, cu modificările și completările ulterioare;

o) Legea nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 139 din 2 iunie 1994, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

p) Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 853 din 20 decembrie 2010, modificată și completată prin Legea nr. 90 din 6 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 407 din 9 iunie 2011, cu excepția art. 2 alin. (3) care se abrogă în termen de 60 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României a prezentului Cod;

q) Legea nr. 132/1997 privind rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 18 iulie 1997, republicată;

r) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 569 din 30 iunie 2006, cu modificările și completările ulterioare;

s) Hotărârea Guvernului nr. 168/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 146 din 28 februarie 2007;

t) Articolele 72 - 79, 84 - 98 și 111 ale Titlului IV Conflictul de interese și regimul incompatibilităților în exercitarea demnităților publice și funcțiilor publice și art. XVI alin. (2) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 21 aprilie 2003, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În termen de 60 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României a prezentului Cod se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 53/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 84 din 1 februarie 2011.

Art. 652

Termenele prevăzute în prezentul Cod se calculează conform Codului de procedură civilă.

Art. 653

Pentru situațiile de dizolvare a consiliului local, respectiv a consiliului județean pentru care procedura de dizolvare a fost demarată anterior intrării în vigoare a prevederilor prezentului Cod, se aplică legea în vigoare la data inițierii acestora.

Art. 654

(1) În cazurile de încetare a mandatului consilierului local, respectiv județean prevăzute la art. 255 alin. (2) lit. b), g), h), i), k), pentru care nu a fost adoptată hotărârea de constatare a încetării mandatului anterior intrării în vigoare a prezentului Cod, secretarul unității administrativ-teritoriale transmite referatul constatator la prefect în termen de 30 zile de la intrarea în vigoare a prezentului Cod, în vederea emiterii ordinului de constatare a încetării mandatului.

(2) Pentru cazurile de încetare a mandatului consilierului local, respectiv județean prevăzute la art. 255 alin. (2) lit. a), c) – f) și l), pentru care autoritatea deliberativă nu a adoptat până la data intrării în vigoare a prevederilor prezentului Cod hotărârea de constatare a încetării mandatului de consilier local, respectiv consilier județean, după caz, prefectul emite ordinul de constatare a încetării mandatului în termen de 30 zile de la intrarea în vigoare a prezentului Cod.

Art. 655

Până la data alegerilor autorităților administrației publice locale din anul 2020, pentru locurile de consilier local, respectiv consilier județean a căror vacantare a fost constatată, prin ordin al prefectului

sau prin hotărâre a consiliului local, respectiv a consiliului județean, după caz, în condițiile art. 255, comunicarea acestor acte administrative se realizează către consiliul local, respectiv către consiliul județean în vederea validării mandatului supleantului desemnat de partidul politic/alianța politică/alianța electorală respectivă, cu respectarea normelor în vigoare.

Art. 656

Prevederile referitoare la numărul viceprimarilor pentru sectoarele municipiului București prevăzut la art. 215 alin. (1) devin aplicabile începând cu alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2020.

Art. 657

Prin derogare de la prevederile art. 263 alin. (2), până la data de 31 decembrie 2021, indemnizația maximă lunară de care beneficiază consilierii locali pentru participarea la numărul maxim de ședințe este de până la 10% din indemnizația lunară a primarului, președintelui consiliului județean sau primarului general al municipiului București, după caz, exclusiv majorările prevăzute la art. 16 alin. (2) din Legea nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

Art. 658

(1) Autoritățile administrației publice centrale, care la data intrării în vigoare a prezentului Cod nu au actualizat inventarul bunurilor din domeniul public prevăzut la art. 308 alin. (1), au obligația de a actualiza inventarul în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului Cod.

(2) Ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale au obligația ca, în termen de 12 luni de la actualizarea inventarului prevăzut la alin. (1), să demareze procedura privind înscrierea imobilelor din domeniul public al statului în sistemul integrat de cadastru și carte funciară.

(3) Nerespectarea prevederilor alin. (1) și (2) constituie contravenții și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei.

(4) Constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor privind inventarul bunurilor din domeniul public al statului se fac de către ministerul cu atribuții în domeniul finanțelor publice prin structurile proprii abilitate în acest sens.

(5) Dispozițiile prezentului articol se completează în mod corespunzător cu dispozițiile legislației privind regimul juridic al contravențiilor.

(6) În cazul unităților administrativ-teritoriale pentru care la data intrării în vigoare a prezentului Cod nu a fost atestată apartenența bunurilor la domeniul public de interes local, aplicarea prevederilor art. 309 se realizează în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului Cod.

(7) Primarii sectoarelor municipiului București au obligația de a transmite primarului general al Municipiului București toate informațiile necesare pentru întocmirea inventarului bunurilor care alcătuiesc domeniul public al municipiului București.

(8) Comisiile prevăzute la art. 309 alin. (2), care la data intrării în vigoare a prezentului Cod nu au actualizat inventarele domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, au obligația de a le actualiza în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului Cod.

(9) Modificările inventarelor bunurilor aparținând domeniului public al unităților administrativ-teritoriale atestate prin hotărâre a Guvernului, anterior intrării în vigoare a prezentului Cod, se atestă prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, orașului sau municipiului, după caz.

Art. 659

(1) Procedurilor de dare în administrare, concesiune, închiriere, respectiv dare în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică, precum și celor de închiriere și de vânzare a bunurilor proprietate privată, demarate anterior intrării în vigoare a prevederilor prezentului Cod, li se aplică legea în vigoare la data inițierii acestora.

(2) Procedurilor de expropriere demarate anterior intrării în vigoare a prezentului Cod, în baza Legii nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică și a Legii nr. 255/2010 privind

exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, li se aplică legea în vigoare la data inițierii acestora.

(3) Procedurilor de atestare a inventarului bunurilor aparținând domeniului public al unităților administrativ-teritoriale demarate anterior intrării în vigoare a prezentului Cod, în baza Legii nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, li se aplică legea în vigoare la data inițierii acestora.

Art. 660

(1) În termen de 60 zile de la data intrării în vigoare a prezentului Cod, prin hotărâre a Guvernului, se aprobă normele metodologice privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică.

(2) Până la adoptarea hotărârii Guvernului prevăzută la alin. (1) se aplică în mod corespunzător dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 53/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 84 din 1 februarie 2011.

(3) În termen de 60 zile de la data intrării în vigoare a prezentului Cod, prin hotărâre a Guvernului, se aprobă Lista reprezentanților statului, în calitatea sa de expropriator.

(4) Până la adoptarea hotărârii Guvernului prevăzute la alin. (3) se aplică în mod corespunzător dispozițiile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local.

Art. 661

În termen de 60 zile de la data intrării în vigoare a prezentului Cod, prin hotărâre a Guvernului, se aprobă normele privind valorificarea bunurilor mobile aparținând statului sau unităților administrativ-teritoriale

Art. 662

(1) Funcțiile publice de prefect, subprefect și inspector guvernamental se desființează la 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului Cod.

(2) Pe o perioadă de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului Cod, funcțiile de prefect, subprefect și inspector guvernamental sunt funcții publice din categoria înalților funcționari publici iar regimul juridic aplicabil este cel prevăzut de Titlul II al Părții a VI-a pentru funcțiile publice din categoria înalților funcționari publici.

(3) În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a Titlului II al Părții a VI-a, înalților funcționari publici numiți definitiv până la împlinirea acestui termen în funcțiile publice de prefect, subprefect și inspector guvernamental, li se aplică una dintre următoarele măsuri:

a) mobilitate într-o funcție publică din categoria înalților funcționari publici;

b) transfer într-o funcție publică din categoria funcțiilor publice de conducere sau execuție;

c) mutare definitivă într-o funcție publică din categoria funcțiilor publice de conducere sau execuție;

d) eliberarea din funcția publică în condițiile prevăzute la art. 569 alin. (1) lit. c), la împlinirea termenului prevăzut la alin. (1), dacă nu a ocupat o altă funcție publică în condițiile prevăzute la lit. a)-c).

(4) Modalitățile de modificare a raportului de serviciu al prefectului sau al subprefectului prevăzute la alin. (3) lit. a)-c) își produc efectele la împlinirea termenului prevăzut la alin. (1).

(5) În situația prevăzută la alin. (3) lit. d) preavizul se emite astfel încât să fie respectat termenul prevăzut la alin. (1).

(6) La data eliberării din funcția publică în condițiile prevăzute la alin. (3) lit. d) înalții funcționari publici care au ocupat funcțiile publice de prefect, subprefect și inspector guvernamental intră în corpul de rezervă gestionat de Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

Art. 663

(1) Autoritățile și instituțiile publice au obligația ca în termen de maximum 60 de zile de la data intrării în vigoare a Titlului II al Părții a VI-a să stabilească în cadrul organigramei funcția publică/funcțiile publice de execuție de consilier achiziții publice prin schimbarea denumirii funcțiilor

publice de execuție care au în atribuțiile postului activități de achiziție publică mai mult de 50% sau prin transformarea ori înființarea unei/unor funcții publice de consilier achiziții publice în situația în care nu există funcții publice de execuție cu atribuții aferente activității de achiziții publice.

(2) Funcționarii publici care la data intrării în vigoare a prezentului Cod ocupă funcții publice care implică desfășurarea de activități de achiziție publică, în proporție mai mare de 50% din atribuțiile aferente funcției publice ocupate, vor fi numiți în noile funcții publice de consilier achiziții publice în maximum 30 de zile de la termenul prevăzut la alin. (1).

(3) Procedura de stabilire în structura de posturi a funcțiilor de consilier sistem funcție publică în structura de posturi a Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, respectiv a funcțiilor de consilier sistem achiziții publice în structura de posturi a Agenției Naționale pentru Achiziții Publice se stabilește prin hotărâre a Guvernului la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, respectiv a Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a Titlului II din prezentul Cod.

Art. 664

În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentului Cod, funcționarii publici numiți în funcții publice anterior intrării în vigoare acestuia pentru care este necesară reîncadrarea în noile funcții publice, se reîncadrează în noile funcții publice, cu respectarea prevederilor privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice în vigoare.

Art. 665

Condițiile de vechime în specialitate prevăzute la art. 446 alin. (4) lit.e), art. 517 alin. (1) lit. a) și alin. (2) și art. 526 alin. (1) lit. a), precum și condițiile de studii prevăzute la art. 446 alin. (4) lit. c) și art. 517 alin. (3) nu se aplică funcționarilor publici care au îndeplinit condițiile prevăzute de lege pentru ocuparea funcției publice la data numirii în funcția publică.

Art. 666

(1) De la data intrării în vigoare a Titlului II al Părții a VI-a cu excepțiile prevăzute la art. 651 alin. (1) lit. d) și până la data intrării în vigoare a dispozițiilor art. 516 alin. (2) - (7) și ale art. 518, cu excepția situației reglementate la art. 669, concursurile de recrutare pentru funcțiile publice vacante din autoritățile și instituțiile publice centrale sunt organizate, în condițiile legii, astfel:

a) de către Comisia de concurs pentru recrutarea înalților funcționari publici și Comisia de soluționare a contestațiilor pentru recrutarea înalților funcționari publici, numite prin Decizia Prim-ministrului în vigoare la data intrării în vigoare a prezentului Cod;

b) de către autorități și instituții publice, pentru ocuparea funcțiilor publice de conducere și de execuție de stat, teritoriale și locale generale și specifice.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) lit. b), autoritățile și instituțiile publice din administrația publică au obligația de a înștiința Agenția Națională a Funcționarilor Publici cu cel puțin 10 zile înainte de publicarea/ inițierea procedurii de organizare și desfășurare a concursurilor. În situația în care Agenția Națională a Funcționarilor Publici constată că nu sunt îndeplinite condițiile legale privind organizarea și desfășurarea concursurilor, notifică instituția organizatoare în vederea îndeplinirii condițiilor legale.

(3) Înștiințarea va cuprinde în mod obligatoriu următoarele:

a) identificarea funcțiilor publice vacante prin denumire, categorie, clasă și, după caz, grad profesional, precum și compartimentul din care fac parte;

b) condițiile de studii de specialitate și, după caz, alte condiții specifice prevăzute în fișa postului pentru fiecare funcție publică vacantă;

c) data propusă pentru organizarea concursului.

(4) Anunțul privind concursul se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a și pe site-ul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, cu cel puțin 30 de zile înainte de data desfășurării concursului și numai în condițiile prevăzute la art. 454 alin. (4)-(7). Prin excepție, termenul de 30 de zile poate fi redus la 15 zile pentru concursul organizat în vederea ocupării funcțiilor publice de execuție temporar vacante.

(5) În situația în care Agenția Națională a Funcționarilor Publici nu comunică un punct de vedere în termen de 10 zile de la comunicare, documentele justificative aferente procedurii de concurs sunt considerate a fi aprobate tacit.

(6) Instituția publică notificată de Agenția Națională a Funcționarilor Publici cu privire la necesitatea remedierii documentelor justificative aferente procedurii de concurs este obligată să retransmită documentația revizuită în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la primirea notificării.

(7) În situația prevăzută la alin. (6), dacă instituția publică notificată nu transmite documentația revizuită în termenul de 5 zile lucrătoare sau continuă procedura prin publicarea anunțului de concurs, Agenția Națională a Funcționarilor Publici poate dispune suspendarea procedurii de organizare/desfășurare a concursurilor.

(8) Membrii comisiei de concurs ori ai comisiei de soluționare a contestațiilor, candidații sau orice persoană interesată pot sesiza Agenția Națională a Funcționarilor Publici în situația nerespectării de către autoritățile și instituțiile publice a procedurii de organizare și desfășurare a concursurilor. Pe baza analizei sesizării formulate, în cazul în care constată că nu sunt îndeplinite condițiile legale privind organizarea și desfășurarea concursurilor, Agenția Națională a Funcționarilor Publici notifică în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea înștiințării instituția sau autoritatea publică în vederea remedierii acestora.

(9) Competența de organizare a concursurilor prevăzută la alin. (1) este aceeași și pentru concursurile de promovare. Procedura de organizare a concursului prevăzută în prezentul articol se aplică în mod corespunzător și pentru concursurile de promovare.

(10) Pentru concursurile organizate pentru ocuparea funcțiilor publice de conducere, Agenția Națională a Funcționarilor Publici desemnează un reprezentant al acestei instituții în comisia de concurs.

(11) În situația prevăzută la alin. (10) reprezentantul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici poate fi desemnat din cadrul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici sau, după caz, din cadrul;

a) instituției prefectului pentru concursurile organizate pentru autoritățile și instituțiile publice deconcentrate, la propunerea prefectului județului respectiv;

b) instituției prefectului sau consiliului județean pentru concursurile organizate de către autoritățile și instituțiile publice din administrația publică locală.

(12) Pentru concursurile organizate pentru ocuparea funcțiilor publice de execuție, autoritățile și instituțiile publice care organizează concursurile pot solicita Agenției Naționale a Funcționarilor Publici desemnarea unui reprezentant pentru a face parte din comisia de concurs. În cazul în care Agenția Națională a Funcționarilor Publici, nu desemnează un reprezentant pentru a face parte din comisia de concurs sau nu comunică un răspuns în termen de 10 zile de la primirea solicitării, autoritatea sau instituția publică poate solicita instituției prefectului sau consiliului județean, după caz, desemnarea unui reprezentant în comisia de concurs.

(13) Prin excepție de la prevederile privind deplasarea personalului din administrația publică, cheltuielile aferente deplasării persoanelor prevăzute la alin. (11) și (12) pentru a participa la comisiile de concurs se suportă de către autoritățile și instituțiile publice care organizează concursul.

(14) Pot participa la concursul de recrutare și persoane care au deja calitatea de funcționar public. În cazul în care o persoană care are calitatea de funcționar public este declarată admisă la un concurs de recrutare pentru ocuparea unei alte funcții publice, raportul de serviciu al funcționarului public încetează, prin una dintre modalitățile prevăzute de lege, și ia naștere un nou raport de serviciu prin emiterea unui act administrativ de numire în funcția publică, în condițiile legii.

Art. 667

Până la intrarea în vigoare a normelor prevăzute la art. 678 alin. (1), concursurile de recrutare și promovare se desfășoară cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 611/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 668

(1) Concursurile de recrutare și promovare pentru care a fost demarată procedura de organizare și desfășurare până la data intrării în vigoare a prezentului Cod se desfășoară în continuare cu aplicarea

corespunzătoare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 611/2008, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Condițiile de vechime în specialitate prevăzute la art. 446 alin. (4) lit. e), art. 517 alin. (1) lit. a) și alin. (2) și la art. 526 alin. (1) lit. a), precum și condițiile de studii prevăzute la art. 446 alin. (4) lit. c) și la art. 517 alin. (3) nu se aplică pentru ocuparea funcțiilor publice pentru care s-a inițiat până la data intrării în vigoare a prezentului Cod, procedura de organizare și desfășurare a concursurilor în condițiile prevăzute de Hotărârii Guvernului nr. 611/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 669

(1) În vederea implementării dispozițiilor prevăzute la art. 516, la nivelul autorităților și instituțiilor publice se instituie un proiect pilot de organizare a concursului de ocupare a unor funcții publice vacante.

(2) Proiectul pilot se derulează în perioada 1 ianuarie 2018 – 31 decembrie 2019.

(3) Proiectul pilot se derulează pentru:

a) funcțiile publice de grad profesional debutant din cadrul autorităților și instituțiile publice ale administrației publice centrale;

b) funcțiile publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici.

(4) Concursul pentru ocuparea funcțiilor publice prevăzute la alin. (3) are la bază principiile competiției, transparenței, competenței, precum și cel al egalității accesului la funcțiile publice pentru fiecare cetățean care îndeplinește condițiile legale.

(5) Concursul pentru ocuparea funcțiilor publice prevăzute la alin. (3) are două etape:

a) etapa de recrutare, care constă în verificarea cunoștințelor generale și competențelor generale necesare ocupării unei funcții publice, realizată prin concurs național, organizat de Agenția Națională a Funcționarilor Publici;

b) etapa de selecție, care constă în verificarea cunoștințelor de specialitate și competențelor specifice necesare ocupării unei funcții publice vacante, realizată prin concurs pe post.

(6) Concursul pe post prevăzut la alin. (5) lit. b) se organizează:

a) de fiecare autoritate sau instituție publică în cadrul căroră se află funcțiile publice vacante prevăzute la alin. (3) lit. a);

b) de comisia de selecție pentru înalții funcționari publici, pentru funcțiile publice vacante prevăzute la alin. (3) lit. b).

(7) Promovarea concursului național prevăzut la alin. (5) lit. a) oferă numai dreptul de participare la concursul pe post prevăzut la alin. (5) lit. b). Pot participa la concursul pe post persoanele care au promovat concursul național, pe o perioadă de maximum 3 ani de la data promovării concursului național.

(8) Normele privind organizarea și desfășurarea proiectului pilot se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(9) Numirea în funcțiile publice prevăzute la alin. (3) lit. a) se face pe baza rezultatelor concursului prevăzut la alin. (5) lit. b), în condițiile legii.

Art. 670

(1) Până la 31 decembrie 2017, funcțiile publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici se ocupă cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 341/2007 privind intrarea în categoria înalților funcționari publici, managementul carierei și mobilitatea înalților funcționari publici cu privire la concursul național sau prin modalitățile de ocupare aplicabile acestor funcții în baza prezentului Cod.

(2) Concursul național pentru intrarea în categoria înalților funcționari publici potrivit prevederilor alin. (1) se organizează de către Comisia de concurs pentru recrutarea înalților funcționari publici și Comisia de soluționare a contestațiilor pentru recrutarea înalților funcționari publici, numite prin Decizia Prim-ministrului în vigoare la data intrării în vigoare a prezentului Cod.

Art. 671

Funcționarii publici care ocupă o funcție publică din categoria înalților funcționari publici și care la data intrării în vigoare a Părții a VI-a nu îndeplinesc condiția prevăzută la art. 446 alin. (4) lit. d) au

obligatia de a îndeplini această condiție în termen de 4 ani de la data intrării în vigoare a Părții a VI-a, sub sancțiunea eliberării din funcția publică.

Art. 672

(1) Condiția prevăzută la art. 526 alin. (1) lit. c) se consideră îndeplinită pentru funcționarii publici care au obținut cel puțin calificativul „bine” la evaluarea anuală a performanțelor individuale în ultimii 2 ani de activitate.

(2) Lit. b) a alin. (1) al art. 526 și lit. f) a alin. (2) al art. 530 intră în vigoare la 1 an de la data intrării în vigoare a Hotărârii Guvernului prevăzută la art. 530 alin. (3).

Art. 673

(1) Evaluarea performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici care au desfășurat activitate în cursul anului 2017 se face pentru întreaga perioadă efectiv lucrată în cursul acestui an.

(2) În urma evaluării performanțelor profesionale individuale, funcționarului public i se acordă unul dintre următoarele calificative: "foarte bine", "bine", "satisfăcător", "nesatisfăcător".

(3) Pentru funcționarii publici care au desfășurat cel puțin 6 luni activitate în cursul anului 2017, calificativele obținute la evaluarea profesională sunt avute în vedere la:

- a) promovarea într-o funcție publică superioară;
- b) eliberarea din funcția publică.

(4) În cadrul procesului de evaluare a performanțelor profesionale ale funcționarilor publici se stabilesc cerințele de formare profesională a funcționarilor publici.

(5) Evaluarea performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici se desfășoară cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 611/2008, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Evaluarea performanțelor profesionale individuale ale înalților funcționari publici care au desfășurat activitate în cursul anului 2017 se face pentru întreaga perioadă efectiv lucrată în cursul acestui an, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor Hotărârea nr. 341/2007 privind intrarea în categoria înalților funcționari publici, managementul carierei și mobilitatea înalților funcționari publici, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 674

La data intrării în vigoare a Părții a VI-a, funcționarilor publici aflați în situațiile prevăzute la art. 563 și art. 564 li se aplică dispozițiile existente până la data intrării în vigoare a Părții a VI-a, cu excepția celor care au fost suspendați în baza art. 94 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor Publici care își reiau raportul de serviciu la 30 de zile de la data intrării în vigoare a Părții a VI-a, dacă de la data dispunerii măsurii și până la expirarea termenului prevăzut de prezentul articol nu au fost supuși unor măsuri privative de libertate.

Art. 675

Pentru situațiile în care cu privire la funcționarii publici a fost sesizată comisia de disciplină anterior intrării în vigoare a prevederilor prezentului Cod, se aplică prevederile legale în vigoare la data demarării acestora.

Art. 676

În situația în care la concursurile organizate pentru ocuparea funcțiilor publice de conducere și a funcțiilor publice specifice echivalente acestora nu se prezintă persoane care îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute de Partea a VI-a, pot candida și persoane care au o vechime în specialitatea studiilor cu maximum 2 ani mai mică.

Art. 677

(1) În situația în care la concursurile organizate pentru ocuparea funcției publice de conducere de secretar al comunei nu se prezintă persoane care îndeplinesc condițiile de studii și de vechime prevăzute la art. 517 alin. (2) lit. a), respectiv la art. 676, pot candida și persoane care nu îndeplinesc aceste condiții, în următoarea ordine:

a) persoane care îndeplinesc condițiile de studii necesare ocupării funcției și minimum 2 ani vechime în specialitatea studiilor necesare exercitării funcției publice de conducere de secretar al comunei;

b) persoane care au studii universitare de licență absolvite cu diplomă, respectiv studii superioare de lungă durată absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă, în specialitate juridică sau administrativă și îndeplinesc condiția prevăzută la art. 517 alin. (2) lit. a);

c) persoane care au studii universitare de licență absolvite cu diplomă, respectiv studii superioare de lungă durată absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă, în specialitate juridică sau administrativă;

d) persoane care au studii universitare de licență absolvite cu diplomă, respectiv studii superioare de lungă durată absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă, în altă specialitate.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), ocuparea funcției publice de conducere de secretar al comunei se face pe perioadă determinată, cu obligația organizării anuale a concursului pentru ocuparea acesteia.

(3) În situația în care funcția publică de conducere de secretar al comunei este vacantă sau temporar vacantă și în cadrul autorității sau instituției publice nu există persoane care au studii universitare de licență absolvite cu diplomă, respectiv studii superioare de lungă durată absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă, în specialitate juridică sau administrativă, și care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 517 alin. (2) lit. a) și alin. (3), funcția publică de secretar al comunei poate fi exercitată cu caracter temporar și de persoane care nu îndeplinesc aceste condiții, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 559 și art. 560.

Art. 678

(1) Prin hotărâre a Guvernului se aprobă, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului Cod, normele privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici.

(2) Până la adoptarea hotărârii Guvernului prevăzută la alin. (1) se aplică în mod corespunzător dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 611/2008 pentru aprobarea normelor privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici, publicată în Monitorul oficial al României, Partea I, nr.530 din 14 iulie 2008, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 679

(1) Prin hotărâre a Guvernului se aprobă, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului Cod, normele privind:

a) modul de constituire, organizare și funcționare a comisiilor de disciplină, precum și componența, atribuțiile, modul de sesizare și procedura de lucru ale acestora;

b) modul de constituire, organizare și funcționare a comisiilor paritare, precum și componența, atribuțiile și procedura de lucru ale acestora.

(2) Până la adoptarea hotărârilor Guvernului prevăzute la alin. (1) se aplică în mod corespunzător dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1344/2007 privind normele de organizare și funcționare a comisiilor de disciplină, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.768 din 13 noiembrie 2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 833/2007 privind normele de organizare și funcționare a comisiilor paritare și încheierea acordurilor colective, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 565 din 16/08/2007.

Art. 680

În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului Cod, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici se aprobă hotărârea Guvernului prevăzută la art. 504 alin. (3) și hotărârea Guvernului prevăzută la art. 463 alin. (11).

Art. 681

Stabilirea funcțiilor publice specifice și echivalarea acestora cu funcțiile publice generale se realizează în termen de maximum 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului Cod.

PARTEA A X-A
MODIFICĂRI ȘI COMPLETĂRI ADUSE ALTOR ACTE NORMATIVE ÎN VIGOARE
CORELATIV CU PREVEDERILE CODULUI ADMINISTRATIV

Art. 682

Alineatul (3) al articolului 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1154 din 07 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare se modifică și va avea următorul cuprins:

”(3) Până la soluționarea cauzei, actul atacat potrivit alin. (1) este suspendat de drept.”.

Art. 683

Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 621 din 2 septembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

I. La articolul 26, alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:

“c) pentru secretarii de stat, subsecretarii de stat, precum și pentru asimilații acestora - Prim-ministrului, care dispune destituirea din funcție;”.

II. La articolul 26, alineatul (1), după litera c) se adaugă o nouă literă, litera c¹) cu următorul cuprins:

“c¹) pentru prefecți și subprefecți - Prim-ministrului, care propune Guvernului eliberarea din funcție”.

III. La articolul 26 alineatul (1), litera h) va avea următorul cuprins:

“h) pentru aleșii locali - instituției prefectului;”

IV. La articolul 26 alineatul (1), litera i) se abrogă.

Art. 684

(1) Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 349 din 20 mai 2015, cu modificările și completările ulterioare se modifică după cum urmează:

I. La articolul 27 alin. (1) lit. i) se modifică și va avea următorul cuprins:

“i) biroul electoral de circumscripție județeană, respectiv biroul electoral de circumscripție a municipiului București totalizează voturile exprimate pentru consiliul județean, respectiv pentru Consiliul General al Municipiului București și pentru primarul general al municipiului București și stabilește rezultatul alegerilor; eliberează consilierilor și primarului general al municipiului București certificatul doveditor al alegerii, după care transmite judecătoriei în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri procesele-verbale și celelalte documente privind rezultatul alegerilor pentru consilieri, prevăzute la art. 103 alin. (5), în vederea validării mandatelor;”

II. La art. 103 alin. (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(5) Un exemplar al procesului-verbal pentru primar, pentru consiliul local, pentru consiliul județean, respectiv pentru Consiliul General al Municipiului București împreună cu întâmpinările, contestațiile și procesele-verbale primite de la birourile electorale ale secțiilor de votare, formând câte un dosar, sigilat și semnat de președinte și de membrii biroului electoral de circumscripție, se înaintează sub paza personalului structurilor Ministerului Afacerilor Interne, în cel mult 48 de ore, la judecătoria în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri, iar, în cazul primarului general al municipiului București, la Tribunalul București, în vederea validării mandatelor.”

III. Art. 107 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(1) Candidații aleși atât în funcția de consilier local, cât și în funcția de consilier județean sunt obligați să opteze pentru una dintre cele două calități. Candidații aleși atât în funcția de consilier local, cât și în funcția de consilier județean au obligația să renunțe la una dintre cele două calități care atrag starea de incompatibilitate în cel mult 15 zile de la data începerii exercitării, în condițiile legii, a primului dintre cele două mandate de consilier local, respectiv consilier județean.

(2) Locurile devenite astfel vacante se completează potrivit art. 100 alin. (33).

(3) Prevederile prezentului articol se aplică și în cazul membrilor Consiliului General al Municipiului București, care nu pot fi în același timp și membri ai consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.”

(2) Prevederile alin. (1) devin aplicabile începând cu data alegerii autorităților administrației publice locale din anul 2020.

Art. 685

Articolul 30 din Legea nr. 53/2003 privind Codul Muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 30 - Încadrarea salariaților la instituțiile și autoritățile publice și la alte unități bugetare se face numai prin concurs sau examen, după caz, cu excepția personalului încadrat pe bază de încredere la cabinetului demnitarului sau la cancelaria prefectului.”

Art. 686

Anexa I din Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 24 iulie 2001, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

I. Punctul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Orașul este unitatea administrativ-teritorială de bază declarată ca atare prin lege, pe baza îndeplinirii criteriilor prevăzute de prezenta lege. Orașul este alcătuit din zone rezidențiale, zone industriale și de afaceri, cu multiple dotări edilitare cu funcții administrative, industriale, comerciale, politice, sociale și culturale destinate deservirii unei populații dintr-o zonă geografică mai întinsă decât limitele administrative ale acestuia, de regulă situate împrejur.

Orașele sunt unități administrativ-teritoriale constituite din cel puțin o localitate urbană și pot avea în componența lor și localități rurale, ultimele denumite sate aparținătoare.

Ca unitate administrativ-teritorială de baza orașul are două componente:

a) componenta teritorială - intravilanul, care reprezintă suprafața de teren ocupată sau destinată construcțiilor și amenajărilor (de locuit, social-culturale, industriale, de depozitare, de producție, de circulație, de recreare, de comerț etc.) și extravilanul care reprezintă restul teritoriului administrativ al orașului;

b) componenta demografică socio-economică, care constă în grupurile de populație și activitățile economice, sociale și politico-administrative ce se desfășoară pe teritoriul localității. Dimensiunile, caracterul și funcțiile orașului prezintă mari variații, dezvoltarea sa fiind strâns corelată cu cea a teritoriului căruia îi aparține.”

II. După punctul 5 se introduce un nou punct, punctul 5¹ care va avea următorul cuprins:

“Municipiul este unitatea administrativ-teritorială declarată ca atare prin lege, pe baza îndeplinirii criteriilor prevăzute de prezenta lege. Municipiul este alcătuit din zone rezidențiale, zone industriale și de afaceri, cu multiple dotări edilitare cu funcții administrative, industriale, economice, politice, sociale, culturale și științifice destinate deservirii unei populații dintr-o zonă geografică mai întinsă decât limitele administrative ale acestuia, de regulă situate într-un areal mai mare decât al orașului.”

III. Punctul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Comuna este unitatea administrativ-teritorială de bază care cuprinde populația rurală unită prin comunitate de interese și tradiții, alcătuită din unul sau mai multe sate, în funcție de condițiile economice, social-culturale, geografice și demografice. Prin organizarea comunei se asigură dezvoltarea economică, social-culturală și gospodărească a localităților rurale.

Comunele pot avea în componența lor mai multe localități rurale denumite sate, care nu au personalitate juridică.

Satul în care își au sediul autoritățile administrației publice comunale este sat reședință de comună.”

Art. 687

Legea nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România, publicată în Buletinul Oficial nr. 17-18 din 17 februarie 1968, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

I. Art. 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 3

Județul este unitatea administrativ-teritorială de nivel intermediar alcătuită din comune, orașe și, după caz, municipii, în funcție de condițiile geografice, economice, sociale, etnice și de legăturile culturale și tradiționale ale populației, declarat ca atare prin lege.”

II. Art. 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 4

(1) Orașul este unitatea administrativ-teritorială de bază declarată ca atare prin lege, pe baza îndeplinirii criteriilor prevăzute de lege. Orașul este alcătuit din zone rezidențiale, zone industriale și de afaceri, cu multiple dotări edilitare cu funcții administrative, industriale, comerciale, politice, sociale și culturale destinate deservirii unei populații dintr-o zonă geografică mai întinsă decât limitele administrative ale acestuia, de regulă situate împrejur.

(2) Orașele sunt unități administrativ-teritoriale constituite din cel puțin o localitate urbană și pot avea în componența lor și localități rurale, ultimele denumite sate aparținătoare.

(3) Satele aparținătoare își păstrează caracterul preponderent rural. Acestora li se aplică reglementările legale în vigoare specifice localităților rurale.”

III. După articolul 4 se introduce un nou articol, articolul 4¹, care va avea următorul cuprins:

“Art. 4¹

(1) Municipiul este unitatea administrativ-teritorială declarată ca atare prin lege, pe baza îndeplinirii criteriilor prevăzute de lege. Municipiul este alcătuit din zone rezidențiale, zone industriale și de afaceri, cu multiple dotări edilitare cu funcții administrative, industriale, economice, politice, sociale, culturale și științifice destinate deservirii unei populații dintr-o zonă geografică mai întinsă decât limitele administrative ale acestuia, de regulă situate într-un areal mai mare decât al orașului.

(2) În municipii se pot crea subdiviziuni administrativ-teritoriale ale căror delimitare și organizare se fac potrivit legii.”

IV. Art. 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 5

(1) Comuna este unitatea administrativ-teritorială de bază care cuprinde populația rurală unită prin comunitate de interese și tradiții, alcătuită din unul sau mai multe sate, în funcție de condițiile economice, social-culturale, geografice și demografice. Prin organizarea comunei se asigură dezvoltarea economică, social-culturală și gospodărească a localităților rurale.

(2) Comunele pot avea în componența lor mai multe localități rurale denumite sate, care nu au personalitate juridică.”

(3) Satul în care își au sediul autoritățile administrației publice comunale este sat reședință de comună.”

V. Art. 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 8

Municipiul București este organizat în 6 subdiviziuni administrativ-teritoriale, numite sectoare.”

Lista cuprinzând funcțiile publice

I. Funcții publice generale

A. Funcții publice corespunzătoare categoriei înalților funcționari publici

1. secretar general din ministere și alte organe de specialitate ale administrației publice centrale;
2. secretar general adjunct din ministere și alte organe de specialitate ale administrației publice centrale.

B. Funcții publice de conducere

1. director general;
2. director general adjunct;
3. director;
4. director adjunct;
5. director executiv;
6. director executiv adjunct;
7. șef serviciu;
8. șef birou.

C. Funcții publice de execuție

1. consilier, consilier juridic, auditor, expert, inspector, consilier achiziții publice;
2. referent de specialitate;
3. referent.

II. Funcții publice specifice

A. Funcții publice de conducere

1. secretar al unității/subunității administrativ-teritoriale
2. arhitect-șef/urbanist-șef
3. șef oficiu prefectural
4. comisar șef
5. comisar șef adjunct
6. comisar șef divizie
7. comisar șef secție
8. comisar șef secție adjunct
9. controlor financiar șef
10. controlor financiar șef adjunct
11. inspector general de stat
12. inspector general de stat adjunct
13. inspector șef
14. inspector șef adjunct
15. inspector general antifraudă
16. inspector general adjunct antifraudă
17. inspector șef antifraudă (șef serviciu)
18. inspector șef antifraudă (director)
19. inspector șef antifraudă (șef birou)
20. inspector șef regional

21. inspector șef județean
22. manager economic
23. președinte - consilier de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice
24. șef administrație
25. șef administrație adjunct
26. șef birou vamal
27. șef adjunct birou vamal
28. trezorer șef
29. trezorer șef adjunct

B. Funcții publice de execuție

1. agent ecolog
2. agent vamal
3. analist evaluare-examinare
4. atașat agricol
5. comisar
6. consilier de soluționare a contestațiilor în domeniul achizițiilor publice
7. consilier evaluare examinare
8. controlor delegat
9. controlor vamal
10. consilier sistem achiziții publice;
11. consilier sistem funcție publică;
12. expert în tehnologia informațiilor și a telecomunicațiilor
13. inspector casier
14. inspector audiovizual
15. inspector de concurență
16. inspector de integritate
17. inspector de muncă
18. inspector ecolog
19. inspector social
20. inspector vamal
21. inspector antifraudă
22. inspector în construcții
23. inspector protecție civilă
24. inspector de urmărire și administrare bunuri
25. manager public
26. medic-șef
27. polițist local
28. referent casier
29. specialist antifraudă
30. ofițer de legătură la SELEC

NOTĂ:

Funcțiile publice specifice, altele decât cele prevăzute la pct. II, se pot stabili de autoritățile și instituțiile publice, cu avizul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.